

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

(zatwierdzam)

Podsekretarz Stanu

Paweł Orłowski

Zatwierdzono dnia 23 grudnia 2013 r.

Warszawa, 1 stycznia 2014 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
2. PLAN DZIAŁANIA	7
3. PRZYJMOWANIE PLANU DZIAŁANIA	10
3.1 PROCEDURA DOTYCZĄCA PRIORYTETÓW KOMPONENTU CENTRALNEGO PO KL	10
3.2 PROCEDURA DOTYCZĄCA PRIORYTETÓW KOMPONENTU REGIONALNEGO PO KL	10
4. PROJEKTY SYSTEMOWE	12
4.1 INFORMACJE OGÓLNE	12
4.2 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ BENEFICJENTA SYSTEMOWEGO W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. A)	19
4.3 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ INSTYTUCJĘ POŚREDNICZĄCĄ II STOPNIA W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. A)	20
4.4 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ INSTYTUCJĘ POŚREDNICZĄCĄ W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. A)	21
4.5 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ BENEFICJENTA SYSTEMOWEGO W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. B)	22
4.6 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ INSTYTUCJĘ POŚREDNICZĄCĄ II STOPNIA W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. B)	22
4.7 PROJEKT SYSTEMOWY PRZEWDZIANY DO REALIZACJI PRZEZ INSTYTUCJĘ POŚREDNICZĄCĄ W RAMACH DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ PO KL, O KTÓRYCH MOWA W PODROZDZIALE 4.1 PKT 5 LIT. B)	23
5. KLASYFIKACJA KRYTERIÓW WYBORU PROJEKTÓW	25
6. WYBÓR PROJEKTÓW (PROCEDURA KONKURSOWA)	28
6.1 OGŁOSZENIE KONKURSU	28
6.2 ZŁOŻENIE WNIOSKU	35
6.3 OCENA FORMALNA	37
6.4 OCENA MERYTORYCZNA – ZASADY OGÓLNE	41
6.5 OCENA MERYTORYCZNA – PROCEDURA	44
6.6 ZASADY POWOŁYWANIA EKSPERTÓW ORAZ PROWADZENIA BAZ EKSPERTÓW	51
6.7 ZASADY ODWOŁYWANIA EKSPERTÓW ORAZ SKREŚLANIA EKSPERTÓW Z BAZ EKSPERTÓW	54
6.8 ZASADY WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW PRZEZ EKSPERTÓW POWOŁANYCH DO SKŁADU KOP	57
6.9 ZASADY OBLIGATORYJNEGO WYRAŻANIA OPINII PRZEZ EKSPERTA	58
6.10 ZASADY FAKULTATYWNEGO WYRAŻANIA OPINII PRZEZ EKSPERTA	60
6.11 PROTOKÓŁ Z PRAC KOP ORAZ LISTA RANKINGOWA WNIOSKÓW	61
6.12 NEGOCJACJE	69
6.13 PODPISANIE UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTU	72
6.14 OGŁASZANIE LISTY ZAWARTYCH UMÓW O DOFINANSOWANIE	75
6.15 PROCEDURA PRZYSPIESZONEGO WYBORU PROJEKTÓW DLA DZIAŁANIA 6.2 ORAZ PODDZIAŁAŃ 6.1.1 I 8.1.2	76
6.16 PROCEDURA ODWOŁAWCZA	78
6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”	95
6.17 PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW „MODELOWYCH”	110
6.17.1 Etap oceny formalno-merytorycznej	111
6.17.2 Etap oceny globalnej wniosków o dofinansowanie (w tym ewentualne negocjacje)	114
6.18 PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW „ORYGINALNYCH”	116
6.18.1 Etap naboru i oceny fiszek projektowych	117
6.18.2 Etap oceny formalno-merytorycznej	118
6.18.3 Etap oceny globalnej wniosków o dofinansowanie (w tym ewentualne negocjacje)	121
7. SZCZEGÓLNE ZASADY WYBORU PROJEKTÓW WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ I PROJEKTÓW INNOWACYJNYCH	124
7.1 OGŁOSZENIE KONKURSU NA WYODRĘBNIONE PROJEKTY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ I PROJEKTY Z KOMPONENTEM PONADNARODOWYM WDRAŻANE W RAMACH DZIAŁAŃ / PODDZIAŁAŃ OKREŚLONYCH W	

SZCZEGÓŁOWYM OPISIE PRIORYTETÓW PO KL ORAZ REALIZACJA PROJEKTÓW INNOWACYJNYCH Z KOMPONENTEM PONADNARODOWYM	124
7.1.1 <i>Ogłoszenie konkursu na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej i projekty z komponentem ponadnarodowym wdrażane w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL</i>	124
7.1.2 <i>Realizacja projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym</i>	126
7.2 DOKUMENTY WYMAGANE NA ETAPIE APLIKOWANIA O DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ ORAZ ROZSZERZANIA ZAKRESU PROJEKTU O KOMPONENT PONADNARODOWY.....	126
7.3 DODATKOWE NARZĘDZIA OCENY PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO PRZYJĘTEGO DO DOFINANSOWANIA	129
7.3.1 <i>Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego</i>	130
7.3.2 <i>Walidacja produktów projektów innowacyjnych testujących</i>	131
ZAŁĄCZNIKI	134
ZAŁĄCZNIK 1 - KARTA OCENY FORMALNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU SYSTEMOWEGO PO KL	135
ZAŁĄCZNIK 2 - KARTA OCENY FORMALNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO PO KL	137
ZAŁĄCZNIK 3A - KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU SYSTEMOWEGO PO KL	139
ZAŁĄCZNIK 4A - KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO PO KL	169
ZAŁĄCZNIK 4B - KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO ZŁOŻONEGO W RAMACH DZIAŁANIA 9.5 PO KL (DOTYCZĄCEGO ODDOLNYCH INICJATYW EDUKACYJNYCH NA OBSZARACH WIEJSKICH)	177
ZAŁĄCZNIK 4C - KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU INNOWACYJNEGO PO KL SKŁADANEGO W TRYBIE KONKURSOWYM	185
ZAŁĄCZNIK 4D – KARTA OCENY FORMALNO-MERYTORYCZNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO PO KL	201
ZAŁĄCZNIK 4E - KARTA OCENY GLOBALNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO PO KL	211
ZAŁĄCZNIK 5 – DEKLARACJA POUFNOŚCI	212
ZAŁĄCZNIK 5A – OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA IOK LUB IP O BEZSTRONNOŚCI	213
ZAŁĄCZNIK 5B – OŚWIADCZENIE EKSPERTA O BEZSTRONNOŚCI	216
ZAŁĄCZNIK 5C – DEKLARACJA POUFNOŚCI DLA EKSPERTÓW WYRAŻAJĄCYCH OPINIE O PROJEKTACH ..	220
ZAŁĄCZNIK 5D – OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA IOK LUB IP O BEZSTRONNOŚCI (STOSOWANE W RAMACH PROCEDURY PRZYSPIESZONEGO WYBORU PROJEKTÓW)	221
ZAŁĄCZNIK 5E – OŚWIADCZENIE EKSPERTA O BEZSTRONNOŚCI (STOSOWANE W RAMACH PROCEDURY PRZYSPIESZONEGO WYBORU PROJEKTÓW ORAZ W PRZYPADKU PROJEKTÓW SYSTEMOWYCH)	223
ZAŁĄCZNIK 6 – OŚWIADCZENIE KANDYDATA NA EKSPERTA	226
ZAŁĄCZNIK 6A – ZGODA EKSPERTA NA ZAMIESZCZENIE DANYCH OSOBOWYCH W BAZACH EKSPERTÓW ORAZ NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH UJAWNIONYCH PRZEZ EKSPERTA W PROCESIE TWORZENIA I PROWADZENIA BAZ EKSPERTÓW	227
ZAŁĄCZNIK 7 – WZÓR PLANU DZIAŁANIA ORAZ INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA PLANU DZIAŁANIA	228
ZAŁĄCZNIK 8 – KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW	264
ZAŁĄCZNIK 9 – DEKLARACJA POUFNOŚCI DLA OSOBY UCZESTNICZĄCEJ W POSIEDZENIU KOP W CHARAKTERZE OBSERWATORA	281
ZAŁĄCZNIK 10 – WZÓR MINIMALNEGO ZAKRESU LISTU INTENCYJNEGO DOTYCZĄCEGO WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ W RAMACH PO KL	282
ZAŁĄCZNIK 11 – WZÓR MINIMALNEGO ZAKRESU UMOWY O WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ W RAMACH PO KL	286
ZAŁĄCZNIK 12 – MINIMALNY WZÓR STRATEGII WDRAŻANIA PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO WRAZ Z INSTRUKCJĄ	310
ZAŁĄCZNIK 13 – LISTA SPRAWDZAJĄCA OCENY STRATEGII WDRAŻANIA PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO	314
ZAŁĄCZNIK 14 – MINIMALNY WZÓR OPISU PRODUKTU FINALNEGO PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO WRAZ Z INSTRUKCJĄ	317
ZAŁĄCZNIK 15 – ARKUSZ OCENY PRODUKTU FINALNEGO PROJEKTU INNOWACYJNEGO TESTUJĄCEGO WRAZ Z OBJAŚNIENIEM KRYTERIÓW	319
ZAŁĄCZNIK 16 – WZÓR LISTY SPRAWDZAJĄCEJ DO PROTESTÓW	322

ZAŁĄCZNIK 17 – WZÓR LISTY SPRAWDZAJĄCEJ DO ODWOŁAŃ.....	323
ZAŁĄCZNIK 18 – ZASADY DOKONYWANIA I WPROWADZANIA ZMIAN I ODSTĘPSTW W RAMACH PLANÓW DZIAŁANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI.....	324
ZAŁĄCZNIK 19 – ZALECENIA W ZAKRESIE OCENY BUDŻETÓW PROJEKTÓW W RAMACH PO KL	332
ZAŁĄCZNIK 20 – WZÓR FISZKI PROJEKTOWEJ ORAZ KARTY OCENY FISZKI PROJEKTOWEJ DLA PROCEDURY WYBORU PROJEKTÓW „ORYGINALNYCH”	335
ZAŁĄCZNIK 21 – WZÓR WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU	338

1. Wstęp

Zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO), całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce w latach 2007–2013 została ujęta w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).

W PO KL przewiduje się udzielanie wsparcia w następujących obszarach:

- zatrudnienie,
- edukacja,
- integracja społeczna,
- rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw,
- budowa sprawnej i skutecznej administracji publicznej.

Szeroki zakres wsparcia sprawia, że PO KL jest dokumentem dość ogólnym zarówno w warstwie diagnostyczno-analitycznej, jak i identyfikacji poszczególnych celów pomocy, typów projektów oraz grup docelowych.

Dlatego też, na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹ Instytucja Zarządzająca PO KL przygotowuje *Szczegółowy opis priorytetów PO KL* oraz jego zmiany, które zawierają zestaw możliwych do realizacji w okresie ich obowiązywania typów projektów, a także informacje o rodzajach projektodawców i grup docelowych.

Jednakże, ze względu na fakt, że ponad 60% środków Programu zostanie wykorzystanych w województwach, których zarówno sytuacja ekonomiczno-społeczna, jak i potrzeby rozwojowe są zróżnicowane, istnieje konieczność przygotowania przez Instytucje Pośredniczące (IP) PO KL bardziej szczegółowego opracowania dotyczącego programowania wsparcia.

Dokumentem tym jest *Plan działania* – przygotowujący corocznie przez IP, obejmujący jeden Priorytet PO KL, opiniowany przez Komitet Monitorujący (KM) PO KL i/lub Podkomitet Monitorujący (PKM) PO KL i zatwierdzany przez Instytucję Zarządzającą (IZ) PO KL.

Plan działania ma na celu przedstawienie założeń IP w latach 2014-15 w odniesieniu do preferowanych form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych przeznaczonych do zakontraktowania i wydatkowania w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań PO KL, planowanych do osiągnięcia rezultatów (wskaźniki monitorowania), trybu konkursów oraz projektów systemowych realizowanych w latach 2014-15 wraz z uzasadnieniem dla zmiany trybu z konkursowego na systemowy, jeżeli IP dostrzeże taką konieczność.

Ponadto, zgodnie z art. 65 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, Komitet Monitorujący program operacyjny „upewnia się co do skuteczności i jakości realizacji programu operacyjnego” m.in. poprzez to, że „analizuje i zatwierdza kryteria wyboru finansowanych operacji w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu operacyjnego i zatwierdza wszelkie zmiany tych kryteriów zgodnie z potrzebami programowania”. Propozycje ogólnych kryteriów wyboru projektów przygotowuje i przekazuje KM do zatwierdzenia Instytucja Zarządzająca programem

---

¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm. Dalej zwana „ustawą”.

operacyjnym, zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy. Szczegółowe kryteria wyboru projektów zawarte są zaś w *Planie działania*.

Niniejszy dokument zawiera zasady przygotowywania i zatwierdzania *Planu działania* oraz zasady udzielania dofinansowania w ramach PO KL, w tym regulacje dotyczące procedury odwoławczej, o której mowa w art. 30b-i ustawy.

Dokument niniejszy ma charakter ramowy. Oznacza to, że instytucje uczestniczące w realizacji PO KL zapewniają zgodność swych szczegółowych procedur wewnętrznych (w tym instrukcji wykonawczych) z postanowieniami niniejszego dokumentu. W zakresie nieuregulowanym przez niniejszy dokument rozstrzygnięcia w kwestiach wątpliwych dokonuje Instytucja Pośrednicząca, która jednocześnie ponosi odpowiedzialność za podjęte decyzje. W szczególności, instytucja organizująca konkurs (IOK) ma prawo uszczegółwić w dokumentacji konkursowej pewne zapisy dotyczące organizowanego konkursu, o ile nie stoi to w sprzeczności z regulacjami zawartymi w niniejszym dokumencie oraz z przyjętymi przez Komitet Monitorujący PO KL kryteriami wyboru projektów.

2. Plan działania

1. *Plan działania* (PD) opracowywany jest przez Instytucję Pośredniczącą. W przypadku, gdy wyznaczono Instytucję Pośredniczącą II stopnia (IP2)², zapewnia ona odpowiednie informacje umożliwiające opracowanie PD przez IP³.
2. PD jest rocznym dokumentem planistyczno-operacyjnym stanowiącym doprecyzowanie (w okresie obowiązywania PD) zapisów PO KL oraz *Szczegółowego Opisu Priorytetów* PO KL. PD ma na celu przedstawienie założeń IP w latach 2014-15 co do preferowanych form wsparcia (typów projektów), podziału środków finansowych na wybrane typy projektów, planowanych do osiągnięcia rezultatów (wskaźników monitorowania) oraz szczegółowych kryteriów wyboru projektów, które będą stosowane w latach obowiązywania *Planu działania*. Preferowanie pewnych form wsparcia wynika z aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i potrzeb danego województwa (w przypadku komponentu regionalnego) lub sektora (w przypadku komponentu centralnego), a instrumentami umożliwiającymi elastyczne reagowanie na te potrzeby są możliwości: stosowania kryteriów strategicznych oraz dokonywania przez IP w ramach komponentu regionalnego realokacji pomiędzy Działaniami do wysokości 30% środków przeznaczonych na realizację Działania, zgodnie z regulacjami zawartymi w *Zasadach finansowania PO KL*.
3. Dla każdego Priorytetu PO KL IP przygotowuje osobny PD.
4. PD obejmuje lata 2014-15 (1 stycznia 2014–31 grudnia 2015)⁴.
5. PD zawiera:
  - dane identyfikacyjne i kontaktowe właściwej Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Pośredniczącej II stopnia (o ile IP2 została wyznaczona),
  - karty działań zawierające szczegółowe informacje na temat:
    - typów projektów przewidzianych do realizacji w trybie konkursowym z uwzględnieniem planowanego kwartału roku, w którym ogłoszony zostanie konkurs, planowanej alokacji i przewidywanych wskaźników konkursu, typu konkursu, szczegółowych kryteriów wyboru projektów (dostępu i strategicznych) wraz z uzasadnieniem stosowania kryteriów w odniesieniu do poszczególnych typów projektów,
    - typów projektów przewidzianych do realizacji w trybie systemowym z uwzględnieniem: wskazanego beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu, wartości projektu, planowanych do osiągnięcia rezultatów (wskaźników pomiaru celów projektu), ewentualnych zmian trybu konkursowego na systemowy oraz szczegółowych kryteriów wyboru projektów (dostępu) wraz z uzasadnieniem,
  - informacje na temat wdrażania całego Priorytetu, w skład których wchodzi informacje o:

---

² Ilekroć w dokumencie jest mowa o Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP2) należy przez to rozumieć instytucję wdrażającą, o której mowa w art. 5 pkt 4 ustawy.

³ W przypadku Priorytetu V *Dobre rządzenie Plan działania* jest opracowywany przez Instytucję Zarządzającą na podstawie informacji przedłożonych przez każdą z Instytucji Pośredniczących II stopnia uczestniczących w realizacji Priorytetu V.

⁴ Obowiązuje dla *Planu działania* na lata 2014-15.

- projektach innowacyjnych i projektach współpracy ponadnarodowej w zakresie uzależnionym od trybu wyboru tych projektów (konkursowy lub systemowy),
  - wartościach wskaźników planowanych do osiągnięcia na koniec okresu obowiązywania PD w podziale na kategorie podlegające monitorowaniu wg celów szczegółowych określonych dla poszczególnych Priorytetów oraz planowany stopień realizacji wskaźników w odniesieniu do wartości docelowej,
  - wydatkach środków publicznych na lata obowiązywania *Planu działania* (w podziale na źródła finansowania oraz łączną kwotę kontraktacji),
- opis mechanizmów, które zostaną zastosowane w okresie obowiązywania PD w celu zapewnienia komplementarności wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego ze wsparciem udzielanym z innych źródeł wspólnotowych.
6. PD może zawierać informacje o tytułach kontynuowanych projektów systemowych.
  7. Wzór PD oraz instrukcję jego wypełniania zawiera załącznik 7.
  8. PD jest dokumentem wewnętrznym przygotowywanym na potrzeby IP i IZ. Instytucja Pośrednicząca dla danego Priorytetu PO KL w terminie 14 dni od daty zatwierdzenia PD przez IZ zobowiązana jest do podania do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez umieszczenie na stronie internetowej, następujących informacji zawartych w PD dotyczących:
    - typów operacji przewidzianych do realizacji w okresie obowiązywania PD ze szczególnym uwzględnieniem konkursów planowanych do ogłoszenia, ich trybu (otwarty/zamknięty) oraz dostępnej alokacji finansowej,
    - szczegółowych kryteriów wyboru projektów (dostępu i strategicznych, a także w przypadku kryteriów strategicznych ich wag punktowych), które będą miały zastosowanie w trakcie oceny projektów,
    - harmonogramu konkursów planowanych do ogłoszenia w okresie obowiązywania PD (co najmniej w ujęciu kwartalnym),
    - projektów systemowych przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem beneficjenta systemowego, ewentualnych partnerów, okresu realizacji projektu i planowanej wartości projektu,
    - strategii realizacji projektów innowacyjnych, w szczególności: ich trybu wyboru (konkursowy/systemowy), wybranych Tematów dla projektów innowacyjnych testujących, szczegółowych kryteriów wyboru projektów,
    - strategii realizacji projektów współpracy ponadnarodowej, w szczególności: ich trybu wyboru (konkursowy/systemowy) i realizacji (wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej/projekty z komponentem ponadnarodowym), typów projektów objętych wsparciem, kwalifikowanych form działań oraz szczegółowych kryteriów wyboru projektów.

Do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Instytucja Pośrednicząca dla danego Priorytetu PO KL podaje również treść kryteriów globalnych zawartych w załączniku o charakterze informacyjnym do Planu działania (o ile dotyczy).

Treść kryterium globalnego podawana jest do publicznej wiadomości w dokumentacji konkursowej dla konkursu, w ramach którego dane kryterium obowiązuje

9. Ze względu na planistyczny charakter PD **dopuszczalne są odstępstwa w procesie realizacji PD w stosunku do wersji rekomendowanej przez Podkomitet Monitorujący/Komitet Monitorujący i zatwierdzonej przez Instytucję Zarządzającą.** Wnioski i rekomendacje wpływające z zakresu odstępstw dokonanych w trakcie realizacji PD powinny być uwzględniane przez IP i IZ w trakcie przygotowywania PD na kolejne lata.
10. Sytuacje, w których PD podlega zmianie wymagającej zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący PO KL lub przez Instytucję Zarządzającą PO KL oraz w których dokonywane jest jedynie odstępstwo od jego pierwotnych założeń określone zostały w załączniku 18 do niniejszego dokumentu – *Zasady dokonywania i wprowadzania zmian i odstępstw w ramach Planów działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.*
11. W przypadku projektu systemowego, którego fiszkę zawarto w PD (ze wskazaniem na rozpoczęcie lub kontynuację realizacji), jego realizacja jest zgodna z opisem zawartym w fiszce projektu (odnoszącej się do rozpoczęcia realizacji projektu w określonym kształcie) w zakresie beneficjenta, budżetu projektu, okresu realizacji, zakładanych celów i wskaźników ich pomiaru (rezultatów). Odstępstwa możliwe są jedynie w niewielkim zakresie wynikającym z konieczności doprecyzowania projektu na etapie przygotowywania wniosku i realizacji projektu i nie mogą wpływać znacząco na zmianę ogólnych założeń projektu.
12. Odstępstwa od treści PD nie są możliwe, bez względu na okoliczności, w części dotyczącej szczegółowych kryteriów dokonywania wyboru projektów, których modyfikacja leży w wyłącznej kompetencji Komitetu Monitorującego. Każda zmiana brzmienia zarówno szczegółowego kryterium wyboru projektów, jak i jego uzasadnienia wymaga odpowiedniej decyzji Komitetu Monitorującego (i jednocześnie zaopiniowania przez Podkomitet Monitorujący w przypadku komponentu regionalnego PO KL). Szczegółowe kryteria wyboru projektów wraz z uzasadnieniem powinny być zamieszczane w dokumentacji konkursowej (patrz: podrozdział **6.1 Ogłoszenie konkursu**) w niezmienionym w stosunku do treści PD brzmieniu i IP/IP2 nie mogą ich w żaden sposób jednostronnie modyfikować.
13. IZ w przypadku zmiany aktów prawnych, dokumentów programowych lub wytycznych mających wpływ na treść wszystkich PD (Program Operacyjny, *Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL*, System Realizacji PO KL, wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego) może **w formie pisemnej powiadomić właściwą IP o konieczności wprowadzenia do treści PD we wskazanym terminie modyfikacji wynikających z zakresu powyższych zmian.** W tym przypadku IZ podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej informacje o zakresie i terminie wejścia w życie planowanych zmian w PD.
14. Instytucja Pośrednicząca dla danego Priorytetu PO KL zobowiązana jest do podania do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez umieszczenie na stronie internetowej, zmienionych w stosunku do wersji pierwotnej informacji zawartych w PD w podlegającym zmianom zakresie i terminie określonym w punkcie 8 rozdziału.

3. Przyjmowanie Planu działania

3.1 Procedura dotycząca Priorytetów komponentu centralnego PO KL

1. Właściwa IP przygotowuje i przekazuje do IZ projekt PD w terminie wynikającym z harmonogramu prac ustalanego corocznie przez IZ do dnia 15 czerwca⁵ roku poprzedzającego pierwszy rok obowiązywania PD.
2. Harmonogram prac określa m.in. termin i sposób przeprowadzenia przez IP konsultacji społecznych projektów PD.
3. Projekt PD jest przedkładany do IZ w wersji elektronicznej (tj. pocztą elektroniczną lub/i na nośniku danych – zgodnie z wymogami określonymi przez IZ). W trakcie prac nad projektem PD IZ może zwrócić się do IP o przekazanie jego wersji papierowej.
4. IZ opiniuje projekt PD w terminie 14 dni⁶ od daty jego otrzymania i przekazuje swoją opinię do IP.
5. Jeśli opinia IZ zawiera uwagi dotyczące wprowadzenia przez IP zmian w projekcie PD, IP poprawia projekt PD w terminie wyznaczonym przez IZ, nie krótszym jednakże niż 5 dni od otrzymania informacji w tej sprawie. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest wyznaczenie krótszego terminu.
6. IP, w terminie 5 dni od otrzymania pozytywnej opinii od IZ, przekazuje projekt PD oraz opinię IZ na jego temat do sekretariatu KM PO KL. Opinia IZ może zawierać rekomendację wprowadzenia zmian w PD.
7. KM PO KL poprzez zatwierdzenie, warunkowe zatwierdzenie lub odrzucenie kryteriów wyboru projektów zawartych w PD komponentu centralnego, rekomenduje IZ akceptację, warunkową akceptację lub odrzucenie danego PD. Przedstawiciele IP, którzy złożyli projekt PD oraz reprezentanci IP2, których PD dotyczy nie uczestniczą w głosowaniu w KM PO KL. IZ zatwierdza pozytywnie rekomendowany projekt PD w terminie 10 dni od dnia podjęcia stosownej uchwały przez KM.
8. W przypadku rekomendacji warunkowej akceptacji PD, właściwa IP przedkłada poprawiony PD do IZ w ciągu 10 dni od dnia podjęcia stosownej uchwały przez KM. IZ zatwierdza poprawiony projekt PD w terminie 10 dni od dnia jego wpłynięcia.
9. W celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy IZ a IP, dopuszcza się również komunikację drogą elektroniczną (*e-mail*).
10. Kryteria wyboru projektów (udzielania dofinansowania) zawarte w PD komponentu centralnego są zatwierdzane przez KM PO KL, zgodnie z art. 65 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, jednocześnie z rekomendowaniem IZ akceptacji PD.

3.2 Procedura dotycząca Priorytetów komponentu regionalnego PO KL

1. Właściwa IP przygotowuje i przekazuje do IZ projekty czterech PD dla poszczególnych Priorytetów w terminie wynikającym z harmonogramu prac, który to harmonogram ustalany jest corocznie przez IZ do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego pierwszy rok obowiązywania PD.

---

⁵ Ilekróć w rozdziale podano daty dzienne, są one obowiązujące, o ile inny termin nie zostanie określony przez IZ.

⁶ Ilekróć w niniejszym dokumencie jest mowa o dniach, rozumie się przez to **dni robocze**, jeśli nie wskazano inaczej. Dniami roboczymi w rozumieniu niniejszego dokumentu **nie są** dni ustawowo wolne od pracy określone w *ustawie z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy* (Dz. U. Nr 4, poz. 28, z późn. zm.), ani soboty.

2. Harmonogram prac określa m.in. termin i sposób przeprowadzenia przez IP konsultacji społecznych projektów PD.
3. Projekt PD jest przedkładany do IZ w wersji elektronicznej (tj. pocztą elektroniczną lub/i na nośniku danych – zgodnie z wymogami określonymi przez IZ). W trakcie prac nad projektem PD IZ może zwrócić się do IP o przekazanie jego wersji papierowej. Wszystkie PD dotyczące komponentu regionalnego w danym województwie przedkłada się do IZ jednocześnie.
4. IZ opiniuje projekt PD w terminie 14 dni od daty jego otrzymania i przekazuje swoją opinię do IP.
5. Jeśli opinia IZ zawiera uwagi dotyczące wprowadzenia przez IP zmian w projekcie PD, IP poprawia projekt PD w terminie wyznaczonym przez IZ, nie krótszym jednakże niż 10 dni od otrzymania informacji w tej sprawie. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest wyznaczenie krótszego terminu.
6. IP, w terminie wynikającym z harmonogramu posiedzeń PKM, przekazuje projekt PD oraz opinię IZ na jego temat do właściwego PKM PO KL. Opinia IZ może zawierać rekomendację wprowadzenia zmian w PD.
7. W terminie wynikającym z harmonogramu prac nad PD ustalanego corocznie przez IZ, PKM PO KL rekomenduje zatwierdzenie PD przez IZ. Przedstawiciele IP, którzy złożyli projekt PD oraz reprezentanci IP2, których dotyczy PD nie uczestniczą w głosowaniu w PKM PO KL. IP niezwłocznie po rekomendowaniu PD przez PKM przekazuje go do IZ wraz ze stosowną uchwałą PKM.
8. Uchwała PKM PO KL zawiera upoważnienie IP do naniesienia w przyjętym przez PKM PO KL projekcie PD późniejszych zmian wynikających z uwag zgłoszonych przez Komisję Europejską, KM PO KL i IZ oraz zmian wynikających z konieczności dostosowania projektu PD do zmian w przepisach prawa krajowego i prawa wspólnotowego, wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego i dokumentach programowych.
9. Kryteria wyboru projektów zawarte w PD komponentu regionalnego podlegają zatwierdzeniu przez KM PO KL, zgodnie z art. 65 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006. W tym celu sekretariat KM PO KL w terminie wynikającym z harmonogramu posiedzeń KM PO KL przekazuje projekty PD komponentu regionalnego zawierające kryteria wyboru projektów członkom KM PO KL.
10. KM PO KL poprzez zatwierdzenie, warunkowe zatwierdzenie lub odrzucenie kryteriów wyboru projektów zawartych w PD komponentu regionalnego, rekomenduje IZ akceptację, warunkową akceptację lub odrzucenie PD komponentu regionalnego. IZ zatwierdza pozytywnie rekomendowany projekt PD w terminie 10 dni od dnia podjęcia stosownej uchwały przez KM.
11. W przypadku rekomendacji warunkowej akceptacji PD, właściwa IP przedkłada poprawiony PD do IZ w ciągu 10 dni od dnia podjęcia stosownej uchwały przez KM. IZ zatwierdza poprawiony projekt PD w terminie 10 dni od dnia jego wpłynięcia.
12. W celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy IZ a IP, dopuszcza się również komunikację drogą elektroniczną (e-mail).

4. Projekty systemowe

W czynnościach związanych z przyznawaniem środków unijnych określonych w niniejszym rozdziale – w okresie obowiązywania środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z przyznawaniem środków unijnych – nie mogą brać udziału osoby, wobec których orzeczono karę zakazu zajmowania stanowisk związanych z przyznawaniem środków unijnych.

4.1 Informacje ogólne

1. Zgodnie z art. 5 pkt 1 ustawy beneficjent oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu. W ramach PO KL, projekty systemowe (niedotyczące pomocy technicznej) będą mogły być realizowane przez beneficjenta wskazanego w *Szczegółowym opisie priorytetów PO KL* i/lub właściwym *Planie działania*. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna (np. departament) danej instytucji lub urzędu.
2. Istnieje również możliwość realizowania **projektów systemowych** przez:
  - jednostkę lub komórkę organizacyjną pełniącą obowiązki Instytucji Pośredniczącej II stopnia – jeśli została wyznaczona lub
  - Instytucję Pośredniczącą (tj. urząd marszałkowski, wojewódzki urząd pracy lub Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego – w zależności od systemu instytucjonalnego istniejącego w województwie, zgodnie z zapisami załącznika nr 2 do PO KL – oraz w kompetencji centralnym: właściwego ministra).Pełnią one wówczas funkcję beneficjenta bez uszczerbku dla wykonywania swych obowiązków jako IP/IP2.
3. Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest:
  - zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim PD (patrz: **rozdział 5**) oraz
  - zawarcie w PD informacji o rezultatach (wskaźnikach pomiaru celów) projektu systemowego.
4. IP (lub IP2) mogą realizować, jako wsparcie systemowe, projekty przewidziane do realizacji w trybie konkursowym, po uprzednim wskazaniu tego rodzaju wsparcia w PD (patrz wyżej). Taki tryb realizacji projektów konkursowych w ramach poszczególnych Działań/Poddziałań wymaga szczegółowego uzasadnienia (np. wcześniejsza udokumentowana niezadowolająca realizacja danego typu projektu przez podmioty wybrane w drodze konkursu), podlegającego każdorazowo wyrażeniu zgody IZ. W trybie systemowym przez IP (IP2) nie mogą być realizowane te typy projektów konkursowych, dla których w *Szczegółowym opisie priorytetów PO KL* wskazano rodzaje podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie (z wyjątkiem projektów wojewódzkich urzędów pracy w ramach Poddziałania 6.1.2, po uzyskaniu zgody IZ). Zgoda IZ na zmianę trybu realizacji projektu z konkursowego na systemowy następuje poprzez zatwierdzenie PD, po zapoznaniu się IZ z uzasadnieniem dotyczącym zmiany trybu. Nie jest możliwa zmiana trybu realizacji projektu z systemowego na konkursowy. W ramach tego samego Działania, Poddziałania PO KL możliwa jest realizacja projektów zarówno w trybie konkursowym, jak i systemowym.

5. Podmiot, który będzie realizował projekt systemowy, wypełnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL, zawierając w nim dane dotyczące danego projektu. Wniosek należy wypełnić zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL*⁷ oraz innymi rekomendacjami IZ, o ile zostały wydane.

Wypełniony wniosek o dofinansowanie składany jest maksymalnie w 2 egzemplarzach papierowych (tj. oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem albo 2 oryginały) oraz wersji elektronicznej (plik .xml) w odpowiedniej Instytucji Pośredniczącej lub Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP2) albo w IZ (w przypadku projektów systemowych IP2 realizowanych w Priorytecie V, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3), na zasadach analogicznych do tych określonych dla procedury konkursowej w podrozdziale **6.2 Złożenie wniosku** oraz

- a) w ramach następujących Działań i Poddziałań PO KL: 1.1, 1.2, 1.3.7, 1.4, 2.1.3, 2.2.1, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 3.1.1, 3.1.2, 3.2, 3.3.1, 3.3.3, 3.4.1, 3.4.2, 4.1.3, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.2.2, 5.3, 5.4.1, 5.5.1 – zgodnie z zapisami podrozdziałów 4.2 – 4.4;
- b) w ramach pozostałych Działań i Poddziałań PO KL, z wyłączeniem Poddziałań, o których mowa w lit. c) poniżej – zgodnie z zapisami podrozdziałów 4.5 – 4.7;
- c) w przypadku projektów systemowych przewidzianych do realizacji przez beneficjenta systemowego w ramach jednego z następujących Poddziałań PO KL: 6.1.3, 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 9.1.1 lub 9.1.2 – zgodnie z pkt 9 poniżej.

IZ, przekazując zaproponowane w Planach działania przez Instytucje Pośredniczące projekty systemowe pod obrady Komitetu Monitorującego PO KL, może wskazać, że zgodnie z pkt 7 poniżej, zapisami podrozdziałów 4.2 – 4.4 oraz innymi właściwymi regulacjami zawartymi w niniejszym dokumencie oceniane mają być projekty systemowe przewidziane do realizacji w ramach Działania lub Poddziałania PO KL innego niż enumeratywnie wskazanego w lit. a) powyżej.

Projekty systemowe realizowane w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w lit. a) powyżej mają co do zasady na celu stworzenie bardziej efektywnych ram polityk publicznych poprzez wprowadzenie reform i zmian systemowych w obszarach wsparcia EFS, których oddziaływanie ma wpływ na bezpośrednie wsparcie indywidualne udzielane w ramach projektów systemowych wdrażanych w pozostałych Działaniach i Poddziałaniach PO KL.

Projekty systemowe realizowane w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w lit. b) mają natomiast co do zasady charakter wdrożeniowy, w ich ramach udzielane jest bezpośrednie wsparcie indywidualne i powinny one wykorzystywać rozwiązania systemowe wypracowane w projektach systemowych realizowanych w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w lit. a) powyżej.

Wprowadzenie odrębnej procedury dla Poddziałań PO KL, o których mowa w lit. c) uzasadnione jest specyfiką realizacji tego typu projektów systemowych oraz charakterem ich beneficjentów.

Instytucja prowadząca nabór wniosków dla projektów systemowych w ramach Poddziałań: 6.1.3, 7.1.1 oraz 7.1.2 zamieszcza ogłoszenie o prowadzonym naborze na swojej stronie internetowej, określając w nim w szczególności termin i miejsce składania wniosków o dofinansowanie, a także inne niezbędne informacje dla beneficjentów.

---

⁷ *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL* stanowi odrębny dokument opracowany przez IZ PO KL, dostępny na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

Jeżeli instytucja, w której dokonywana będzie ocena wniosku o dofinansowanie dopuści taką możliwość wniosek może być złożony jedynie drogą elektroniczną. W przypadku, gdy wniosek składany jest jedynie drogą elektroniczną projektodawca składa go we wskazanym przez instytucję, w której dokonywana będzie ocena wniosku formacie za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) lub w inny równoważny sposób pozwalający na potwierdzenie tożsamości osoby składającej / osób składających wniosek (zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi przez instytucję, w której będzie składany wniosek).

6. Oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3).
7. Ogólne zasady oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przewidzianego do realizacji w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a):
  - 1) Oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przewidzianego do realizacji w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a) dokonuje obligacyjnie dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy, wybranych przez IZ (IZ jest stroną umowy cywilnoprawnej zawieranej z ekspertami wybranymi do oceny wniosku).
  - 2) IZ korzysta z usług ekspertów, a eksperci wykonują swoje obowiązki na zasadach analogicznych do tych określonych dla procedury konkursowej w podrozdziale **6.8 Zasady wykonywania obowiązków przez ekspertów powołanych do składu KOP**.
  - 3) Wersja elektroniczna wniosku o dofinansowanie przekazywana jest przez właściwą IP2 lub IP do IZ na adres poczty elektronicznej pdpokl@mir.gov.pl najpóźniej w dniu zarejestrowania wniosku odpowiednio przez właściwą IP2 lub IP w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI) (nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz Działania 5.3). Na adres pdpokl@mir.gov.pl przekazywane są również ewentualne kolejne wersje wniosku o dofinansowanie powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, poprawione przez projektodawcę zgodnie z uwagami zgłoszonymi przez ekspertów dokonujących oceny merytorycznej.
  - 4) Wyniki oceny merytorycznej każdej wersji wniosku powstałej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* wypełnionych przez ekspertów przekazywane są wraz z kolejnymi wersjami wniosku o dofinansowanie do wiadomości Grupy Sterującej. Grupa Sterująca powoływana jest przez IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3) przed złożeniem przez projektodawcę wniosku o dofinansowanie.
  - 5) Obsługę Grupy Sterującej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zapewnia IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3), a po podpisaniu umowy o dofinansowanie beneficjent projektu systemowego.
  - 6) Grupa Sterująca składa się z osób wskazanych w pkt 14 poniżej.

- 7) IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3) występuje do Komitetu Monitorującego PO KL z prośbą o wskazanie członków Grupy Sterującej w terminie pozwalającym na powołanie Grupy Sterującej w wymaganym składzie przed złożeniem przez projektodawcę wniosku o dofinansowanie.
- 8) Stroną umowy o dofinansowanie, zawieranej z projektodawcą pod warunkiem uzyskania przez wniosek we wszystkich częściach pozytywnej oceny obydwu ekspertów, jest właściwa IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3). W przypadku, gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy IP2 (IP) lub IZ a beneficjentem, IP2 (IP) lub IZ zapewnia wydanie odpowiedniej decyzji przez właściwy organ.
8. Ogólne zasady oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przewidzianego do realizacji w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. b):
  - 1) W zależności od decyzji IP2 lub IP, z zastrzeżeniem przypadku określonego w pkt 10 podrozdziału **4.7 Projekt systemowy planowany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. b)**, oceny merytorycznej dokonuje dwóch pracowników IP2 lub IP albo pracownik IP2 lub IP i ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy albo dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy.
  - 2) W przypadku, gdy oceny merytorycznej dokonuje dwóch pracowników IP lub IP2 albo pracownik IP lub IP2 i ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy jedną z osób dokonujących oceny merytorycznej danego wniosku, jeśli IP2 albo IP tak postanowi, może być osoba, która dokonywała oceny formalnej.
  - 3) W przypadku określonym w pkt 10 podrozdziału **4.7 Projekt systemowy planowany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. b)** ocena merytoryczna wniosku dokonywana jest obligatoryjnie przez dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy.
9. Szczegółowe zasady oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przewidzianego do realizacji przez beneficjenta systemowego w ramach Poddziałań PO KL, o których mowa 4.1 pkt 5 lit. c):
  - 1) Liczbę osób dokonujących oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przewidzianego do realizacji przez beneficjenta systemowego w ramach Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. c) określa w swych procedurach IP2 lub IP.
  - 2) Oceny wniosku o dofinansowanie projektu dokonuje pracownik IP2 lub IP. Ocena merytoryczna danego wniosku, jeśli IP2 albo IP tak postanowi, może być dokonywana przez tego samego pracownika, który dokonywał oceny formalnej.
  - 3) W przypadku, gdy pracownik właściwej instytucji, w której odbywa się ocena wniosku, nie uwzględni obligatoryjnej opinii eksperta (lub części opinii eksperta) jest on zobowiązany do pisemnego uzasadnienia swojego stanowiska.
  - 4) Jeżeli właściwa IP2 lub IP podejmie taką decyzję, oceny wniosku o dofinansowanie projektu może dokonywać ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy.

- 5) Ocenę dokonaną przez eksperta zatwierdza osoba kierująca IP2 lub IP lub inna osoba upoważniona przez osobę kierującą IP2 lub IP.
  - 6) W przypadku zlecenia dokonania oceny merytorycznej wniosku ekspertowi IP2 lub IP, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.
  - 7) Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z właściwą IP2 (albo IP, jeśli IP2 nie została wyznaczona) umowę dotyczącą dofinansowania danego projektu⁸. Umowa zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu.
  - 8) W przypadku, gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP2 (IP), projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji właściwego organu. Decyzja zawiera elementy zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
  - 9) Załącznikiem do powyższej umowy (decyzji) jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
10. Osoby dokonujące oceny merytorycznej każdego projektu systemowego muszą spełniać warunki dotyczące poziomu ich kwalifikacji zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ. Od dnia 1 lipca 2011 r. osoby dokonujące oceny merytorycznej projektów systemowych muszą posiadać odpowiedni certyfikat do dokonywania oceny w ramach danego Priorytetu PO KL.
11. W trakcie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego uwzględnia się generalne zasady dotyczące bezstronności, analogiczne do tych obowiązujących pracowników instytucji organizującej konkurs (IOK), zawarte w rozdziale **6 Wybór projektów (procedura konkursowa)**.

W procesie oceny wniosku o dofinansowanie projektu systemowego przez właściwą instytucję stosowane są odpowiednio kryteria wskazane w rozdziale **5 Klasyfikacja kryteriów wyboru projektów**. Podczas oceny spełniania powyższych kryteriów nie przyznaje się punktów, lecz stosuje się zasadę „0-1” (spełnia-nie spełnia).

Ocena projektu systemowego odbywa się przy pomocy *Karty oceny formalnej projektu systemowego PO KL* oraz *Karty oceny merytorycznej projektu systemowego PO KL*, których wzory zawarto w załącznikach 1A i 3A.

Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów oceny (oprócz ogólnego kryterium formalnego *roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)*; patrz: załącznik 8) oznacza konieczność poprawienia lub uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu systemowego w wyznaczonym terminie. Niespełnienie ogólnego kryterium formalnego *roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)*; patrz: załącznik 8) oznacza konieczność odrzucenia wniosku o dofinansowanie projektu systemowego na etapie oceny formalnej⁹.

---

⁸ Nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w ramach Działań 6.1 i 7.1, dla których, w odrębnych regulacjach wydanych przez Instytucję Zarządzającą, określono szczegółowe zasady.

⁹ Nie dotyczy projektów systemowych przewidzianych do realizacji w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL.

12. W przypadku projektu systemowego (z wyłączeniem projektów przewidzianych do realizacji w następujących Poddziałaniach PO KL: 6.1.3, 7.1.1, 7.1.2, 9.1.1 – projekty systemowe w zakresie przygotowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym, 9.1.2 – projekty systemowe w zakresie indywidualizacji nauczania) ocena spełniania ogólnego kryterium merytorycznego *sposób zarządzania projektem* obejmuje weryfikację, czy we wniosku o dofinansowanie (np. w pkt 3.7 *Opis sposobu zarządzania projektem*) projektodawca wskazał, że
- a) w ramach projektu powołana zostanie Grupa Sterująca albo
  - b) w przypadku projektów systemowych, o których mowa w pkt 5 lit. a) w ramach projektu będzie funkcjonowała Grupa Sterująca, która jest powoływana zgodnie z pkt 7 powyżej.

Brak wskazania we wniosku, że w ramach projektu powołana zostanie lub będzie funkcjonowała Grupa Sterująca oznacza konieczność poprawienia wniosku o dofinansowanie projektu systemowego w terminie wyznaczonym przez instytucję, w której złożono wniosek.

Po rozpoczęciu realizacji projektu Grupa Sterująca¹⁰ jest organem wspierającym beneficjenta w jego działaniu, głównie w zakresie podejmowania strategicznych decyzji i powinna być odpowiedzialna za długoterminowe zarządzanie projektem i jego monitoring. Oznacza to bieżące weryfikowanie postępu realizacji projektu na poziomie strategicznym, weryfikację zgodności projektu z przyjętymi wcześniej celami i utrzymanie założonych ram: zakresu wsparcia, kosztów i terminów. W przypadku jakichkolwiek zmian w projekcie (w tym również w zakresie składu personelu projektu) muszą one być najpierw przedstawione Grupie Sterującej, a potem przez nią zatwierdzone. Grupa Sterująca ocenia i akceptuje, na zasadzie konsensusu, zaproponowane przez beneficjenta działania służące realizacji projektu. Zajmuje się także ich koordynacją i zapewnia spójność z innymi realizowanymi projektami.

Z każdego spotkania Grupy Sterującej sporządzana jest notatka potwierdzająca fakt odbycia ww. spotkania, obejmująca informację o terminie i miejscu spotkania, uczestnikach oraz głównych ustaleniach podjętych podczas spotkania Grupy. Notatka podlega akceptacji przez wszystkich członków Grupy Sterującej.

13. W przypadku projektu systemowego realizowanego w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. b) w skład Grupy Sterującej powołanej po rozpoczęciu realizacji projektu wchodzi:
- 1) projektodawca,
  - 2) partnerzy projektu (o ile projekt przewidziany jest do realizacji w partnerstwie),
  - 3) przedstawiciel/e instytucji, w której dokonywana była ocena projektu systemowego (IP lub IP2);
  - 4) przedstawiciel wskazany przez właściwy Podkomitet Monitorujący PO KL (o ile Podkomitet Monitorujący wskaże swojego przedstawiciela) oraz
  - 5) przedstawiciele środowisk reprezentujących grupy docelowe, do których kierowane będzie wsparcie w ramach projektu (o ile jest to zasadne).

---

¹⁰ Jeżeli Grupa Sterująca powołana została przed rozpoczęciem realizacji projektu, to po rozpoczęciu realizacji projektu ciało to może przybrać inną nazwę zgodnie z decyzją projektodawcy.

Właściwa IP lub IP2 (za pośrednictwem IP) zgłasza do właściwego Podkomitetu Monitorującego PO KL fakt powołania Grupy Sterującej w ramach projektu systemowego i informuje o możliwości wskazania przez Podkomitet swojego przedstawiciela.

14. W przypadku projektu systemowego realizowanego w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a) w skład Grupy Sterującej powołanej przed złożeniem przez projektodawcę wniosku o dofinansowanie wchodzi:

- 1) projektodawca,
- 2) partnerzy projektu (o ile projekt przewidziany jest do realizacji w partnerstwie i partnerzy zostali już wybrani do projektu; jeżeli partnerzy nie zostaną wybrani do projektu w terminie pozwalającym na ich włączenie do Grupy Sterującej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, to są oni włączani do Grupy Sterującej po podpisaniu tej umowy),
- 3) przedstawiciel/e instytucji, w której dokonywana była ocena projektu systemowego (IP2, IP lub IZ),
- 4) przedstawiciel IZ (jeśli ocena projektu systemowego dokonywana była w IP2 lub IP oraz jeżeli IZ wyznaczy swojego przedstawiciela),
- 5) przedstawiciele wskazani przez Komitet Monitorujący PO KL na wniosek IP2, IP (albo IZ w przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IP2 oraz w przypadku Działania 5.3), o czym mowa w pkt 7 powyżej (o ile Komitet Monitorujący PO KL podjął decyzję o wskazaniu przedstawiciela): przedstawiciel organizacji pozarządowych oraz dwóch przedstawicieli partnerów społeczno-gospodarczych, w tym jeden przedstawiciel organizacji pracodawców oraz jeden przedstawiciel organizacji związkowych oraz
- 6) przedstawiciele środowisk reprezentujących grupy docelowe, do których kierowane będzie wsparcie w ramach projektu (o ile jest to zasadne).

15. Ocena formalna projektu systemowego trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia we właściwej instytucji, zaś ocena merytoryczna – nie dłużej niż 21 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku projektów systemowych przewidzianych do realizacji w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a) termin oceny merytorycznej może zostać wydłużony do 30 dni od dnia zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym (KSI). W przypadku stwierdzenia na etapie oceny formalnej lub merytorycznej uchybień we wniosku o dofinansowanie, projektodawca powinien zostać wezwany do dokonania odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku i złożenia jego nowej wersji w terminie wyznaczonym przez instytucję, do której złożony został wniosek.

16. Nowa wersja wniosku o dofinansowanie projektu systemowego podlega ponownej ocenie i dokonywana jest przy pomocy *Karty oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL* lub *Karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL*, których wzory zawarto w załącznikach 1 i 3A. Ocena formalna skorygowanego/uzupełnionego wniosku trwa nie dłużej niż 14 dni od dnia jego złożenia we właściwej instytucji. Ocena merytoryczna skorygowanego/uzupełnionego wniosku trwa nie dłużej niż 21 dni od dnia jego złożenia we właściwej instytucji lub – w przypadku projektów systemowych przewidzianych do realizacji w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a) – od dnia jego wpływu do IZ. W przypadku projektów systemowych przewidzianych do realizacji w ramach Działań i

Poddziałań PO KL, o których mowa w pkt 5 lit. a) termin oceny merytorycznej skorygowanego/uzupełnionego wniosku o dofinansowanie może zostać wydłużony do 30 dni od dnia jego wpływu do IZ.

17. Pismo do beneficjenta, w którym instytucja, w której złożono wniosek informuje o poprawności formalnej wniosku i zarejestrowaniu go w KSI wysyłane jest niezwłocznie po dokonaniu rejestracji wniosku w KSI, jednakże nie później niż w ciągu 5 dni.
18. W terminie 5 dni od dnia podpisania umowy albo podjęcia decyzji (uchwały) dotyczącej realizacji projektu systemowego, instytucja, która przyznała dofinansowanie, zamieszcza na swojej stronie internetowej następujące informacje dotyczące zatwierdzonego projektu: nazwę beneficjenta, tytuł projektu, datę przyznania dofinansowania, numer i nazwę Poddziałania, wartość projektu oraz kwotę przyznanego dofinansowania.

4.2 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez beneficjenta systemowego w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. a)

1. Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z właściwą IP2 (albo IP, jeśli IP2 nie została wyznaczona) umowę dotyczącą dofinansowania danego projektu. W przypadku projektów systemowych realizowanych w Działaniu 5.3 umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana bezpośrednio pomiędzy beneficjentem a IZ. Umowa zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu.
2. W przypadku, gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP2 (IP) lub IZ, projekt systemowy realizowany jest na podstawie decyzji właściwego organu. Decyzja zawiera elementy zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
3. W przypadku projektów systemowych realizowanych w Priorytecie V PO KL, których beneficjentem jest IZ podstawę dofinansowania projektu stanowi decyzja ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.
4. Załącznikiem do powyższej umowy (decyzji) jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
5. Oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie dokonuje dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy, wybranych przez IZ (IZ jest stroną umowy cywilnoprawnej zawieranej z ekspertami wybranymi do oceny projektu systemowego).
6. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu ekspertów, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania. W przypadku negatywnej oceny eksperci są zobowiązani do wskazania w *Karcie oceny merytorycznej* rekomendacji, które w ich opinii pozwolą na wydanie pozytywnej oceny kolejnej wersji wniosku.
7. Wyniki oceny dokonanej przez ekspertów wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* przekazywane są przez IZ właściwej IP2 lub IP w formie elektronicznej albo w formie pisemnej. Właściwa IP2 lub IP przekazuje wyniki oceny projektodawcy, który dokonuje ewentualnych, wskazanych przez ekspertów poprawek we wniosku i składa poprawiony wniosek do IP2 lub IP, w terminie wyznaczonym odpowiednio przez IP2 lub IP. Poprawiony wniosek przekazywany jest następnie do IZ, która przekazuje go do oceny wybranym wcześniej ekspertom.

8. IP2, IP lub IZ, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.
9. Wyniki oceny merytorycznej każdej wersji wniosku powstałej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* wypełnionych przez ekspertów przekazywane są wraz z kolejnymi wersjami wniosku o dofinansowanie do wiadomości Grupy Sterującej, o której mowa w pkt 7 podrozdziału **4.1 Informacje ogólne**.

4.3 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. a)

1. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować jednostka organizacyjna urzędu wykonująca zadania IP2, wniosek o dofinansowanie projektu składany jest do IP, w której przeprowadzany jest proces jego oceny. Podstawę dofinansowania projektu stanowi wówczas umowa lub decyzja właściwego organu.
2. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować jednostka organizacyjna urzędu inna niż wykonująca zadania IP2 (lecz umiejscowiona w tym samym urzędzie), wniosek o dofinansowanie składany jest do jednostki organizacyjnej wykonującej zadania IP2, w której przeprowadzany jest proces jego oceny przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej zadań. Podstawę dofinansowania stanowi wówczas decyzja właściwego organu.
3. Umowa lub decyzja zawiera regulacje zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
4. Załącznikiem do powyższej umowy lub decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
5. W przypadku, gdy projekt systemowy realizowany jest przez IP2 w Priorytecie V PO KL, wniosek składany jest do IZ, w której dokonywana jest jego ocena. IP2 zawiera z IZ umowę o dofinansowanie projektu.
6. Ocenę merytoryczną wniosku o dofinansowanie projektu systemowego złożonego przez IP2 przeprowadza dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy, wybranych przez IZ (IZ jest stroną umowy cywilnoprawnej zawieranej z ekspertami wybranymi do oceny projektu systemowego).
7. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu ekspertów, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania. W przypadku negatywnej oceny eksperci są zobowiązani do wskazania w *Karcie oceny merytorycznej* rekomendacji, które w ich opinii pozwolą na wydanie pozytywnej oceny kolejnej wersji wniosku.
8. Wyniki oceny dokonanej przez ekspertów wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* przekazywane są przez IZ właściwej IP2 lub IP w formie elektronicznej albo w formie pisemnej. Właściwa IP2 lub IP przekazuje wyniki oceny projektodawcy, który dokonuje ewentualnych, wskazanych przez ekspertów poprawek we wniosku i składa poprawiony wniosek do IP2 lub IP, w terminie wyznaczonym odpowiednio przez IP2 lub IP. Poprawiony wniosek przekazywany jest następnie do IZ, która przekazuje go do oceny wybranym wcześniej ekspertom.

9. IP2, IP lub IZ, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.
10. Wyniki oceny merytorycznej każdej wersji wniosku powstałej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* wypełnionych przez ekspertów przekazywane są wraz z kolejnymi wersjami wniosku o dofinansowanie do wiadomości Grupy Sterującej, o której mowa w pkt 7 podrozdziału **4.1 Informacje ogólne**.

4.4 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. a)

1. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować IP w Działaniu, w którym nie powołano IP2, projekt składany jest do IP. Podstawę dofinansowania projektu stanowi decyzja podjęta przez właściwy organ.
2. W przypadku, gdy projekt systemowy IP, o którym mowa w pkt 1, realizowany jest w Działaniu, w którym powołano IP2, wniosek o dofinansowanie projektu składany jest do IP2, w której przeprowadzany jest proces jego oceny. Podstawę dofinansowania projektu stanowi wówczas umowa lub decyzja podjęta przez właściwy organ.
3. Umowa zawarta pomiędzy IP i IP2 lub decyzja zawiera elementy zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
4. Załącznikiem do powyższej umowy lub decyzji jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
5. Oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego realizowanego przez IP dokonuje dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy, wybranych przez IZ (IZ jest stroną umowy cywilnoprawnej zawieranej z ekspertami wybranymi do oceny projektu systemowego).
6. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu ekspertów, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania. W przypadku negatywnej oceny eksperci są zobowiązani do wskazania w *Karcie oceny merytorycznej* rekomendacji, które w ich opinii pozwolą na wydanie pozytywnej oceny kolejnej wersji wniosku.
7. Wyniki oceny dokonanej przez ekspertów wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* przekazywane są przez IZ właściwej IP2 lub IP w formie elektronicznej albo w formie pisemnej. Właściwa IP2 lub IP przekazuje wyniki oceny projektodawcy, który dokonuje ewentualnych, wskazanych przez ekspertów poprawek we wniosku i składa poprawiony wniosek do IP2 lub IP, w terminie wyznaczonym odpowiednio przez IP2 lub IP. Poprawiony wniosek przekazywany jest następnie do IZ, która przekazuje go do oceny wybranym wcześniej ekspertom.
8. IP2 lub IP, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.
9. Wyniki oceny merytorycznej każdej wersji wniosku powstałej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie wyrażone na *Kartach oceny merytorycznej* wypełnionych przez ekspertów przekazywane są wraz z kolejnymi wersjami wniosku o dofinansowanie do wiadomości Grupy Sterującej, o której mowa w pkt 7 podrozdziału **4.1 Informacje ogólne**.

4.5 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez beneficjenta systemowego w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. b)

1. Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z właściwą IP2 (albo IP, jeśli IP2 nie została wyznaczona) umowę dotyczącą dofinansowania danego projektu¹¹. Umowa zawiera regulacje dotyczące m.in. przedmiotu umowy, środków finansowych, zapewnienia monitoringu i nadzoru nad realizacją projektu.
2. W przypadku, gdy zawarcie umowy nie jest możliwe ze względu na relacje prawno-organizacyjne pomiędzy beneficjentem a IP2 (IP), projekt systemowy realizowany jest na podstawie uchwały (decyzji) właściwego organu. Uchwała (decyzja) zawiera elementy zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
3. Załącznikiem do powyższej umowy (decyzji) jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
4. Oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie dokonuje dwóch pracowników IP2 lub IP albo jeden pracownik IP2 lub IP i ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy albo dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy.
5. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu oceniających, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania.
6. W przypadku, gdy pracownik IP2 lub IP nie uwzględni obligatoryjnej opinii eksperta (lub części opinii eksperta) jest on zobowiązany do pisemnego uzasadnienia swojego stanowiska.
7. Ocenę dokonaną przez każdego z ekspertów zatwierdza osoba kierująca IP2 lub IP albo inna osoba upoważniona przez osobę kierującą IP2 lub IP.
8. Jeżeli dokonanie oceny merytorycznej wniosku zostanie zlecone ekspertowi lub ekspertom IP2 lub IP, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.

4.6 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. b)

1. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować jednostka organizacyjna urzędu wykonująca zadania IP2, wniosek o dofinansowanie projektu składany jest do IP, która dokonuje jego oceny. Podstawę dofinansowania projektu stanowi wówczas umowa lub decyzja (uchwała) właściwego organu.
2. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować jednostka organizacyjna urzędu inna niż wykonująca zadania IP2 (lecz umiejscowiona w tym samym urzędzie), wniosek o dofinansowanie składany jest do jednostki organizacyjnej wykonującej zadania IP2, która dokonuje jego oceny przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej zadań. Podstawę dofinansowania stanowi wówczas decyzja (uchwała) właściwego organu.
3. Umowa lub decyzja (uchwała) zawiera regulacje zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.

---

¹¹ Nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w ramach Działań 6.1 i 7.1, dla których, w odrębnych regulacjach wydanych przez Instytucję Zarządzającą, określono szczegółowe zasady.

4. Załącznikiem do powyższej umowy lub decyzji (uchwały) jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
5. Ocenę merytoryczną wniosku o dofinansowanie projektu systemowego złożonego przez IP2 przeprowadza dwóch pracowników IP2 (przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej w strukturze organizacyjnej IP2) lub IP albo jeden pracownik IP2 (przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej w strukturze organizacyjnej IP2) lub IP i ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy albo dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy.
6. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu oceniających, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania.
7. W przypadku, gdy pracownik IP2 lub IP nie uwzględni obligatoryjnej opinii eksperta (lub części opinii eksperta) jest on zobowiązany do pisemnego uzasadnienia swojego stanowiska.
8. Ocenę dokonaną przez każdego z ekspertów zatwierdza osoba kierująca IP2 lub IP albo inna osoba upoważniona przez osobę kierującą IP2 lub IP.
9. Jeżeli dokonanie oceny merytorycznej wniosku zostanie zlecone ekspertowi lub ekspertom IP2 lub IP, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.

4.7 Projekt systemowy przewidziany do realizacji przez Instytucję Pośredniczącą w ramach Działań i Poddziałań PO KL, o których mowa w podrozdziale 4.1 pkt 5 lit. b)

1. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować IP (urząd marszałkowski, wojewódzki urząd pracy lub Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego) w Działaniu, w którym nie powołano IP2, projekt składany jest do IP, która dokonuje jego oceny z zachowaniem rozdzielności funkcjonalnej zadań albo – jeżeli zachowanie rozdzielności funkcjonalnej zadań nie jest możliwe – zleca dokonanie oceny przez dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy. Podstawę dofinansowania projektu stanowi decyzja (uchwała) podjęta przez właściwy organ.
2. W przypadku, gdy projekt systemowy IP, o którym mowa w pkt 1, realizowany jest w Działaniu, w którym powołano IP2, wniosek o dofinansowanie projektu składany jest do IP2, która dokonuje jego oceny. Podstawę dofinansowania projektu stanowi wówczas umowa lub decyzja (uchwała) podjęta przez właściwy organ.
3. Umowa zawarta pomiędzy IP i IP2 lub decyzja (uchwała) zawiera elementy zgodne ze wzorem umowy o dofinansowanie określonym przez IZ.
4. Załącznikiem do powyższej umowy lub decyzji (uchwały) jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.
5. Ocenę merytoryczną wniosku o dofinansowanie projektu systemowego realizowanego przez IP dokonuje dwóch pracowników IP (przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej w strukturze organizacyjnej IP) lub IP2 albo jeden pracownik IP (przy zachowaniu rozdzielności funkcjonalnej w strukturze organizacyjnej IP) lub IP2 i ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy albo dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy (fakultatywnie albo – jeżeli zachowanie rozdzielności funkcjonalnej zadań nie jest możliwe, o czym mowa w pkt 1 powyżej i w pkt 10 poniżej – obligatoryjnie).

6. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu oceniających, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania.
7. W przypadku, gdy pracownik IP2 lub IP nie uwzględni obligatoryjnej opinii eksperta (lub części opinii eksperta) jest on zobowiązany do pisemnego uzasadnienia swojego stanowiska.
8. Ocenę dokonaną przez każdego z ekspertów zatwierdza osoba kierująca IP lub IP2 albo inna osoba upoważniona przez osobę kierującą IP lub IP2.
9. W przypadku zlecenia dokonania oceny merytorycznej wniosku ekspertowi lub ekspertom IP lub IP2, w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**, nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o wniosku przez innego eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy.
10. W przypadku, gdy projekt systemowy zamierza realizować jednostka organizacyjna urzędu wykonująca zadania IP i ocena wniosku o dofinansowanie jest przeprowadzana w tej IP, a więc nie ma możliwości zachowania rozdzielności funkcjonalnej zadań, ocena merytoryczna tego wniosku dokonywana jest obligatoryjnie przez dwóch ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy.

W przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta IP** nie ma obowiązku zlecenia wyrażania opinii o tym wniosku. Wniosek (lub jego kolejne wersje powstałe przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) musi uzyskać we wszystkich częściach pozytywną ocenę obydwu ekspertów, aby możliwe było jego rekomendowanie do dofinansowania. Ocenę dokonaną przez każdego z ekspertów zatwierdza osoba kierująca IP lub inna osoba upoważniona przez osobę kierującą IP.

5. Klasyfikacja kryteriów wyboru projektów

1. W ramach PO KL stosowane będą następujące podstawowe rodzaje kryteriów dokonywania wyboru projektów:

- I. kryteria ogólne;
- II. kryteria szczegółowe.

Za wyodrębnieniem dwóch powyższych typów kryteriów przemawia szeroki zakres różnorodnych zagadnień tematycznych objętych wsparciem w ramach PO KL. Nie jest więc możliwe określenie zamkniętej listy kryteriów obowiązującej dla wszystkich Priorytetów, Działań i Poddziałań PO KL. W założeniu grupę taką stanowią kryteria ogólne, natomiast kryteria szczegółowe będą ustalane dla poszczególnych Działań, Poddziałań i typów projektów realizowanych w ramach PO KL.

Klasyfikacja ogólnych kryteriów wyboru projektów (formalnych, merytorycznych i horyzontalnych) oraz szczegółowych kryteriów dostępu w ramach PO KL jest tożsama dla projektów konkursowych oraz systemowych. Szczegółowe kryteria strategiczne stosuje się natomiast wyłącznie w odniesieniu do projektów konkursowych.

2. **Kryteria ogólne** zatwierdzane są przez Komitet Monitorujący PO KL na podstawie propozycji przedłożonej przez Instytucję Zarządzającą PO KL. Kryteria ogólne dzielą się na:

1. kryteria formalne;
2. kryteria merytoryczne;
3. kryteria horyzontalne.

Ad 1) Obowiązek spełniania ogólnych kryteriów formalnych dotyczy wszystkich rodzajów projektów. Ich weryfikacja ma miejsce na etapie oceny formalnej. Dotyczą one zagadnień związanych ze spełnieniem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami. Projekt, który nie spełnia ogólnych kryteriów formalnych jest odrzucany lub – w zakresie określonym niniejszym dokumentem i dokumentacją konkursową określoną przez IOK – podlega korekcie i/lub uzupełnieniu.

Ad 2) Ogólne kryteria merytoryczne dotyczą ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL. Ogólne kryteria merytoryczne odnoszą się do wszystkich projektów realizowanych w ramach PO KL z wyjątkiem projektów innowacyjnych. Ogólne kryteria merytoryczne weryfikowane są na etapie oceny merytorycznej.

Ad 3) Ogólne kryteria horyzontalne mają charakter przekrojowy i zatwierdzane są przez Komitet Monitorujący w toku realizacji Programu w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL. Ich weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

3. **Kryteria szczegółowe** (o ile zostały określone) mają zastosowanie do poszczególnych Działań, Poddziałań i typów projektów PO KL lub Tematów dla projektów innowacyjnych. W przypadku komponentu centralnego Komitet Monitorujący, rekomendując Instytucji Zarządzającej zatwierdzenie *Planu działania*, zatwierdza jednocześnie zawarte w nim kryteria szczegółowe. W przypadku komponentu regionalnego, właściwy miejscowo Podkomitet Monitorujący, rekomendując Instytucji

Zarządzającej zatwierdzenie *Planu działania*, rekomenduje jednocześnie Komitetowi Monitorującemu zatwierdzenie zawartych w nim kryteriów szczegółowych. Kryteria szczegółowe dzielą się na:

1. kryteria dostępu;
2. kryteria strategiczne;
3. kryteria globalne.

Ad 1) Kryteria dostępu umieszczane we właściwym dla danego Priorytetu *Planie działania* są obowiązkowe dla wszystkich projektodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej i/lub oceny merytorycznej wniosku. IOK określa w dokumentacji konkursowej, weryfikacja których kryteriów dostępu następuje na etapie oceny formalnej, a których na etapie oceny merytorycznej. Projekty konkursowe, które nie spełniają kryteriów dostępu, są odrzucane na etapie oceny formalnej – o ile weryfikacja kryteriów dostępu lub wybranych kryteriów dostępu dokonywana jest na etapie oceny formalnej i IOK nie przewiduje możliwości korekty lub uzupełnienia wniosku w tym zakresie – lub na etapie oceny merytorycznej, zaś projekty systemowe – zwracane do poprawy przez beneficjenta.

Ad 2) Kryteria strategiczne umieszczane są we właściwym dla danego Priorytetu *Planie działania* i obowiązują jedynie w odniesieniu do projektów konkursowych i dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co w praktyce oznacza przyznanie spełniającym je wnioskowi premii punktowej (w wysokości maksymalnie 40 punktów) w trakcie oceny merytorycznej, przy czym premia punktowa za spełnianie kryteriów strategicznych jest doliczana do końcowej oceny projektu tylko w sytuacji, gdy wniosek od każdego z dwóch oceniających albo od jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego uzyskał co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów od każdego z dwóch oceniających albo od jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego w poszczególnych punktach oceny merytorycznej. W przypadku, gdy IP zdecydowała o wprowadzeniu jednego lub więcej kryterium strategicznego, zawiera w *Planie działania* wagi punktowe przypisane każdemu kryterium. Waga punktowa przypisana jednemu kryterium nie może wynosić mniej niż 5 punktów. IP nie musi wykorzystywać maksymalnej puli 40 punktów możliwych do przyznania wnioskowi za spełnianie kryteriów strategicznych w ramach konkursów zawartych w *Planie działania*. W przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących spełniania przez projekt kryteriów strategicznych o przyznaniu premii punktowej decyduje przewodniczący Komisji Oceny Projektów (KOP), który rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów strategicznych jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w tych ocenach. Spełnianie kryteriów strategicznych nie jest obowiązkowe, aby wniosek mógł zostać pozytywnie oceniony pod względem merytorycznym.

Ad 3) Kryteria globalne umieszczane są w załączniku o charakterze informacyjnym do właściwego dla danego Priorytetu PO KL *Planu działania* oraz podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Instytucji Organizującej Konkurs. Wprowadzenie do Planu działania ww. załącznika nie wymaga ponownego zatwierdzania Planu działania przez IZ.

Kryteria globalne mają zastosowanie do poszczególnych Działań, Poddziałań i typów projektów PO KL i obowiązują dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych” (patrz: podrozdział **6.17 Procedura wyboru projektów „modelowych”** oraz podrozdział **6.18 Procedura wyboru projektów „oryginalnych”**).

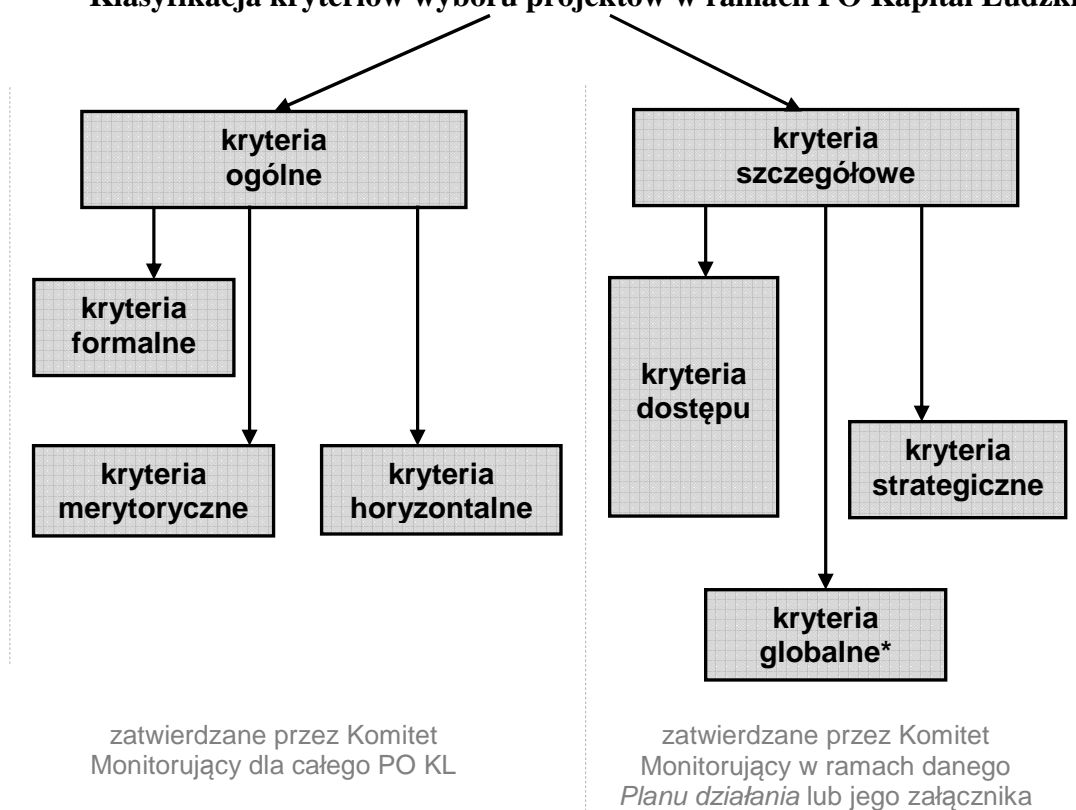
Etap oceny globalnej obejmuje analizę elementów wskazanych we właściwym kryterium globalnym w oparciu o zapisy wniosków o dofinansowanie i uszeregowanie wniosków w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu. Względem projektów, które w wyniku oceny formalno-merytorycznej zakwalifikowały się do etapu oceny globalnej nie jest brana pod uwagę liczba punktów uzyskana podczas oceny formalno-merytorycznej.

- Przy wyborze projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej należy stosować generalnie obowiązujące zasady wyboru projektów, zarówno w trybie konkursowym, jak i systemowym. Ocena projektów współpracy ponadnarodowej odbywa się w oparciu o ogólne kryteria wyboru projektów, stosowane do oceny projektów standardowych. Grupa Robocza ds. kwestii horyzontalnych PO KL opracowuje przykładowe kryteria szczegółowe projektów współpracy ponadnarodowej. Kryteria te mogą być wykorzystane przez IP w momencie opracowywania Planów działania.

Grupa Robocza ds. kwestii horyzontalnych PO KL proponuje ponadto ogólne kryteria wyboru projektów innowacyjnych, które są zatwierdzane przez Komitet Monitorujący. Wskazuje również przykładowe szczegółowe kryteria wyboru projektów innowacyjnych, które - podobnie jak w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej - mogą być wykorzystane przez Instytucje Pośredniczące w momencie opracowywania *Planów działania*. Kryteria dotyczące projektów innowacyjnych powinny m.in. obejmować potencjał badawczy czy doświadczenie uczestniczących podmiotów.

- Szczegółową listę kryteriów wyboru projektów (udzielania dofinansowania) w ramach PO KL zawiera załącznik 8.

Klasyfikacja kryteriów wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki

*obowiązują wyłącznie w ramach procedury wyboru projektów „modelowych” oraz procedury wyboru projektów „oryginalnych”, która stosowana jest w ramach konkursów pilotażowych PO KL

6. Wybór projektów (procedura konkursowa)

System selekcji wniosków o dofinansowanie projektu został stworzony w taki sposób, by zapewnić wybór najlepszych projektów, najbardziej odpowiadających potrzebom grup docelowych oraz przynoszących największe efekty w odniesieniu do poniesionych nakładów.

W ramach PO KL, o ile IP nie ustanowi innych kryteriów wyboru projektów w *Planie działania*, **minimalna wartość projektu** wynosi 50 tys. zł¹². **Maksymalna wartość projektu** dotyczy zaś jedynie projektów dotyczących oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich (Działanie 9.5) i wynosi **50 tys. zł**.

W czynnościach związanych z przyznawaniem środków unijnych określonych w niniejszym rozdziale oraz w rozdziale 7 **Szczególne zasady wyboru projektów współpracy ponadnarodowej i projektów innowacyjnych** – w okresie obowiązywania środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowisk związanych z przyznawaniem środków unijnych – nie mogą brać udziału osoby, wobec których orzeczono karę zakazu zajmowania stanowisk związanych z przyznawaniem środków unijnych.

6.1 Ogłoszenie konkursu

1. Konkursy na projekty w ramach danego Działania (lub Poddziałania albo poszczególnych typów projektów) są ogłaszane i prowadzone przez IP2 (lub IP, jeśli IP2 nie została wyznaczona)¹³, zgodnie z obowiązującym *Planem działania*.
2. Nabór wniosków o dofinansowanie jest publiczny. IOK w celu wyłonienia projektów do dofinansowania w trybie konkursowym ogłasza konkurs co najmniej na własnej stronie internetowej, a także przekazuje informację o nim w postaci ogłoszenia „prasowego”, o którym mowa poniżej do IP (w przypadku, gdy IOK jest IP2) w celu umieszczenia na stronie internetowej IP oraz – w wersji elektronicznej – do wiadomości IZ. Dokumentacja konkursowa nie podlega obowiązkowi przekazania do wiadomości IZ.
3. W przypadku konkursu otwartego między datą zamieszczenia ogłoszenia („internetowego”) na stronie internetowej IOK a datą zamknięcia lub zawieszenia konkursu nie może upłynąć mniej niż 20 dni¹⁴.
4. Ogłoszenie („internetowe”), o którym mowa wyżej, stanowiące jednocześnie dokumentację konkursową, określa:
  - rodzaj projektów podlegających dofinansowaniu;
  - rodzaj podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie;
  - kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów oraz przewidywane wskaźniki, planowane do osiągnięcia w ramach dostępnej alokacji na konkurs, odpowiadające zakresowi wsparcia (wybrane z listy wskaźników monitorowania PO KL lub określone indywidualnie przez IOK);
  - poziom dofinansowania projektów (wyznaczony jako odsetek wydatków objętych dofinansowaniem);
  - maksymalną wartość projektu, o ile wartość taka została ustalona;

¹² Minimalna wartość projektu, o ile IP nie ustanowi innych kryteriów wyboru projektów w *Planie działania*, nie dotyczy projektów dotyczących oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich (Działanie 9.5).

¹³ Dalej określane zbiorczo jako „instytucja organizująca konkurs” (IOK).

¹⁴ Zapis nie obowiązuje w odniesieniu do konkursów otwartych przeprowadzanych z zastosowaniem procedury przyspieszonego wyboru projektów (patrz: podrozdział 6.15 **Procedura przyspieszonego wyboru projektów dla Działania 6.2 oraz Poddziałania 6.1.1 i 8.1.2**).

- kryteria wyboru projektów i sposób ich weryfikacji;
  - w przypadku konkursu otwartego terminy zwoływania poszczególnych posiedzeń KOP i które wnioski (w zależności od daty złożenia) będą w ich trakcie oceniane;
  - termin zakończenia oceny merytorycznej złożonych w ramach konkursu wniosków i podania do publicznej wiadomości wyników oceny merytorycznej;
  - wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
  - wzór *Karty oceny formalnej* z kryteriami dostępu obowiązującymi w ramach danego konkursu, podlegającymi weryfikacji na etapie oceny formalnej (o ile zostały określone we właściwym Planie działania);
  - wzór *Karty oceny merytorycznej* z systemem wagowym, który stosowany będzie w ramach konkursu, z kryteriami dostępu obowiązującymi w ramach danego konkursu, podlegającymi weryfikacji na etapie oceny merytorycznej (o ile zostały określone we właściwym Planie działania) oraz z kryteriami strategicznymi obowiązującymi w ramach konkursu (o ile zostały określone we właściwym Planie działania);
  - termin, miejsce i sposób składania wniosków o dofinansowanie projektu;
  - wzór umowy o dofinansowanie projektu;
  - informację o środkach odwoławczych przysługujących projektodawcy w ramach Systemu Realizacji PO KL;
  - inne informacje mające wpływ na sposób przygotowania wniosków i przeprowadzenia ich wyboru.
5. Dla zachowania przejrzystości IOK zamieszcza oddzielne ogłoszenie („internetowe”) dla każdego z ogłaszanych konkursów.
  6. Najpóźniej w dniu rozpoczęcia naboru (jednak nie wcześniej niż 14 dni przed rozpoczęciem naboru)¹⁵ IOK zamieszcza informację o konkursie w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim (w przypadku Priorytetów wdrażanych centralnie) lub co najmniej regionalnym (w przypadku Priorytetów wdrażanych regionalnie).
  7. Ogłoszenie („prasowe”), o którym mowa wyżej, zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy, zawiera co najmniej informacje dotyczące:
    - rodzaju projektów podlegających dofinansowaniu;
    - terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru (konkursy zamknięte);
    - rodzaju podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie;
    - kwoty środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów;
    - adresu strony internetowej, na której zamieszczono ogłoszenie o konkursie i dokumentację konkursową.
  8. IOK zamieszcza również w dokumentacji konkursowej listę sprawdzającą, służącą projektodawcy pomocą w stwierdzeniu, czy wniosek o dofinansowanie, który zamierza złożyć, spełnia wszystkie kryteria formalne. Pozwoli to na ograniczenie liczby przypadków, w których wniosek nie spełnia kryteriów formalnych.

---

¹⁵ Wymóg zamieszczenia informacji o konkursie nie wcześniej niż 14 dni przed rozpoczęciem naboru nie dotyczy naborów projektów współpracy ponadnarodowej.

9. IOK jest zobowiązana szeroko informować potencjalnych beneficjentów o konkursach i zachęcać ich do składania wniosków. Informacja jest przekazywana wieloma metodami – oprócz wymienionych powyżej (prasa, Internet), także podczas spotkań z potencjalnymi beneficjentami, poprzez publikacje itp.
10. W przypadku wprowadzenia zmian do dokumentacji konkursowej w trakcie trwania konkursu, IOK informuje potencjalnych projektodawców o wprowadzonych zmianach wraz z wyjaśnieniem. Informacja taka jest podawana we wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o rozpoczęciu konkursu. W dzienniku o zasięgu ogólnopolskim (w przypadku Priorytetów wdrażanych centralnie) lub co najmniej regionalnym (w przypadku Priorytetów wdrażanych regionalnie) należy podać informację o zmianach w zakresie minimalnego katalogu wskazanego w art. 29 ust. 3 ustawy oraz o zmianie innych informacji, które zamieszczone zostały dodatkowo w ogłoszeniu („prasowym”), o którym mowa wyżej w stosunku do określonego ustawowo minimalnego katalogu. W przypadku, gdy zmiany w dokumentacji konkursowej dotyczą kwestii technicznych (np. zmiany danych osoby do kontaktów w sprawie konkursu lub numeru infolinii konkursowej) są one podawane do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej IOK i IP (w przypadku, gdy IOK jest IP2) oraz ewentualnie poczty elektronicznej i infolinii konkursowej.
11. Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy wprowadzane zmiany nie mogą spowodować pogorszenia zasad konkursu, warunków realizacji projektu oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków. Przepis art. 29 ust. 4 ustawy należy stosować w odniesieniu do danego konkursu zamkniętego lub do danej rundy konkursowej¹⁶ w ramach konkursu otwartego. Przepis art. 29 ust. 4 ustawy nie ma zastosowania do przypadków, gdy konieczność zmiany wynika ze zobowiązań międzynarodowych lub przepisów innych ustaw.
12. Nabór wniosków w ramach PO KL ma charakter konkursu otwartego lub konkursu zamkniętego.
13. W konkursie otwartym nabór wniosków i ich ocena prowadzone są w sposób ciągły do zamknięcia konkursu uzasadnioną decyzją IOK (np. z powodu wyczerpania określonego limitu środków). W ramach konkursu otwartego ocena wniosków odbywa się w ramach organizowanych systematycznie posiedzeń KOP (w terminach wskazanych w dokumentacji konkursowej), z których sporządzane są listy rankingowe. Raz w miesiącu na stronie internetowej IOK należy zamieszczać informację przypominającą o trwaniu naboru wniosków oraz o stanie wykorzystania alokacji przeznaczonej na konkurs (wartości środków, które pozostają jeszcze do zakontraktowania w ramach danego konkursu otwartego). IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej z wyprzedzeniem co najmniej 5 dni informację o planowanej dacie zamknięcia konkursu otwartego, wraz z uzasadnieniem.
14. IOK może podjąć decyzję o zawieszeniu konkursu (np. w przypadku przekroczenia przez łączną wartość wnioskowanego dofinansowania we wnioskach złożonych w konkursie otwartym wniosków wartości minimum 100% kwoty alokacji przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach danego konkursu). O możliwości zawieszenia konkursu oraz jego zasadach i warunkach IOK informuje w dokumentacji konkursowej.
15. IOK podaje do publicznej wiadomości we wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o rozpoczęciu konkursu z wyprzedzeniem co najmniej 5

---

¹⁶ Termin „runda konkursowa” używany w niniejszym dokumencie odnosi się do konkursu otwartego i oznacza określony datami okres naboru wniosków, które następnie są oceniane w ramach jednego posiedzenia KOP i umieszczane na jednej liście rankingowej.

dni informację o planowanej dacie zawieszenia konkursu, wraz z uzasadnieniem. W przypadku, gdy po terminie zawieszenia konkursu do IOK wpłynęły wnioski o dofinansowanie projektu nie podlega on ocenie, a IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o tym przypadku.

16. IOK może podjąć decyzję o ponownym rozpoczęciu naboru wniosków w ramach zawieszonego uprzednio konkursu. IOK podaje do publicznej wiadomości we wszystkich formach komunikacji, w jakich zostało opublikowane ogłoszenie o rozpoczęciu konkursu z wyprzedzeniem co najmniej 5 dni informację o planowanej dacie ponownego rozpoczęcia naboru wniosków.
17. W przypadku podjęcia decyzji o ponownym rozpoczęciu naboru wniosków w ramach zawieszonego uprzednio konkursu IOK zamieszcza dokumentację konkursową na własnej stronie internetowej nie później niż w dniu rozpoczęcia naboru wniosków.
18. Konkurs zamknięty organizowany jest cyklicznie. W konkursie zamkniętym określa się z góry jeden (jeśli konkurs będzie organizowany tylko raz) lub kilka następujących po sobie terminów naboru wniosków. IOK ogłasza konkurs określając daty otwarcia oraz daty zamknięcia naboru wniosków, tj. okres, w którym będą przyjmowane wnioski. Pomiędzy datą otwarcia naboru a ostateczną datą składania wniosków nie może upłynąć mniej niż 21 dni.
19. Wybór trybu procedury (konkurs zamknięty bądź konkurs otwarty) należy do IOK i jest przedstawiony w Planie działania.
20. Konkurs ogłaszany jest na wybrane lub wszystkie typy projektów (wyszczególnione w Planie działania) w ramach Poddziałania lub Działania, przy uwzględnieniu potrzeb zidentyfikowanych przez IP oraz w celu osiągnięcia założonych wskaźników realizacji Programu (Priorytetu).
21. IP na etapie przygotowywania Planu działania dla danego Priorytetu PO KL na lata 2014-2015 może przyjąć założenie, że w ramach określonego konkursu do dofinansowania zostanie wyłoniony tylko jeden projekt.
W takim przypadku w części Planu działania dotyczącej danego konkursu w wierszu „Planowana alokacja” obok kwoty alokacji przewidzianej do wykorzystania na ten konkurs IP umieszcza dodatkową informację, że do dofinansowania wybrany zostanie tylko jeden projekt (patrz: załącznik 7). Informacja ta powinna zostać również zawarta w dokumentacji konkursowej.
Ocena projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs odbywa się na zasadach ogólnych określonych w **podrozdziale 6.5 Ocena merytoryczna – procedura**.
W przypadku przyjęcia założenia, że w ramach określonego konkursu do dofinansowania zostanie wyłoniony tylko jeden projekt, zastosowanie mają ogólne zasady procedury odwoławczej określone w podrozdziale **6.16 Procedura odwoławcza**.
22. IP w porozumieniu z IOK (jeśli IOK jest IP2) może stworzyć rezerwę finansową (patrz: podrozdział **6.16 Procedura odwoławcza**), z przeznaczeniem na ewentualne środki odwoławcze wnoszone przez projektodawców.
23. IOK może również stworzyć rezerwę finansową w wysokości 5% wartości jednego konkursu z przeznaczeniem na ewentualne negocjacje projektów (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**).
24. W ogłoszeniu, o którym mowa w art. 29 ust. 2 i 3 ustawy, umieszcza się całkowitą kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach danego konkursu, zawierającą ewentualnie rezerwę na procedurę odwoławczą i na negocjacje.

25. IOK zobowiązana jest do zamieszczania na swojej stronie internetowej szczegółowego harmonogramu przeprowadzania kolejnych etapów oceny i wyboru wniosków do dofinansowania (etap oceny formalnej, etap oceny merytorycznej, etap podpisania umowy o dofinansowanie) w odniesieniu do danego konkursu. Harmonogram zamieszczany jest w terminie 10 dni od zakończenia naboru wniosków (w przypadku konkursu zamkniętego) lub od daty zakończenia danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego). Harmonogram sporządzany jest w formie tabeli terminów wg jednego z poniższych wzorów w zależności od trybu konkursu, gdzie n oznacza datę złożenia wniosku (w przypadku konkursu otwartego) lub datę końcowego terminu przyjmowania wniosków (w przypadku konkursu zamkniętego). W przypadku, gdy dotrzymanie harmonogramu nie jest możliwe, IOK może dokonać jego aktualizacji. Zmieniony harmonogram podawany jest do publicznej wiadomości na stronie internetowej IOK, wraz z uzasadnieniem dokonanych zmian.
26. Dodatkowo, w przypadku konkursu otwartego, IOK zamieszcza w dokumentacji konkursowej informację, w jakich ściśle określonych terminach będą zwoływane poszczególne posiedzenia KOP i które wnioski (w zależności od daty złożenia) będą w ich trakcie oceniane.

Wzór harmonogramu dla konkursu otwartego

Etap oceny formalnej	
Ocena formalna wniosku	n + 14 dni
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o pozytywnym wyniku oceny formalnej i przekazaniu wniosku do oceny merytorycznej albo o odrzuceniu wniosku na etapie oceny formalnej	n + 19 dni (5 dni od daty dokonania oceny formalnej wniosku)
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o możliwości uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni od daty dokonania oceny formalnej wniosku
Dokonanie uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni lub do 10 dni (w przypadku projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie krajowym lub ponadnarodowym) od daty otrzymania pisma informującego o takiej możliwości
Weryfikacja uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni od daty otrzymania przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o ostatecznym wyniku oceny formalnej	5 dni od dnia zatwierdzenia <i>Karty oceny formalnej</i>

Etap oceny merytorycznej		
Zwołanie pierwszego posiedzenia Komisji Oceny Projektów (KOP), na którym oceniane są wnioski, które przekazane zostały do oceny merytorycznej do momentu zwołania pierwszego posiedzenia KOP	nie później niż 30 dni od daty wpływu pierwszego wniosku w ramach danego konkursu, o ile są wnioski, które przekazane zostały do oceny merytorycznej	
Zwoływanie kolejnych posiedzeń KOP, na których oceniane są wnioski, które przekazane zostały do oceny merytorycznej po zwołaniu poprzedniego posiedzenia KOP	nie później niż 30 dni od daty wpływu do IOK pierwszego wniosku, który został przekazany do oceny merytorycznej po terminie zwołania poprzedniego posiedzenia KOP	
Dokonanie oceny merytorycznej i zakończenie danego posiedzenia KOP	Czas trwania oceny merytorycznej wniosków w ramach danego posiedzenia KOP uzależniony jest od liczby wniosków ocenianych na danym posiedzeniu KOP	
	Liczba wniosków ocenianych na danym posiedzeniu KOP	
	Termin dokonania oceny merytorycznej na danym posiedzeniu KOP	
	1-100	nie dłużej niż 20 dni
	101-200	nie dłużej niż 40 dni
	201-300	nie dłużej niż 60 dni
	Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków ocenianych na danym posiedzeniu KOP o 100 termin dokonania oceny merytorycznej na danym posiedzeniu KOP może zostać wydłużony o kolejne 20 dni (np. jeżeli na danym posiedzeniu KOP ocenianych jest od 301 do 400 wniosków termin dokonania oceny wynosi nie dłużej niż 80 dni)	
Ponowna ocena formalna w przypadku stwierdzenia uchybień formalnych na etapie oceny merytorycznej	5 dni od daty podpisania <i>Karty oceny merytorycznej</i>	
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji (ewentualnie o możliwości podjęcia negocjacji, pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych lub o odrzuceniu wniosku)	Nie później niż n + 60 (65) dni (10 dni od daty zakończenia posiedzenia KOP, na którym oceniany był dany wniosek, pod warunkiem, że na danym posiedzeniu KOP dokonywano oceny nie więcej niż 100 wniosków, w uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony do 15 dni). W przypadku dokonywania na danym posiedzeniu KOP oceny więcej niż 100 wniosków termin na dokonanie oceny jest odpowiednio dłuższy.	

Podpisanie umowy o dofinansowanie	
Złożenie przez projektodawcę wszystkich wymaganych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie	nie krócej niż n + 65 (70) dni (nie krócej niż 5 dni od otrzymania przez projektodawcę informacji o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji)
Weryfikacja wszystkich wymaganych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie przez IOK	10 dni od daty złożenia przez projektodawcę wymaganych poprawnie sporządzonych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie
Podpisanie umowy o dofinansowanie przez upoważnionego przedstawiciela IOK	3 dni od daty otrzymania przez IOK dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie podpisanych przez projektodawcę
Ogłaszanie listy zawartych umów o dofinansowanie na stronie internetowej oraz w siedzibie IOK	nie rzadziej niż raz w miesiącu

Wzór harmonogramu dla konkursu zamkniętego

Etap oceny formalnej	
Ocena formalna wniosku	n + 14 dni (n + 21 dni w uzasadnionych przypadkach)
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o pozytywnym wyniku oceny formalnej i przekazaniu wniosku do oceny merytorycznej albo o odrzuceniu wniosku na etapie oceny formalnej	n + 19 (26) dni (5 dni od daty przekazania wniosku do oceny merytorycznej)
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o możliwości uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni od dnia zatwierdzenia <i>Karty oceny formalnej</i>
Dokonanie uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni lub do 10 dni (w przypadku projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie krajowym lub ponadnarodowym) od daty otrzymania pisma informującego o takiej możliwości
Weryfikacja uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego	5 dni od daty otrzymania przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o ostatecznym wyniku oceny formalnej	5 dni od dnia zatwierdzenia <i>Karty oceny formalnej</i>

Etap oceny merytorycznej	
Ponowna ocena formalna w przypadku stwierdzenia uchybień formalnych na etapie oceny merytorycznej	5 dni od daty podpisania <i>Karty oceny merytorycznej</i>
Wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji (ewentualnie o możliwości podjęcia negocjacji, pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych lub o odrzuceniu wniosku).	n + 59 (66) dni (40 dni od daty zarejestrowania ostatniego wniosku poprawnego formalnie w Krajowym Systemie Informatycznym) w przypadku dokonywania na posiedzeniu KOP oceny merytorycznej 200 wniosków. Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków o 200 termin dokonania oceny merytorycznej może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli na posiedzeniu KOP ocenianych jest od 201 do 400 wniosków termin wysłania pisma do projektodawcy wynosi nie dłużej niż 60 dni od daty zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym). Termin dokonania oceny merytorycznej nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby wniosków ocenianych na posiedzeniu KOP.
Podpisanie umowy o dofinansowanie	
Złożenie wszystkich wymaganych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie	nie krócej niż n + 64 (71) dni (nie krócej niż 5 dni od otrzymania przez projektodawcę informacji o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji)
Weryfikacja wszystkich wymaganych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie przez IOK	10 dni od daty złożenia przez projektodawcę wymaganych poprawnie sporządzonych dokumentów (załączników) do umowy o dofinansowanie
Podpisanie umowy o dofinansowanie przez upoważnionego przedstawiciela IOK	3 dni od daty otrzymania przez IOK dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie podpisanych przez projektodawcę
Ogłaszanie listy zawartych umów o dofinansowanie na stronie internetowej oraz w siedzibie IOK	nie rzadziej niż raz w miesiącu

6.2 Złożenie wniosku

1. Wniosek o dofinansowanie projektu należy złożyć w instytucji wskazanej w ogłoszeniu o konkursie.
2. Wniosek należy złożyć zgodnie z zasadami określonymi w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO KL*¹⁷ oraz w dokumentacji konkursowej.
3. W procesie oceny wniosków o dofinansowanie stosuje się odpowiednio kryteria, o których mowa w **rozdziale 5 Klasyfikacja kryteriów wyboru projektów**.

¹⁷ *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL* stanowi odrębny dokument opracowany przez IZ PO KL, dostępny na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

4. Każdemu projektodawcy przysługuje prawo wystąpienia w formie pisemnej albo drogą elektroniczną zgodnie ze sposobem określonym przez IOK w dokumentacji konkursowej (o ile IOK dopuści taką możliwość w dokumentacji konkursowej) do IOK o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania. Powyższe wystąpienie projektodawcy należy uznać za skuteczne na każdym etapie oceny, zarówno formalnym, jak i merytorycznym. Bez znaczenia pozostaje również w tym przypadku tryb konkursu: otwarty lub zamknięty. Określenie procedury wycofania wniosku należy do IOK i powinno zostać dokonane w dokumentacji konkursowej. Procedura wycofania wniosku opracowana przez IOK powinna w szczególności zapewniać sprawne wykonanie woli projektodawcy w tym zakresie.
5. Każdemu projektodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o udostępnienie dokumentów związanych z oceną złożonego przez niego wniosku o dofinansowanie projektu, w tym kart oceny (formalnej i/lub merytorycznej – patrz pkt 17 podrozdziału **6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków**), po zakończeniu danego etapu oceny wniosku, bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski. IOK zapewnia sprawne wykonanie woli projektodawcy w tym zakresie.

Złożenie wniosku w wersji papierowej i w wersji elektronicznej

6. W przypadku, gdy wniosek składany jest w wersji papierowej i w wersji elektronicznej projektodawca składa wniosek opatrzony pieczęciami, podpisany przez osobę (osoby) do tego upoważnioną (upoważnione) wskazaną/e w punkcie 2.6 wniosku o dofinansowanie, w 2 egzemplarzach papierowych (tj. oryginał oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 oryginały) oraz jego wersję elektroniczną (CD lub DVD – zgodnie z wymogami określonymi przez IOK). Przez wersję elektroniczną rozumie się plik .xml (ZIP_POKL) utworzony za pomocą Generатора Wniosków Aplikacyjnych. IOK może wymagać w dokumentacji konkursowej złożenia dodatkowo również pliku .pdf, jednak może on być wykorzystywany w trakcie oceny tylko pomocniczo, zaś jego brak nie może stanowić podstawy do odrzucenia wniosku.
7. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej projektodawca składa wraz z wnioskiem 2 egzemplarze papierowe (jako załącznik do każdego egzemplarza papierowego składanego wniosku) listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego (patrz: podrozdział **7.2 Dokumenty wymagane na etapie aplikowania o dofinansowanie projektów współpracy ponadnarodowej oraz rozszerzania zakresu projektu o komponent ponadnarodowy**). Fakt dołączenia do wniosku listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego jest weryfikowany na etapie oceny formalnej.
8. W przypadku projektów, które mają być realizowane w partnerstwie krajowym w części V wniosku o dofinansowanie wymagane jest podpisanie oświadczenia i opatrzenie go pieczęcią przez osobę (osoby) upoważnioną (upoważnione) do podejmowania decyzji w imieniu partnera lub partnerów projektu.
9. Wniosek można złożyć osobiście, przesać kurierem lub pocztą. W przypadku konkursu, dla którego określono ostateczną datę wpływu, liczy się data wpływu wniosku do IOK. Szczegółowe zasady składania wniosków określa dokumentacja konkursowa.

Złożenie wniosku drogą elektroniczną

10. Wniosek może być złożony drogą elektroniczną, jeżeli IOK dopuści taką możliwość w dokumentacji konkursowej.
11. W przypadku, gdy wniosek składany jest drogą elektroniczną projektodawca składa go we wskazanym przez IOK w dokumentacji konkursowej formacie za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) lub w inny równoważny sposób pozwalający na potwierdzenie tożsamości osoby składającej/osób składających wniosek (zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi przez IOK w dokumentacji konkursowej).
12. W przypadku, gdy wniosek złożony został drogą elektroniczną przez osobę/y nie posiadającą statutowych uprawnień do reprezentowania projektodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że do złożenia wniosku uprawnione są łącznie co najmniej dwie osoby, IOK przed podpisaniem umowy o dofinansowanie powinna obligatoryjnie wymagać od projektodawcy złożenia pełnomocnictwa lub upoważnienia do reprezentowania podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie (patrz: podrozdział **6.13 Podpisanie umowy o dofinansowanie**). Wymóg taki powinien zostać wprowadzony w dokumentacji konkursowej.
13. W przypadku projektów, które mają być realizowane w partnerstwie krajowym IOK może wymagać od projektodawcy złożenia wniosku drogą elektroniczną w sposób pozwalający na potwierdzenie – obok tożsamości osoby składającej/osób składających wniosek – również tożsamości osób reprezentujących poszczególnych partnerów biorących udział w projekcie. Informacja o takim wymogu powinna zostać uwzględniona w dokumentacji konkursowej.
14. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej projektodawca składa wraz z wnioskiem wersję elektroniczną (skan) listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego (patrz: podrozdział **7.2 Dokumenty wymagane na etapie aplikowania o dofinansowanie projektów współpracy ponadnarodowej oraz rozszerzania zakresu projektu o komponent ponadnarodowy**).

6.3 Ocena formalna

1. Ocenie formalnej podlega każdy złożony w trakcie prowadzonego naboru wniosek o dofinansowanie (o ile został złożony w terminie określonym przez IOK i nie został wycofany przez projektodawcę). Wnioski złożone po zakończeniu naboru pozostają bez rozpatrzenia, jednakże szczegółowe procedury odnośnie do postępowania z takimi wnioskami określa IOK w swoich wewnętrznych procedurach.
2. Ocena formalna wniosku składa się z dwóch etapów, podczas których następuje sprawdzenie, czy wniosek spełnia:
  - ogólne kryteria formalne oraz
  - kryteria dostępu (w zakresie wskazanym przez IOK w dokumentacji konkursowej).
3. IOK określa w dokumentacji konkursowej, weryfikacja których kryteriów dostępu następuje na etapie oceny formalnej, a których na etapie oceny merytorycznej.
4. W przypadku weryfikacji kryteriów dostępu na etapie oceny formalnej wniosek, który spełnia kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej i jednocześnie wszystkie kryteria formalne przekazywany jest do oceny merytorycznej.
5. Konieczność spełnienia kryteriów dostępu oznacza, że dofinansowanie może uzyskać tylko ten wniosek, który je wszystkie spełnia (chyba, że w *Planie działania* Komitet

Monitorujący zatwierdził kryteria dostępu wraz z wyodrębnioną alokacją finansową, patrz poniżej). Kryteria dostępu mogą dotyczyć spełniania przez projekt jednego lub więcej wymogów.

6. Treść wniosku o dofinansowanie musi pozwalać na jednoznaczne stwierdzenie, czy dane kryterium dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej jest spełnione.
7. W *Planie działania* IP może określić kryteria dostępu wraz z wyodrębnioną alokacją finansową obowiązującą w ramach konkursów ogłaszanych w danym Działaniu lub Poddziałaniu PO KL. Tak określone kryteria dostępu mają zastosowanie jedynie w odniesieniu do projektów, którym udzielone zostanie dofinansowanie z tej puli środków. W takim przypadku w ramach danego konkursu sporządzane są dwie oddzielne listy rankingowe wniosków: lista dla wniosków, których nie dotyczy spełnianie kryteriów dostępu określonych wraz z wyodrębnioną alokacją finansową oraz lista dla wniosków, których dotyczy spełnianie kryteriów dostępu określonych wraz z wyodrębnioną alokacją finansową.
8. W przypadku, gdy alokacja (lub jej część) wyodrębniona w związku z określeniem w *Planie działania* dodatkowych kryteriów dostępu pozostaje niewykorzystana IOK może przesunąć niewykorzystane środki na dofinansowanie projektów, na których dofinansowanie zabrakło środków z ogólnej puli przewidzianej na dany konkurs.
9. IOK zobowiązana jest do dokonania oceny formalnej, czyli sprawdzenia kompletności i poprawności złożonej dokumentacji w terminie 14 dni od daty złożenia wniosku (w przypadku konkursu otwartego) lub 14 dni od końcowego terminu przyjmowania wniosków (w przypadku konkursu zamkniętego). W uzasadnionych przypadkach (np. dużej liczby wniosków) IOK może wydłużyć termin na dokonanie oceny formalnej wniosku o dofinansowanie złożonego w ramach konkursu zamkniętego do 21 dni, o czym informuje niezwłocznie na swojej stronie internetowej.
10. Oceny formalnej dokonuje się przy pomocy *Karty oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL* (patrz: załącznik 2). Oceny formalnej dokonuje jeden oceniający, którego ocena jest zatwierdzana przez jego przełożonego, zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK. IOK zobowiązana jest do dokonania oceny formalnej każdego złożonego w trakcie naboru wniosku, jeżeli wniosek nie został wycofany przez wnioskodawcę.
11. Jeżeli oceniający w trakcie oceny formalnej wniosku stwierdzi, że wniosek nie spełnia kryterium formalnego *wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów*, wniosek jest odrzucany (nie jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym) i nie podlega dalszej ocenie formalnej.
12. Jeżeli wniosek nie spełnia któregośkolwiek z pozostałych ogólnych kryteriów formalnych (patrz: załącznik 8) lub kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej, a uzupełnienie i/lub skorygowanie wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego nie powoduje zmiany sumy kontrolnej wniosku, IOK jest zobowiązana do pisemnego poinformowania projektodawcy o możliwości uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego.
13. IOK zamieszcza każdorazowo w dokumentacji konkursowej informację, które uchybienia formalne lub uchybienia we wniosku i/lub złożonym wraz z nim liście intencyjnym powodujące niespełnienie kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej (patrz: załącznik 8):
  - a) podlegają korektom lub uzupełnieniom w zakresie niepowodującym zmiany sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie,

- b) podlegają korektom lub uzupełnieniom w zakresie ustalonym przez IOK, mimo że powodują zmianę sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie,
  - c) nie podlegają korektom ani uzupełnieniom, a tym samym skutkują bezwzględnym odrzuceniem wniosku na etapie oceny formalnej (tylko w zakresie dotyczącym zmian sumy kontrolnej).
14. IOK określa także każdorazowo w dokumentacji konkursowej, których uchybień formalnych określonych w załączniku 8:
- a) w przypadku konkursów, w ramach których wnioski muszą być składane w wersji papierowej i elektronicznej oraz konkursów w ramach których wnioski mogą być składane w wersji papierowej i elektronicznej – na *Liście uchybień formalnych, których popełnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku*;
  - b) w przypadku konkursów, w ramach których wnioski mogą być składane jedynie w wersji elektronicznej – na *Liście uchybień formalnych, których popełnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL złożonego w wersji elektronicznej ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku*
- projektodawca nie może popełnić w ramach danego konkursu.
15. Inne uchybienia formalne niż określone na właściwej liście zamieszczonej w załączniku 8 nie mogą stanowić przyczyny uzyskania przez wniosek negatywnego wyniku oceny formalnej ze względu na niespełnienie powyższego wymogu. Oznacza to, że wniosek, który wykazuje inne od powyższych uchybienia w zakresie spełniania wymogu kompletności wniosku, musi zostać przekazany do oceny merytorycznej, nie może być zaś ani odrzucony, ani skierowany do poprawy lub uzupełnienia.
16. W terminie 5 dni od dokonania oceny formalnej wniosku (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na Karcie oceny formalnej), w trakcie której stwierdzono, że wniosek i/lub złożony wraz z nim list intencyjny, pomimo niespełniania ogólnych kryteriów formalnych lub kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej, może zostać uzupełniony i/lub skorygowany IOK wysła do projektodawcy pismo informujące go o tym przypadku i zakresie uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego.
17. Projektodawca dokonuje uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w zakresie wskazanym przez IOK w terminie 5 dni od dnia otrzymania pisma informującego go o takiej możliwości. Otrzymanie powyższego pisma potwierdzone jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Za doręczone należy uznać pismo jeśli wysłano je na adres wskazany w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu i otrzymano zwrotne potwierdzenie jego odbioru lub odmowę odbioru albo dwukrotnie otrzymano zwrotne potwierdzenie odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki. Uzupełnienie i/lub skorygowanie wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego może zostać dokonane przez projektodawcę w siedzibie IOK lub też poprzez przesłanie przez projektodawcę uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego do IOK.
18. O zachowaniu przez projektodawcę terminu 5 dni na dokonanie uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w zakresie wskazanym przez IOK decyduje data nadania przez projektodawcę uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego lub data

uzupełnienia i/lub skorygowania przez projektodawcę wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w siedzibie IOK.

19. W przypadku projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie krajowym lub ponadnarodowym projektodawca może dokonać uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w zakresie wskazanym przez IOK w terminie do 10 dni od dnia otrzymania pisma informującego go o takiej możliwości.
20. Weryfikacja przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego odbywa się w terminie 5 dni od daty otrzymania przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego.
21. W przypadku, gdy weryfikacja przez IOK uzupełnionego i/lub skorygowanego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego nie jest możliwa w terminie pozwalającym na przekazanie wniosku do oceny merytorycznej na posiedzeniu KOP, na którym wniosek byłby oceniany, gdyby nie został skierowany do poprawy lub uzupełnienia, wniosek nadal podlega weryfikacji oraz powinien zostać przekazany do oceny merytorycznej na kolejnym posiedzeniu KOP – nawet w sytuacji, gdy alokacja przewidziana na dany konkurs otwarty została już wyczerpana przez wnioski oceniane wcześniej.
22. Informacja o tym, w jakim przypadku, zakresie, formie i terminie dopuszczalne jest uzupełnienie i/lub skorygowanie przez projektodawcę złożonego wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego powinna zostać zawarta w dokumentacji konkursowej.
23. Wniosek i/lub złożony wraz z nim list intencyjny może być uzupełniony i/lub skorygowany przez projektodawcę jednokrotnie w zakresie wskazanym przez IOK. W przypadku, jeżeli wniosek i/lub złożony wraz z nim list intencyjny, mimo uzupełnienia i/lub skorygowania przez projektodawcę w zakresie określonym przez IOK, nadal nie spełnia któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych i/lub kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej zostaje on odrzucony bez możliwości dokonania kolejnej korekty i/lub uzupełnienia (nie jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym). Wniosek zostaje również odrzucony, jeżeli projektodawca nie dokona uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku i/lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w terminie 5 dni lub do 10 dni w przypadku projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie krajowym lub ponadnarodowym od dnia otrzymania pisma informującego go o takiej możliwości lub dokona uzupełnienia i/lub skorygowania wniosku lub złożonego wraz z nim listu intencyjnego w zakresie innym niż wskazany przez IOK. Odrzucony wniosek nie podlega korektom ani uzupełnieniom.
24. W terminie 5 dni od rozpatrzenia wniosku (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na *Karcie oceny formalnej*) IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o odrzuceniu wniosku na etapie oceny formalnej, wraz z podaniem przyczyn odrzucenia, a także o możliwości złożenia protestu (patrz: podrozdział **6.16 Procedura odwoławcza**).
25. W terminie 5 dni od dokonania oceny formalnej wniosku (tj. złożenia przez przełożonego podpisu na *Karcie oceny formalnej*):
  - wniosek spełniający wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym, nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny, zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej* i jest przekazywany do oceny merytorycznej w sposób zgody z procedurami wewnętrznymi IOK, a także
  - IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o pozytywnym wyniku oceny formalnej i przekazaniu do oceny merytorycznej złożonego przez niego wniosku oraz

zarejestrowaniu wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym i nadaniu mu niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego.

6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne

1. Ocenie merytorycznej podlega każdy wniosek o dofinansowanie projektu, który uzyskał pozytywny wynik oceny formalnej.
2. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w oparciu o:
  - kryteria dostępu (w przypadku, jeśli IOK założyła w dokumentacji konkursowej ocenę kryteriów dostępu na etapie oceny merytorycznej),
  - kryteria horyzontalne,
  - ogólne kryteria merytoryczne oraz
  - kryteria strategiczne.
3. Maksymalna liczba punktów za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi 100.
4. W przeciwieństwie do kryteriów dostępu, kryteria strategiczne mogą, ale nie muszą być spełnione, by projekt mógł uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną.
5. Oceną merytoryczną projektów zajmują się Komisje Oceny Projektów (KOP), które umiejscowione są w IOK. Komisję powołuje kierujący instytucją/jednostką pełniącą rolę IOK – np. dyrektor departamentu, prezes agencji lub dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy.
6. W przypadku konkursów otwartych pierwsze posiedzenie KOP zwoływane jest nie później niż 30 dni od daty wpływu pierwszego wniosku o dofinansowanie (o ile są wnioski, które przekazane zostały do oceny merytorycznej), a kolejne posiedzenia KOP zwoływane są nie później niż 30 dni od daty wpływu do IOK pierwszego wniosku, który został przekazany do oceny merytorycznej po terminie zwołania poprzedniego posiedzenia KOP.
7. W przypadku konkursów zamkniętych KOP obraduje wyłącznie w ramach jednego posiedzenia, którego data rozpoczęcia określona jest przez IOK w dokumentacji konkursowej. W ramach posiedzenia KOP odbywają się kolejne spotkania, w trakcie których ocenie podlegają wyłącznie wnioski, które zostały złożone w terminie naboru wniosków określonym w ogłoszeniu o konkursie. Zakończenie posiedzenia KOP następuje po dokonaniu oceny wszystkich wniosków, w dniu zatwierdzenia protokołu z prac KOP.
8. Czas trwania oceny merytorycznej wniosków w ramach danego posiedzenia KOP uzależniony jest od liczby wniosków ocenianych na danym posiedzeniu KOP (patrz: podrozdział **6.1 Ogłoszenie konkursu**).
9. W skład KOP z prawem dokonywania oceny wniosków wchodzi:
  - 1) pracownicy IOK;
  - 2) pracownicy IP (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP¹⁸;
  - 3) pracownicy IP2 (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP¹⁹;

---

¹⁸ Powołanie do składu KOP z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP2 – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

¹⁹ Powołanie do składu KOP z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP2 (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

- 4) eksperci (obligatoryjnie).
10. IOK określa minimalny poziom procentowy udziału ekspertów w składzie KOP.
  11. Osoby powołane do składu KOP oraz przewodniczący KOP i zastępca przewodniczącego KOP muszą spełniać warunki dotyczące poziomu ich kwalifikacji zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ.
  12. Do składu KOP mogą być powoływane tylko osoby, które posiadają właściwy certyfikat do dokonywania oceny w ramach danego Priorytetu PO KL. Obowiązek posiadania właściwego certyfikatu do dokonywania oceny w ramach danego Priorytetu PO KL dotyczy również przewodniczącego KOP i zastępcy przewodniczącego KOP.
  13. Obowiązek posiadania właściwego certyfikatu nie dotyczy sekretarza KOP, ani protokolanta KOP.
  14. Przed przystąpieniem do oceny wniosków przewodniczący KOP ma obowiązek przekazania osobom, wchodzącym w skład KOP z prawem oceny wniosków, informacji dotyczących wymogów, jakie musi spełniać wniosek o dofinansowanie w ramach PO KL, w szczególności informacji na temat procedur oceny oraz obowiązujących w ramach danego konkursu kryteriów wyboru projektów.
  15. W posiedzeniu KOP, w charakterze obserwatorów, mogą również uczestniczyć:
    - 1) przedstawiciele ministra (ministrów) właściwego (właściwych) ze względu na zakres tematyczny konkursu (o ile zostali zgłoszeni przez ministra bądź ministrów);
    - 2) przedstawiciele IZ (z inicjatywy IZ);
    - 3) przedstawiciele IP (z inicjatywy IP w przypadku konkursu przeprowadzanego przez IP2);
    - 4) przedstawiciele innych instytucji (z inicjatywy IOK na podstawie uzasadnionego wniosku) oraz
    - 5) osoby pełniące funkcję męża zaufania (z inicjatywy KM PO KL lub PKM PO KL, przy zachowaniu zasady bezstronności).
  16. Przewodniczącym KOP jest osoba kierująca IOK bądź pisemnie upoważniony przez nią pracownik IOK. Liczba członków KOP jest uzależniona od potrzeb, jednakże wynosi nie mniej niż osiem osób. Formalnie zatwierdzona przez IOK lista członków KOP (imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego²⁰) jest podawana do publicznej wiadomości w momencie ogłoszenia ostatniej listy umów o dofinansowanie zawartych w wyniku oceny merytorycznej dokonanej w ramach danego posiedzenia KOP, w szczególności poprzez zamieszczenie jej w siedzibie IOK w miejscu publicznie dostępnym oraz na stronie internetowej IOK.
  17. Przewodniczący KOP rozstrzyga lub podejmuje decyzję o sposobie rozstrzygnięcia w przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących oceny wniosku. Do kompetencji przewodniczącego KOP należy w szczególności rozstrzyganie lub podjęcie decyzji o sposobie rozstrzygnięcia w przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących:
    - spełnienia przez projekt kryteriów horyzontalnych, tj. zgodności z: prawodawstwem wspólnotowym i krajowym, politykami i zasadami wspólnotowymi;
    - spełnienia przez projekt kryteriów strategicznych;
    - spełnienia przez projekt kryteriów dostępu (o ile kryteria dostępu weryfikowane były na etapie oceny merytorycznej);

---

²⁰ „Miejscowość, w której osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu” (art. 25 Kodeksu cywilnego).

- proponowanej kwoty dofinansowania;
- proponowanych zmian w zakresie merytorycznym wniosku o dofinansowanie;
- skierowania wniosku do negocjacji.

W przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących proponowanej kwoty dofinansowania przewodniczący KOP może zdecydować, że – po wypełnieniu przez oceniających i zatwierdzeniu *Kart oceny merytorycznej* dotyczących danego wniosku, ale przed sporządzeniem protokołu z prac KOP – z udziałem osób, które oceniały dany wniosek o dofinansowanie w ramach KOP i zajęły rozbieżne stanowiska, uzgadniane będzie z poszanowaniem zasady niezbędności oraz racjonalności i efektywności wydatków stanowisko negocjacyjne w zakresie proponowanej kwoty dofinansowania (jeśli wystąpiły rozbieżności między dokonanymi ocenami).

W takim przypadku negocjacje obejmują (oprócz innych wskazanych przez oceniających i przewodniczącego KOP kwestii) wspólnie wypracowane w tym zakresie stanowisko negocjacyjne.

Uzgodnianie stanowiska negocjacyjnego z udziałem osób, które oceniały dany wniosek o dofinansowanie w ramach KOP i zajęły rozbieżne stanowiska odbywa się bez uszczerbku dla zasady niezależności oceny. Nie ma także wpływu na wynik oceny wyrażony w *Kartach oceny merytorycznej* stanowiących załączniki do protokołu z prac KOP (nie decyduje o przyznaniu bądź nieprzyznaniu danemu wnioskowi dofinansowania oraz o pozycji na liście rankingowej).

18. Notatka zawierająca opis decyzji przewodniczącego KOP podejmowanej w przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących oceny wniosku wraz z uzasadnieniem dołączana jest do protokołu z prac KOP.
19. Do kompetencji przewodniczącego KOP należy również weryfikowanie prawidłowości dokonanych ocen przed zatwierdzeniem protokołu z prac KOP. W przypadku stwierdzenia, iż ocena została dokonana w sposób wadliwy lub niepełny, w szczególności, gdy wartość towarów / usług w ocenionym projekcie w opinii przewodniczącego KOP jest zawyżona w stosunku do stawek rynkowych, przewodniczący KOP może podjąć decyzję o:
  - zwróceniu *Karty oceny merytorycznej* do poprawy przez oceniającego, który dokonał wadliwej lub niepełnej oceny (ze wskazaniem, które elementy oceny wg przewodniczącego KOP zostały uznane za wadliwe lub niepełne) albo
  - skierowaniu wniosku do ponownej oceny, którą przeprowadza inny oceniający wybrany w drodze losowania (przy czym przewodniczący KOP w takim przypadku nie ma obowiązku przeprowadzania losowania w obecności co najmniej 3 członków KOP) albo
  - skierowaniu wniosku do negocjacji w kwestionowanym zakresie (w szczególności w zakresie wskazanej we wniosku o dofinansowanie wartości towarów / usług, która w opinii przewodniczącego KOP jest zawyżona w stosunku do stawek rynkowych); dotyczy to również sytuacji, w której żaden z oceniających nie uznał w części D *Karty oceny merytorycznej*, że podjęcie negocjacji jest celowe.
20. Poprawa nanoszona przez oceniającego, który dokonał nieprawidłowej lub niepełnej oceny lub ponowna ocena przeprowadzana przez innego oceniającego dokonywana jest przed zatwierdzeniem protokołu z prac KOP przez przewodniczącego KOP. W przypadku podjęcia jednej z powyższych decyzji sporządzana jest notatka obejmująca w

szczegółności wyjaśnienie przyczyn podjęcia przez przewodniczącego KOP określonej decyzji. Notatka dołączana jest do protokołu z prac KOP.

21. Przewodniczący KOP może spośród członków KOP wyznaczyć swojego zastępcę oraz sekretarza KOP, którego obowiązki określa regulamin KOP.
22. Podczas dokonywania oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie należy stosować następujące standardy:
  - dostęp do dokumentów związanych z oceną mogą mieć jedynie osoby uczestniczące w organizacji konkursu (jeżeli zapewnienie dostępu do tych dokumentów jest uzasadnione wykonywanymi przez daną osobę czynnościami) oraz osoby biorące udział w posiedzeniu KOP (członkowie KOP oraz obserwatorzy biorący udział w posiedzeniu KOP);
  - wszystkie osoby uczestniczące w organizacji konkursu oraz osoby biorące udział w posiedzeniu KOP (członkowie KOP oraz obserwatorzy biorący udział w posiedzeniu KOP) są zobowiązane do zachowania poufności danych i informacji zawartych w dokumentach związanych z oceną;
  - informacje o przebiegu i wynikach oceny merytorycznej, do momentu zakończenia przeprowadzania oceny merytorycznej w ramach KOP, powinny być udzielane wyłącznie osobom uczestniczącym w organizacji konkursu, obserwatorom (o ile uczestniczyli w posiedzeniu KOP) oraz członkom KOP;
  - członek KOP obowiązany jest spełniać swoje funkcje zgodnie z prawem, sumiennie, sprawnie, dokładnie i bezstronnie;
  - członek KOP jest niezależny co do treści swoich ocen;
  - zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy wszelkie dokumenty przedstawiane przez projektodawców, oceniane w trakcie trwania konkursu lub danej rundy konkursu, do czasu zawarcia umów o dofinansowanie lub zakończenia danej rundy konkursu w przypadku konkursu otwartego, nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.);
  - przebieg całego procesu oceny wniosków (w tym w szczególności zdarzenia niestandardowe) powinien być rejestrowany (protokoły, notatki, itp.) w sposób umożliwiający jego późniejsze odtworzenie.

6.5 Ocena merytoryczna – procedura

Oceny merytorycznej dokonuje się przy pomocy *Karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL* (patrz: załącznik 4) z systemem wagowym zawartym w dokumentacji konkursowej.

Stosuje się wagowy system oceny merytorycznej, polegający na podziale ogólnej liczby punktów możliwych do przyznania w poszczególnych punktach (3.1 i 3.4; 3.2; 3.3; 3.5; 3.6 i 3.7 i IV) części B. *Karty oceny merytorycznej* wg wymienionych w *Karcie oceny merytorycznej* kategorii oceny (np. 3.1 a). IOK nie może natomiast wprowadzić do *Karty oceny merytorycznej* nowych kategorii oceny ani modyfikować kategorii oceny wymienionych w *Karcie oceny merytorycznej*. *Karta oceny merytorycznej* z wprowadzonym przez IOK w kolumnie *Maksymalna liczba punktów* podziałem ogólnej liczby punktów na kategorie oceny zamieszczana jest w dokumentacji konkursowej.

Ocena merytoryczna każdego z projektów dokonywana jest przez dwie osoby wybrane w drodze losowania przeprowadzonego przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP w obecności co najmniej 3 członków KOP. W celu zapewnienia oceniającym możliwości

prawidłowej oceny potencjału finansowego i/lub kadrowego danego projektodawcy (zgodnie z kryteriami wyboru projektów zawartymi w dokumentacji konkursowej), który w odpowiedzi na dany konkurs złożył więcej niż jeden wniosek podlegający ocenie merytorycznej na danym posiedzeniu KOP przewodniczący KOP może zdecydować o skierowaniu wszystkich wniosków złożonych przez tego projektodawcę do oceny przez te same dwie osoby wybrane lub przez jedną osobę (w przypadku Działania 9.5; patrz poniżej) wybraną w drodze losowania, o którym mowa powyżej.

W przypadku projektów ubiegających się o dofinansowanie w ramach Działania 9.5 (oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich) z uwagi na niską w stosunku do pozostałych Działań PO KL wartość wniosków o dofinansowanie (maksymalnie 50 tys. zł), IOK na etapie formułowania dokumentacji konkursowej może podjąć decyzję o dokonaniu oceny merytorycznej projektów przez jednego oceniającego. Ocenę końcową projektów, będącą podstawą do ułożenia listy rankingowej, stanowi wówczas nie średnia dwóch oceniających, ale ocena przyznana przez jednego, losowo wyłonionego oceniającego. W pozostałych kwestiach zastosowanie mają procedury analogiczne do przedstawionych w niniejszym podrozdziale.

Ocena merytoryczna dokonywana jest niezależnie przez każdego z oceniających. Przewodniczący KOP jest odpowiedzialny za organizację pracy KOP umożliwiającą poufność i bezstronność procesu oceny. Każdy członek KOP zobowiązany jest do poinformowania przewodniczącego KOP o próbie wywierania nacisku.

W celu usprawnienia procesu dokonywania oceny merytorycznej kierujący IOK może podjąć decyzję o odstąpieniu od dokonywania oceny wniosków w trybie stacjonarnym i przeprowadzeniu oceny w trybie niestacjonarnym przy zachowaniu standardów określonych w podrozdziale **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne**. W powyższym przypadku przebieg i sposób organizacji prac KOP należy odnotować w protokole z prac KOP (w jego treści bądź w postaci notatki, stanowiącej załącznik do protokołu z prac KOP).

Ocena merytoryczna każdego z projektów dokonywana jest zgodnie z poniższą procedurą.

1. Przed przystąpieniem do oceny merytorycznej wniosku oceniający podpisuje deklarację poufności (patrz: załącznik 5) oraz oświadczenie o bezstronności (w przypadku pracownika IOK lub IP zgodne ze wzorem określonym w załączniku 5A, w przypadku eksperta zgodne ze wzorem określonym w załączniku 5B). Deklaracja poufności, o której mowa powyżej podpisywana jest przez oceniającego jednokrotnie przed przystąpieniem do oceny pierwszego wniosku w ramach danego posiedzenia KOP. Deklarację poufności przed rozpoczęciem posiedzenia KOP podpisują również przewodniczący KOP, zastępca przewodniczącego KOP oraz sekretarz KOP. IOK sporządza listę projektów (wraz z nazwą podmiotu składającego wniosek oraz tytułem projektu i numerem w KSI i/lub w Lokalnej Sieci Informatycznej (LSI)) skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu oraz projektów, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i mogą zostać przekazane do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu i przedstawia ją do wiadomości członkom KOP przed przystąpieniem przez nich do oceny merytorycznej wniosków.
2. W przypadku, gdy oceniający stwierdzi, że wniosek nie spełnia ogólnych kryteriów formalnych bądź kryteriów dostępu, których weryfikacja dokonywana była na etapie oceny formalnej, ponieważ uchybienia te nie zostały dostrzeżone na etapie oceny formalnej, wniosek, jako niepodlegający ocenie merytorycznej, trafia ponownie do oceny formalnej. Oceniający odnotowuje ten fakt na *Karcie oceny merytorycznej*. Ponowna

ocena formalna odbywa się w terminie 5 dni od daty podpisania *Karty oceny merytorycznej*.

3. Jeżeli IOK określiła w dokumentacji konkursowej, że weryfikacja kryteriów dostępu lub wybranych kryteriów dostępu odbywa się na etapie oceny merytorycznej, oceniający dokonuje weryfikacji spełniania przez projekt kryteriów dostępu.
4. Oceniający dokonuje weryfikacji spełniania przez projekt wszystkich kryteriów horyzontalnych (dotyczy to również sytuacji, gdy wcześniej oceniający uznał, że wniosek nie spełnia co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej). Jeśli oceniający uzna, że zapisy projektu są niezgodne z którąkolwiek z zasad (przepisów), weryfikowanych podczas oceny merytorycznej (zgodność z prawodawstwem wspólnotowym i krajowym, z politykami i zasadami wspólnotowymi) i/lub projekt nie spełnia standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn, odnotowuje ten fakt na *Karcie oceny merytorycznej*. Spełnienie powyższego standardu minimum oznacza uzyskanie przez wniosek co najmniej dwóch pozytywnych odpowiedzi (patrz: **rozdział II. Wypełnianie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL** dokumentu *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL*²¹). Pytania *Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn* oraz *Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym polityką równości szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)* zawarte w *Karcie oceny merytorycznej* oceniający jest zobowiązany traktować rozłącznie. W związku z powyższym, jeżeli projekt nie jest zgodny ze standardem minimum, nie oznacza to automatycznie zaznaczenia przez oceniającego odpowiedzi NIE w dwóch wyżej wymienionych pytaniach, a jedynie w tym dotyczącym zgodności projektu z zasadą równości szans płci. W przypadku uznania przez oceniającego, że projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum, oceniający nie musi wypełniać wszystkich pytań w ramach standardu minimum. Powinien zaznaczyć w standardzie pozytywną odpowiedź dotyczącą przynależności projektu do wyjątku (pytanie 7 standardu minimum) jak również zaznaczyć odpowiedź TAK w pytaniu ogólnym *Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn*.
5. Oceniający dokonuje sprawdzenia spełniania przez projekt wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych, przyznając punkty w poszczególnych kategoriach oceny (dotyczy to również sytuacji, gdy wcześniej oceniający uznał, że wniosek nie spełnia co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej i/lub co najmniej jednego z kryteriów horyzontalnych, z wyłączeniem przypadków, o których mowa poniżej).

W przypadku, gdy oceniający uznał, że projekt nie spełnia co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej i/lub kryterium horyzontalne: *zgodność ze Szczegółowym opisem Priorytetów PO KL* i ma to wpływ na ocenę spełniania przez projekt określonych ogólnych kryteriów merytorycznych oceniający może odnotować ten fakt w tych częściach *Karty oceny merytorycznej*, w odniesieniu do których dokonanie oceny nie jest możliwe i nie ma obowiązku ich wypełniania.

Przy ocenie budżetu projektu oceniający zobligowany jest do sprawdzenia racjonalności i efektywności wydatków zaplanowanych w projekcie w związku z realizacją poszczególnych działań, w tym kosztów dotyczących wynagrodzeń osób

---

²¹ *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL* stanowi odrębny dokument opracowany przez IZ PO KL, dostępny na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

zatrudnionych w projekcie, jak również kosztów odnoszących się do określonych dóbr i usług – szczegółowe zalecenia w zakresie oceny budżetów projektów w ramach PO KL zawarte są w **Załączniku nr 19**.

W przypadku, gdy projektodawca zobligowany jest do rozliczania kosztów bezpośrednich ryczałtem, a oceniający stwierdził, że w projekcie nie założono rozliczenia kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe/stawki jednostkowe, to nie dokonuje on sprawdzenia spełniania przez projekt ogólnych kryteriów merytorycznych (projekt zostaje odrzucony z powodu zaznaczenia przez oceniającego odpowiedzi „NIE” w części A *Karty oceny merytorycznej* (kryteria horyzontalne i dostępu) w pkt 8 lub pkt 9.

Za spełnianie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych oceniający może przyznać maksymalnie 100 punktów. Ocena w każdej części wniosku o dofinansowanie (zgodnie z *Kartą oceny merytorycznej* z systemem wagowym zawartym w dokumentacji konkursowej) przedstawiana jest w postaci liczb całkowitych (bez części ułamkowych).

6. Oceniający dokonuje sprawdzenia spełniania przez projekt wszystkich kryteriów strategicznych, o ile oceniający przyznał wnioskowi co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (dotyczy to również sytuacji, gdy wcześniej oceniający uznał, że wniosek nie spełnia co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej i/lub co najmniej jednego z kryteriów horyzontalnych). Spełnienie kryterium strategicznego oznacza przyznanie określonej dla niego w *Planie działania* wagi punktowej. Minimalna waga punktowa dla kryterium strategicznego wynosi 5 punktów. Niespełnianie kryterium lub jego częściowe spełnianie jest równoznaczne z przyznaniem mu 0 punktów; możliwe jest spełnianie przez projekt tylko niektórych kryteriów strategicznych. W przypadku, gdy oceniający uzna, że zapisy we wniosku są niewystarczające, aby uznać, że zostało spełnione określone kryterium strategiczne, uzasadnia nieprzyznanie punktów za spełnienie tego kryterium strategicznego.

7. Każdy z oceniających może:

- zaproponować zmniejszenie wartości projektu o maksymalnie 25% w związku ze zidentyfikowaniem wydatków niekwalifikowalnych (niespełniających zasad kwalifikowalności określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*²² w szczególności niezgodnych ze stawkami rynkowymi, dotyczy to również sytuacji, gdy łączna wartość usług / towarów uwzględnionych w budżecie projektu lub całą wartość projektu jest zawyżona w stosunku do stawek rynkowych) i/lub zbędnych z punktu widzenia realizacji projektu;
- zaproponować zwiększenie wartości projektu o maksymalnie 5% w związku z wprowadzeniem dodatkowych, nieprzewidzianych przez projektodawcę zadań i/lub dokonanie przesunięć części budżetu między poszczególnymi zadaniami, jeśli uzna, że takie zmiany pozwolą w większym stopniu przyczynić się do osiągnięcia celów projektu;
- zaproponować zmiany dotyczące zakresu merytorycznego projektu.

W wyniku oceny dokonanej przez dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego oraz ewentualnej decyzji przewodniczącego KOP w zakresie zakresu negocjacji, przedmiotem negocjacji może być propozycja zmniejszenia wartości projektu o więcej niż 25% lub zwiększenia wartości projektu o więcej niż 5%.

---

²² *Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* dostępne na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

Zidentyfikowanie przez oceniającego wydatków niekwalifikowalnych i/lub zbędnych z punktu widzenia realizacji projektu w maksymalnej wysokości do 25% wartości projektu skutkuje odpowiednim zmniejszeniem liczby punktów przyznawanych w kategorii oceny IV *Wydatki projektu* zawartej w części B. *Karty oceny merytorycznej*.

Zidentyfikowanie przez oceniającego wydatków niekwalifikowalnych i/lub zbędnych z punktu widzenia realizacji projektu w wysokości przewyższającej 25% wartości projektu skutkuje negatywną oceną budżetu projektu (kategoria oceny IV *Wydatki projektu* zawarta w części B. *Karty oceny merytorycznej*).

W każdym przypadku, niezależnie od wyników oceny dokonanej w częściach A i B *Karty oceny merytorycznej*, jednak za wyjątkiem sytuacji skierowania wniosku do ponownej oceny formalnej albo odrzucenia wniosku z powodu negatywnej oceny w pkt 8 i/lub 9 części A *Karty oceny merytorycznej*, każdy z oceniających:

- wypełnia część D *Karty oceny merytorycznej*, a w szczególności wskazuje wydatki niekwalifikowalne (jeżeli dotyczy), niezgodne ze stawkami rynkowymi (jeżeli dotyczy), proponowane zmiany w zakresie merytorycznym (jeżeli dotyczy) oraz proponowaną kwotę zwiększenia lub zmniejszenia wartości projektu (jeżeli dotyczy);
- wyraża w części D *Karty oceny merytorycznej* swoją opinię na temat celowości podjęcia lub niepodjęcia przez IOK negocjacji projektu wraz z uzasadnieniem. W przypadku stwierdzenia celowości i zasadności podjęcia negocjacji dotyczących zakresu merytorycznego i/lub zasadności i wysokości wydatków, które budziły wątpliwości w trakcie oceny, oceniający wskazuje zakres ewentualnych negocjacji.

W sytuacji, gdy w wyniku ocen dokonanych przez dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego, wniosek o dofinansowanie zostanie rozpatrzony pozytywnie i zajmie na liście rankingowej miejsce uprawniające do uzyskania dofinansowania, kierowany jest do negocjacji (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**).

Negocjacje obligatoryjnie obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w częściach D *Karty oceny merytorycznej* oraz kwestie wskazane przez przewodniczącego KOP (o ile przewodniczący KOP wskazał takie kwestie), w szczególności dotyczy to uwag dotyczących kategorii oceny IV *Wydatki projektu* zawartej w części B. *Karty oceny merytorycznej*.

8. Każdy oceniający zobowiązany jest do przedstawienia wyczerpującego (tj. odnoszącego się do przyznanej punktacji) pisemnego uzasadnienia wystawionej oceny w odpowiednich miejscach *Karty oceny merytorycznej*.
9. Wypełnione *Karty oceny merytorycznej* przekazywane są przewodniczącemu KOP, sekretarzowi KOP albo innej osobie upoważnionej przez przewodniczącego KOP.
10. Po otrzymaniu *Karty oceny merytorycznej* przewodniczący KOP, sekretarz KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP dokonuje weryfikacji *Karty* pod względem formalnym, a także sprawdza, czy wystąpiły rozbieżności w ocenie dokonanej przez oceniających w części A *Karty oceny merytorycznej* i/lub dotyczące proponowanej kwoty dofinansowania oraz skierowania wniosku do negocjacji. W przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie przewodniczący KOP rozstrzyga je lub podejmuje decyzję o innym sposobie ich rozstrzygnięcia. W przypadku standardu minimum za rozbieżność należy uznać pozytywną ocenę wniosku pod kątem standardu minimum przez jednego z oceniających, przy jednoczesnym odrzuceniu wniosku przed drugiego oceniającego. Rozbieżnością nie jest natomiast brak zaznaczenia identycznych odpowiedzi w standardzie minimum przez oceniających.

11. W przypadku wniosków, które spełniają wszystkie kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny merytorycznej oraz wszystkie kryteria horyzontalne przewodniczący KOP, sekretarz KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP oblicza średnią arytmetyczną punktów przyznanych za ogólne kryteria merytoryczne (nieuwzględniająca punktów przyznanych za spełnianie kryteriów strategicznych); średnią arytmetyczną oblicza się również w odniesieniu do każdej części wniosku podlegającej ocenie. Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową. Maksymalna możliwa do uzyskania średnia liczba punktów za spełnianie kryteriów merytorycznych wynosi 100.
12. Projekt, który spełnia kryteria strategiczne i jednocześnie uzyskał od każdego z oceniających co najmniej 60 punktów podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych, a także przynajmniej 60% punktów od każdego z oceniających w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zawartych w *Karcie oceny merytorycznej*), może otrzymać dodatkowo premię punktową w wysokości określonej przez IP w *Planie działania*, nie większą niż 40 punktów. W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów strategicznych między dwoma oceniającymi przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów strategicznych jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie. Decyzja przewodniczącego KOP odnotowywana jest na *Karcie oceny merytorycznej* tego z oceniających, którego ocena spełniania przez projekt kryteriów strategicznych jest nieprawidłowa lub w protokole z prac KOP. Premia punktowa jest sumą wag punktowych przypisanych każdemu kryterium strategicznemu, które spełnia projekt.
13. Przewodniczący KOP, sekretarz KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP oblicza różnicę w liczbie punktów przyznanych przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych (nieuwzględniającą punktów przyznanych za spełnianie kryteriów strategicznych).
14. W przypadku, gdy różnica w liczbie punktów przyznanych przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych jest mniejsza niż 30 punktów końcową ocenę projektu stanowi suma:
  - średniej arytmetycznej punktów ogółem z dwóch ocen wniosku za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz
  - premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych.Wniosek, który uzyskał w trakcie oceny merytorycznej maksymalną liczbę punktów za spełnianie wszystkich ogólnych kryteriów merytorycznych (do 100 punktów) oraz wszystkich kryteriów strategicznych (do 40 punktów) może uzyskać maksymalnie 140 punktów.
15. Projekt poddawany jest dodatkowej ocenie, którą przeprowadza trzeci oceniający, wylosowany przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP w przypadku, gdy
  - a) wniosek od jednego z oceniających uzyskał co najmniej 60 punktów, a także 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej i został przez niego rekomendowany do dofinansowania, a od drugiego oceniającego uzyskał poniżej 60 punktów i/lub poniżej 60% punktów w co najmniej jednym punkcie oceny merytorycznej i nie został przez niego rekomendowany do dofinansowania lub
  - b) wniosek od przynajmniej jednego z oceniających uzyskał co najmniej 60 punktów, a także 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej oraz różnica w

liczbie punktów przyznanych przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi co najmniej 30 punktów.

Projekt poddawany jest dodatkowej ocenie, którą przeprowadza trzeci oceniający, wylosowany przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP również w przypadku, gdy przesłanki wskazane w lit. a) i b) powyżej zostaną spełnione łącznie.

16. Trzeci oceniający zobowiązany jest do przedstawienia wyczerpującego (tj. odnoszącego się przynajmniej do przyznanej punktacji) pisemnego uzasadnienia wystawionej oceny w odpowiednich miejscach *Karty oceny merytorycznej*. Jeśli IOK tak zdecyduje, przed dokonaniem trzeciej oceny, może zasięgnąć opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy na zasadach określonych w podrozdziale **6.10 Zasady fakultatywnego wyrażania opinii przez eksperta**.

17. W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego w wyniku spełnienia wyłącznie przesłanki, o której mowa w pkt 15 lit. b) ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego oraz
- premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych, o ile wniosek od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego i oceniającego, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego uzyskał co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego i oceniającego, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.

Jeżeli różnice między liczbą punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego a liczbami punktów przyznanymi przez każdego z dwóch oceniających są jednakowe, ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z oceny tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów oraz
- premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych, o ile wniosek od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów uzyskał co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.

W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów strategicznych między trzecim oceniającym a: oceniającym, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego albo tym z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów strategicznych jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

18. W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego w wyniku spełnienia wyłącznie przesłanki, o której mowa w pkt 15 lit. a) lub łącznie przesłanek, o których mowa w pkt 15 lit. a) i b) ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

- średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest zbieżna z oceną trzeciego oceniającego, co do decyzji w sprawie rekomendowania wniosku do dofinansowania oraz
  - premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych, o ile wniosek od trzeciego oceniającego uzyskał co najmniej 60 punktów, a także 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej i rekomendację do dofinansowania .
19. Przewodniczący KOP, sekretarz KOP albo inna osoba upoważniona przez przewodniczącego KOP oblicza końcową ocenę wniosku.
  20. Przewodniczący KOP zatwierdza protokół z prac KOP (patrz: podrozdział **6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków**).
  21. Na podstawie oceny wyrażonej w zatwierdzonym protokole z prac KOP sporządzana jest lista rankingowa wszystkich wniosków przekazanych do oceny merytorycznej (tj. lista projektów, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów). Projekty niespełniające co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej i/lub co najmniej jednego z kryteriów horyzontalnych umieszczane są na liście rankingowej z liczbą punktów wynoszącą 0 jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby uzyskać dofinansowanie.
  22. Projekt umieszczony na liście rankingowej może zostać przyjęty do dofinansowania, jeśli jego wartość nie przekracza 125% kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu oraz uzyskał:
    - podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych co najmniej 60 punktów od każdego z oceniających, których ocena brana jest pod uwagę oraz
    - co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z *Kartą oceny merytorycznej* z systemem wagowym zawartym w dokumentacji konkursowej) od każdego z oceniających, których ocena brana jest pod uwagę.
  23. Zasady dokonywania ponownej oceny wniosku przeprowadzanej w wyniku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego opisano w podrozdziale **6.16 Procedura odwoławcza**.

6.6 Zasady powoływania ekspertów oraz prowadzenia baz ekspertów

1. IZ oraz IP, poprzez opracowanie jednolitych zasad, zapewniają funkcjonowanie przejrzystego i konkurencyjnego systemu naboru ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy, niebędących pracownikami IOK, dokonujących na zlecenie IOK oceny projektów lub zapewniających wsparcie eksperckie przy ocenie projektów. IZ oraz IP dokonując naboru ekspertów mogą uszczegółowić kryteria ich naboru, zachowując jako niezbędne minimum warunki określone w niniejszym dokumencie.
2. Ekspertem może zostać osoba, która spełnia jednocześnie następujące warunki:
  - 1) korzysta z pełni praw publicznych;
  - 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
  - 3) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe;
  - 4) posiada wykształcenie wyższe;

- 5) posiada minimum dwuletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie objętej programami operacyjnymi współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego;
  - 6) nie została uprzednio skreślona z listy ekspertów, która prowadzona była przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub z listy asesorów prowadzonej przy którejkolwiek z IP.
3. Ekspertem nie może być osoba, która w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o wpis do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego pozostawała z IZ lub z IP, która prowadzi dany nabór ekspertów w stosunku pracy.
  4. Ekspert może zostać powołany przez IP lub IZ.
  5. Ekspert jest powoływany przez IP lub IZ bezterminowo.
  6. IP lub IZ ogłasza nabór ekspertów w zależności od potrzeb.
  7. W celu powołania eksperta IP lub IZ zamieszcza, w swojej siedzibie w miejscu publicznie dostępnym oraz na swojej stronie internetowej, ogłoszenie o możliwości ubiegania się o wpis do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.
  8. Ogłoszenie o możliwości ubiegania się o wpis do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego zawiera co najmniej:
    - 1) zaproszenie do złożenia wniosku o wpis do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wraz z podaniem obszaru wsparcia, w którym powołany zostanie ekspert;
    - 2) adres właściwej instytucji, do której należy złożyć wniosek;
    - 3) termin złożenia wniosku, nie krótszy niż 10 dni od dnia publikacji ogłoszenia;
    - 4) listę wymogów niezbędnych do uzyskania statusu eksperta określonych w art. 31 ust. 2 pkt 1, 2, 3 ustawy oraz w niniejszym podrozdziale.
  9. Wniosek o wpis do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego zawiera:
    - 1) kopie dokumentów stwierdzających spełnienie warunków dotyczących:
      - a) wykształcenia oraz b) doświadczenia zawodowego;
    - 2) oświadczenie zainteresowanego, że spełnia warunki dotyczące: a) korzystania z pełni praw publicznych; b) pełnej zdolności do czynności prawnych oraz c) niekaralności za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 6);
    - 3) oświadczenie zainteresowanego, że nie skreślono go z listy ekspertów, która prowadzona była przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz listy asesorów prowadzonej przy którejkolwiek z IP (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 6);

- 4) oświadczenie zainteresowanego, że w ciągu ostatnich 6 miesięcy przed podpisaniem oświadczenia nie pozostawał w stosunku pracy z IP prowadzącą nabór ekspertów lub z IZ (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 6);
  - 5) zgodę zainteresowanego na zamieszczenie jego danych osobowych w bazach ekspertów oraz na przetwarzanie danych osobowych ujawnionych przez niego w procesie tworzenia i prowadzenia baz ekspertów (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 6A).
10. Wnioski złożone po terminie (decyduje data wpływu) lub niespełniające powyższych warunków pozostawia się bez rozpatrzenia.
  11. IP lub IZ w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków:
    - 1) dokonuje analizy złożonych wniosków oraz
    - 2) ma możliwość przeprowadzenia weryfikacji wiedzy i doświadczenia kandydatów, którzy w najwyższym stopniu spełniają wymagania określone w ogłoszeniu o naborze (o ile IP lub IZ podejmie decyzję o przeprowadzeniu dodatkowej weryfikacji wiedzy i doświadczenia kandydatów).
  12. Kandydaci, którzy pomyślnie przeszli procedurę kwalifikacyjną powoływani są do pełnienia funkcji eksperta i pisemnie informowani o tym fakcie przez instytucję prowadzącą nabór ekspertów w ciągu 5 dni od daty powołania.
  13. Jeżeli nabór ekspertów prowadziła IP lista wybranych ekspertów przekazywana jest w formie elektronicznej do IZ (wraz z podpisanymi przez ekspertów zgodami na zamieszczenie ich danych osobowych w bazach ekspertów oraz na przetwarzanie danych osobowych ujawnionych przez nich w procesie tworzenia i prowadzenia baz ekspertów – patrz: załącznik 6A) w terminie 5 dni od dnia zakończenia danego naboru ekspertów. Lista wybranych ekspertów jest sporządzana i przekazywana przez IP do IZ na podstawie porozumienia o zbieraniu i przetwarzaniu danych osobowych ekspertów zawartego pomiędzy IZ a IP.
  14. Osoby powołane do pełnienia funkcji eksperta zobowiązane są do podnoszenia swoich kwalifikacji zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ, IP lub IP2 (o ile dana IP lub IP2 prowadzi politykę szkoleniową).
  15. Osoby powołane do pełnienia funkcji eksperta zobowiązane są do zrealizowania obowiązkowego programu szkolenia internetowego IZ w zakresie i terminie wskazanym przez IZ (termin nie może być krótszy niż 4 miesiące od daty powołania eksperta). Zrealizowanie programu szkoleniowego w zakresie i terminie wskazanym przez IZ jest równoznaczne z autoryzowaniem eksperta do dokonywania oceny/wydawania opinii na rzecz IP/IP2 odpowiedzialnych za ocenę i wybór projektów do dofinansowania.
  16. IP/IP2 odpowiedzialne za ocenę i wybór projektów do dofinansowania mogą powoływać w skład KOP lub zwracać się o wydanie opinii tylko do tych ekspertów, którzy uzyskali właściwy certyfikat do dokonywania oceny/wydawania opinii w ramach danego Priorytetu PO KL.
  17. Osoby powołane do pełnienia funkcji eksperta wpisywane są do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ.
  18. Baza ekspertów prowadzona przez IZ obejmuje:
    - 1) imię i nazwisko eksperta;
    - 2) adres poczty elektronicznej eksperta;
    - 3) obszar wiedzy (doświadczenia) eksperta objęty PO KL.

Ekspert niezwłocznie informuje IZ o zmianie danych, o których mowa powyżej w punktach 1 i 2.

19. Zgodnie z art. 31 ust. 6 ustawy IZ udostępnia utworzoną bazę ekspertów na swojej stronie internetowej oraz przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego dane w niej zawarte.
20. Zgodnie z art. 31 ust. 8 ustawy minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego tworzy i prowadzi centralną bazę ekspertów, na podstawie danych przekazanych przez instytucje zarządzające oraz udostępnia ją na swoich stronach internetowych.
21. Bazy ekspertów prowadzi się w podziale na obszary wsparcia PO KL²³. Można być jednocześnie ekspertem w odniesieniu do więcej niż jednego obszaru wsparcia.
22. IP oraz IP2 mogą korzystać z usług wszystkich ekspertów wpisanych do centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego pod warunkiem spełnienia przez tych ekspertów wymogów określonych przez IZ obowiązujących w stosunku do ekspertów wpisanych do bazy ekspertów prowadzonej przez IZ.
23. W uzasadnionych i udokumentowanych przypadkach (np. niskiej liczby ekspertów powołanych w danym obszarze wsparcia PO KL) IZ, IP lub IP2 może podjąć decyzję o skorzystaniu z usług eksperta niezależnie od obszaru wsparcia PO KL, w ramach którego ekspert ten został powołany, pod warunkiem uzyskania przez tego eksperta właściwego certyfikatu niezbędnego do dokonywania oceny/wydawania opinii w ramach danego Priorytetu PO KL.

6.7 Zasady odwoływania ekspertów oraz skreślania ekspertów z baz ekspertów

1. IZ odwołuje eksperta:

- 1) gdy ekspert przestał spełniać jeden z poniższych warunków:
  - korzystanie z pełni praw publicznych,
  - posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych,
  - niekaralność za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) gdy ekspert złożył fałszywe oświadczenie dotyczące jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny;
- 3) gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość, co do stosowania przez eksperta standardów dokonywania oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie określonych w podrozdziale **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne**;
- 4) gdy opinia wyrażona przez eksperta budzi uzasadnione zastrzeżenia, co do jej rzetelności;
- 5) gdy ekspert złożył do IZ rezygnację z pełnionej funkcji;
- 6) gdy ekspert nie wywiązuje się z obowiązku podnoszenia swoich kwalifikacji zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ, IP lub IP2 (o ile IP lub IP2 prowadzi politykę szkoleniową);

---

²³ Zatrudnienie, edukacja, szkolnictwo wyższe, integracja społeczna, adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw, administracja publiczna, rozwój zasobów ludzkich na obszarach wiejskich, funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia, współpraca ponadnarodowa.

- 7) w przypadku trzykrotnej nieuzasadnionej odmowy dokonania oceny wniosku o dofinansowanie lub wyrażenia opinii o wniosku (odmowa dokonania oceny lub wyrażenia opinii o wniosku dokumentowana jest przez IOK, a informacja o odmowie wraz ze wskazaniem danych eksperta przesyłana jest do IP – jeżeli IOK jest IP2 i IP została powołana, a następnie do IZ);
  - 8) w przypadku powzięcia informacji o zaistnieniu innych, niewymienionych w pkt 1-7 powyżej okoliczności, uniemożliwiających pełnienie funkcji eksperta w sposób bezstronny lub rzetelny.
2. IZ może odwołać eksperta w sytuacji, gdy nie podejmuje on działań na rzecz uzyskania autoryzacji do dokonywania oceny/wydawania opinii (nie zakończył w ustalonym przez IZ zakresie i terminie szkoleń internetowych), a tym samym nie może być powołany do skład KOP ani wydawać opinii o projektach.
  3. IP, która powołała eksperta lub każda IP w przypadku, gdy eksperta powołała IZ może zwrócić się do IZ z pisemnym wnioskiem o odwołanie eksperta w przypadkach określonych powyżej w pkt. 1 oraz w innych przypadkach uregulowanych w umowie zawartej z ekspertem lub w regulaminie wewnętrznym instytucji, która korzysta z jego usług.
  4. Szczegółowe zasady postępowania w przypadku, gdy zachodzi przesłanka, o której mowa w pkt. 1 ust. 3 lub 4 określone zostały w pkt 5-19.
  5. W przypadku, gdy IP lub IP2 w związku z doświadczeniami płynącymi z przeprowadzania procesu oceny wniosków o dofinansowanie stwierdzi, że zachodzi przesłanka, o której mowa w pkt 1 ust. 3 lub 4 odpowiednio IP lub IP2 przekazuje informację o tym przypadku wraz z uzasadnieniem danemu ekspertowi.
  6. Zainteresowany ekspert zajmuje stanowisko w sprawie informacji przekazanej przez IP lub IP2 w terminie wyznaczonym odpowiednio przez IP lub IP2, nie krótszym niż 5 dni.
  7. Po otrzymaniu stanowiska eksperta IP może przekazać informację, o której mowa w pkt. 5 wraz z uzasadnieniem oraz stanowiskiem zainteresowanego eksperta do IP, która powoływała eksperta lub do IZ, jeżeli eksperta powoływała IZ.
  8. W przypadku stwierdzenia sytuacji zajścia przesłanki, o której mowa w pkt 1 ust. 3 lub 4 przez IP2 informacja, o której mowa w pkt. 5 wraz z uzasadnieniem oraz stanowiskiem zainteresowanego eksperta przekazywana jest do instytucji, która powoływała eksperta (IP lub IZ) za pośrednictwem właściwej IP.
  9. Niezajęcie przez eksperta stanowiska w wyznaczonym terminie nie wstrzymuje biegu procedury przekazywania informacji, o której mowa w pkt 5 do instytucji, która powoływała eksperta (IP lub IZ).
  10. Przesłanką zakwestionowania stosowania przez eksperta standardów dokonywania oceny merytorycznej wniosków/rzetelności opinii wyrażonej przez eksperta może być w szczególności:
    - 1) błąd formalny popełniony przy wypełnianiu *Karty oceny merytorycznej/przy sporządzaniu opinii*;
    - 2) brak uzasadnienia dokonanej oceny/sporzędzonej opinii;
    - 3) niewystarczające uzasadnienie dokonanej oceny/sporzędzonej opinii;

- 4) niespójność uzasadnienia dokonanej oceny i/lub komentarzy w *Karcie oceny merytorycznej/uzasadnienia* sporządzonej opinii z dokonaną przez eksperta oceną/sporządzoną przez eksperta opinią.
11. W przypadku, gdy IP, która powołała eksperta potwierdzi występowanie przesłanki, o której mowa w pkt 1 ust. 3 lub 4 składa do IZ w terminie 15 dni od daty otrzymania informacji, o której mowa w pkt 5 wniosek o odwołanie eksperta wraz z całą dokumentacją sprawy.
  12. W przypadku, gdy IP, która powołała eksperta nie potwierdzi występowania przesłanki, o której mowa w pkt 1 ust. 3 lub 4 przekazuje swoje stanowisko IP, która przekazała informację, o której mowa w pkt. 5 w terminie 15 dni od daty otrzymania tej informacji. W terminie, o którym mowa powyżej IP, która powołała eksperta wysyła do eksperta pismo o charakterze upominającym. Pismo wysłane do eksperta przesyłane jest również do wiadomości IZ.
  13. Właściwa IP przekazuje informację otrzymaną od IP, która powołała eksperta do IP2 w terminie 10 dni od daty otrzymania tej informacji (jeżeli informację, o której mowa w pkt 5 przekazywała IP2 za pośrednictwem właściwej IP).
  14. W przypadku, gdy do IP, która powołała eksperta wpłynie druga informacja, o której mowa w pkt. 5 dotycząca tego samego eksperta IP składa do IZ wniosek o odwołanie eksperta wraz z całą dokumentacją sprawy.
  15. IZ po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w pkt 11 i 14 powyżej od IP, która powołała eksperta, po zapoznaniu się z całą dokumentacją sprawy, może podjąć decyzję o odwołaniu danego eksperta.
  16. W przypadku, gdy eksperta powoływała IZ i do IZ wpłynie co najmniej dwa razy informacja, o której mowa w pkt 5 wraz z uzasadnieniem od tej samej IP lub od różnych IP, IZ, po zapoznaniu się z całą dokumentacją sprawy, może podjąć decyzję o odwołaniu tego eksperta.
  17. W przypadku odwołania eksperta po fakcie powołania go do składu KOP i przydzielenia mu wniosków do oceny ekspert kończy ocenę przydzielonych mu już wniosków, a dokonana przez niego ocena zachowuje ważność.
  18. W przypadku odwołania eksperta po fakcie powołania go do składu KOP i dokonaniu przez niego oceny wniosku, ale przed zakończeniem prac KOP ocena dokonana przez eksperta zachowuje ważność.
  19. W przypadku odwołania eksperta po fakcie powołania go do wyrażenia opinii o wniosku opinia wyrażona przez eksperta zachowuje ważność niezależnie od tego, czy została wyrażona przed odwołaniem, czy po odwołaniu eksperta.
  20. Ekspert, w przypadku odwołania, zostaje niezwłocznie powiadomiony przez IZ o odwołaniu i skreśleniu go z bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz z centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wraz z uzasadnieniem przyczyny oraz terminem skreślenia.
  21. Skreślenie z bazy ekspertów prowadzonej przez IZ oraz z centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego następuje w przypadku:
    - 1) odwołania eksperta;
    - 2) śmierci eksperta.

6.8 Zasady wykonywania obowiązków przez ekspertów powołanych do składu KOP

1. Ekspert, w uzgodnieniu z IOK, może dokonać oceny osobiście na posiedzeniu KOP, jak również drogą korespondencyjną lub drogą elektroniczną. Decyzja, w jaki sposób ekspert dokonuje oceny, podejmowana jest z uwzględnieniem interesów obu stron (IOK oraz eksperta). Ekspert dokonuje oceny w terminie wyznaczonym przez IOK. Przekazywanie dokumentów następuje w ogólnie przyjętych i stosowanych formach, w zależności od wyboru dokonanego przez IOK.
2. IOK nie może korzystać z usług eksperta, który w okresie ostatnich 6 miesięcy przed przystąpieniem do oceny projektu pozostawał z daną IOK w stosunku pracy²⁴.
3. IOK może przesłać ekspertowi wniosek o dofinansowanie podlegający ocenie drogą elektroniczną lub jego wersję papierową pocztą, a ekspert może przesłać elektroniczną wersję wypełnionej *Karty oceny merytorycznej* również drogą elektroniczną oraz wersję papierową pocztą. W przypadku dokonywania przez eksperta oceny wniosku jedynie drogą elektroniczną przesyłane dokumenty muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu zgodnie z odrębnymi przepisami albo zabezpieczone w inny sposób zgodnie z wymogami określonymi przez IOK. W przypadku dokonywania przez eksperta oceny drogą elektroniczną do obowiązków IOK należy dołożenie wszelkich starań, aby uzyskać potwierdzenie dokonywanych czynności (np. poprzez zachowanie lub wydrukowanie e-maili).
4. Zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy ekspert, przed przystąpieniem do oceny projektu składu instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go od udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny (patrz: załącznik 5B). Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.
5. Przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w tym zakresie stosuje się odpowiednio także do pracownika IOK, który jest członkiem KOP. Termin „sprawa” używany w art. 24 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego należy odnosić do posiedzenia KOP, w ramach którego pracownik IOK dokonuje oceny projektów.
6. Ekspert, przed przystąpieniem do oceny projektu, składa instytucji korzystającej z jego usługi deklarację poufności (patrz załącznik 5).
7. Ekspert oceniający dany wniosek w ramach posiedzenia KOP nie może jednocześnie wyrażać opinii o tym samym wniosku (patrz: rozdział **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**).
8. Ekspertowi przysługuje wynagrodzenie za każdą dokonaną w ramach KOP ocenę w wysokości ustalonej przez instytucję korzystającą z jego usług. IZ może wydać

---

²⁴ Pojęcie „stosunek pracy” należy rozumieć zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).

zalecenia w zakresie stawek wynagrodzenia za każdą dokonaną przez eksperta w ramach KOP ocenę lub za każdą opinię sporządzoną przez eksperta. Wynagrodzenie powyższe jest wypłacane przez instytucję korzystającą z usług eksperta (ze środków pomocy technicznej PO KL lub własnych).

9. Ekspertowi może również przysługiwać zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz zasad ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
10. Szczegółowe warunki świadczenia usług przez eksperta są określone w umowie cywilno-prawnej zawieranej pomiędzy ekspertem a instytucją korzystającą z jego usług (IP2, IP lub IZ).

6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta

1. Ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy i – w przypadku projektów konkursowych – który nie został powołany do składu KOP, w ramach której oceniany jest dany projekt obligatoryjnie uczestniczy (z prawem wyrażenia opinii o wniosku) w procesie oceny projektu:
  - 1) którego wartość przekracza:
    - w przypadku projektów systemowych – 5 mln złotych (wymóg ten nie dotyczy projektów przewidzianych do realizacji w ramach Poddziałania: 6.1.3, 7.1.1 oraz 7.1.2),
    - w przypadku projektów konkursowych – 5 mln złotych albo 150% średniej wartości projektów w ramach danego konkursu (w przypadku konkursu zamkniętego) lub danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego), o ile średnia wartość projektów w ramach danego konkursu (w przypadku konkursu zamkniętego) lub danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego) przekracza 5 mln złotych oraz IOK podejmie decyzję o podwyższeniu wartości projektu, od której wymagana jest opinia eksperta;
  - 2) systemowego IP lub IP2 ocenianego odpowiednio przez IP lub IP2, zgodnie z zasadami określonymi w podrozdziale **4.3 Projekt systemowy realizowany przez Instytucję Pośredniczącą II stopnia** i w podrozdziale **4.4 Projekt systemowy realizowany przez Instytucję Pośredniczącą**;
  - 3) który w odpowiedzi na konkurs został złożony przez podmiot, w którym samorząd województwa posiada większość udziałów lub przez jednostki organizacyjne samorządu województwa (wymóg ten dotyczy projektów konkursowych w komponentie regionalnym);
  - 4) który w odpowiedzi na konkurs został złożony przez podmiot, w którym organ administracji rządowej pełniący funkcję IOK dla danego konkursu posiada większość udziałów lub przez jednostki podległe organowi administracji rządowej pełniące funkcję IOK dla danego konkursu (wymóg ten dotyczy projektów konkursowych w komponentie centralnym);
  - 5) który, na skutek uwzględnienia odwołania, został skierowany do ponownej oceny merytorycznej.
2. W przypadkach, o których mowa w pkt. 1 ust. 1-4 powyżej ekspert wyraża swoją opinię o wniosku o dofinansowanie na podstawie *Karty oceny merytorycznej*, tzn. opinia eksperta

uwzględnia odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w *Karcie*, przy czym ekspert nie ma obowiązku przyznawania punktów w poszczególnych częściach *Karty*.

3. W przypadku, o którym mowa w pkt. 1 ust. 5 powyżej ekspert wyraża swoją opinię o wniosku o dofinansowanie na podstawie *Karty oceny merytorycznej*, ale opinia dotyczy tylko tych elementów wniosku, które były przedmiotem procedury odwoławczej i które będą przedmiotem ponownej oceny merytorycznej. Przed wyrażeniem opinii ekspert zapoznaje się z przekazaną przez instytucję korzystającą z jego usług dokumentacją dotyczącą danego wniosku, obejmującą dokumenty, które pozwolą ekspertowi na wyrażenie opinii dotyczącej elementów wniosku, które były przedmiotem procedury odwoławczej i które będą przedmiotem ponownej oceny merytorycznej.
4. W przypadku projektu wybieranego w trybie konkursowym opinię wyraża ekspert, który nie został powołany do składu KOP w ramach danego konkursu (w przypadku konkursu zamkniętego) lub danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego).
5. Zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy ekspert, przed przystąpieniem do wyrażenia opinii o projekcie, składa instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go od udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny (w przypadku projektu konkursowego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 5B, w przypadku projektu systemowego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 5E). Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.
6. Ekspert, przed przystąpieniem do wyrażenia opinii o projekcie, składa instytucji korzystającej z jego opinii deklarację poufności (patrz: załącznik 5C).
7. Opinia eksperta sporządzana jest przed dokonaniem oceny merytorycznej danego wniosku przez wylosowanych do jego oceny członków KOP albo przez wyznaczonego do jego oceny pracownika IP, IP2 lub IZ (w przypadku projektów systemowych).
8. Opinia eksperta nie jest wiążąca i ma charakter pomocniczy dla osób dokonujących oceny merytorycznej danego wniosku. W przypadku nieuwzględnienia opinii eksperta (lub części opinii eksperta) osoba, która dokonuje oceny danego wniosku jest zobowiązana do sporządzenia pisemnego uzasadnienia swojego stanowiska zawierającego rozbieżności pomiędzy dokonaną oceną a opinią eksperta.
9. Ekspert może wyrazić swoją opinię drogą korespondencyjną lub drogą elektroniczną. Przekazywanie dokumentów następuje w ogólnie przyjętych i stosowanych formach, w zależności od wyboru dokonanego przez instytucję korzystającą z usługi eksperta (IP2, IP lub IZ).
10. Instytucja korzystająca z usługi eksperta może przesyłać wniosek o dofinansowanie, którego dotyczyć ma opinia drogą elektroniczną lub wersję papierową wniosku pocztą, a ekspert może przesyłać elektroniczną wersję opinii również drogą elektroniczną oraz wersję papierową pocztą. W przypadku wyrażania opinii przez eksperta jedynie drogą elektroniczną przesyłane dokumenty muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu zgodnie z odrębnymi przepisami albo zabezpieczone w inny sposób zgodnie z wymogami określonymi przez instytucję korzystającą z usługi eksperta. Do obowiązków instytucji korzystającej z usługi eksperta należy dołożenie wszelkich starań, aby uzyskać

potwierdzenie dokonywanych czynności (np. poprzez zachowanie lub wydrukowanie e-maili).

11. Ekspert wyraża swoją opinię w terminie wyznaczonym przez instytucję korzystającą z jego usługi (IP2, IP lub IZ).
12. Ekspertowi przysługuje wynagrodzenie za każdą sporządzoną opinię, w wysokości ustalonej przez instytucję korzystającą z jego usług. IZ może wydać zalecenia w zakresie stawek wynagrodzenia za każdą dokonaną przez eksperta w ramach KOP ocenę lub za każdą opinię sporządzoną przez eksperta. Wynagrodzenie powyższe jest wypłacane przez instytucję korzystającą z usług eksperta (ze środków pomocy technicznej PO KL lub własnych).
13. Ekspertowi może również przysługiwać zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz zasad ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
14. Szczegółowe warunki świadczenia usług przez eksperta są określone w umowie cywilnoprawnej zawieranej pomiędzy ekspertem a instytucją korzystającą z jego usług (IP2, IP lub IZ).

6.10 Zasady fakultatywnego wyrażania opinii przez eksperta

1. IOK/instytucja weryfikująca projekt systemowy może skorzystać z opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy i – w przypadku projektów konkursowych – który nie został powołany do składu KOP, w ramach której oceniany jest dany projekt w innych przypadkach, niż określone w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta** (np. jeżeli wartość projektu jest niższa niż 5 mln złotych albo w procesie oceny projektu innowacyjnego lub/i współpracy ponadnarodowej).
2. Powołanie przez IOK/instytucję weryfikującą projekt systemowy dodatkowych ekspertów, nie zwalnia IOK/instytucji weryfikującej projekt systemowy z obowiązku skorzystania z opinii eksperta w przypadkach i na zasadach szczegółowo określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**.
3. IOK/instytucja weryfikująca projekt systemowy może skorzystać z opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy podczas oceny zasadności wprowadzenia zmian w projekcie, dotyczących nawiązania współpracy ponadnarodowej, a także akceptacji lub odrzucenia strategii wdrażania projektu innowacyjnego przez IOK/instytucję weryfikującą projekt systemowy. W tych przypadkach o zaangażowaniu eksperta decyduje IOK/instytucja weryfikująca projekt systemowy.
4. Zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy ekspert, przed przystąpieniem do wyrażenia opinii o projekcie, składa instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go od udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny (w przypadku projektu konkursowego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 5B, w przypadku projektu systemowego zgodnie ze wzorem określonym w załączniku 5E). Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.

5. Ekspert, przed przystąpieniem do wyrażenia opinii o projekcie, składa instytucji korzystającej z jego opinii deklarację poufności (patrz: załącznik 5C).
6. Ekspert może wyrazić swoją opinię drogą korespondencyjną albo drogą elektroniczną. Przekazywanie dokumentów następuje w ogólnie przyjętych i stosowanych formach, w zależności od wyboru dokonanego przez instytucję korzystającą z usługi eksperta (IOK/instytucję weryfikującą projekt systemowy).
7. Instytucja korzystająca z usługi eksperta może przesłać wniosek o dofinansowanie, którego dotyczy ma opinia drogą elektroniczną lub wersję papierową wniosku pocztą, a ekspert może przesłać elektroniczną wersję opinii również drogą elektroniczną oraz wersję papierową pocztą. W przypadku wyrażania opinii przez eksperta jedynie drogą elektroniczną przesyłane dokumenty muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu zgodnie z odrębnymi przepisami albo zabezpieczone w inny sposób zgodnie z wymogami określonymi przez IOK. Do obowiązków IOK/instytucji weryfikującej projekt systemowy należy dołożenie wszelkich starań, aby uzyskać potwierdzenie dokonywanych czynności (np. poprzez zachowanie lub wydrukowanie e-maili).
8. Ekspert wyraża swoją opinię w terminie wyznaczonym przez instytucję korzystającą z jego usługi (IOK/instytucję weryfikującą projekt systemowy).
9. Ekspertowi przysługuje wynagrodzenie za każdą sporządzoną opinię, w wysokości ustalonej przez instytucję korzystającą z jego usług. IZ może wydać zalecenia w zakresie stawek wynagrodzenia za każdą dokonaną przez eksperta w ramach KOP ocenę lub za każdą opinię sporządzoną przez eksperta. Wynagrodzenie powyższe jest wypłacane przez instytucję korzystającą z usług eksperta (ze środków pomocy technicznej PO KL lub własnych).
10. Ekspertowi może również przysługiwać zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach w sprawie wysokości oraz zasad ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
11. Szczegółowe warunki świadczenia usług przez eksperta są określone w umowie cywilnoprawnej zawieranej pomiędzy ekspertem a instytucją korzystającą z jego usług (IP2, IP lub IZ).

6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków

1. Po zakończeniu posiedzenia KOP sporządzany jest protokół zawierający co najmniej:
  - decyzję o powołaniu KOP w określonym składzie, będącą jednocześnie udokumentowaniem zachowania udziału ekspertów w składzie KOP na minimalnym poziomie procentowym określonym przez IOK,
  - listę członków KOP oraz zestawienie deklaracji poufności i oświadczeń o bezstronności członków KOP oraz deklaracji poufności i oświadczeń o bezstronności ekspertów opiniujących projekty (o ile wnioski były opiniowane przez ekspertów), wraz z listą projektów (zawierającą nazwę podmiotu składającego wniosek oraz tytuł projektu i numer w KSI) skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu (uwzględniając projekty, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i zostały następnie przekazane do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu),

- deklaracje poufności przewodniczącego KOP, zastępcy przewodniczącego KOP oraz sekretarza KOP,
  - deklaracje poufności osób uczestniczących w posiedzeniu KOP w charakterze obserwatora (o ile takie osoby uczestniczyły w posiedzeniu KOP),
  - opis sposobu i wyników losowania członków KOP dokonujących oceny merytorycznej każdego z projektów przeprowadzanego przez przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP,
  - wypełnione karty oceny formalnej oraz merytorycznej lub informację o miejscu ich przechowywania,
  - listę wniosków skierowanych do oceny w ramach danego konkursu lub danej rundy konkursowej, z przyporządkowaniem osób oceniających wniosek (z uwzględnieniem ekspertów, o ile wnioski były oceniane i/lub opiniowane przez ekspertów) i liczby przyznanych punktów ogółem,
  - obligatoryjne i fakultatywne opinie ekspertów dotyczące poszczególnych wniosków (o ile wnioski były opiniowane przez ekspertów) lub informację o miejscu ich przechowywania,
  - pisemne uzasadnienia nieuwzględnienia opinii ekspertów sporządzone przez członków KOP, którzy dokonali oceny danych wniosków, o ile wnioski były opiniowane przez ekspertów, a ich opinie nie zostały uwzględnione,
  - zestawienie wyników oceny merytorycznej w postaci projektu listy rankingowej wniosków ocenionych w trakcie prac KOP,
  - opis przebiegu pracy KOP sporządzony w sposób umożliwiający jego późniejsze odtworzenie, zawierający w szczególności opis zdarzeń niestandardowych, które zaszły w trakcie prac KOP, do których należą zwłaszcza:
    - ujawnienie istniejącego konfliktu interesów i innych okoliczności odnoszących się do niewłaściwego sprawowania funkcji przez osoby uczestniczące w pracach KOP,
    - wywieranie nacisków na członków KOP ze strony osób i podmiotów zewnętrznych lub wewnętrznych,
    - wykrycie innych nieprawidłowości przebiegu pracy KOP,
    - różnica stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących oceny wniosku,
  - opis decyzji przewodniczącego KOP podejmowanej w przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących oceny wniosku oraz w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w ocenie wniosku, wraz z uzasadnieniem (patrz: podrozdział **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne**).
2. Protokół z prac KOP zatwierdzany jest przez przewodniczącego KOP przed sporządzeniem listy rankingowej.
  3. Protokół z prac KOP sporządzany jest w terminie pozwalającym na wysłanie do projektodawcy pisma informującego go o wynikach oceny złożonego wniosku o dofinansowanie w jednym z terminów (w zależności od tego, czy konkurs jest otwarty, czy zamknięty), o których mowa w pkt 17.

4. Ocena wyrażona w protokole z prac KOP, dokonana przez KOP stanowi podstawę do ułożenia listy rankingowej wniosków przekazanych do oceny merytorycznej (tj. listy wniosków, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów). Projekty niespełniające co najmniej jednego z kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny merytorycznej i/lub kryteriów horyzontalnych umieszczane są na liście rankingowej z liczbą punktów wynoszącą 0 jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby uzyskać dofinansowanie.
5. Lista rankingowa sporządzana jest po zakończeniu każdej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego) albo po dokonaniu oceny merytorycznej wszystkich projektów (w przypadku konkursu zamkniętego).
6. W przypadku dwóch lub więcej projektów standardowych oraz współpracy ponadnarodowej o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten, który uzyskał kolejno wyższą liczbę punktów w następujących punktach *Karty oceny merytorycznej*:
  - *Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu;*
  - *Zadania;*
  - *Grupy docelowe;*
  - *Wydatki projektu;*
  - *Potencjał i doświadczenie projektodawcy/Sposób zarządzania projektem;*
  - *Oddziaływanie projektu.*
7. W przypadku dwóch lub więcej projektów standardowych oraz współpracy ponadnarodowej o charakterze analityczno-badawczym oraz informacyjno-promocyjnym o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten, który uzyskał kolejno wyższą liczbę punktów w następujących punktach *Karty oceny merytorycznej*:
  - *Zadania;*
  - *Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu;*
  - *Wydatki projektu;*
  - *Potencjał i doświadczenie projektodawcy/Sposób zarządzania projektem;*
  - *Oddziaływanie projektu.*
8. W przypadku dwóch lub więcej projektów innowacyjnych składanych w trybie konkursowym o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten, który uzyskał kolejno wyższą liczbę punktów w następujących punktach *Karty oceny merytorycznej*:
  - *Innowacyjność i grupy docelowe;*
  - *Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu;*
  - *Zadania;*
  - *Wydatki projektu;*
  - *Potencjał doświadczenie projektodawcy/ Sposób zarządzania projektem / Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu;*
  - *Oddziaływanie projektu.*

9. W przypadku, gdy wnioski uzyskały identyczną liczbę punktów w każdej części *Karty oceny merytorycznej* oraz w niewymienionych powyżej przypadkach dwóch lub więcej projektów o równej ogólnej liczbie punktów, miejsce na liście rankingowej zależy od wyników komisyjnego losowania, w którym uczestniczą: przewodniczący KOP, zastępca przewodniczącego KOP (jeżeli taki został powołany) oraz sekretarz KOP. W losowaniu w charakterze obserwatorów mogą wziąć udział projektodawcy, których losowanie dotyczy.
10. Lista rankingowa wraz z zatwierdzonym przez przewodniczącego KOP protokołem z prac KOP lub z wyciągiem protokołu z prac KOP przedkładana jest niezwłocznie do zatwierdzenia właściwemu organowi lub jego upoważnionemu przedstawicielowi, który zatwierdza listę w terminie 5 dni od daty jej przedłożenia. Po zatwierdzeniu listy rankingowej organ lub osoba zatwierdzająca listę rankingową wniosków może zdecydować o nieprzyznaniu dofinansowania danemu projektodawcy w przypadku zaistnienia nowych, nieznanych osobie oceniającej na etapie oceny wniosku o dofinansowanie okoliczności uzasadniających podjęcie takiej decyzji, m.in.:
  - brak wystarczającego potencjału kadrowego danego projektodawcy (zgodnie z kryteriami wyboru projektów zawartymi w dokumentacji konkursowej) niezbędnego do realizacji wszystkich złożonych przez tego projektodawcę projektów, które uzyskały dofinansowanie,
  - ujawnienie podania przez projektodawcę nieprawdziwych informacji we wniosku o dofinansowanie,
  - rekomendowanie do dofinansowania więcej niż jednego projektu w tym samym zakresie rozumianym jako typy działań w projekcie skierowanego do tej samej grupy docelowej (w sytuacji, gdy realizacja więcej niż jednego projektu skierowanego do tej samej grupy docelowej jest nieuzasadniona). W takim przypadku dofinansowanie otrzymuje ten projekt (lub projekty), który uzyskał największą liczbę punktów.
11. Decyzja o nieprzyznaniu dofinansowania danemu projektodawcy wymaga przedstawienia przez organ lub osobę zatwierdzającą listę rankingową wniosków pisemnego uzasadnienia, które powinno zostać podane do publicznej wiadomości oraz zachowania zasady przejrzystości procedur.
12. Nie jest możliwa zmiana kolejności wniosków na liście. Zatwierdzona lista podlega niezwłocznemu ogłoszeniu na stronie internetowej oraz w siedzibie IOK w publicznie dostępnym miejscu. Zatwierdzona lista zamieszczona jest w siedzibie IOK w publicznie dostępnym miejscu do czasu zawarcia ostatniej w ramach danego konkursu lub danej rundy konkursowej umowy o dofinansowanie. Zawiera ona następujące informacje: tytuł projektu, nazwę beneficjenta ze wskazaniem jego siedziby (miejsca zamieszkania), liczbę przyznanych projektowi punktów ogółem oraz – w przypadku, gdy wniosek został odrzucony – przyczynę odrzucenia wniosku.
13. W przypadku konkursu otwartego IOK ogłasza zatwierdzoną listę rankingową sporządzoną na podstawie oceny dokonanej na danym posiedzeniu KOP nie wcześniej niż po ogłoszeniu zatwierdzonej listy rankingowej sporządzonej na podstawie oceny dokonanej na poprzednim posiedzeniu KOP. Powyższy zapis nie dotyczy zatwierdzonej listy rankingowej sporządzonej na podstawie oceny dokonanej na pierwszym w ramach danego konkursu otwartego posiedzeniu KOP, która bezwzględnie podlega niezwłocznemu ogłoszeniu.
14. Wnioski o dofinansowanie, które uzyskały od każdego z oceniających co najmniej 60 punktów podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz co najmniej 60% punktów od każdego z oceniających w poszczególnych punktach oceny

merytorycznej (zgodnie z *Kartą oceny merytorycznej* z systemem wagowym zawartą w dokumentacji konkursowej) i które nie uzyskały dofinansowania z powodu wyczerpania alokacji finansowej na dany konkurs mogą zostać dofinansowane w wyniku decyzji IOK o zwiększeniu alokacji finansowej na ten konkurs w ramach dodatkowo dostępnych środków.

15. W przypadku podjęcia decyzji o zwiększeniu alokacji finansowej na dany konkurs, IOK podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację zawierającą numer konkursu, którego dotyczy decyzja oraz kwotę, o którą zwiększona została alokacja.
16. W ramach poszczególnych konkursów (w przypadku konkursu zamkniętego) lub rund konkursowych (w przypadku konkursu otwartego) dofinansowanie przyznawane jest w kolejności zgodnej z liczbą punktów uzyskanych przez poszczególne wnioski.
17. Po podjęciu decyzji o zwiększeniu alokacji finansowej na dany konkurs, IOK dokonuje zgodnie z pkt 16 identyfikacji wniosków o dofinansowanie, które mogą uzyskać dofinansowanie tzn., na których dofinansowanie wystarczy kwota zwiększonej alokacji.
18. IOK w odniesieniu do wniosków, które zostały zidentyfikowane jako możliwe do dofinansowania, dokonuje w oparciu o kryteria ogólne i szczegółowe zastosowane do oceny wniosków w danym konkursie, weryfikacji aktualności i wykonalności projektu w odniesieniu do aktualnej (w momencie weryfikacji) sytuacji społeczno-gospodarczej.
19. IOK weryfikuje również w stosunku do zidentyfikowanych jako możliwe do dofinansowania wniosków zgodność z obowiązującymi dokumentami: PO KL, SzOP PO KL, odpowiednimi wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz dokumentami wchodzącymi w skład Systemu Realizacji PO KL.
20. Weryfikacja, o której mowa w pkt 18-19 dokonywana jest zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK przez pracowników IOK. Wyniki weryfikacji w odniesieniu do każdego wniosku o dofinansowanie ujmowane są w protokole z weryfikacji zatwierdzanym przez osobę kierującą IOK. Wniosek o dofinansowanie może uzyskać poniższe wyniki weryfikacji:
  - negatywny, który oznacza, że w obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej wniosek nie spełnia kryteriów ogólnych lub szczegółowych, które zostały zastosowane do jego oceny;
  - pozytywny, który oznacza, że w obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej wniosek nadal spełnia kryteria ogólne lub szczegółowe, które zostały zastosowane do jego oceny;
  - pozytywny warunkowy, który oznacza, że w obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej wniosek nadal spełnia kryteria ogólne lub szczegółowe, które zostały zastosowane do jego oceny, ale konieczne jest wprowadzenie modyfikacji w jego treści w celu dostosowania jej do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i/lub obowiązujących dokumentów: PO KL, SzOP PO KL, odpowiednich wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz dokumentów wchodzących w skład Systemu Realizacji PO KL.
21. Dokonując weryfikacji, o której mowa w pkt 18-19 IOK może zasięgnąć opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 ustawy. Opinia eksperta ma charakter pomocniczy dla IOK przy podejmowaniu decyzji o możliwości dofinansowania projektu i nie jest dla IOK wiążąca.

22. IOK występuje w formie pisemnej do projektodawców, których wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane z zapytaniem, czy nadal wyrażają oni gotowość do realizacji projektu.
23. W przypadku stwierdzenia gotowości projektodawców do realizacji pozytywnie zweryfikowanych projektów IOK podejmuje czynności zmierzające do podpisania umowy o dofinansowanie (patrz: podrozdział **6.13 Podpisanie umowy o dofinansowanie**). IOK może również uprzednio podjąć z projektodawcami negocjacje dotyczące budżetu lub zakresu merytorycznego projektu (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**).
24. W przypadku, gdy w wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt 18-19 wniosek otrzymał wynik pozytywny warunkowy IOK podejmuje z wnioskodawcą negocjacje mające na celu zapewnienie aktualności i wykonalności projektu w zmiany odniesieniu do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i/lub obowiązujących dokumentów: PO KL, SzOP PO KL, odpowiednich Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego oraz dokumentów wchodzących w skład Systemu Realizacji PO KL (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**).
25. Jeżeli wniosek uzyska dofinansowanie w wyniku decyzji IOK o zwiększeniu alokacji finansowej na dany konkurs, a projektodawca skorzystał uprzednio z możliwości wniesienia środka odwoławczego i procedura odwoławcza jeszcze się nie zakończyła, to warunkiem podpisania umowy o dofinansowanie z tym projektodawcą jest wycofanie wniesionego uprzednio środka odwoławczego (protestu, odwołania) lub skargi do sądu administracyjnego.
26. Wniosek, który uzyskał od każdego z oceniających co najmniej 60 punktów podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz co najmniej 60% punktów od każdego z oceniających w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z *Kartą oceny merytorycznej* z systemem wagowym zawartą w dokumentacji konkursowej) może nie otrzymać dofinansowania – jeżeli suma wnioskowanych i zaakceptowanych dofinansowań przekroczy wysokość środków przeznaczonych przez IOK na dany konkurs i dofinansowanie otrzymają tylko wnioski o wyższej liczbie punktów, znajdujące się na wyższych pozycjach listy rankingowej.
27. W sytuacji, gdy projektodawca, którego projekt został zakwalifikowany do otrzymania dofinansowania, z jakichś przyczyn zrezygnuje z realizacji projektu (np. wycofa się z podpisania umowy w terminie wskazanym przez IOK lub nie dostarczy na czas wymaganych dokumentów, stanowiących załączniki do umowy o dofinansowanie), wówczas projekty, które znajdują się na liście na dalszych miejscach i uzyskały największą liczbę punktów, mogą zostać przyjęte do realizacji. Wysokość kwoty „zwolnionej” przez projektodawcę, który zrezygnował z realizacji projektu doliczana jest do kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu.
28. Dofinansowanie może zostać przyznane projektowi z dalszego miejsca listy rankingowej, jeżeli wysokość wnioskowanej kwoty dofinansowania jest nie większa niż 125% kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu (po doliczeniu wysokości „zwolnionej” kwoty). W tym przypadku IOK podejmuje negocjacje z projektodawcą dotyczące zmniejszenia budżetu projektu lub zakresu zadań przewidzianych w projekcie (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**). IOK przekazuje informację do projektodawcy w terminie 5 dni od dnia upływu terminu na podpisanie umowy z poprzednim beneficjentem lub od dnia jego rezygnacji.
29. Po zatwierdzeniu listy rankingowej wniosków projektodawca otrzyma (wysłane za potwierdzeniem odbioru) pismo informujące o:

- a) możliwości przyjęcia wniosku do realizacji – pismo informuje projektodawcę o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku (wraz z podaniem szczegółowej punktacji²⁵) i możliwości przyjęcia do realizacji wraz z proponowaną kwotą dofinansowania, pod warunkiem dostarczenia w podanym terminie (nie krótszym niż 5 dni od daty otrzymania pisma) wymaganych dokumentów (załączników),
- b) możliwości podjęcia negocjacji – pismo informuje o wyniku oceny merytorycznej (wraz z podaniem szczegółowej punktacji), a także propozycji dokonania zmian merytorycznych w treści wniosku i/lub zmian w budżecie projektu (w tym wysokości kwoty dofinansowania) wraz z uzasadnieniem (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**),

albo

- c) pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, ale nieprzyjęciu go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych (wraz z podaniem szczegółowej punktacji),
  - d) odrzuceniu wniosku – pismo informujące projektodawcę o negatywnym rozpatrzeniu wniosku wraz z podaniem przyczyny, w tym szczegółowej punktacji.
30. Pismo informujące o jednym z czterech przypadków, o których mowa w pkt 29 wysłane jest po zatwierdzeniu listy rankingowej do projektodawcy w terminie 10 dni²⁶ od daty zakończenia posiedzenia KOP, podczas którego dany wniosek był oceniany (w przypadku konkursu otwartego) lub 40 dni²⁷ od daty zarejestrowania ostatniego wniosku poprawnego formalnie w Krajowym Systemie Informatycznym (w przypadku konkursu zamkniętego). Aby powyższa informacja mogła być wysłana w tym terminie, pisma mogą być przekazywane również drogą faksową lub pocztą elektroniczną na numery faksów lub adresy poczty elektronicznej podawane we wniosku (dlatego niezwykle ważne jest, aby wpisane tam dane rzeczywiście zapewniały szybkie nawiązanie kontaktu). Za datę otrzymania przez projektodawcę informacji dotyczącej wyników oceny wniosku należy uznawać datę doręczenia pisma pocztą. Za doręczone należy uznać pismo jeśli wysłano je na adres wskazany w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu i otrzymano zwrotne potwierdzenie jego odbioru lub odmowę odbioru albo dwukrotnie otrzymano zwrotne potwierdzenie odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki.
31. Pismo, o którym mowa powyżej zawiera całą treść *Karty oceny merytorycznej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny merytorycznej* (bez danych pozwalających na

²⁵ Termin „szczegółowa punktacja” używany w niniejszym dokumencie oznacza liczbę punktów przyznanych w każdej części oceny przez każdego z oceniających (w tym również przez trzeciego oceniającego jeżeli trzeci oceniający był powoływany) oraz średnią arytmetyczną punktów przyznanych przez każdego z oceniających, powiększoną o premię punktową przyznaną projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych albo średnią arytmetyczną punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego i punktów przyznanych przez: jednego z dwóch oceniających, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego albo tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów, powiększoną o premię punktową przyznaną projektowi za spełnianie kryteriów strategicznych. Oznacza to, że IOK w przypadku wystąpienia trzeciej oceny jest zobowiązana do poinformowania projektodawcy o tym fakcie oraz do podania liczby punktów przyznanych w każdej części *Karty oceny merytorycznej* przez wszystkich trzech oceniających, a także do zamieszczenia w treści pisma informującego o wynikach oceny wysłanego do projektodawcy ocen z trzech *Kart oceny merytorycznej* albo do załączenia do pisma informującego o wynikach oceny kopii *Kart oceny merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wniosek). Podstawą ewentualnego złożenia protestu od wyników oceny wniosku mogą być *Karty oceny merytorycznej* decydujące o ostatecznym wyniku oceny (trzeciego oceniającego oraz jednego z dwóch oceniających, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego albo tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów).

²⁶ W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony do 15 dni, o czym niezwłocznie, wraz z podaniem przyczyny wydłużenia terminu, informuje się wszystkich wnioskodawców za pośrednictwem strony internetowej IOK.

²⁷ W przypadku, gdy w ramach konkursu zamkniętego do oceny merytorycznej przekazano więcej niż 200 wniosków termin ten może zostać odpowiednio wydłużony (patrz: podrozdział **6.1 Ogłoszenie konkursu**).

identyfikację osób oceniających wnioski). W przypadku, gdy pismo zawiera treść *Karty oceny merytorycznej* na pisemne wystąpienie projektodawcy IOK wysłała również w terminie 3 dni od daty otrzymania pisma od projektodawcy kopię *Karty oceny merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski). Odpowiednie zapisy dotyczące przekazywania projektodawcom informacji dotyczących oceny merytorycznej wniosku powinny zostać uregulowane w procedurach wewnętrznych IOK oraz stanowić element dokumentacji konkursowej.

32. W przypadku, gdy do projektodawcy wysyłane jest pismo, o którym mowa w pkt 29 lit. a IOK zwraca się w tym samym terminie również do Ministerstwa Finansów z pisemnym wnioskiem o przekazanie informacji, czy dany projektodawca – zgodnie z oświadczeniem złożonym w pkt V wniosku o dofinansowanie – oraz wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie partner / -rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Weryfikacja dokonywana jest przez Ministerstwo Finansów na podstawie rejestru podmiotów wykluczonych, o którym mowa w art. 210 ustawy o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. Nr 125, poz. 846).
33. W przypadku, gdy do projektodawcy wysyłane jest pismo, o którym mowa w pkt 29 lit. b IOK może zwrócić się w tym samym terminie również do Ministerstwa Finansów z pisemnym wnioskiem o przekazanie informacji, czy dany projektodawca – zgodnie z oświadczeniem złożonym w pkt V wniosku o dofinansowanie – oraz wskazany/-ni we wniosku o dofinansowanie partner /-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega /-ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). IOK może wystąpić do Ministerstwa Finansów o udzielenie powyższej informacji również po zakończeniu negocjacji, w wyniku których podjęta zostanie decyzja o możliwości podpisania z danym projektodawcą umowy o dofinansowanie (patrz: podrozdział **6.12 Negocjacje**).
34. Pisma informujące projektodawcę o nieotrzymaniu dofinansowania zawierają pouczenie o możliwości złożenia protestu od wyników oceny wniosku, a także od sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych, które mogły mieć wpływ na prawidłowość i bezstronność dokonanej oceny) wraz ze wskazaniem terminu i trybu, w jakim należy złożyć protest określonych w podrozdziale **6.16 Procedura odwoławcza**.
35. Informacja o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku z jednoczesnym nieprzyjęciem go do dofinansowania z powodu braku środków finansowych (tj. wyczerpania alokacji danego konkursu), nie stanowi przesłanki do rozpoczęcia negocjacji z projektodawcą w trybie określonym w podrozdziale **6.12 Negocjacje**, chyba że kwota ewentualnego dofinansowania stanowi nie więcej niż 125% kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu.
36. Wnioski, które nie zostały przyjęte do dofinansowania z powodu wyczerpania środków finansowych w danej rundzie konkursowej, mogą zostać ponownie złożone w odpowiedzi na kolejny konkurs lub na ten sam konkurs (w przypadku konkursu otwartego), lecz muszą ponownie przejść procedurę oceny formalnej oraz oceny merytorycznej. W przypadku złożenia wniosków, o których mowa powyżej na ten sam konkurs, podczas

dokonywania oceny, członek KOP oceniający wniosek zapoznaje się z wynikami poprzednio dokonanej oceny, lecz nie jest nimi związany podczas dokonywania oceny.

6.12 Negocjacje

1. Wniosek może zostać skierowany do negocjacji przez oceniających na etapie oceny merytorycznej. Negocjacje mogą dotyczyć zarówno zakresu merytorycznego, jak i budżetu projektu, w tym wysokości kwoty dofinansowania. **Negocjacje budżetu powinny prowadzić do ustalenia wydatków na poziomie racjonalnym i efektywnym, w szczególności do zapewnienia zgodności ze stawkami rynkowymi nie tylko pojedynczych wydatków, ale również łącznej wartości usług / towarów uwzględnionych w budżecie projektu lub całej wartości projektu.**

Negocjacje obligatoryjnie obejmują wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w częściach D *Kart oceny merytorycznej* oraz kwestie wskazane przez przewodniczącego KOP (o ile przewodniczący KOP wskazał takie kwestie), w szczególności dotyczy to uwag dotyczących kategorii oceny IV *Wydatki projektu* zawartej w części B. *Karty oceny merytorycznej* (o ile w wyniku decyzji Przewodniczącego KOP nie było uzgadnianie stanowisko negocjacyjne IOK – patrz: podrozdział **6.4 Ocena merytoryczna - zasady ogólne**).

2. W sytuacji, gdy zgodnie z wiedzą IOK dany beneficjent realizuje lub będzie realizował kilka podobnych projektów w tym samym czasie i ponosi lub będzie ponosił w ich ramach podobne (tego samego rodzaju) wydatki (zarówno w kosztach bezpośrednich, jak i w kosztach pośrednich) w ramach negocjacji możliwe jest rozpatrywanie kwalifikowalności takich wydatków w ramach negocjowanego projektu, w szczególności ich racjonalności, w odniesieniu do wszystkich projektów, które są realizowane lub będą realizowane przez tego beneficjenta. Jeśli na liście rankingowej znalazł się więcej niż jeden projekt danego beneficjenta, zasadna jest weryfikacja racjonalności planowanych wydatków, nawet jeśli uwagi w tym zakresie nie zostały wskazane przez oceniających w *Kartach oceny merytorycznej*.
3. Propozycja dokonania zmian merytorycznych w treści wniosku i/lub zmian w budżecie projektu (w tym wysokości kwoty dofinansowania) zawarta jest w piśmie adresowanym do projektodawcy.
4. Projektodawca, któremu w wyniku oceny KOP przyznano niższą od wnioskowanej kwotę dofinansowania ze względu na zidentyfikowanie wydatków niekwalifikowalnych (nieuprawnionych, nieuzasadnionych lub zawyżonych w porównaniu ze stawkami rynkowymi), ma prawo podjąć negocjacje z IOK, o ile dysponuje istotnymi argumentami świadczącymi o prawidłowości swoich założeń budżetowych.
5. Etap negocjacji służy weryfikacji i wyjaśnieniu kwestii problemowych, a także wyjaśnieniu rozbieżności pomiędzy stanowiskiem projektodawcy a stanowiskiem IOK w szczególności w sytuacji, gdy w wyniku oceny KOP (patrz: podrozdział **6.5 Ocena merytoryczna – procedura**) przyznano niższą od wnioskowanej kwotę dofinansowania ze względu na zidentyfikowanie wydatków niekwalifikowalnych.
6. Zmniejszenie wartości projektu ustalone w wyniku negocjacji nie może wynosić więcej niż 25%. W przypadku, gdy zmniejszenie wartości projektu ustalone w wyniku negocjacji jest wyższe niż 25% IOK odstępuje od podpisania umowy o dofinansowanie projektu z danym projektodawcą.
7. W przypadku, jeżeli wysokość kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu nie pozwala na podjęcie negocjacji z projektodawcą, którego wniosek znajduje się na wyższej pozycji listy rankingowej wniosków (wysokość kwoty ewentualnego

dofinansowania wniosku stanowi więcej niż 125% wysokości kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu) IOK może podjąć negocjacje z projektodawcą, którego projekt znajduje się na niższej pozycji listy rankingowej wniosków, a wysokość kwoty ewentualnego dofinansowania tego projektu stanowi nie więcej niż 125% wysokości kwoty dostępnej jeszcze do zakontraktowania w ramach konkursu. Fakt niepodjęcia negocjacji z danym projektodawcą powinien zostać udokumentowany zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK.

8. Negocjacje należy podjąć w terminie 5 dni od otrzymania pisma informującego o tym przypadku (o zachowaniu tego terminu decyduje data nadania pisma przez projektodawcę w odpowiedzi na pismo IOK informujące o możliwości podjęcia negocjacji) i muszą zostać zakończone w ciągu 20 dni od dnia rozpoczęcia negocjacji. Za termin rozpoczęcia negocjacji należy uznać datę wpływu do IOK pisma projektodawcy w odpowiedzi na pismo IOK informujące o możliwości podjęcia negocjacji.
9. W sytuacji wystąpienia w ramach negocjacji pisemnych rozbieżności pomiędzy stanowiskiem projektodawcy a stanowiskiem IOK możliwe jest – na wniosek jednej ze stron – przeprowadzenie dodatkowego spotkania negocjacyjnego (w formie negocjacji ustnych), nawet po upływie terminu przewidzianego na przeprowadzenie negocjacji, mającego na celu wypracowanie ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie, możliwej do zaakceptowania przez obie strony. Przed spotkaniem negocjacyjnym projektodawca powinien zostać dokładnie poinformowany w formie pisemnej o wszystkich zastrzeżeniach, co do wniosku o dofinansowanie, które będą przedmiotem spotkania.
10. Negocjacje prowadzi osoba kierująca IOK lub jej upoważniony przedstawiciel, w formie pisemnej (w tym z wykorzystaniem poczty elektronicznej) i/lub ustnej (spotkanie obu stron).
11. W przypadku prowadzenia negocjacji w formie pisemnej strony negocjacji (IOK i projektodawca) odnoszą się do pisemnego stanowiska drugiej strony w terminie 5 dni od terminu otrzymania tego stanowiska. Termin otrzymania pisemnego stanowiska potwierdzany jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
12. Z przeprowadzonych negocjacji ustnych (i pisemnych, jeśli IOK zdecyduje w takim przypadku o sporządzeniu protokołu) sporządza się podpisywany przez obie strony protokół ustaleń. Protokół zawiera opis przebiegu negocjacji umożliwiający jego późniejsze odtworzenie. Protokół z negocjacji sporządzany jest w terminie 2 dni od zakończenia negocjacji przynajmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden załączany jest do dokumentacji projektu, a drugi przekazywany jest projektodawcy.
13. Jeżeli w wyniku negocjacji podjęta zostanie decyzja o możliwości podpisania z danym projektodawcą umowy o dofinansowanie IOK – o ile nie wystąpiła o to w terminie wcześniejszym (patrz: podrozdział **6.11 Protokół z prac KOP i lista rankingowa wniosków**) – zwraca się w najkrótszym możliwym terminie do Ministerstwa Finansów z pisemnym wnioskiem o przekazanie informacji, czy dany projektodawca oraz wskazany/-ni we wniosku o dofinansowanie partner /-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) – zgodnie z oświadczeniem złożonym w pkt. V wniosku o dofinansowanie – nie podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Weryfikacja dokonywana jest przez Ministerstwo Finansów na podstawie rejestru podmiotów wykluczonych, o którym mowa w art. 210 ustawy o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na

realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. Nr 125, poz. 846).

14. Jeśli w wyniku negocjacji zmieni się zakres merytoryczny projektu lub jego budżet będzie inny od pierwotnie wnioskowanego, wówczas projektodawca na wezwanie IOK i w określonym przez nią terminie, jednakże nie krótszym niż 5 dni (lub 10 dni w przypadku projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie krajowym) od zakończenia negocjacji, składa skorygowany (wyłącznie o ustalenia wynikające z negocjacji) wniosek o dofinansowanie.
15. W zależności od sposobu złożenia pierwotnej wersji wniosku o dofinansowanie w odpowiedzi na konkurs (w wersji papierowej i elektronicznej albo jedynie drogą elektroniczną) wniosek składany jest w postaci pliku .xml (ZIP_POKL) oraz 2 egzemplarzach papierowych, tj. oryginał opatrzony pieczęciami, podpisany przez osobę (osoby) do tego upoważnioną (upoważnione) wskazaną/e w punkcie 2.6 wniosku o dofinansowanie oraz kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 oryginały albo wyłącznie w formie wskazanym przez IOK w dokumentacji konkursowej za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) lub w inny równoważny sposób pozwalający na potwierdzenie tożsamości osoby składającej/osób składających wniosek (zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi przez IOK w dokumentacji konkursowej).
16. Jeżeli wniosek składany był w odpowiedzi na konkurs w wersji papierowej i elektronicznej IOK może żądać złożenia skorygowanego w wyniku ustaleń z negocjacji oryginału (oryginałów) wniosku o dofinansowanie opatrzonego/ych pieczęciami, podpisanego/ych przez osobę (osoby) do tego upoważnioną (upoważnione) wskazaną (wskazane) w punkcie 2.6 wniosku wyłącznie po zakończeniu negocjacji. Oznacza to, że projektodawcy nie może być stawiany wymóg składania oryginału (oryginałów) wniosku opatrzonego/ych pieczęciami, podpisanego/ych przez osobę (osoby) do tego upoważnioną (upoważnione) wskazaną (wskazane) w punkcie 2.6 wniosku o dofinansowanie każdorazowo na poszczególnych etapach negocjacji (w ramach kolejnych rund negocjacyjnych).

IOK ma możliwość wyboru formy składania kolejnych wersji wniosku o dofinansowanie (złożonego w odpowiedzi na konkurs w wersji papierowej i elektronicznej) na poszczególnych etapach negocjacji (np. pocztą elektroniczną do momentu ustalenia ostatecznej wersji, która dopiero po zakończeniu negocjacji będzie wymagała opatrzenia pieczęcią i podpisem osoby upoważnionej w punkcie 2.6).

Jeżeli IOK zdecydowała, że kolejne wersje wniosku o dofinansowanie są składane na poszczególnych etapach negocjacji w wersji papierowej, to mogą być one składane bez podpisu i/lub pieczęci, a IOK nie może wymagać złożenia wersji papierowej wniosku podpisanej i opatrzonej pieczęciami.

17. Jeśli IOK tak postanowi skorygowany w wyniku ustaleń z negocjacji wniosek o dofinansowanie może zostać złożony wraz ze wszystkimi wymaganymi dokumentami (załącznikami) przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. W przypadku zmiany wartości projektu, zmianie może ulec również proporcjonalnie wkład własny projektodawcy, poziom kosztów zarządzania, poziom kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem a także wartość cross-financingu. Niezłożenie w terminie poprawionego wniosku, złożenie wniosku o dofinansowanie skorygowanego niezgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole z negocjacji, ze zmianami niewynikającymi z tych ustaleń lub innymi błędami upoważnia IOK do odstąpienia od podpisania umowy o dofinansowanie projektu, bez możliwości ponownej poprawy wniosku.

18. W przypadku przeprowadzenia spotkania negocjacyjnego, skutkującego brakiem wypracowania kompromisu lub niewystarczającą argumentacją po stronie projektodawcy, IOK może zdecydować o niepodpisaniu z nim umowy o dofinansowanie projektu. Fakt niepodpisania umowy o dofinansowanie projektu z danym projektodawcą powinien zostać udokumentowany zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK.
19. W przypadku, gdy projektodawca, w wyniku prowadzonych negocjacji, rezygnuje z podpisania umowy o dofinansowanie lub rezygnuje z podjęcia negocjacji, pisemnie informuje o tym fakcie IOK i nie przysługuje mu prawo do złożenia protestu, o którym mowa w podrozdziale **6.16 Procedura odwoławcza** i tym samym prawo do wniesienia skargi administracyjnej na mocy art. 30c ust. 1 ustawy.

6.13 Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu

1. Jeśli projektodawca otrzymał pismo informujące go o możliwości przyjęcia wniosku do realizacji lub z pozytywnym dla siebie skutkiem zakończył negocjacje z IOK, na wezwanie IOK i w określonym przez nią terminie, nie krótszym niż 5 dni od otrzymania przez niego informacji w tej sprawie, składa wszystkie wymagane dokumenty (załączniki) do umowy o dofinansowanie. Niezłożenie dokumentacji w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie i IOK może odstąpić od podpisania umowy z projektodawcą.
2. Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektodawca składa oświadczenie o niekaralności karą zakazu dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Inne wymagane dokumenty mogą obejmować również np.:
  - zaświadczenie albo oświadczenie o wpisie do rejestru albo ewidencji właściwych dla formy organizacyjnej projektodawcy;
  - pełnomocnictwo lub upoważnienie do reprezentowania ubiegającego się o dofinansowanie (załącznik wymagany, gdy wniosek jest podpisywany lub składany drogą elektroniczną przez osobę/y nie posiadającą/e statutowych uprawnień do reprezentowania projektodawcy lub gdy z innych dokumentów wynika, że do podpisania lub złożenia wniosku drogą elektroniczną uprawnione są łącznie co najmniej dwie osoby);
  - formularz informacji o otrzymaniu pomocy publicznej innej niż *de minimis* na przedsięwzięcie, na którego realizację podmiot ubiega się o wsparcie, wymagany przed uzyskaniem wsparcia na podstawie odrębnych przepisów prawa;
  - formularz informacji o otrzymaniu pomocy *de minimis* na przedsięwzięcie, na którego realizację podmiot ubiega się o wsparcie, wymagany przed uzyskaniem wsparcia na podstawie odrębnych przepisów prawa.

IOK mogą wymagać również innych dokumentów. Zamknięta lista dokumentów, które składa projektodawca przed podpisaniem umowy jest określona w dokumentacji konkursowej, a więc jest znana potencjalnym beneficjentom przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

Przy opracowywaniu listy dokumentów wymaganych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie w dokumentacji konkursowej IOK powinna w miarę możliwości uwzględnić ustawę z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 106, poz. 622, z późn. zm.) wprowadzającą w wielu przypadkach prawo składania oświadczeń w miejsce obowiązku przedstawiania zaświadczeń.

3. W przypadku, gdy okres realizacji projektu zawarty we wniosku o dofinansowanie projektu na skutek opóźnień w ocenie wniosku zakłada rozpoczęcie realizacji projektu przed terminem zawarcia umowy o dofinansowanie IOK może wyrazić zgodę na dostosowanie okresu realizacji projektu (w tym również harmonogramu realizacji projektu, harmonogramu płatności i budżetu projektu w części dotyczącej daty poniesienia wydatku) do terminu podpisania umowy o dofinansowanie. Zmiana (przesunięcie) okresu realizacji projektu może nastąpić na pisemny wniosek IOK lub na pisemny wniosek beneficjenta, za zgodą IOK albo w wyniku ustaleń z negocjacji ustnych lub pisemnych, potwierdzanych w protokole sporządzonym z negocjacji.
4. Po zakończeniu negocjacji, a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie nie jest możliwe wprowadzanie jakichkolwiek zmian w projekcie, z wyjątkiem następujących przypadków:
  - 1) dostosowania okresu realizacji projektu (w tym również harmonogramu realizacji projektu, harmonogramu płatności i budżetu projektu w części dotyczącej daty poniesienia wydatku) do terminu podpisania umowy o dofinansowanie projektu;
  - 2) jeżeli przed podpisaniem umowy o dofinansowanie w wyniku rezygnacji partnera z udziału w projekcie lub wypowiedzenia partnerstwa przez dotychczasowego partnera projektodawca – za zgodą IOK – wprowadza nowego partnera/partnerów do projektu;
  - 3) jeżeli projekt, mimo pozytywnego przejścia wszystkich etapów jego oceny, w wyniku wprowadzenia zmian w toku negocjacji, nie spełnia kryteriów mających zastosowanie dla danego konkursu lub rundy konkursowej (patrz: pkt 11 poniżej).
5. Umowa o dofinansowanie projektu może być zawarta pod warunkiem otrzymania przez IOK z Ministerstwa Finansów pisemnej informacji, że dany projektodawca oraz wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie partner /-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) (patrz: podrozdział **6.11 Protokół z prac KOP i lista rankingowa wniosków** oraz podrozdział **6.12 Negocjacje**).

W przypadku, gdy z informacji przekazanej IOK przez Ministerstwo Finansów wynika, że dany projektodawca lub wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie partner /-rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) IOK odstępuje od podpisania umowy o dofinansowanie projektu z tym projektodawcą lub – w przypadku informacji o wykluczeniu partnera – o ile to zasadne w indywidualnym przypadku, IOK może podpisać umowę o dofinansowanie projektu po zmianie projektu (zmianie wykluczonego partnera).

6. W terminie 10 dni od wpływu do IOK wszystkich wymaganych poprawnie sporządzonych załączników, IOK dokonuje ich weryfikacji i przesyła projektodawcy (za potwierdzeniem odbioru) opatrzone parafami na każdej stronie dwa egzemplarze umowy o dofinansowanie projektu z prośbą o ich opatrzenie parafami na każdej stronie i podpisanie przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą/e projektodawcę oraz odesłanie.
7. Termin przesłania projektodawcy (za potwierdzeniem odbioru) opatrzonych parafami na każdej stronie dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie projektu może ulec przesunięciu do momentu otrzymania przez IOK z Ministerstwa Finansów pisemnej informacji, że dany projektodawca oraz wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie

partner / -rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Możliwe jest wysłanie projektodawcy (za potwierdzeniem odbioru) opatrzonych parafami na każdej stronie dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie projektu przed otrzymaniem z Ministerstwa Finansów pisemnej informacji, że dany projektodawca oraz wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie partner / -rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega / -ją wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), z zastrzeżeniem, iż umowa o dofinansowanie zostanie podpisana jedynie w przypadku otrzymania potwierdzenia, iż projektodawca oraz wskazany / -ni we wniosku o dofinansowanie partner / -rzy (o ile projekt jest realizowany w partnerstwie i jednocześnie zawiera przepływy finansowe pomiędzy projektodawcą a partnerem / -ami) nie podlega / -ją ww. wykluczeniu.

8. Termin przesłania projektodawcy (za potwierdzeniem odbioru) opatrzonych parafami na każdej stronie dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie projektu może ulec przesunięciu również w związku z koniecznością ustalenia z nim innej niż weksel in blanco form (formy) ustanawianego przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.
9. Projektodawca w terminie 3 dni od daty otrzymania wysłanych przez IOK dwóch egzemplarzy umowy o dofinansowanie odsyła do IOK (za potwierdzeniem odbioru) dwa egzemplarze umowy o dofinansowanie opatrzone parafami na każdej stronie i podpisane przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą/e projektodawcę. Po otrzymaniu podpisanych przez beneficjenta egzemplarzy umowy, upoważniony przedstawiciel IOK w terminie 3 dni podpisuje oba egzemplarze umowy i odsyła niezwłocznie (za potwierdzeniem odbioru) jeden egzemplarz do beneficjenta. Za datę podpisania umowy uznaje się wówczas dzień podpisania umowy przez przedstawiciela IOK.
10. W przypadku podpisania umowy w siedzibie IOK, w terminie 10 dni od wpływu do IOK wszystkich wymaganych poprawnie sporządzonych załączników, IOK dokonuje ich weryfikacji i w terminie 5 dni podpisuje umowę z projektodawcą. IOK zapewnia istnienie sprawnego systemu zawierania umów z beneficjentami.
11. W przypadku, gdy w odniesieniu do danego wniosku o dofinansowanie przeprowadzane były negocjacje i w ich wyniku do wniosku wprowadzone zostały zmiany, na etapie między zakończeniem negocjacji a zawarciem umowy o dofinansowanie IOK jest zobowiązana do przeprowadzenia weryfikacji dokonanej uprzednio pozytywnej oceny wniosku, który później podlegał korekcie, w aspekcie jej zgodności z właściwymi kryteriami wyboru projektów. Weryfikacja dokonywana jest zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK przez pracowników IOK.

Na dzień podpisania umowy o dofinansowanie danego projektu, projekt musi bowiem spełniać kryteria wyboru projektów, które obowiązywały w ramach właściwego konkursu lub rundy konkursowej, których spełnienie umożliwiło rekomendowanie go do dofinansowania, ale na których spełnianie wpływ mogły mieć wyniki później przeprowadzonych negocjacji.

Jeżeli w wyniku weryfikacji stwierdzone zostanie, że projekt, mimo pozytywnego przejścia wszystkich etapów jego oceny, w wyniku wprowadzenia zmian w wyniku negocjacji, nie spełnia kryteriów mających zastosowanie dla danego konkursu lub rundy konkursowej, IOK zobowiązana jest wezwać wnioskodawcę do dokonania przed

podpisaniem umowy o dofinansowanie odpowiednich zmian we wniosku o dofinansowanie projektu.

Powyższe ma szczególne znaczenie w przypadku ogólnego kryterium horyzontalnego, dotyczącego stosowania uproszczeń w rozliczaniu środków EFS. W szczególności w sytuacji, gdy w wyniku negocjacji wartość projektu ulega zmianie powodującej konieczność zmiany sposobu rozliczania wydatków, IOK zobowiązana jest wezwać wnioskodawcę do dokonania odpowiednich zmian we wniosku o dofinansowanie projektu.

Projektodawca dokonuje zmiany we wniosku na wezwanie IOK (przesłane za potwierdzeniem odbioru) w zakresie oraz terminie wskazanym przez IOK (jednak nie krótszym niż 5 dni). Termin liczony jest od dnia otrzymania wezwania IOK przez projektodawcę. W tym terminie wnioskodawca wysyła również do IOK poprawiony wniosek wraz ze wszystkimi dokumentami (załącznikami) niezbędnymi do podpisania umowy (o spełnieniu terminu decyduje data wysłania wniosku i dokumentów).

W terminie 15 dni od wpływu do IOK poprawionego we wskazanym zakresie wniosku o dofinansowanie oraz dokumentów (załączników) niezbędnych do podpisania umowy, IOK dokonuje ich weryfikacji i

- a) przesyła projektodawcy (za potwierdzeniem odbioru) opatrzone parafami na każdej stronie dwa egzemplarze umowy o dofinansowanie projektu z prośbą o ich opatrzenie parafami na każdej stronie i podpisanie przez upoważnioną/e osobę/y reprezentującą/e projektodawcę oraz odesłanie (jeżeli w wyniku weryfikacji stwierdzono, że projekt spełnia kryteria wyboru projektów, które obowiązywały w ramach właściwego konkursu lub rundy konkursowej, których spełnienie umożliwiło rekomendowanie go do dofinansowania, ale na których spełnianie wpływ miały wyniki przeprowadzonych negocjacji) albo
  - b) odstępuje od podpisania umowy o dofinansowanie z danym projektodawcą (jeżeli w wyniku weryfikacji stwierdzono, że nie ma możliwości korekty wniosku w zakresie umożliwiającym spełnienie przez projekt kryteriów wyboru projektów, które obowiązywały w ramach właściwego konkursu lub rundy konkursowej, których spełnienie umożliwiło rekomendowanie go do dofinansowania, ale na których spełnianie wpływ miały wyniki przeprowadzonych negocjacji).
12. Po zawarciu z projektodawcą umowy o dofinansowanie projektu IOK zapewnia odpowiedni przepływ informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi IOK / pracownikami IOK biorącymi udział w ocenie danego projektu i jego ewentualnych negocjacjach a komórkami organizacyjnymi IOK / pracownikami IOK odpowiedzialnymi za nadzorowanie realizacji projektu. Pracownicy IOK odpowiadający za nadzorowanie realizacji projektu powinni w szczególności otrzymać informację na temat zauważonych podczas jego oceny obszarów ryzyka oraz możliwości osiągnięcia w ramach tego projektu przychodu.

6.14 Ogłaszanie listy zawartych umów o dofinansowanie

IOK, nie rzadziej niż raz na miesiąc, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w swej siedzibie w publicznie dostępnym miejscu zbiorczą informację o podpisanych w ramach danego konkursu umowach o dofinansowanie projektu, w tym umowach o dofinansowanie projektu z beneficjentami, których wnioski przeszły pozytywnie procedurę odwoławczą. Informacja powyższa zawiera: tytuł projektu, nazwę beneficjenta ze wskazaniem jego siedziby (miejsca zamieszkania), wartość projektu, wartość przyznanego dofinansowania oraz liczbę zdobytych punktów ogółem i datę zawarcia umowy. Informacja na temat umów

podpisanych w wyniku procedury odwoławczej powinna dodatkowo zawierać adnotację, iż projekt uzyskał dofinansowanie w ramach rezerwy finansowej przeznaczonej na procedurę odwoławczą (jeżeli IOK taką rezerwę utworzyła).

6.15 Procedura przyspieszonego wyboru projektów dla Działania 6.2 oraz Poddziałń 6.1.1 i 8.1.2

W związku z potrzebą zapewnienia elastycznego reagowania poprzez interwencję Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zatrudnienia i restrukturyzacji przedsiębiorstw w odpowiedzi na negatywne skutki spowolnienia gospodarczego na rynku pracy, IZ dostrzega potrzebę skrócenia czasu naboru, oceny i wyboru do realizacji projektów do 30 dni w ramach Działń, które zidentyfikowano jako w największym stopniu przyczyniające się do poprawy sytuacji na rynku pracy sytuacji osób zagrożonych utratą pracy lub które utraciły pracę.

Niniejsza procedura może zostać zastosowana w ramach konkursów otwartych ogłaszanych w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałń 6.1.1 i 8.1.2. W przypadku, gdy w *Planie działania* zatwierdzonym przez IZ zaplanowano konkursy zamknięte w ramach ww. Działń i Poddziałń, IP może odstąpić od zapisów *Planu działania* i dokonać zmiany trybu konkursów na tryb otwarty.

Decyzję o zastosowaniu procedury przyspieszonego wyboru projektów w odniesieniu do wskazanych Działń i/lub Poddziałń podejmuje IP w porozumieniu z właściwą IOK. IOK ogłaszając konkurs z zastosowaniem procedury przyspieszonego wyboru projektu zobowiązana jest umieścić w ogłoszeniu prasowym oraz internetowym (dokumentacji konkursowej) informację o zastosowaniu ww. procedury w szczególności o fakcie, iż kolejność złożenia wniosku decyduje o przyznaniu dofinansowania. Zastosowanie ww. procedury nie zwalnia IOK od stosowania wszystkich kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący w ramach *Planu działania* na lata 2014-15, jak również nie umożliwia wprowadzania nowych kryteriów, które nie zostały zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

1. IOK co najmniej 3 dni przed rozpoczęciem naboru wniosków publikuje ogłoszenie prasowe i internetowe (dokumentację konkursową) zgodnie z trybem i zasadami określonymi w podrozdziale **6.1 Ogłoszenie konkursu**. W przypadku konkursu otwartego przeprowadzanego z zastosowaniem procedury przyspieszonego wyboru projektów nie obowiązuje zapis podrozdziału **6.1 Ogłoszenie konkursu**, zgodnie z którym między datą zamieszczenia ogłoszenia („internetowego”) na stronie internetowej IOK a datą zamknięcia lub zawieszenia konkursu nie może upłynąć mniej niż 20 dni.
2. IOK prowadzi nabór wniosków na zasadach dla konkursu otwartego. IOK podejmuje decyzję (na etapie formułowania zasad konkursu w dokumentacji konkursowej) o ewentualnym wyodrębnieniu rund konkursu otwartego (z określeniem dat rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych rund). IOK może podjąć decyzje o niewyodrębnianiu rund konkursowych.
3. Najpóźniej w ciągu 5 dni od wpłynięcia pierwszego wniosku o dofinansowanie projektu IOK powołuje KOP. W przypadku KOP powołanych do oceny wniosków w ramach konkursów z zastosowaniem procedury przyspieszonego wyboru projektów, zastosowania nie mają zapisy podrozdziału **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne** dotyczące obowiązku zapewnienia ustalonego odsetka ekspertów w składzie KOP oraz podrozdziału **6.5 Ocena merytoryczna – procedura** dotyczące obowiązku losowania przez przewodniczącego KOP osób oceniających poszczególne wnioski w obecności co najmniej 3 członków KOP. Na etapie prowadzenia naboru wniosków przewodniczący

KOP może dokonać losowania osób oceniających ad hoc tzn. wylosować osoby oceniające dla poszczególnych (niezłożonych jeszcze) wniosków w zależności od kolejności ich złożenia. Osoby oceniające wnioski w procedurze przyspieszonego wyboru projektów podpisują deklarację poufności (patrz: załącznik 5) i oświadczenie o bezstronności w stosunku do danego projektu, który oceniają (w przypadku pracownika IOK zgodne ze wzorem określonym w załączniku 5D, w przypadku eksperta – jeśli został on powołany do składu KOP – zgodne ze wzorem określonym w załączniku 5E).

4. IOK w ciągu 5 dni od złożenia danego wniosku dokonuje jego oceny formalnej w oparciu o kryteria formalne i kryteria dostępu. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia kryteriów dostępu, jest odrzucany, o czym IOK pisemnie informuje projektodawcę w terminie 3 dni od daty zatwierdzenia *Karty oceny formalnej*. W przypadku stwierdzenia uchybień w zakresie kryteriów formalnych, IOK podejmuje decyzję czy stwierdzone uchybienia umożliwiają ocenę merytoryczną wniosku (z zastosowaniem jednolitych przesłanek podejmowanych decyzji wobec wszystkich projektodawców).
5. W przypadku decyzji, iż uchybienia formalne we wniosku uniemożliwiają ocenę merytoryczną, IOK w terminie 3 dni od daty zatwierdzenia *Karty oceny formalnej* pisemnie wzywa projektodawcę do uzupełnienia uchybień formalnych we wniosku w terminie nie krótszym niż 4 dni. W przypadku wezwania projektodawcy do uzupełnienia uchybień formalnych we wniosku, na dalszym etapie oceny i podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania, pod uwagę brana jest data ponownego złożenia (uzupełnionego) wniosku o dofinansowanie tzn. w przypadku, gdy o przyznaniu dofinansowania decyduje kolejność złożenia wniosków, w pierwszej kolejności może być dofinansowany wniosek, który został złożony w terminie późniejszym, ale był poprawny formalnie, niż wniosek złożony w terminie wcześniejszym, ale przekazany projektodawcy do uzupełnienia ze względu na uchybienia formalne. IOK dopuszcza jedynie jednorazowe wezwanie projektodawcy do uzupełnienia uchybień formalnych we wniosku. W przypadku, gdy projektodawca nie złoży uzupełnionego wniosku we wskazanym terminie lub gdy złożony wniosek nadal zawiera uchybienia formalne, wniosek jest odrzucany, o czym IOK pisemnie informuje wnioskodawcę w ciągu 3 dni od upływu terminu uzupełnienia wniosku (jeżeli wniosek nie został złożony) lub od daty zatwierdzenia *Karty oceny formalnej* (jeżeli ponownie złożony wniosek nadal zawiera uchybienia formalne).
6. W przypadku, gdy wniosek jest poprawny formalnie lub gdy uchybienia formalne umożliwiają jego dalszą ocenę (na podstawie decyzji IOK), wniosek w ciągu 3 dni od daty zatwierdzenia *Karty oceny formalnej* rejestrowany jest w Krajowym Systemie Informatycznym i kierowany do oceny merytorycznej.
7. Ocena merytoryczna dokonywana jest w ciągu 14 dni od daty zarejestrowania wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym na zasadach ogólnych określonych w podrozdziale **6.5 Ocena merytoryczna – procedura**. W przypadku wniosków, w których stwierdzono uchybienia formalne, a które mimo to zostały skierowane do oceny merytorycznej, oceniający wypełniając *Kartę oceny merytorycznej* nie kierują wniosku do ponownej oceny formalnej.
8. Przed przystąpieniem do wyrażenia opinii o projekcie w ramach przyspieszonej procedury oceny projektów w przypadkach określonych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta** ekspert podpisuje deklarację poufności (patrz: załącznik 5C) i oświadczenie o bezstronności w stosunku do danego projektu, o którym wyraża opinię (patrz: załącznik 5E).
9. Dofinansowanie przyznawane jest zgodnie z kolejnością złożenia wniosku (lub złożenia jego uzupełnienia) tym wnioskom, które uzyskały od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów za ogólne kryteria merytoryczne oraz od każdego z oceniających 60%

punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej. W tym przypadku nie jest sporządzana lista rankingowa projektów.

10. Protokół z prac KOP sporządzany jest jednorazowo po zamknięciu lub zawieszeniu konkursu nie wcześniej jednak niż po dokonaniu oceny merytorycznej wszystkich wniosków, które skierowane zostały do oceny merytorycznej. Protokół z prac KOP obejmuje wszystkie elementy określone w podrozdziale **6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków**, z wyłączeniem dokumentów, które nie są sporządzane w ramach procedury przyspieszonego wyboru projektów.
11. W terminie nie późniejszym niż 30 dni od daty złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, lecz nie późniejszym niż 3 dni od daty zakończenia oceny merytorycznej danego wniosku tj. podpisania *Karty oceny merytorycznej* przez ostatniego z oceniających (oraz przy spełnionym warunku zachowania przez projektodawcę wszystkich terminów wyznaczonych przez IOK np. uzupełnienia uchybień formalnych), IOK pisemnie informuje projektodawcę o wynikach oceny merytorycznej, przyjęciu wniosku do dofinansowania lub jego odrzuceniu, ewentualnej konieczności negocjacji i/lub uzupełnienia wniosku w związku z uchybieniami formalnymi, o ile zostały takie stwierdzone na etapie oceny formalnej, a IOK podjęła decyzję o skierowaniu wniosku do oceny merytorycznej. IOK informuje również projektodawcę o przewidywanym terminie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.
12. IOK wzywając projektodawcę do negocjacji i/lub uzupełnienia wniosku o stwierdzone uchybienia formalne, określa termin i formę ich przeprowadzenia, mając na uwadze zachowanie 14 dniowego terminu na ich zakończenie oraz zapewnienie co najmniej 3 dniowego terminu dla projektodawcy na dokonanie modyfikacji lub uzupełnień wniosku.
13. IOK co 10 dni umieszcza na swojej stronie internetowej listę zawartych umów o dofinansowanie oraz pozostałą do zakontraktowania w ramach konkursu kwotę środków finansowych.
14. W ramach powyższej procedury IOK ma możliwość odstąpienia od poszczególnych, cząstkowych terminów kolejnych etapów oceny z zachowaniem ogólnej zasady dotrzymania terminu maksymalnie 30 dni od daty złożenia wniosku do daty poinformowania projektodawcy o wynikach oceny oraz przyjęciu lub odrzuceniu wniosku o dofinansowanie.
15. W przypadku zastosowania procedury przyspieszonego wyboru projektów zastosowanie mają ogólne zasady procedury odwoławczej określone w podrozdziale **6.16 Procedura odwoławcza**.

W kwestiach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają ogólne zasady wyboru projektów obowiązujące dla konkursu otwartego.

6.16 Procedura odwoławcza

(obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju)

Procedura odwoławcza w ramach PO KL odbywa się na zasadach określonych w *ustawie z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (nowelizacja ustawy)*.

W ramach procedury odwoławczej obowiązują dwa etapy: etap przedsądowy oraz etap sądowy, przy czym środki odwoławcze przysługują wyłącznie wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę negatywną zgodnie ze zmienionym brzmieniem art. 30b ust. 1 *ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (ustawa)*.

Zgodnie z art. 2 *nowelizacji ustawy* w przypadku programów operacyjnych na lata 2007–2013, w ramach określonego programu operacyjnego, przysługują środki odwoławcze w postaci protestu albo protestu i odwołania, wnoszone do właściwej instytucji rozpatrującej te środki, jakie obowiązywały dla danego programu operacyjnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z uwagi na powyższe w ramach PO KL na etapie przedsądowym procedury odwoławczej wnioskodawcy przysługują dwa środki odwoławcze: protest i odwołanie, co zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt. 1 *nowelizacji ustawy* potwierdzone zostanie w komunikacie Ministra Rozwoju Regionalnego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitorze Polskim”.

W przypadku, gdy konkurs jest ogłoszony i prowadzony przez IP2 protest jest wnoszony do i rozpatrywany przez odpowiednią IP2, zaś odwołanie jest wnoszone do i rozpatrywane przez odpowiednią IP lub IZ w przypadku Priorytetu V.

W przypadku, gdy konkurs jest ogłoszony i prowadzony przez IP protest jest wnoszony do i rozpatrywany przez odpowiednią IP, zaś odwołanie jest wnoszone do i rozpatrywane przez IZ.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 2 *nowelizacji ustawy* informacje o instytucjach właściwych do rozpatrzenia środków odwoławczych w ramach PO KL znajdują się w komunikacie ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitorze Polskim” Ministra Rozwoju Regionalnego.

Zgodnie z art. 2 ust. 8 *nowelizacji ustawy* prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 przysługuje wnioskodawcy po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w danym programie, czyli w PO KL protestu oraz odwołania.

Etap przedsądowy procedury odwoławczej

Protest

Protest jest pisemnym wystąpieniem podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektów, podanymi przez IOK w dokumentacji konkursowej (regulaminie konkursu) i uprzednio przyjętymi przez Komitet Monitorujący PO KL, a także procedurami regulującymi proces oceny wniosków. Artykuł 30b ust. 6 *ustawy* określa obligatoryjne elementy protestu.

Protest może dotyczyć każdej fazy oceny projektów, a więc zarówno oceny formalnej, jak i merytorycznej, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych np. wystąpienie podejrzenia o braku dokonania oceny wniosków przez oceniających w sposób niezależny itp.). Każdemu wnioskodawcy przysługuje więc prawo do wniesienia zarówno protestu od wyników oceny formalnej, jak i oceny merytorycznej tego samego wniosku, jeśli były one negatywne.

Zgodnie z art. 30b ust. 1 *ustawy* środek odwoławczy w postaci protestu przysługuje wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu. W art. 30b ust. 2 *ustawy* określono definicję oceny negatywnej.

Na poziomie PO KL za projekt negatywnie oceniony należy uznać taki, który:

w przypadku oceny formalnej:

- nie spełnił któregokolwiek z kryteriów przedmiotowej oceny,

w przypadku oceny merytorycznej:

- nie otrzymał od co najmniej jednego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych i/lub od co najmniej jednego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z systemem wagowym określonym w *Karcie oceny merytorycznej* zawartej w dokumentacji konkursowej) i/lub został odrzucony ze względu na niespełnienie kryteriów ujętych w części A *Karty oceny merytorycznej*,
- otrzymał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych i od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z systemem wagowym określonym w *Karcie oceny merytorycznej* zawartej w dokumentacji konkursowej), ale nie został zakwalifikowany do dofinansowania ze względu na wyczerpanie puli środków przewidzianych w ramach danego konkursu.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 30b ust. 3 *ustawy* wyczerpanie w ramach konkursu środków, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3 *ustawy*, nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Zgodnie z art. 30b ust. 4 *ustawy* termin na wniesienie protestu wynosi 14 dni kalendarzowych²⁸ od dnia doręczenia wnioskodawcy informacji o wyniku oceny, o której mowa w art. 30a ust. 3 *ustawy*.

Protest może zostać złożony jedynie w formie pisemnej, o czym mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

Protest nie może zostać złożony tylko za pośrednictwem faksu. Wniesienie protestu jedynie za pomocą faksu skutkuje pozostawieniem go bez rozpatrzenia, gdyż forma ta nie spełnia warunków opisanych w art. 78 Kodeksu cywilnego koniecznych dla zachowania pisemnej formy czynności prawnej.

Zachowanie terminu na wniesienie protestu ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma informującego o wynikach negatywnej oceny oraz potwierdzenia nadania protestu w placówce pocztowej lub przez kuriera bądź stempla pocztowego na przesyłce zawierającej protest lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej doręczenie osobiste protestu. Data nadania faksu nie jest uznawana za datę złożenia protestu, także w przypadku, jeżeli wnioskodawca w późniejszym terminie prześle środek odwoławczy pocztą tradycyjną lub kurierską. W przedmiotowym przypadku termin na złożenie protestu jest ustalany z uwzględnieniem wpływu do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej.

W związku z wymogiem ujęcia w proteście wszystkich kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza i wszystkich zarzutów proceduralnych w zakresie przeprowadzonej oceny zgodnie z art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 *ustawy* należy uznać, iż nie jest możliwe uzupełnienie środka odwoławczego, ani w trakcie biegu na jego wniesienie, ani po upływie tego terminu. Zgodnie z art. 30a ust. 3 *ustawy* w piśmie informującym wnioskodawcę o negatywnych wynikach oceny jego projektu IOK musi zawrzeć pouczenie o możliwości wniesienia protestu, w trybie i na zasadach określonych w art. 30b *ustawy* zawierające informację o:

- a. instytucji, do której protest należy wnieść,
- b. terminie, w jakim może to być uczynione,
- c. formie i trybie wniesienia protestu,

---

²⁸ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

- d. konieczności spełnienia wymogów formalnych, o których mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

Zgodnie z art. 30b ust. 11 *ustawy* nie podlega rozpatrzeniu protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, został wniesiony:

- a. po terminie,
- b. do niewłaściwej instytucji,
- c. przez podmiot inny niż wskazany w art. 29 ust. 2 pkt 2 *ustawy*,
- d. bez spełnienia wymogów określonych w art. 30b ust. 6 *ustawy*,

o czym IOK informuje wnioskodawcę na piśmie.

Jednocześnie brak ujęcia w proteście zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, o których mowa w art. 30b ust 6 pkt 5 *ustawy* nie może skutkować pozostawieniem środka odwoławczego bez rozpatrzenia.

Protest jest składany do i rozpatrywany przez IOK.

IOK w terminie przewidzianym na rozpatrzenie protestu jest zobowiązana do poinformowania wnioskodawcy o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia wraz z podaniem przyczyny oraz że wnioskodawcy nie przysługuje żaden środek odwoławczy przewidziany w programie oraz w *ustawie*.

Wyjątek od powyższego stanowi art. 30i pkt 1 *ustawy*. Zgodnie z nim instytucja pozostawia protest bez rozpatrzenia, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej alokacja na działanie lub priorytet zostanie wyczerpana, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 30c. Odwołanie do art. 30i znalazło się bezpośrednio także w art. 30c ust. 1 *ustawy* wskazującym warunki uprawniające do skorzystania z sądowego etapu procedury odwoławczej. W celu udokumentowania przyczyn pozostawienia środka odwoławczego bez rozpatrzenia lub poddania go dalszej weryfikacji wskazane jest zastosowanie przez IOK listy sprawdzającej – minimalny zakres listy sprawdzającej **zawarto w Załączniku 16**.

Artykuł 30b ust. 7 *ustawy* ustala maksymalny termin na rozpatrzenie środków odwoławczych. W PO KL przyjęto, że protest podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych²⁹ od dnia jego otrzymania przez właściwą instytucję (data wpływu). W terminie tym nadane zostaje pismo informujące o wyniku rozstrzygnięcia.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej nadawane są na adres korespondencyjny zawarty w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku zmiany niniejszego adresu beneficjent powinien poinformować o tym fakcie IOK. Jednocześnie IOK nie ponosi odpowiedzialności za niedoręczenie pism w przypadku braku informacji w ww. zakresie. Tym samym zaistnienie ww. okoliczności nie stanowi przesłanki do wydłużenia terminu na wniesienie środków odwoławczych, który liczony jest od daty uzyskania informacji o doręczeniu ww. pism na wskazany we wniosku adres (zgodnie z informacją zawartą na zwrotnym potwierdzeniu odbioru pism).

Za doręczone należy uznać pismo jeśli wysłano je na adres wskazany w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu i otrzymano zwrotne potwierdzenie jego odbioru

---

²⁹ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

/ odmowę odbioru lub dwukrotnie otrzymano zwrotne potwierdzenie odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki.³⁰

Ewentualne dodatkowe poinformowanie beneficjenta drogą telefoniczną lub mailową przez instytucję rozpatrującą środek odwoławczy o wysłaniu pisma na adres wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu nie powoduje zmiany sposobu liczenia ww. terminu na wniesienie odwołania, także w sytuacji przekazania przez wnioskodawcę informacji o nowym adresie lub zgłoszenia przez niego chęci odbioru osobistego ww. pisma.

Protest może zostać wycofany przez wnioskodawcę, który go złożył; powinno to nastąpić do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie, ewentualnie do czasu wydania rozstrzygnięcia w tej sprawie, jeżeli nastąpi to przed upływem terminu na rozpatrzenie protestu.

Konsekwencją skutecznego (tzn. takiego, o którym wiadomość otrzyma instytucja rozpatrująca protest) wycofania protestu jest brak możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego. W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie protestu wpłynie do instytucji go rozpatrującej po dacie rozpatrzenia protestu, instytucja ta przesyła beneficjentowi pisemną informację w tym zakresie ze wskazaniem, iż w terminie 14 dni kalendarzowych³¹ od daty nadania pisma powinien on przekazać pisemną decyzję o:

- a. podtrzymaniu wniosku o wycofanie protestu, albo
- b. nadaniu dalszego biegu procedurze odwoławczej.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony beneficjenta w ww. terminie instytucja rozpatrująca protest kontynuuje czynności wynikające z wydanego rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

Podjęcie przez beneficjenta decyzji w zakresie podtrzymania wniosku o wycofanie protestu lub pozostawienie go w mocy nie wpływa na wydane przez instytucję rozstrzygnięcie w przedmiocie środka odwoławczego. Jednocześnie w przypadku, gdy rozstrzygnięcie było pozytywne, a beneficjent skutecznie wycofał protest instytucja rozpatrująca protest nie jest zobowiązana do przeprowadzania ponownej oceny wniosku.

W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie protestu zostanie podtrzymany wnioskodawca nie ma możliwości ponownego złożenia protestu dotyczącego tego samego wniosku o dofinansowanie projektu.

Przy ustalaniu terminów w ramach procedury odwoławczej należy kierować się także ogólnymi zasadami wynikającymi z Księgi I Tytułu V Kodeksu cywilnego.

Przy rozpatrywaniu protestu IOK stosuje się do zapisów art. 30b ust. 8 *ustawy*.

W wyniku rozpatrzenia protestu, instytucja go rozpatrująca (IOK) może:

- a. rozpatrzyć protest pozytywnie (uwzględnic protest) – jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy i/lub że naruszono procedury mogące wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny, a więc złożony protest był zasadny albo

---

³⁰ Oznacza to, iż w przypadku otrzymania pierwszego zwrotnego potwierdzenia odbioru z informacją o nieodebraniu pisma instytucja rozpatrująca środek odwoławczy jest zobowiązana do jego ponownego nadania w terminie 7 dni kalendarzowych od daty wpływu ww. pierwszego zwrotnego potwierdzenia odbioru. Po uzyskaniu drugiego zwrotnego potwierdzenia odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki pismo należy uznać za doręczone. Data umieszczona na drugim zwrotnym potwierdzeniu odbioru rozpoczyna bieg terminu na wniesienie odwołania.

³¹ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

- b. rozpatrzyć protest negatywnie (odrzuć protest) – w przypadku braku przesłanek do uznania, iż sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu zostało przeprowadzone w sposób niewłaściwy i/lub nie doszło do naruszenia procedur mogących wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny i złożony protest był niezasadny.

Pozytywne rozpatrzenie protestu w ramach PO KL skutkuje skierowaniem projektu do ponownej oceny, której zakres i sposób przeprowadzenia opisano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Instytucja rozpatrująca protest (IOK) jest związana zakresem protestu, tzn. sprawdza zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub/oraz w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez wnioskodawcę.

Instytucja rozpatrująca protest nie może wydać rozstrzygnięcia częściowo pozytywnego lub negatywnego w przypadku uznania niektórych zarzutów przedstawionych w proteście. Podczas rozpatrywania protestu właściwa instytucja każdorazowo dokonuje analizy, czy waga zarzutów uznanych za zasadne wpływa na ogólną ocenę wniosku i na tej podstawie wydaje pozytywnie lub negatywnie rozstrzygnięcie protestu. Jednocześnie IOK jest zobowiązana do zaznaczenia w treści rozstrzygnięcia, czy dany zarzut przedstawiony w proteście został odrzucony, uznany lub częściowo uznany³².

Uwzględniając protest, instytucja go rozpatrująca (IOK), uzasadnia przyjęte rozstrzygnięcie, w którym w szczególności wskazuje, na czym jej zdaniem polegało niewłaściwe przeprowadzenie oceny wniosku w zakresie objętym protestem. Dodatkowo w podsumowaniu odpowiedzi na protest IOK wykazuje w jakich konkretnych częściach wniosku powinna zostać przeprowadzona ponowna ocena z zachowaniem ww. reguł w tym zakresie.³³

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu dotyczącego następujących zarzutów:

- błędów w sumowaniu lub wyliczaniu średniej arytmetycznej punktów przyznanych w ramach oceny merytorycznej wniosku;
- błędów w wyliczeniu różnicy punktów przyznanej przez dwóch oceniających skutkującej dokonaniem oceny przez trzeciego oceniającego;
- błędów w zakresie oceny spełniania kryteriów horyzontalnych (gdy środek odwoławczy dotyczy jedynie części A KOM);
- błędów w zakresie oceny spełniania szczegółowych kryteriów dostępu (gdy środek odwoławczy dotyczy jedynie części A KOM)³⁴;
- błędów w zakresie przyznania punktów za spełnianie kryteriów strategicznych

---

³² Np. wnioskodawca sformułował trzy zarzuty dotyczące oceny części 3.3 i dwa zarzuty odnośnie pkt IVa – IOK przy każdym z nich powinna zawrzeć informacje: odrzucono / uznano / częściowo uznano.

³³ Biorąc pod uwagę przykład z przypisu powyżej jeśli IOK zadecyduje, iż liczba i waga uznanych zarzutów wskazuje na konieczność poddania wniosku ponownej ocenie powinna wyraźnie wskazać, iż ponowna weryfikacja dotyczy części 3.3 i IV a – czyli wszystkich części, których dotyczy środek odwoławczy niezależnie od tego, czy zostały one uznane, czy nie na etapie rozpatrywania środka odwoławczego.

³⁴ Nie dotyczy to sytuacji wniesienia protestu dotyczącego jedynie części A KOM w przypadku, gdy projektodawca zobligowany jest do rozliczania kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe/stawki jednostkowe i nie dokonał sprawdzenia spełniania przez projekt ogólnych kryteriów merytorycznych (projekt został odrzucony z powodu zaznaczenia przez oceniającego odpowiedzi „NIE” w części A KOM w pkt 8 lub pkt 9).

w ramach ponownej oceny dokonywana jest jedynie korekta w zakresie stwierdzonych błędów. Oznacza to, że na kartach oceny formalnej / merytorycznej w terminie nie późniejszym niż w wyznaczonym na dokonanie powtórnej oceny formalnej/merytorycznej nanoszone są stosowne korekty.

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia (uwzględnienia) protestu, instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje wnioskodawcy informację zawierającą:

- a. rozstrzygnięcie wraz z jego uzasadnieniem,
- b. pouczenie, że w przypadku negatywnego wyniku oceny projektu ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia protestu możliwe jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c ustawy.

W przypadku ponownej oceny dotyczącej etapu oceny formalnej IOK jest związana wynikami rozpatrzenia protestu. Natomiast w przypadku ponownej oceny merytorycznej IOK zobowiązana jest do:

- a. zapoznania się z wynikami pierwotnej oceny projektu,
- b. zapoznania się z treścią protestu złożonego przez wnioskodawcę,
- c. wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest (IOK) wraz z jego uzasadnieniem, a w szczególności do wnikliwego przeanalizowania nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie, które zostały wskazane przez instytucję rozpatrującą protest (IOK).

Z uwzględnieniem powyższego, IOK dokonuje ponownej oceny merytorycznej jedynie w zakresie tych elementów oceny pierwotnej projektu, które były przedmiotem procedury odwoławczej. Oznacza to, iż IOK rozpatrując całościowo pozytywnie (uwzględniając) protest ocenia ponownie wszystkie kryteria, co do których sformułowano zarzuty w środku odwoławczym, bez względu na to, czy pojedyncze zarzuty zostały uznane za zasadne lub nie.

W przypadku, gdy środek odwoławczy zawiera odniesienie do kryteriów określonych w podpunktach poszczególnych części wniosku (np. w podpunktach a – d części 3.2 wniosku) powtórnej ocenie podlegają wymienione przez wnioskodawcę w środku odwoławczym podpunkty. Jednocześnie, gdy zarzuty sformułowane w środku odwoławczym nie są na tyle precyzyjne ponownej ocenie podlegają wszystkie kryteria w danej części oceny (np. 3.2, 3.5).

Ponowna ocena na każdym z etapów oceny powinna być udokumentowana sporządzeniem odpowiedniej karty/kart oceny (za wyjątkiem korekt, o których mowa powyżej).

Końcowa ocena projektu powtórnie ocenianego w wyniku procedury odwoławczej jest ustalana jako suma średniej arytmetycznej wynikającej z dwóch pierwotnych ocen wniosku w zakresie tych jego części, które nie były przedmiotem procedury odwoławczej oraz średniej arytmetycznej z dwóch powtórnych ocen wniosku w zakresie części uwzględnionych w środku odwoławczym.

Jednocześnie spełnianie przez wniosek warunków pozwalających na przyznanie premii punktowej za spełnianie kryteriów strategicznych powinno być ustalone przez przewodniczącego KOP z uwzględnieniem ocen stanowiących części składowe oceny końcowej wniosku podanego powtórnej ocenie. Oznacza to, iż jeśli do końcowego wyniku wniosku wliczana jest średnia arytmetyczna z oceny dwóch pierwszych oceniających np. w części 3.1 i 3.4 wniosku, zaś w pozostałych częściach ocena dwóch oceniających wniosek powtórnie, przewodniczący KOP ustala, czy w każdej z ww. części wniosek uzyskał powyżej 60 % od oceniających go osób.

W przypadku, gdy ponownej ocenie podawane było kryterium określone w podpunkcie/ach odpowiedniej części wniosku (np. w podpunktach a – d części 3.1 i 3.4 wniosku) o spełnianiu warunków decydujących o przyznaniu premii punktowej za spełnienie kryteriów strategicznych decyduje przewodniczący KOP wyliczając ogólną liczbę punktów w danej części wniosku.

W sytuacji, gdy wniosek kwalifikuje się do przyznania premii punktowej za spełnianie kryteriów strategicznych przewodniczący KOP kieruje go ponownie do oceny w tym zakresie do osób dokonujących powtórnej oceny wniosku. Analogiczne rozwiązanie jest stosowane także w sytuacji, gdy we wniosku negatywnie ocenionym podczas pierwotnej oceny, oceniający nie wskazali kwoty dofinansowania i/lub nie zdecydowali w kwestii poddania wniosku negocjacjom.

Należy zaznaczyć, iż wynik powtórnej oceny nie powinien być co do zasady mniej korzystny niż uzyskany podczas pierwotnej oceny wniosku. Jednakże, jeśli podczas powtórnej weryfikacji wniosku IOK dostrzeże wady wniosku niepozwalające na jego dofinansowanie, mimo iż nie były one wykryte na etapie oceny pierwotnej, powinna je wykazać przy formułowaniu powtórnej oceny wniosku o dofinansowanie projektu. Ewentualny proces negocjacji wniosku po ponownej ocenie odbywa się na zasadach określonych w podrozdziale **6.12 Negocjacje**.

W przypadku pozytywnego wyniku ponownej oceny projektu, podlega on dalszej procedurze wyboru.

Zgodnie z art. 30b ust. 10 *ustawy*, w rozpatrywaniu protestu nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub jego ocenę.

Wyłączenie dotyczy każdej osoby związanej z projektem w sposób:

- a. podmiotowy: wynikający z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, podległości służbowej itp., jak również
- b. przedmiotowy: wynikający z faktu zaangażowania danej osoby w przygotowanie lub ocenę projektu.

W celu potwierdzenia braku występowania okoliczności powodujących konieczność wyłączenia pracownika z procedury rozpatrywania protestu, powinien on podpisać stosowną deklarację bezstronności odnoszącą się do projektu, którego dotyczy środek odwoławczy.

IOK w terminie:

- 14 dni w przypadku protestu dotyczącego oceny formalnej lub
- 30 dni w przypadku protestu dotyczącego oceny merytorycznej

od daty wydania pozytywnego rozstrzygnięcia protestu przeprowadza proces ponownej oceny wniosku i informuje beneficjenta o jego wynikach.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia (nieuwzględnienia) protestu instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje wnioskodawcy pisemną informację, która zawiera:

- a) wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie ze wskazaniem z jakich powodów protest nie jest zasadny i w związku z tym nie może być uwzględniony,
- b) pouczenie o przysługującym wnioskodawcy zgodnie z art. 2 ust. 4 nowelizacji ustawy prawie do złożenia odwołania wraz z informacjami, o których mowa w art. 30a ust. 3 *ustawy*.

Informację o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia albo uwzględnieniu (pozytywnym rozpatrzeniu)/nieuwzględnieniu protestu (negatywnym rozpatrzeniu) instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje również IP (jeśli instytucją rozpatrującą protest jest IP2) oraz IZ w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Dodatkowo IOK informuje IP oraz IZ o ogólnej liczbie wniosków, które w efekcie ponownej oceny dokonanej w wyniku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego uzyskały dofinansowanie w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Ponadto IZ rekomenduje prowadzenie przez instytucje rozpatrujące środki odwoławcze zbiorczych zestawień wskazujących co najmniej informacje o wnioskodawcy i wniosku o dofinansowanie, którego dotyczył środek odwoławczy, dacie wpływu środka odwoławczego, dacie i wyniku jego rozpatrzenia.

Odwołanie

Odwołanie służy co do zasady ponownemu rozpatrzeniu kwestii będących uprzednio przedmiotem protestu. Oznacza to, iż zakres przedmiotowy odwołania jest zdeterminowany zakresem wcześniej złożonego protestu. Dodatkowo przedmiotem odwołania mogą być jedynie zarzuty dotyczące nieprawidłowości w procedurze rozpatrywania protestu oraz ewentualne informacje dotyczące oceny wniosku, które nie były znane wnioskodawcy na etapie składania protestu. Poza ww. przypadkami instytucja rozpatrująca odwołanie nie odnosi się do zarzutów, które wcześniej nie zostały wskazane w proteście. Ponadto instytucja rozpatrująca odwołanie nie jest zobowiązana do odnoszenia się do argumentów wnioskodawcy pozytywnie rozpatrzonych przez IOK na etapie rozstrzygnięcia w przedmiocie protestu³⁵. Jednocześnie skala i waga kwestii, do których IOK przychyliła się rozpatrując protest jest brana pod uwagę przy wydawaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania.³⁶

Zasady sporządzania odwołania i wydawania rozstrzygnięcia w jego przedmiocie z uwzględnieniem zapisów niniejszej części dokumentu dotyczące odwołania są tożsame z wcześniej opisanymi regułami dotyczącymi protestu.

W piśmie informującym wnioskodawcę o negatywnym rozpatrzeniu (nieuwzględnieniu) protestu instytucja rozpatrująca protest musi zawrzeć zgodnie z art. 2 ust 4 *nowelizacji ustawy* pouczenie o możliwości złożenia odwołania, zawierające informacje, o których mowa w art. 30a ust. 3 *ustawy*, tj. o:

- a. instytucji, do której odwołanie należy wnieść,
- b. terminie, w jakim może to być uczynione,
- c. formie i trybie wniesienia odwołania,
- d. konieczności spełnienia wymogów formalnych, o których mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

---

³⁵ Oznacza to, iż wnioskodawca może pominąć w odwołaniu zarzuty uznane na poziomie rozpatrywania protestu. Fakt ten powinien zostać wzięty od uwagę podczas weryfikacji powodów pozostawienia odwołania bez rozpatrzenia w szczególności ujętych w poniższym ppkt g (np. 1) w sytuacji, gdy wniosek o dofinansowanie został negatywnie oceniony w pkt 3.3, 3.5 i IV i tych części dotyczy protest, na etapie jego rozpatrywania uznano go za zasadny tylko w części 3.3, a odwołanie dotyczy pkt 3.5, IV - odwołanie należy rozpatrywać 2) w sytuacji, gdy odwołanie dotyczy tylko pkt IV należy pozostawić je bez rozpatrzenia ze względu na ppkt g).

³⁶ Należy mieć na uwadze zapisy zawarte na str. 88 niniejszego dokumentu w zakresie wydawania pozytywnego rozpatrzenia odwołania.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 *nowelizacji ustawy* w przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu wnioskodawca, w terminie 7 dni kalendarzowych³⁷ od dnia doręczenia mu informacji w tym zakresie, może wnieść odwołanie do IP (jeśli instytucją rozpatrującą protest była IP2) lub do IZ (jeśli instytucją rozpatrującą protest była IP lub IP 2 w ramach Priorytetu V).

Zachowanie terminu na wniesienie odwołania ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma informującego o rozstrzygnięciu protestu oraz potwierdzenia nadania odwołania w placówce pocztowej lub przez kuriera bądź stempla pocztowego na przesyłce zawierającej odwołanie lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej osobiste doręczenie odwołania. Przesłanie odwołania jedynie przy pomocy faksu nie oznacza skutecznego złożenia odwołania, gdyż czynność ta nie spełnia warunków określonych w art. 78 Kodeksu cywilnego dla zachowania pisemnej formy czynności prawnej, toteż nie jest spełnione wymaganie art. 30b ust. 6 *ustawy* w związku z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy*. Data nadania faksu nie jest uznawana za datę złożenia odwołania, także w przypadku, jeżeli wnioskodawca w późniejszym terminie prześle środek odwoławczy pocztą tradycyjną lub kurierską. W przedmiotowym przypadku termin na złożenie odwołania jest ustalany z uwzględnieniem wpływu do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej

W związku z art. 30b ust. 5 *ustawy* wz. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy* należy dopuścić możliwość wniesienia odwołania za pośrednictwem IOK, która dokonywała oceny projektu i rozpatrzenia protestu. Zachowanie terminu na wniesienie odwołania ustalane jest w takim przypadku na podstawie daty wpływu do IOK. Jednocześnie bieg terminu na rozpatrzenie odwołania ma początek w dniu doręczenia odwołania do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia. Jednocześnie IOK jest zobowiązana do przekazania odwołania do właściwej instytucji nie później niż 7 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

Przy ustalaniu terminów w ramach procedury odwoławczej należy kierować się także ogólnymi zasadami wynikającymi z Księgi I Tytułu V Kodeksu cywilnego.

Nie jest możliwe wniesienie odwołania, jeżeli protest został rozpatrzony zgodnie z postulatem wnioskodawcy, który następnie przykładowo uznał, iż powinien być podnieść zarzuty dotyczące innych kwestii – fakt ten wynika z art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 (wz. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy*) zgodnie z którym w środku odwoławczym powinny zostać wykazane wszystkie kryteria wyboru i zarzuty proceduralne, z którymi wnioskodawca się nie zgadza.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* nie podlega rozpatrzeniu odwołanie jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, zostało wniesione:

- a. po terminie,
- b. do niewłaściwej instytucji,
- c. przez podmiot inny niż wskazany w art. 29 ust. 2 pkt 2,
- d. bez spełnienia wymogów określonych w art. 30b ust. 6 *ustawy*,

o czym IP/IZ informuje na piśmie wnioskodawcę (zastosowanie art. 30b ust. 11 *ustawy*).

Jednocześnie brak ujęcia w odwołaniu zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, o których mowa w art. 30b ust 6 pkt 5 *ustawy* nie może skutkować pozostawieniem środka odwoławczego bez rozpatrzenia.

IP lub IZ w terminie przewidzianym na rozpatrzenie odwołania jest zobowiązana do poinformowania wnioskodawcy o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia wraz

---

³⁷ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

z podaniem przyczyny oraz że wnioskodawcy nie przysługuje etap sądowy procedury odwoławczej³⁸.

W celu udokumentowania przyczyn pozostawienia środka odwoławczego bez rozpatrzenia lub podania go dalszej weryfikacji wskazane jest zastosowanie przez instytucję rozpatrującą odwołanie (IP/IZ) listy sprawdzającej – minimalny zakres listy sprawdzającej zawarto w **Załączniku 17**.

W przypadku złożenia przez wnioskodawcę odwołania, instytucja właściwa do rozpatrzenia odwołania występuje do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu o niezwłoczne przekazanie posiadanej przez tę instytucję kompletnej dokumentacji w sprawie, tzn. kopie dokumentów, wniosku o dofinansowanie, pism, kart oceny, dokumentację konkursową, jej część lub wskazanie adresu internetowego, pod którym została umieszczona, elektroniczne wersje dokumentów – jeśli wszystkie powyższe dokumenty są istotne dla rozpatrzenia sprawy, a także dane kontaktowe osoby w IOK, właściwej dla sprawy (adres e-mail i numer telefonu). Informacja może być przekazana w formie elektronicznej.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* do odwołań zastosowanie mają zapisy artykułu 30b ust. 7 *ustawy*. Przepis ustala maksymalny termin na rozpatrzenie środków odwoławczych. W PO KL przyjęto, że odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych³⁹ od dnia jego otrzymania przez właściwą instytucję (data wpływu). W terminie tym nadane zostaje pismo informujące o wyniku rozstrzygnięcia.

Odwołanie może zostać wycofane przez wnioskodawcę, który je złożył; powinno to nastąpić do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie, ewentualnie do czasu wydania rozstrzygnięcia w tej sprawie, jeżeli nastąpi to przed upływem terminu na rozpatrzenie odwołania.

Konsekwencją skutecznego (tzn. takiego, o którym wiadomość otrzyma instytucja rozpatrująca odwołanie) wycofania odwołania jest brak możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego. W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie odwołania wpłynie do instytucji go rozpatrującej po dacie rozpatrzenia odwołania, instytucja ta przesyła beneficjentowi pisemną informację w tym zakresie ze wskazaniem, iż w terminie 14 dni kalendarzowych⁴⁰ od daty nadania pisma powinien on przekazać pisemną decyzję o:

- a. podtrzymaniu wniosku o wycofanie odwołania albo
- b. wnioskowaniu o nadanie dalszego biegu procedurze odwoławczej.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony beneficjenta w ww. terminie instytucja rozpatrująca odwołanie kontynuuje czynności wynikające z wydanego rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

Podjęcie przez beneficjenta decyzji w zakresie podtrzymania wniosku o wycofanie odwołania lub pozostawienie go w mocy nie wpływa na wydane przez instytucję rozstrzygnięcie w przedmiocie środka odwoławczego. Jednocześnie w przypadku, gdy rozstrzygnięcie było pozytywne, a beneficjent skutecznie wycofał odwołanie instytucja organizująca konkurs nie jest zobowiązana do przeprowadzania ponownej oceny wniosku.

W przypadku, jeżeli odwołanie zostanie podtrzymane wnioskodawca nie ma możliwości ponownego złożenia odwołania dotyczącego tego samego wniosku.

---

³⁸ Zgodnie z treścią postanowienia NSA z dnia 4 lutego 2011 r., sygn. II GSK 106/11, art. 30 *ustawy* nie przewiduje skargi na informację o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia.

³⁹ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

⁴⁰ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

Przy rozpatrywaniu odwołania IP / IZ na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* stosuje się zapisy art. 30b ust. 8 *ustawy*.

W wyniku rozpatrzenia odwołania, IP lub IZ może:

- a. rozpatrzyć odwołanie pozytywnie (uwzględnić odwołanie) – jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy i/lub naruszono procedury mogące wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny lub procedury odwoławczej albo
- b. rozpatrzyć odwołanie negatywnie (odrzuć odwołanie) – jeżeli uzna, że protest został rozpatrzony w sposób właściwy, a z uzyskanych informacji i dokumentacji wynika, że nie było przesłanek do jego uwzględnienia.

Pozytywne rozpatrzenie odwołania w ramach PO KL skutkuje skierowaniem projektu do ponownej oceny, której zakres i sposób przeprowadzenia opisano w dalszej części niniejszego rozdziału.

IP lub IZ rozpatrując odwołanie jest związana jego zakresem, tzn. rozstrzygnięcie nie powinno dotyczyć okoliczności i kwestii nie ujętych w odwołaniu.

Instytucja rozpatrująca odwołanie nie może wydać rozstrzygnięcia częściowo pozytywnego lub negatywnego w przypadku uznania niektórych zarzutów przedstawionych w odwołaniu. Podczas rozpatrywania odwołania właściwa instytucja każdorazowo dokonuje analizy, czy waga zarzutów uznanych za zasadne wpływa na ogólną ocenę wniosku i na tej podstawie wydaje pozytywne lub negatywne rozstrzygnięcie odwołania.

Jednocześnie w sytuacji, gdy w odwołaniu wnioskodawca nie ujął ponownie zarzutów uznanych za zasadne na etapie rozpatrzenia protestu, a instytucja rozpatrująca odwołanie zadecyduje o pozytywnym wyniku procedury odwoławczej na tym etapie, w podsumowaniu wydanego rozstrzygnięcia powinna wskazać, iż ponownej ocenie podane są zarówno kwestie ujęte w proteście, jak i w odwołaniu.

Rozpatrując pozytywnie (uwzględniając) odwołanie IP lub IZ, wraz z uzasadnieniem swojego rozstrzygnięcia, w którym w szczególności wskazuje na czym polegało niewłaściwe przeprowadzenie danego etapu oceny wniosku o dofinansowanie projektu, kieruje wniosek o dofinansowanie projektu, będący przedmiotem postępowania odwoławczego, do ponownej oceny na tym etapie, którego wyniki były przedmiotem postępowania odwoławczego, o czym informuje:

- c) wnioskodawcę,
- d) instytucję rozpatrującą protest (IOK).

Informacja przekazana wnioskodawcy, oprócz wskazania rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania wraz z jego dokładnym uzasadnieniem zawiera pouczenie, że w przypadku negatywnego wyniku oceny projektu ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia odwołania możliwe jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c *ustawy*.

W przypadku ponownej oceny dotyczącej etapu oceny formalnej IOK jest związana wynikami rozpatrzenia odwołania. Natomiast w przypadku ponownej oceny merytorycznej IOK zobowiązana jest do:

- a. zapoznania się z całością dokumentacji z przebiegu dotychczasowej oceny projektu oraz wynikami kolejnych etapów postępowania odwoławczego, oraz

- b. do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia protestu, a następnie odwołania, a w szczególności, do wnikliwego przeanalizowania wskazanych przez odpowiednie instytucje rozpatrujące środki odwoławcze nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie.

Z uwzględnieniem powyższego, IOK dokonuje ponownej oceny merytorycznej jedynie w zakresie tych elementów oceny pierwotnej projektu, które były przedmiotem procedury odwoławczej. Oznacza to, iż całościowe uznanie odwołania za pozytywne (uwzględnienie) powoduje ponowną ocenę wszystkich kryteriów, co do których sformułowano zarzuty w środku odwoławczym, bez względu na to czy pojedyncze zarzuty zostały uznane za zasadne lub nie.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia odwołania dotyczącego następujących zarzutów:

- błędów w sumowaniu lub wyliczaniu średniej arytmetycznej punktów przyznanych w ramach oceny merytorycznej wniosku;
- błędów w wyliczeniu różnicy punktów przyznanej przez dwóch oceniających skutkującej dokonaniem oceny przez trzeciego oceniającego;
- błędów w zakresie oceny spełniania kryteriów horyzontalnych;
- błędów w zakresie oceny spełniania szczegółowych kryteriów dostępu;
- błędów w zakresie przyznania punktów za spełnianie kryteriów strategicznych

w ramach ponownej oceny dokonywana jest jedynie korekta w zakresie stwierdzonych błędów. Oznacza to, że na kartach oceny formalnej / merytorycznej w terminie nie późniejszym niż w wyznaczonym na dokonanie powtórnej oceny formalnej/merytorycznej nanoszone są stosowne korekty.

Przy powtórnej ocenie wniosku po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania mają zastosowanie zasady dotyczące sposobu ustalania końcowej oceny projektu i decyzji w zakresie przyznawania kryteriów strategicznych, poddania wniosku negocjacom, określenia kwoty dofinansowania, jak opisane powyżej dla protestu.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* do odwołań stosuje się do zapisy art. 30b ust. 10 *ustawy*. Oznacza to, że w rozpatrywaniu odwołań nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub jego ocenę.

Wyłączenie dotyczy każdej osoby związanej z projektem w sposób:

- a. podmiotowy: wynikający z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, podległości służbowej itp., jak również
- b. przedmiotowy: wynikający z faktu zaangażowania danej osoby w przygotowanie lub ocenę projektu.

W celu potwierdzenia braku występowania okoliczności powodujących konieczność wyłączenia pracownika z procedury rozpatrywania odwołania, powinien on podpisać stosowną deklarację bezstronności odnoszącą się do projektu, którego dotyczy środek odwoławczy.

IOK w terminie:

- 14 dni w przypadku odwołania dotyczącego oceny formalnej lub
- 30 dni w przypadku odwołania dotyczącego oceny merytorycznej

od daty wpływu do IOK pozytywnego rozstrzygnięcia odwołania przeprowadza proces ponownej oceny wniosku i informuje beneficjenta o jego wynikach.

W trakcie ponownej oceny merytorycznej dokonywanej na skutek uwzględnienia odwołania, IOK korzysta z opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 *ustawy* z uwzględnieniem zasad opisanych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**.

Jeżeli uprzednio na podstawie innych przesłanek wskazanych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta** był angażowany ekspert, IOK nie jest zobowiązana do korzystania z opinii innego eksperta.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia (nieuwzględnienia) odwołania IP lub IZ przekazuje wnioskodawcy pisemną informację, która zgodnie z art. 2 ust. 7 *nowelizacji ustawy* zawiera:

- a. wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie określające powody, dla których odwołanie nie jest zasadne i w związku z tym nie może być uwzględnione,
- b. pouczenie o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na zasadach określonych w art. 30c *ustawy*.

Informacja o nieuwzględnieniu odwołania jest przekazywana także do instytucji rozpatrującej protest (IOK).

Informację o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia albo uwzględnieniu (pozytywnym rozpatrzeniu)/nieuwzględnieniu (negatywnym rozpatrzeniu) odwołania instytucja go rozpatrująca przekazuje IZ (jeśli instytucją rozpatrującą odwołanie jest IP) w formie ustalonej przez IZ.

Dodatkowo IOK informuje IP oraz IZ o ogólnej liczbie wniosków, które w efekcie ponownej oceny dokonanej w wyniku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego uzyskały dofinansowanie. Poinformowanie następuje w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Ponadto IZ rekomenduje prowadzenie przez instytucje rozpatrujące środki odwoławcze zbiorczych zestawień wskazujących co najmniej informacje o wnioskodawcy i wniosku o dofinansowanie, którego dotyczył środek odwoławczy, dacie wpływu środka odwoławczego, dacie i wyniku jego rozpatrzenia.

Etap sądowy procedury odwoławczej – skarga do sądu administracyjnego

Zgodnie z art. 2 ust. 8 *nowelizacji ustawy* w przypadku programów operacyjnych na lata 2007–2013 wnioskodawca może wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w programie tj. od negatywnego rozstrzygnięcia protestu lub odwołania. Zastosowanie w tym zakresie ma art. 30c *ustawy*.

Postępowanie odwoławcze na poziomie PO KL może skutkować negatywnym wynikiem bezpośrednio w rezultacie negatywnego rozpatrzenia odwołania (wtedy następuje wyczerpanie środków odwoławczych), jak też w przypadku negatywnego wyniku powtórnej oceny przeprowadzonej po uprzednim pozytywnym rozstrzygnięciu wniesionego środka odwoławczego – zarówno protestu, jak i odwołania. Z uwagi na powyższe IOK, informując o negatywnym wyniku ponownej oceny projektu, powinna zawrzeć także pouczenie o możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c *ustawy*.

Z uwagi na zapis art. 30c ust. 1 w związku z art. 30i *ustawy* skarga przysługuje także w sytuacji pozostawienia bez rozpatrzenia środka odwoławczego, który wniesiono w sytuacji wyczerpania alokacji na realizację działania lub priorytetu.

Skarga przysługuje także w przypadkach dotyczących realizacji postanowień art. 4 *nowelizacji ustawy*, o czym mowa poniżej.

Wznawianie postępowań w zakresie przeprowadzenia oceny projektu.

Art. 4 *nowelizacji ustawy* wskazuje, że w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej nowelizacji wnioskodawca, który ubiegał się o dofinansowanie na podstawie *ustawy*, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie *nowelizacji ustawy* i jego projekt uzyskał negatywną ocenę, może żądać wznowienia przeprowadzenia tej oceny.

Zgodnie z art. 4 w uchwalonym brzmieniu:

- 1) **żądanie wznowienia** przeprowadzenia oceny projektu **rozpatruje instytucja, która poinformowała wnioskodawcę o negatywnej ocenie projektu, czyli IOK** (tym samym do tej instytucji należy to żądanie wnieść),
- 2) zgodnie z art. 4 ust. 3 **nie wznowia** się przeprowadzenia oceny projektu, **jeżeli zakończony został konkurs lub dana tura konkursu**, w ramach którego wnioskodawca ubiegał się o dofinansowanie.

Wobec faktu, iż art. 4 ust. 3 *nowelizacji ustawy* uzależnia możliwość wznowienia przeprowadzenia oceny projektu od „zakończenia konkursu lub danej tury konkursowej”, a jednocześnie nie wprowadza definicji „zakończenia” w przypadku PO KL decydującym czynnikiem uniemożliwiającym wznowienie oceny jest zakończenie konkursu rozumiane jako moment, w którym opublikowana została lista rankingowa.

- 3) rozstrzygnięcia, które może podjąć właściwa instytucja w przypadku wznowienia postępowania:
  - a. **odmowa uchylecia dotychczasowego rozstrzygnięcia** w przedmiocie oceny projektu, jeżeli w wyniku wznowienia przeprowadzenia oceny projektu **mogłoby być podjęte wyłącznie rozstrzygnięcie odpowiadające dotychczasowemu**⁴¹,
  - b. **uchylenie dotychczasowego rozstrzygnięcia i przekazanie projektu do właściwego etapu oceny.** Z sytuacją taką będziemy mieć do czynienia w przypadku, jeżeli **w wyniku wznowienia** przeprowadzenia oceny projektu **właściwa instytucja stwierdzi**, że w związku ze zgłoszonymi przez wnioskodawcę zarzutami do przeprowadzonej oceny **konieczne jest powtórzenie** tego jej etapu, którego wynik przesądził o negatywnej ocenie projektu,
  - c. **zmiana wcześniejszego rozstrzygnięcia w przedmiocie oceny projektu i przekazanie projektu do kolejnego etapu.** Znajdzie to zastosowanie w sytuacji, w której w wyniku wznowienia przeprowadzenia oceny projektu **okaże się, że zarzuty wnioskodawcy zgłoszone pod jej adresem są zasadne i jednocześnie możliwa jest zmiana rozstrzygnięcia** i przekazanie projektu do kolejnego etapu oceny **bez konieczności powtarzania** tego jej etapu, którego wynik przesądził o negatywnej ocenie projektu,

⁴¹ Fakt stwierdzenia niekonstytucyjności niektórych spośród przepisów *ustawy* nie oznacza, że również ocena dokonana na ich podstawie przeprowadzona została w sposób nieprawidłowy. Jak zauważył TK w uzasadnieniu do wyroku z dnia 12 grudnia 2011 r., „zazwyczaj wynik zakończonych konkursów byłby identyczny także wtedy, gdyby ich zasady (skierowane „na zewnątrz” – do uczestników konkursów) zostały uregulowane w aktach praw powszechnie obowiązującego.”.

- d. **stwierdzenie, że ocena została przeprowadzona w sposób naruszający prawo** (przy czym należy to rozumieć jako wydanie rozstrzygnięcia w oparciu o przepisy, których konstytucyjność została zakwestionowana, a nie jako wadliwe rozstrzygnięcie jako takie), w przypadku, **gdy zachodzą przesłanki do zmiany wcześniejszego rozstrzygnięcia w tym zakresie, jednakże nastąpiło już wyczerpania alokacji**, o której mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2 *ustawy*.

W przypadku rozstrzygnięć, o których mowa wyżej w **lit. a i d (czyli z art. 4 ust. 3 pkt 1 i 4 nowelizacji ustawy)**, **wnioskodawcy przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego**, o czym należy go pouczyć.

Od rozstrzygnięć, o których mowa wyżej w **lit. b i c (czyli z art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 nowelizacji ustawy)**, skarga nie przysługuje z uwagi na to, że rozstrzygnięcia te nie kończą postępowania z projektem na poziomie danego programu operacyjnego.

Sposób postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu w przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego

IOK powinna dążyć do zapewnienia środków na dofinansowanie wszystkich projektów, które w wyniku ponownej oceny w ramach procedury odwoławczej uzyskały liczbę punktów, uprawniającą do przyznania dofinansowania w ramach konkursu, w którym zostały złożone.

IP w porozumieniu z IOK (jeśli IOK jest IP2) może utworzyć w tym celu rezerwę finansową, której wysokość określa we własnym zakresie. Tryb ustalania i uruchamiania rezerwy finansowej, ustanawianej w celu finansowania umów zawartych z wnioskodawcami, którzy pozytywnie przeszli procedurę odwoławczą powinien być w przejrzysty sposób opisany w dokumentacji konkursowej oraz w procedurach wewnętrznych IOK.

W przypadku, gdy rezerwa finansowa nie zostanie wykorzystana na ewentualne środki odwoławcze wnoszone przez wnioskodawców decyzja w kwestii przeznaczenia niewykorzystanych środków z rezerwy finansowej celem dofinansowania kolejnych wniosków z listy rankingowej, bądź przeniesienia tej kwoty na kolejny konkurs pozostaje w kompetencji IOK. Sposób dysponowania rezerwą finansową w określonym powyżej przypadku powinien być w przejrzysty sposób opisany w dokumentacji konkursowej oraz w procedurach wewnętrznych IOK.

Procedury dotyczące ponownej oceny wniosków powinny uwzględniać zasadę równego traktowania wnioskodawców, których wnioski zostały wybrane bez zastosowania procedury odwoławczej oraz tych, których wnioski trafiły do ponownej oceny w wyniku uwzględnienia protestu, odwołania lub skargi.

Przy ustalaniu, czy dany wniosek po ponownej pozytywnej ocenie powinien uzyskać dofinansowanie należy wziąć pod uwagę etap ponownej oceny oraz tryb konkursu (otwarty lub zamknięty), w ramach którego wniosek został złożony.

W przypadku wniosków przywróconych do ponownej oceny formalnej w konkursach otwartych proces ich oceny merytorycznej powinien być prowadzony zgodnie ze standardową procedurą (wniosek powinien być skierowany na najbliższe posiedzenie KOP). Jeśli ww. wniosek uzyska ocenę uprawniającą do uzyskania dofinansowania w ramach danego posiedzenia KOP, powinno ono zostać przyznane z dostępnej w ramach danego konkursu alokacji. W przypadku, gdy nie jest możliwe włączenie do trwającego w ramach konkursu otwartego posiedzenia KOP wniosku przywróconego do oceny po procedurze odwoławczej od oceny formalnej (np. konkurs został zakończony) w celu dalszej oceny wniosku musi być powołany oddzielny KOP. Wynik oceny merytorycznej uzyskany przez ww. wniosek powinien być porównywany z progiem punktowym uprawniającym do

uzyskania dofinansowania ustalonym w ramach ostatniego KOP zorganizowanego w danym konkursie otwartym.

W przypadku wniosków przywróconych do ponownej oceny merytorycznej w wyniku procedury odwoławczej w konkursach otwartych przy ustaleniu, czy wniosek powinien uzyskać dofinansowanie bierze się pod uwagę próg punktowy ustalony dla posiedzenia KOP, na którym dany wniosek był oceniany po raz pierwszy oraz inne istotne okoliczności, które były brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania w ramach ostatniego posiedzenia KOP zorganizowanego w danym konkursie otwartym. Możliwe jest dokonanie ponownej oceny wniosków w ramach trwającego KOP w konkursie otwartym. W takim przypadku wnioski te nie są umieszczane na liście rankingowej z danego posiedzenia KOP. Ponadto w celu zapewnienia przejrzystości procedury zaleca się wskazanie w ramach listy wniosków ocenianych podczas posiedzenia KOP (stanowiącej załącznik do protokołu z prac KOP) tych projektów, które oceniane są powtórnie w efekcie procedury odwoławczej.

W ramach konkursów zamkniętych możliwe jest dołączenie wniosków ponownie ocenionych na etapie oceny formalnej do oceny merytorycznej projektów ocenianych po raz pierwszy w konkursie zamkniętym, o ile zaawansowanie prac KOP na to pozwala lub możliwa jest organizacja oddzielnego posiedzenia KOP dla oceny merytorycznej ww. wniosków. Dla wniosków skierowanych do ponownej oceny na etapie oceny merytorycznej konieczne jest powołanie KOP w celu ich ponownej oceny. Wyniki uzyskane przez wnioski po procedurze odwoławczej muszą zostać porównane z zatwierdzoną listą rankingową w ramach konkursu zamkniętego. Dofinansowanie mogą uzyskać tylko te wnioski, które uzyskały co najmniej tyle punktów, co najniżej oceniony wniosek w ramach listy rankingowej, który zakwalifikowano do dofinansowania.

Uzyskanie dofinansowania przez projekty w ramach procedury odwoławczej nie powoduje konieczności zmiany na pierwotnych listach rankingowych tworzonych dla danego konkursu lub danej rundy konkursowej.

Wymagane jest również utworzenie w ramach dokumentacji danego konkursu informacji na temat wszystkich wniosków ocenianych w ramach procedury odwoławczej niezależnie od wyniku przedmiotowej oceny. Informacja ta powinna zawierać dane na temat wniosku oraz wskazywać: czy wniosek został przywrócony do oceny na skutek protestu, odwołania lub skargi do sądu administracyjnego, liczbę uzyskanych punktów oraz czy wniosek uzyskał, czy nie uzyskał dofinansowania.

Informacja powinna być tworzona na bieżąco i podawana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej IOK co najmniej raz w miesiącu.

Jednocześnie projekty, na realizację których podpisano umowy w wyniku procedury odwoławczej podlegają włączeniu do listy zawartych umów na tych samych zasadach co wnioski w standardowej procedurze wyboru, jednak z podaniem informacji, iż dofinansowanie zostało przyznane w ramach procedury odwoławczej.

Zgodnie z art. 30f *ustawy* procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały zakwalifikowane do dofinansowania. Zatem w odniesieniu do projektów, które pomyślnie przeszły dany etap lub wszystkie etapy kwalifikacji do dofinansowania, powinny być kontynuowane wszelkie niezbędne procedury, z zawarciem umowy włącznie.

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dokumencie mają zastosowanie przepisy *ustawy* w brzmieniu określonym przez *nowelizację ustawy*.

6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”

(obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju)

Procedura odwoławcza w ramach PO KL odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (nowelizacja ustawy).

W ramach procedury odwoławczej dla procedury wyboru projektów „modelowych” (patrz: podrozdział 6.17) i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych” (patrz: podrozdział 6.18) obowiązują dwa etapy: etap przedsądowy oraz etap sądowy, przy czym środki odwoławcze przysługują wyłącznie wnioskodawcom, których wnioski uzyskały ocenę negatywną zgodnie ze zmienionym brzmieniem art. 30b ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (ustawa).

Zgodnie z art. 2 nowelizacji ustawy w przypadku programów operacyjnych na lata 2007–2013, w ramach określonego programu operacyjnego, przysługują środki odwoławcze w postaci protestu albo protestu i odwołania, wnoszone do właściwej instytucji rozpatrującej te środki, jakie obowiązywały dla danego programu operacyjnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z uwagi na powyższe w ramach PO KL na etapie przedsądowym procedury odwoławczej wnioskodawcy przysługują dwa środki odwoławcze: protest i odwołanie, co zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt. 1 nowelizacji ustawy potwierdzone zostanie w komunikacie Ministra Rozwoju Regionalnego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitorze Polskim”.

W przypadku, gdy konkurs jest ogłoszony i prowadzony przez IP2 protest jest wnoszony do i rozpatrywany przez odpowiednią IP2, zaś odwołanie jest wnoszone do i rozpatrywane przez odpowiednią IP lub IZ w przypadku Priorytetu V.

W przypadku, gdy konkurs jest ogłoszony i prowadzony przez IP protest jest wnoszony do i rozpatrywany przez odpowiednią IP, zaś odwołanie jest wnoszone do i rozpatrywane przez IZ.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 2 nowelizacji ustawy informacje o instytucjach właściwych do rozpatrzenia środków odwoławczych w ramach PO KL znajdują się w komunikacie ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitorze Polskim” Ministra Rozwoju Regionalnego.

Zgodnie z art. 2 ust. 8 nowelizacji ustawy prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego w ramach programów operacyjnych na lata 2007-2013 przysługuje wnioskodawcy po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w danym programie, czyli w PO KL protestu oraz odwołania.

Etap przedsądowy procedury odwoławczej

Protest

Protest jest pisemnym wystąpieniem podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektów, podanymi przez IOK w dokumentacji konkursowej (regulaminie konkursu) i uprzednio przyjętymi przez Komitet Monitorujący PO KL, a także procedurami

regulującymi proces oceny wniosków. Artykuł 30b ust. 6 *ustawy* określa obligatoryjne elementy protestu.

Protest może dotyczyć każdej fazy oceny projektów, a więc zarówno etapu weryfikacji formalnej (część A KOFM), etapu weryfikacji merytorycznej (części B-E KOFM), jak i oceny globalnej, a także sposobu dokonania oceny (w zakresie ewentualnych naruszeń proceduralnych np. wystąpienie podejrzenia o braku dokonania oceny wniosków przez oceniających w sposób niezależny itp.). Każdemu wnioskodawcy przysługuje więc prawo do wniesienia zarówno protestu od wyników weryfikacji formalnej (część A KOFM), weryfikacji merytorycznej (części B-E KOFM), jak i oceny globalnej tego samego wniosku, jeśli były one negatywne.

Zgodnie z art. 30b ust. 1 *ustawy* środek odwoławczy w postaci protestu przysługuje wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu. W art. 30b ust. 2 *ustawy* określono definicję oceny negatywnej.

Na poziomie PO KL za projekt negatywnie oceniony należy uznać taki, który:

w przypadku oceny formalno-merytorycznej:

- nie spełnił któregokolwiek z kryteriów formalnych i/lub dostępu;
- nie otrzymał od co najmniej jednego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych i/lub od co najmniej jednego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z systemem wagowym określonym w *Karcie oceny formalno-merytorycznej* zawartej w dokumentacji konkursowej) i/lub został odrzucony ze względu na niespełnienie kryteriów ujętych w części B *Karty oceny formalno-merytorycznej*;
- otrzymał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych i od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej (zgodnie z systemem wagowym określonym w *Karcie oceny formalno-merytorycznej* zawartej w dokumentacji konkursowej), ale nie został zakwalifikowany do dofinansowania ze względu na wyczerpanie puli środków przewidzianych w ramach danego konkursu;

w przypadku oceny globalnej:

- nie spełnił kryterium przedmiotowej oceny.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 30b ust. 3 *ustawy* wyczerpanie w ramach konkursu środków, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 3 *ustawy*, nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Zgodnie z art. 30b ust. 4 *ustawy* termin na wniesienie protestu wynosi 14 dni kalendarzowych⁴² od dnia doręczenia wnioskodawcy informacji o wyniku oceny, o której mowa w art. 30a ust. 3 *ustawy*.

Protest może zostać złożony jedynie w formie pisemnej, o czym mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

Protest nie może zostać złożony tylko za pośrednictwem faksu. Wniesienie protestu jedynie za pomocą faksu skutkuje pozostawieniem go bez rozpatrzenia, gdyż forma ta nie spełnia warunków opisanych w art. 78 Kodeksu cywilnego koniecznych dla zachowania pisemnej formy czynności prawnej.

---

⁴² Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

Zachowanie terminu na wniesienie protestu ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma informującego o wynikach negatywnej oceny oraz potwierdzenia nadania protestu w placówce pocztowej lub przez kuriera, bądź stempla pocztowego na przesyłce zawierającej protest lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej doręczenie osobiste protestu. Data nadania faksu nie jest uznawana za datę złożenia protestu, także w przypadku, jeżeli wnioskodawca w późniejszym terminie prześle środek odwoławczy pocztą tradycyjną lub kurierską. W przedmiotowym przypadku termin na złożenie protestu jest ustalany z uwzględnieniem wpływu do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej.

W związku z wymogiem ujęcia w proteście wszystkich kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza i wszystkich zarzutów proceduralnych w zakresie przeprowadzonej oceny zgodnie z art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 *ustawy* należy uznać, iż nie jest możliwe uzupełnienie środka odwoławczego, ani w trakcie biegu na jego wniesienie, ani po upływie tego terminu. Zgodnie z art. 30a ust. 3 *ustawy* w piśmie informującym wnioskodawcę o negatywnych wynikach oceny jego projektu IOK musi zawrzeć pouczenie o możliwości wniesienia protestu, w trybie i na zasadach określonych w art. 30b *ustawy* zawierające informację o:

- a. instytucji, do której protest należy wnieść,
- b. terminie, w jakim może to być uczynione,
- c. formie i trybie wniesienia protestu,
- d. konieczności spełnienia wymogów formalnych, o których mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

Zgodnie z art. 30b ust. 11 *ustawy* nie podlega rozpatrzeniu protest, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, został wniesiony:

- a. po terminie,
- b. do niewłaściwej instytucji,
- c. przez podmiot inny niż wskazany w art. 29 ust. 2 pkt 2 *ustawy*,
- d. bez spełnienia wymogów określonych w art. 30b ust. 6 *ustawy*,

o czym IOK informuje wnioskodawcę na piśmie.

Jednocześnie brak ujęcia w proteście zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, o których mowa w art. 30b ust 6 pkt 5 *ustawy* nie może skutkować pozostawieniem środka odwoławczego bez rozpatrzenia.

Protest jest składany do i rozpatrywany przez IOK.

IOK w terminie przewidzianym na rozpatrzenie protestu jest zobowiązana do poinformowania wnioskodawcy o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia wraz z podaniem przyczyny oraz że wnioskodawcy nie przysługuje żaden środek odwoławczy przewidziany w programie oraz w *ustawie*.

Wyjątek od powyższego stanowi art. 30i pkt 1 *ustawy*. Zgodnie z nim instytucja pozostawia protest bez rozpatrzenia, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej alokacja na działanie lub priorytet zostanie wyczerpana, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 30c. Odwołanie do art. 30i znalazło się bezpośrednio także w art. 30c ust. 1 *ustawy* wskazującym warunki uprawniające do skorzystania z sądowego etapu procedury odwoławczej. W celu udokumentowania przyczyn pozostawienia środka odwoławczego bez rozpatrzenia lub poddania go dalszej weryfikacji wskazane jest

zastosowanie przez IOK listy sprawdzającej – minimalny zakres listy sprawdzającej zawarto w załączniku 16.

Artykuł 30b ust. 7 ustawy ustala maksymalny termin na rozpatrzenie środków odwoławczych. W PO KL przyjęto, że protest podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych⁴³ od dnia jego otrzymania przez właściwą instytucję (data wpływu). W terminie tym nadane zostaje pismo informujące o wyniku rozstrzygnięcia.

Pisma dotyczące procedury odwoławczej nadawane są na adres korespondencyjny zawarty w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu. W przypadku zmiany niniejszego adresu beneficjent powinien poinformować o tym fakcie IOK. Jednocześnie IOK nie ponosi odpowiedzialności za nedoręczenie pism w przypadku braku informacji w ww. zakresie. Tym samym zaistnienie ww. okoliczności nie stanowi przesłanki do wydłużenia terminu na wniesienie środków odwoławczych, który liczony jest od daty uzyskania informacji o doręczeniu ww. pism na wskazany we wniosku adres (zgodnie z informacją zawartą na zwrotnym potwierdzeniu odbioru pism).

Za doręczone należy uznać pismo jeśli wysłano je na adres wskazany w pkt 2.5 wniosku o dofinansowanie projektu i otrzymano zwrotne potwierdzenie jego odbioru / odmowę odbioru lub dwukrotnie otrzymano zwrotne potwierdzenie odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki.⁴⁴

Ewentualne dodatkowe poinformowanie beneficjenta drogą telefoniczną lub mailową przez instytucję rozpatrującą środek odwoławczy o wysłaniu pisma na adres wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu nie powoduje zmiany sposobu liczenia ww. terminu na wniesienie odwołania, także w sytuacji przekazania przez wnioskodawcę informacji o nowym adresie lub zgłoszenia przez niego chęci odbioru osobistego ww. pisma.

Protest może zostać wycofany przez wnioskodawcę, który go złożył; powinno to nastąpić do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie, ewentualnie do czasu wydania rozstrzygnięcia w tej sprawie, jeżeli nastąpi to przed upływem terminu na rozpatrzenie protestu.

Konsekwencją skutecznego (tzn. takiego, o którym wiadomość otrzyma instytucja rozpatrująca protest) wycofania protestu jest brak możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego. W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie protestu wpłynie do instytucji go rozpatrującej po dacie rozpatrzenia protestu, instytucja ta przesyła beneficjentowi pisemną informację w tym zakresie ze wskazaniem, iż w terminie 14 dni kalendarzowych⁴⁵ od daty nadania pisma powinien on przekazać pisemną decyzję o:

- a. podtrzymaniu wniosku o wycofanie protestu albo
- b. nadaniu dalszego biegu procedurze odwoławczej.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony beneficjenta w ww. terminie instytucja rozpatrująca protest kontynuuje czynności wynikające z wydanego rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

---

⁴³ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

⁴⁴ Oznacza to, iż w przypadku otrzymania pierwszego zwrotnego potwierdzenia odbioru z informacją o nieodebraniu pisma instytucja rozpatrująca środek odwoławczy jest zobowiązana do jego ponownego nadania w terminie 7 dni kalendarzowych od daty wpływu ww. pierwszego zwrotnego potwierdzenia odbioru. Po uzyskaniu drugiego zwrotnego potwierdzenia odbioru z informacją o nieodebraniu przesyłki pismo należy uznać za doręczone. Data umieszczona na drugim zwrotnym potwierdzeniu odbioru rozpoczyna bieg terminu na wniesienie odwołania.

⁴⁵ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

Podjęcie przez beneficjenta decyzji w zakresie podtrzymania wniosku o wycofanie protestu lub pozostawienie go w mocy nie wpływa na wydane przez instytucję rozstrzygnięcie w przedmiocie środka odwoławczego. Jednocześnie w przypadku, gdy rozstrzygnięcie było pozytywne, a beneficjent skutecznie wycofał protest instytucja rozpatrująca protest nie jest zobowiązana do przeprowadzania ponownej oceny wniosku.

W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie protestu zostanie podtrzymany wnioskodawca nie ma możliwości ponownego złożenia protestu dotyczącego tego samego wniosku o dofinansowanie projektu.

Przy ustalaniu terminów w ramach procedury odwoławczej należy kierować się także ogólnymi zasadami wynikającymi z Księgi I Tytułu V Kodeksu cywilnego.

Przy rozpatrywaniu protestu IOK stosuje się do zapisów art. 30b ust. 8 *ustawy*.

W wyniku rozpatrzenia protestu, instytucja go rozpatrująca (IOK) może:

- a. rozpatrzyć protest pozytywnie (uwzględnić protest) – jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy i/lub że naruszono procedury mogące wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny, a więc złożony protest był zasadny, albo
- b. rozpatrzyć protest negatywnie (odrzuć protest) – w przypadku braku przesłanek do uznania, iż sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu zostało przeprowadzone w sposób niewłaściwy i/lub nie doszło do naruszenia procedur mogących wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny i złożony protest był niezasadny.

Pozytywne rozpatrzenie protestu w ramach PO KL skutkuje skierowaniem projektu do ponownej oceny, której zakres i sposób przeprowadzenia opisano w dalszej części niniejszego rozdziału.

Instytucja rozpatrująca protest (IOK) jest związana zakresem protestu, tzn. sprawdza zgodność złożonego wniosku o dofinansowanie projektu tylko z tym kryterium lub kryteriami oceny, które zostały wskazane w proteście lub/oraz w zakresie zarzutów dotyczących sposobu dokonania oceny, podniesionych przez wnioskodawcę.

Instytucja rozpatrująca protest nie może wydać rozstrzygnięcia częściowo pozytywnego lub negatywnego w przypadku uznania niektórych zarzutów przedstawionych w proteście. Podczas rozpatrywania protestu właściwa instytucja każdorazowo dokonuje analizy, czy waga zarzutów uznanych za zasadne wpływa na ogólną ocenę wniosku i na tej podstawie wydaje pozytywnie lub negatywne rozstrzygnięcie protestu. Jednocześnie IOK jest zobowiązana do zaznaczenia w treści rozstrzygnięcia, czy dany zarzut przedstawiony w proteście został odrzucony, uznany lub częściowo uznany.⁴⁶

Uwzględniając protest, instytucja go rozpatrująca (IOK), uzasadnia przyjęte rozstrzygnięcie, w którym w szczególności wskazuje, na czym jej zdaniem polegało niewłaściwe przeprowadzenie oceny wniosku w zakresie objętym protestem. Dodatkowo w podsumowaniu odpowiedzi na protest IOK wykazuje w jakich konkretnych częściach wniosku powinna zostać przeprowadzona ponowna ocena z zachowaniem ww. reguł w tym zakresie.⁴⁷

---

⁴⁶ Np. wnioskodawca sformułował trzy zarzuty dotyczące oceny części 3.3 i dwa zarzuty odnośnie pkt IVa – IOK przy każdym z nich powinna zawrzeć informacje: odrzucono / uznano / częściowo uznano.

⁴⁷ Biorąc pod uwagę przykład z przypisu powyżej jeśli IOK zadecyduje, iż liczba i waga uznanych zarzutów wskazuje na konieczność poddania wniosku ponownej ocenie powinna wyraźnie wskazać, iż ponowna

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu dotyczącego następujących zarzutów:

- błędów w sumowaniu lub wyliczaniu średniej arytmetycznej punktów przyznanych w ramach weryfikacji merytorycznej wniosku;
- błędów w wyliczeniu różnicy punktów przyznanej przez dwóch oceniających skutkującej dokonaniem oceny przez trzeciego oceniającego;
- błędów w zakresie oceny spełniania kryteriów horyzontalnych (gdy środek odwoławczy dotyczy jedynie części B KOFM);
- błędów w zakresie oceny spełniania szczegółowych kryteriów dostępu (gdy środek odwoławczy dotyczy jedynie części A KOFM)⁴⁸;
- błędów w zakresie przyznania punktów za spełnianie kryteriów strategicznych

w ramach ponownej oceny dokonywana jest jedynie korekta w zakresie stwierdzonych błędów. Oznacza to, że na karcie oceny formalno-merytorycznej w terminie nie późniejszym niż w wyznaczonym na dokonanie powtórnej oceny formalno-merytorycznej nanoszone są stosowne korekty.

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia (uwzględnienia) protestu, instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje wnioskodawcy informację zawierającą:

- a. rozstrzygnięcie wraz z jego uzasadnieniem,
- b. pouczenie, że w przypadku negatywnego wyniku oceny projektu ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia protestu możliwe jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c ustawy.

W przypadku ponownej oceny dotyczącej etapu weryfikacji formalnej IOK jest związana wynikami rozpatrzenia protestu. Natomiast w przypadku ponownej weryfikacji merytorycznej IOK zobowiązana jest do:

- a. zapoznania się z wynikami pierwotnej oceny projektu,
- b. zapoznania się z treścią protestu złożonego przez wnioskodawcę,
- c. wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest (IOK) wraz z jego uzasadnieniem, a w szczególności do wnikliwego przeanalizowania nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie, które zostały wskazane przez instytucję rozpatrującą protest (IOK).

Z uwzględnieniem powyższego, IOK dokonuje ponownej weryfikacji merytorycznej **jedynie w zakresie tych elementów oceny pierwotnej projektu, które były przedmiotem procedury odwoławczej. Oznacza to, iż IOK rozpatrując całościowo pozytywnie (uwzględniając) protest ocenia ponownie wszystkie kryteria, co do których sformułowano zarzuty w środku odwoławczym, bez względu na to, czy pojedyncze zarzuty zostały uznane za zasadne lub nie.**

W przypadku, gdy środek odwoławczy zawiera odniesienie do kryteriów określonych w podpunktach poszczególnych części wniosku (np. w podpunktach a – d części 3.2 wniosku) powtórnej ocenie podlegają wymienione przez wnioskodawcę w środku odwoławczym

---

weryfikacja dotyczy części 3.3 i IV a – czyli wszystkich części, których dotyczy środek odwoławczy niezależnie od tego, czy zostały one uznane, czy nie na etapie rozpatrywania środka odwoławczego.

⁴⁸ Nie dotyczy to sytuacji wniesienia protestu dotyczącego jedynie części A KOFM w przypadku, gdy projektodawca zobligowany jest do rozliczania kosztów bezpośrednich ryczałtem, a oceniający stwierdził, że w projekcie nie założono rozliczenia kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe/stawki jednostkowe i nie dokonał sprawdzenia spełniania przez projekt ogólnych kryteriów merytorycznych (projekt został odrzucony z powodu zaznaczenia przez oceniającego odpowiedzi „NIE” w części B KOFM w pkt 6 lub pkt 7).

podpunkty. Jednocześnie, gdy zarzuty sformułowane w środku odwoławczym nie są na tyle precyzyjne ponownej ocenie podlegają wszystkie kryteria w danej części oceny (np. 3.2, 3.5).

Ponowna ocena na każdym z etapów oceny powinna być udokumentowana sporządzeniem karty oceny (za wyjątkiem korekt, o których mowa powyżej).

Końcowa ocena projektu powtórnie ocenianego w wyniku procedury odwoławczej jest ustalana jako suma średniej arytmetycznej wynikającej z dwóch pierwotnych ocen wniosku w zakresie tych jego części, które nie były przedmiotem procedury odwoławczej oraz średniej arytmetycznej z dwóch powtórnych ocen wniosku w zakresie części uwzględnionych w środku odwoławczym.

Jednocześnie spełnianie przez wniosek warunków pozwalających na przyznanie premii punktowej za spełnianie kryteriów strategicznych powinno być ustalone przez przewodniczącego KOP z uwzględnieniem ocen stanowiących części składowe oceny końcowej wniosku podanego powtórnej ocenie. Oznacza to, iż jeśli do końcowego wyniku wniosku wliczana jest średnia arytmetyczna z oceny dwóch pierwszych oceniających np. w części 3.1 i 3.4 wniosku, zaś w pozostałych częściach ocena dwóch oceniających wniosek powtórnie, przewodniczący KOP ustala, czy w każdej z ww. części wniosek uzyskał powyżej 60 % od oceniających go osób.

W przypadku, gdy ponownej ocenie podawane było kryterium określone w podpunkcie/ach odpowiedniej części wniosku (np. w podpunktach a – d części 3.1 i 3.4 wniosku) o spełnianiu warunków decydujących o przyznaniu premii punktowej za spełnienie kryteriów strategicznych decyduje przewodniczący KOP wyliczając ogólną liczbę punktów w danej części wniosku.

W sytuacji, gdy wniosek kwalifikuje się do przyznania premii punktowej za spełnianie kryteriów strategicznych przewodniczący KOP kieruje go ponownie do oceny w tym zakresie do osób dokonujących powtórnej oceny wniosku. Analogiczne rozwiązanie jest stosowane także w sytuacji, gdy we wniosku negatywnie ocenionym podczas pierwotnej oceny, oceniający nie wskazali kwoty dofinansowania i/lub nie zdecydowali w kwestii poddania wniosku negocjacjom.

Należy zaznaczyć, iż wynik powtórnej oceny nie powinien być co do zasady mniej korzystny niż uzyskany podczas pierwotnej oceny wniosku. Jednakże, jeśli podczas powtórnej weryfikacji wniosku IOK dostrzeże wady wniosku niepozwalające na jego dofinansowanie, mimo iż nie były one wykryte na etapie oceny pierwotnej, powinna je wykazać przy formułowaniu powtórnej oceny wniosku o dofinansowanie projektu. Ewentualny proces negocjacji wniosku po ponownej ocenie odbywa się na zasadach określonych w podrozdziale **6.12 Negocjacje**.

W przypadku pozytywnego wyniku ponownej oceny projektu, podlega on dalszej procedurze wyboru.

Zgodnie z art. 30b ust. 10 *ustawy*, w rozpatrywaniu protestu nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub jego ocenę.

Wyłączenie dotyczy każdej osoby związanej z projektem w sposób:

- a. podmiotowy: wynikający z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, podległości służbowej itp., jak również
- b. przedmiotowy: wynikający z faktu zaangażowania danej osoby w przygotowanie lub ocenę projektu.

W celu potwierdzenia braku występowania okoliczności powodujących konieczność wyłączenia pracownika z procedury rozpatrywania protestu, powinien on podpisać stosowną deklarację bezstronności odnoszącą się do projektu, którego dotyczy środek odwoławczy.

IOK w terminie:

- 14 dni w przypadku protestu dotyczącego etapu weryfikacji formalnej lub
- 30 dni w przypadku protestu dotyczącego etapu oceny formalno-merytorycznej lub
- 30 dni w przypadku protestu dotyczącego etapu oceny globalnej

od daty wydania pozytywnego rozstrzygnięcia protestu przeprowadza proces ponownej oceny wniosku i informuje beneficjenta o jego wynikach.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia (nieuwzględnienia) protestu instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje wnioskodawcy pisemną informację, która zawiera:

- a) wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie ze wskazaniem z jakich powodów protest nie jest zasadny i w związku z tym nie może być uwzględniony;
- b) pouczenie o przysługującym wnioskodawcy zgodnie z art. 2 ust. 4 nowelizacji ustawy prawie do złożenia odwołania wraz z informacjami, o których mowa w art. 30a ust. 3 ustawy.

Informację o pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia albo uwzględnieniu (pozytywnym rozpatrzeniu)/nieuwzględnieniu protestu (negatywnym rozpatrzeniu) instytucja go rozpatrująca (IOK) przekazuje również IP (jeśli instytucją rozpatrującą protest jest IP2) oraz IZ w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Dodatkowo IOK informuje IP oraz IZ o ogólnej liczbie wniosków, które w efekcie ponownej oceny dokonanej w wyniku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego uzyskały dofinansowanie w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Ponadto IZ rekomenduje prowadzenie przez instytucje rozpatrujące środki odwoławcze zbiorczych zestawień wskazujących co najmniej informacje o wnioskodawcy i wniosku o dofinansowanie, którego dotyczył środek odwoławczy, dacie wpływu środka odwoławczego, dacie i wyniku jego rozpatrzenia.

Odwołanie

Odwołanie służy co do zasady ponownemu rozpatrzeniu kwestii będących uprzednio przedmiotem protestu. Oznacza to, iż zakres przedmiotowy odwołania jest zdeterminowany zakresem wcześniej złożonego protestu. Dodatkowo przedmiotem odwołania mogą być jedynie zarzuty dotyczące nieprawidłowości w procedurze rozpatrywania protestu oraz ewentualne informacje dotyczące oceny wniosku, które nie były znane wnioskodawcy na etapie składania protestu. Poza ww. przypadkami instytucja rozpatrująca odwołanie nie odnosi się do zarzutów, które wcześniej nie zostały wskazane w proteście. Ponadto instytucja rozpatrująca odwołanie nie jest zobowiązana do odnoszenia się do argumentów wnioskodawcy pozytywnie rozpatrzonych przez IOK na etapie rozstrzygnięcia w przedmiocie protestu⁴⁹. Jednocześnie skala i waga kwestii, do których IOK przychyliła się rozpatrując protest jest brana pod uwagę przy wydawaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania.⁵⁰

---

⁴⁹ Oznacza to, iż wnioskodawca może pominąć w odwołaniu zarzuty uznane na poziomie rozpatrywania protestu. Fakt ten powinien zostać wzięty pod uwagę podczas weryfikacji powodów pozostawienia odwołania bez rozpatrzenia w szczególności ujętych w poniższym ppkt g (np. 1) w sytuacji, gdy wniosek o dofinansowanie został negatywnie oceniony w pkt 3.3, 3.5 i IV i tych części dotyczy protest, na etapie jego rozpatrywania

Zasady sporządzania odwołania i wydawania rozstrzygnięcia w jego przedmiocie z uwzględnieniem zapisów niniejszej części dokumentu dotyczące odwołania są tożsame z wcześniej opisanymi regułami dotyczącymi protestu.

W piśmie informującym wnioskodawcę o negatywnym rozpatrzeniu (nieuwzględnieniu) protestu instytucja rozpatrująca protest musi zawrzeć zgodnie z art. 2 ust 4 *nowelizacji ustawy* pouczenie o możliwości złożenia odwołania, zawierające informacje o których mowa w art. 30a ust. 3 *ustawy*, tj. o:

- a. instytucji, do której odwołanie należy wnieść,
- b. terminie, w jakim może to być uczynione,
- c. formie i trybie wniesienia odwołania,
- d. konieczności spełnienia wymogów formalnych, o których mowa w art. 30b ust. 6 *ustawy*.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 *nowelizacji ustawy* w przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu wnioskodawca, w terminie 7 dni kalendarzowych⁵¹ od dnia doręczenia mu informacji w tym zakresie, może wnieść odwołanie do IP (jeśli instytucją rozpatrującą protest była IP2) lub do IZ (jeśli instytucją rozpatrującą protest była IP lub IP 2 w ramach Priorytetu V).

Zachowanie terminu na wniesienie odwołania ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma informującego o rozstrzygnięciu protestu oraz potwierdzenia nadania odwołania w placówce pocztowej lub przez kuriera bądź stempla pocztowego na przesyłce zawierającej odwołanie lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej osobiste doręczenie odwołania. Przesłanie odwołania jedynie przy pomocy faksu nie oznacza skutecznego złożenia odwołania, gdyż czynność ta nie spełnia warunków określonych w art. 78 Kodeksu cywilnego dla zachowania pisemnej formy czynności prawnej, toteż nie jest spełnione wymaganie art. 30b ust. 6 *ustawy* w związku z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy*. Data nadania faksu nie jest uznawana za datę złożenia odwołania, także w przypadku, jeżeli wnioskodawca w późniejszym terminie prześle środek odwoławczy pocztą tradycyjną lub kurierską. W przedmiotowym przypadku termin na złożenie odwołania jest ustalany z uwzględnieniem wpływu do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej.

W związku z art. 30b ust. 5 *ustawy* wz. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy* należy dopuścić możliwość wniesienia odwołania za pośrednictwem IOK, która dokonywała oceny projektu i rozpatrzenia protestu. Zachowanie terminu na wniesienie odwołania ustalane jest w takim przypadku na podstawie daty wpływu do IOK. Jednocześnie bieg terminu na rozpatrzenie odwołania ma początek w dniu doręczenia odwołania do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia. Jednocześnie IOK jest zobowiązana do przekazania odwołania do właściwej instytucji nie później niż 7 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

Przy ustalaniu terminów w ramach procedury odwoławczej należy kierować się także ogólnymi zasadami wynikającymi z Księgi I Tytułu V Kodeksu cywilnego.

Nie jest możliwe wniesienie odwołania, jeżeli protest został rozpatrzony zgodnie z postulatem wnioskodawcy, który następnie przykładowo uznał, iż powinien być podnieść zarzuty dotyczące innych kwestii – fakt ten wynika z art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 (wz. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 *nowelizacji ustawy*) zgodnie z którym w środku odwoławczym powinny zostać

---

uznano go za zasadny tylko w części 3.3, a odwołanie dotyczy pkt 3.5, IV - odwołanie należy rozpatrzyć 2) w sytuacji, gdy odwołanie dotyczy tylko pkt IV należy pozostawić je bez rozpatrzenia ze względu na ppkt g).

⁵⁰ Należy mieć na uwadze zapisy zawarte na str. 104 niniejszego dokumentu w zakresie wydawania pozytywnego rozpatrzenia odwołania.

⁵¹ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

wykazane wszystkie kryteria wyboru i zarzuty proceduralne, z którymi wnioskodawca się nie zgadza.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* nie podlega rozpatrzeniu odwołanie jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, zostało wniesione:

- a. po terminie,
- b. do niewłaściwej instytucji,
- c. przez podmiot inny niż wskazany w art. 29 ust. 2 pkt 2,
- d. bez spełnienia wymogów określonych w art. 30b ust. 6 *ustawy*,

o czym IOK informuje na piśmie wnioskodawcę (zastosowanie art. 30b ust. 11 *ustawy*).

Jednocześnie brak ujęcia w odwołaniu zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, o których mowa w art. 30b ust 6 pkt 5 *ustawy* nie może skutkować pozostawieniem środka odwoławczego bez rozpatrzenia.

IP lub IZ w terminie przewidzianym na rozpatrzenie odwołania jest zobowiązana do poinformowania wnioskodawcy o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia wraz z podaniem przyczyny oraz że wnioskodawcy nie przysługuje etap sądowy procedury odwoławczej⁵².

W celu udokumentowania przyczyn pozostawienia środka odwoławczego bez rozpatrzenia lub podania go dalszej weryfikacji wskazane jest zastosowanie przez instytucję rozpatrującą odwołanie (IP/IZ) listy sprawdzającej – minimalny zakres listy sprawdzającej zawarto w załączniku 17.

W przypadku złożenia przez wnioskodawcę odwołania, instytucja właściwa do rozpatrzenia odwołania występuje do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu o niezwłoczne przekazanie posiadanej przez tę instytucję kompletnej dokumentacji w sprawie, tzn. kopie dokumentów, wniosku o dofinansowanie, pism, kart oceny, dokumentację konkursową, jej część lub wskazanie adresu internetowego, pod którym została umieszczona, elektroniczne wersje dokumentów – jeśli wszystkie powyższe dokumenty są istotne dla rozpatrzenia sprawy, a także dane kontaktowe osoby w IOK, właściwej dla sprawy (adres e-mail i numer telefonu). Informacja może być przekazana w formie elektronicznej.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* do odwołań zastosowanie mają zapisy artykułu 30b ust. 7 *ustawy*. Przepis ustala maksymalny termin na rozpatrzenie środków odwoławczych. W PO KL przyjęto, że odwołanie podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni kalendarzowych⁵³ od dnia jego otrzymania przez właściwą instytucję (data wpływu). W terminie tym nadane zostaje pismo informujące o wyniku rozstrzygnięcia.

Odwołanie może zostać wycofane przez wnioskodawcę, który je złożył; powinno to nastąpić do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie, ewentualnie do czasu wydania rozstrzygnięcia w tej sprawie, jeżeli nastąpi to przed upływem terminu na rozpatrzenie odwołania.

Konsekwencją skutecznego (tzn. takiego, o którym wiadomość otrzyma instytucja rozpatrująca odwołanie) wycofania odwołania jest brak możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego. W przypadku, jeżeli wniosek o wycofanie odwołania wpłynie do instytucji go rozpatrującej po dacie rozpatrzenia odwołania, instytucja

---

⁵² Zgodnie z treścią postanowienia NSA z dnia 4 lutego 2011 r., sygn. II GSK 106/11, art. 30 ustawy nie przewiduje skargi na informację o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia.

⁵³ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

ta przesyła beneficjentowi pisemną informację w tym zakresie ze wskazaniem, iż w terminie 14 dni kalendarzowych⁵⁴ od daty nadania pisma powinien on przekazać pisemną decyzję o:

- a. podtrzymaniu wniosku o wycofanie odwołania albo
- b. wnioskowaniu o nadanie dalszego biegu procedurze odwoławczej.

W przypadku braku odpowiedzi ze strony beneficjenta w ww. terminie instytucja rozpatrująca odwołanie kontynuuje czynności wynikające z wydanego rozstrzygnięcia środka odwoławczego.

Podjęcie przez beneficjenta decyzji w zakresie podtrzymania wniosku o wycofanie odwołania lub pozostawienie go w mocy nie wpływa na wydane przez instytucję rozstrzygnięcie w przedmiocie środka odwoławczego. Jednocześnie w przypadku, gdy rozstrzygnięcie było pozytywne, a beneficjent skutecznie wycofał odwołanie instytucja organizująca konkurs nie jest zobowiązana do przeprowadzania ponownej oceny wniosku.

W przypadku, jeżeli odwołanie zostanie podtrzymane wnioskodawca nie ma możliwości ponownego złożenia odwołania dotyczącego tego samego wniosku.

Przy rozpatrywaniu odwołania IP / IZ na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* stosuje się zapisy art. 30b ust. 8 *ustawy*.

W wyniku rozpatrzenia odwołania, IP lub IZ może:

- a. rozpatrzyć odwołanie pozytywnie – jeżeli na podstawie zebranych informacji i dokumentacji uzna, że sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami wyboru projektu nie zostało przeprowadzone w sposób właściwy i/lub naruszono procedury mogące wpłynąć na bezstronność i prawidłowość oceny lub procedury odwoławczej albo
- b. rozpatrzyć odwołanie negatywnie – jeżeli uzna, że protest został rozpatrzony w sposób właściwy, a z uzyskanych informacji i dokumentacji wynika, że nie było przesłanek do jego uwzględnienia.

Pozytywne rozpatrzenie odwołania w ramach PO KL skutkuje skierowaniem projektu do ponownej oceny, której zakres i sposób przeprowadzenia opisano w dalszej części niniejszego rozdziału.

IP lub IZ rozpatrując odwołanie jest związana jego zakresem, tzn. rozstrzygnięcie nie powinno dotyczyć okoliczności i kwestii nie ujętych w odwołaniu.

Instytucja rozpatrująca odwołanie nie może wydać rozstrzygnięcia częściowo pozytywnego lub negatywnego w przypadku uznania niektórych zarzutów przedstawionych w odwołaniu. Podczas rozpatrywania odwołania właściwa instytucja każdorazowo dokonuje analizy, czy waga zarzutów uznanych za zasadne wpływa na ogólną ocenę wniosku i na tej podstawie wydaje pozytywne lub negatywne rozstrzygnięcie odwołania.

Jednocześnie w sytuacji, gdy w odwołaniu wnioskodawca nie ujął ponownie zarzutów uznanych za zasadne na etapie rozpatrzenia protestu, a instytucja rozpatrująca odwołanie zadecyduje o pozytywnym wyniku procedury odwoławczej na tym etapie, w podsumowaniu wydanego rozstrzygnięcia powinna wskazać, iż ponownej ocenie podane są zarówno kwestie ujęte w proteście, jak i w odwołaniu.

Rozpatrując pozytywnie (uwzględniając) odwołanie IP lub IZ, wraz z uzasadnieniem swojego rozstrzygnięcia, w którym w szczególności wskazuje na czym polegało niewłaściwe

---

⁵⁴ Termin obliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Księdze I, Tytule V Kodeksu cywilnego.

przeprowadzenie danego etapu oceny wniosku o dofinansowanie projektu, kieruje wniosek o dofinansowanie projektu, będący przedmiotem postępowania odwoławczego, do ponownej oceny na tym etapie, którego wyniki były przedmiotem postępowania odwoławczego, o czym informuje:

- a. wnioskodawcę,
- b. instytucję rozpatrującą protest (IOK).

Informacja przekazana wnioskodawcy, oprócz wskazania rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania wraz z jego dokładnym uzasadnieniem zawiera pouczenie, że w przypadku negatywnego wyniku oceny projektu ponownie przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia odwołania możliwe jest wniesienie skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c ustawy.

W przypadku ponownej oceny dotyczącej etapu weryfikacji formalnej IOK jest związana wynikami rozpatrzenia odwołania. Natomiast w przypadku ponownej weryfikacji merytorycznej IOK zobowiązana jest do:

- a. zapoznania się z całością dokumentacji z przebiegu dotychczasowej oceny projektu oraz wynikami kolejnych etapów postępowania odwoławczego oraz
- b. do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia protestu, a następnie odwołania, a w szczególności, do wnikliwego przeanalizowania wskazanych przez odpowiednie instytucje rozpatrujące środki odwoławcze nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie.

Z uwzględnieniem powyższego, IOK dokonuje ponownej oceny merytorycznej jedynie w zakresie tych elementów oceny pierwotnej projektu, które były przedmiotem procedury odwoławczej. Oznacza to, iż całościowe uznanie odwołania za pozytywne (uwzględnienie) powoduje ponowną ocenę wszystkich kryteriów, co do których sformułowano zarzuty w środku odwoławczym, bez względu na to czy pojedyncze zarzuty zostały uznane za zasadne lub nie.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia odwołania dotyczącego następujących zarzutów:

- błędów w sumowaniu lub wyliczaniu średniej arytmetycznej punktów przyznanych w ramach oceny merytorycznej wniosku;
- błędów w wyliczeniu różnicy punktów przyznanej przez dwóch oceniających skutkującej dokonaniem oceny przez trzeciego oceniającego;
- błędów w zakresie oceny spełniania kryteriów horyzontalnych;
- błędów w zakresie oceny spełniania szczegółowych kryteriów dostępu;
- błędów w zakresie przyznania punktów za spełnianie kryteriów strategicznych

w ramach ponownej oceny dokonywana jest jedynie korekta w zakresie stwierdzonych błędów. Oznacza to, że na karcie oceny formalno-merytorycznej w terminie nie późniejszym niż w wyznaczonym na dokonanie powtórnej oceny formalno-merytorycznej nanoszone są stosowne korekty.

Przy powtórnej ocenie wniosku po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania mają zastosowanie zasady dotyczące sposobu ustalania końcowej oceny projektu i decyzji w zakresie przyznawania kryteriów strategicznych, poddania wniosku negocjacom, określenia kwoty dofinansowania, jak opisane powyżej dla protestu.

Na podstawie art. 2 ust. 6 *nowelizacji ustawy* do odwołań stosuje się do zapisy art. 30b ust. 10 *ustawy*. Oznacza to, że w rozpatrywaniu odwołań nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub jego ocenę.

Wyłączenie dotyczy każdej osoby związanej z projektem w sposób:

- a. podmiotowy: wynikający z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, podległości służbowej itp., jak również
- b. przedmiotowy: wynikający z faktu zaangażowania danej osoby w przygotowanie lub ocenę projektu.

W celu potwierdzenia braku występowania okoliczności powodujących konieczność wyłączenia pracownika z procedury rozpatrywania odwołania, powinien on podpisać stosowną deklarację bezstronności odnoszącą się do projektu, którego dotyczy środek odwoławczy.

IOK w terminie:

- 14 dni w przypadku odwołania dotyczącego etapu weryfikacji formalnej lub
- 30 dni w przypadku odwołania dotyczącego etapu oceny formalno-merytorycznej lub
- 30 dni w przypadku odwołania dotyczącego etapu oceny globalnej

od daty wpływu do IOK pozytywnego rozstrzygnięcia odwołania przeprowadza proces ponownej oceny wniosku i informuje beneficjenta o jego wynikach.

W trakcie ponownej oceny merytorycznej dokonywanej na skutek uwzględnienia odwołania, IOK korzysta z opinii eksperta, o którym mowa w art. 31 *ustawy* z uwzględnieniem zasad opisanych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta**.

Jeżeli uprzednio na podstawie innych przesłanek wskazanych w podrozdziale **6.9 Zasady obligatoryjnego wyrażania opinii przez eksperta** był zaangażowany ekspert, IOK nie jest zobowiązana do korzystania z opinii innego eksperta.

W przypadku negatywnego rozpatrzenia (nieuwzględnienia) odwołania IP lub IZ przekazuje wnioskodawcy pisemną informację, która zgodnie z art. 2 ust. 7 *nowelizacji ustawy* zawiera:

- a. wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienie określające powody, dla których odwołanie nie jest zasadne i w związku z tym nie może być uwzględnione,
- b. pouczenie o możliwości wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, na zasadach określonych w art. 30c *ustawy*.

Informacja o nieuwzględnieniu odwołania jest przekazywana także do instytucji rozpatrującej protest (IOK).

Informację o pozostawieniu odwołania bez rozpatrzenia albo uwzględnieniu (pozytywnym rozpatrzeniu)/nieuwzględnieniu (negatywnym rozpatrzeniu) odwołania instytucja go rozpatrująca przekazuje IZ (jeśli instytucją rozpatrującą odwołanie jest IP) w formie ustalonej przez IZ.

Dodatkowo IOK informuje IP oraz IZ o ogólnej liczbie wniosków, które w efekcie ponownej oceny dokonanej w wyniku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego uzyskały dofinansowanie. Poinformowanie następuje w formie ustalonej odpowiednio: przez IP oraz IZ.

Ponadto IZ rekomenduje prowadzenie przez instytucje rozpatrujące środki odwoławcze zbiorczych zestawień wskazujących co najmniej informacje o wnioskodawcy i wniosku o dofinansowanie, którego dotyczył środek odwoławczy, dacie wpływu środka odwoławczego, dacie i wyniku jego rozpatrzenia.

Etap sądowy procedury odwoławczej – skarga do sądu administracyjnego

Zgodnie z art. 2 ust. 8 *nowelizacji ustawy* w przypadku programów operacyjnych na lata 2007–2013 wnioskodawca może wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego po wyczerpaniu środków odwoławczych przewidzianych w programie, tj. od negatywnego rozstrzygnięcia protestu lub odwołania. Zastosowanie w tym zakresie ma art. 30c *ustawy*.

Postępowanie odwoławcze na poziomie PO KL może skutkować negatywnym wynikiem bezpośrednio w rezultacie negatywnego rozpatrzenia odwołania (wtedy następuje wyczerpanie środków odwoławczych), jak też w przypadku negatywnego wyniku powtórnej oceny przeprowadzonej po uprzednim pozytywnym rozstrzygnięciu wniesionego środka odwoławczego – zarówno protestu, jak i odwołania. Z uwagi na powyższe IOK, informując o negatywnym wyniku ponownej oceny projektu, powinna zawrzeć także pouczenie o możliwości wniesienia przez wnioskodawcę skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30c *ustawy*.

Z uwagi na zapis art. 30c ust. 1 w związku z art. 30i *ustawy* skarga przysługuje także w sytuacji pozostawienia bez rozpatrzenia środka odwoławczego, który wniesiono w sytuacji wyczerpania alokacji na realizację działania lub priorytetu.

Skarga przysługuje także w przypadkach dotyczących realizacji postanowień art. 4 *nowelizacji ustawy*, o czym mowa poniżej.

Wznawianie postępowań w zakresie przeprowadzenia oceny projektu.

Art. 4 *nowelizacji ustawy* wskazuje, że w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej nowelizacji wnioskodawca, który ubiegał się o dofinansowanie na podstawie *ustawy*, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie *nowelizacji ustawy* i jego projekt uzyskał negatywną ocenę, może żądać wznowienia przeprowadzenia tej oceny.

Zgodnie z art. 4 w uchwalonym brzmieniu:

- 1) **żądanie wznowienia** przeprowadzenia oceny projektu **rozpatruje instytucja, która poinformowała wnioskodawcę o negatywnej ocenie projektu, czyli IOK** (tym samym do tej instytucji należy to żądanie wnieść),
- 2) zgodnie z art. 4 ust. 3 **nie wznowia** się przeprowadzenia oceny projektu, **jeżeli zakończony został konkurs lub dana tura konkursu**, w ramach którego wnioskodawca ubiegał się o dofinansowanie.

Wobec faktu, iż art. 4 ust. 3 *nowelizacji ustawy* uzależnia możliwość wznowienia przeprowadzenia oceny projektu od „zakończenia konkursu lub danej tury konkursowej”, a jednocześnie nie wprowadza definicji „zakończenia” w przypadku PO KL decydującym czynnikiem uniemożliwiającym wznowienie oceny jest zakończenie konkursu rozumiane jako moment, w którym opublikowana została lista rankingowa.

- 3) rozstrzygnięcia, które może podjąć właściwa instytucja w przypadku wznowienia postępowania:

- a. **odmowa uchylenia dotychczasowego rozstrzygnięcia** w przedmiocie oceny projektu, jeżeli w wyniku wznowienia przeprowadzenia oceny projektu **mogłoby być podjęte wyłącznie rozstrzygnięcie odpowiadające dotychczasowemu**⁵⁵,
- b. **uchylenie dotychczasowego rozstrzygnięcia i przekazanie projektu do właściwego etapu oceny**. Z sytuacją taką będziemy mieć do czynienia w przypadku, jeżeli w wyniku wznowienia przeprowadzenia oceny projektu **właściwa instytucja stwierdzi, że w związku ze zgłoszonymi przez wnioskodawcę zarzutami do przeprowadzonej oceny konieczne jest powtórzenie tego jej etapu, którego wynik przesądził o negatywnej ocenie projektu,**
- c. **zmiana wcześniejszego rozstrzygnięcia w przedmiocie oceny projektu i przekazanie projektu do kolejnego etapu**. Znajdzie to zastosowanie w sytuacji, w której w wyniku wznowienia przeprowadzenia oceny projektu **okaże się, że zarzuty wnioskodawcy zgłoszone pod jej adresem są zasadne i jednocześnie możliwa jest zmiana rozstrzygnięcia** i przekazanie projektu do kolejnego etapu oceny **bez konieczności powtarzania** tego jej etapu, którego wynik przesądził o negatywnej ocenie projektu,
- d. **stwierdzenie, że ocena została przeprowadzona w sposób naruszający prawo** (przy czym należy to rozumieć jako wydanie rozstrzygnięcia w oparciu o przepisy, których konstytucyjność została zakwestionowana, a nie jako wadliwe rozstrzygnięcie jako takie), w przypadku, **gdy zachodzą przesłanki do zmiany wcześniejszego rozstrzygnięcia w tym zakresie, jednakże nastąpiło już wyczerpania alokacji**, o której mowa w art. 30a ust. 1 pkt 2 *ustawy*.

W przypadku rozstrzygnięć, o których mowa wyżej w **lit. a i d (czyli z art. 4 ust. 3 pkt 1 i 4 nowelizacji ustawy)**, wnioskodawcy przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, o czym należy go pouczyć.

Od rozstrzygnięć, o których mowa wyżej w **lit. b i c (czyli z art. 4 ust. 3 pkt 2 i 3 nowelizacji ustawy)**, skarga nie przysługuje z uwagi na to, że rozstrzygnięcia te nie kończą postępowania z projektem na poziomie danego programu operacyjnego.

Sposób postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu w przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego

IOK powinna dążyć do zapewnienia środków na dofinansowanie wszystkich projektów, które w wyniku ponownej oceny w ramach procedury odwoławczej uzyskały możliwość otrzymania dofinansowania w ramach konkursu, w którym zostały złożone.

IP w porozumieniu z IOK (jeśli IOK jest IP2) może utworzyć w tym celu rezerwę finansową, której wysokość określa we własnym zakresie. Tryb ustalania i uruchamiania rezerwy finansowej, ustanawianej w celu finansowania umów zawartych z wnioskodawcami, którzy pozytywnie przeszli procedurę odwoławczą powinien być w przejrzysty sposób opisany w dokumentacji konkursowej oraz w procedurach wewnętrznych IOK.

W przypadku, gdy rezerwa finansowa nie zostanie wykorzystana na ewentualne środki odwoławcze wnoszone przez wnioskodawców decyzja w kwestii przeznaczenia niewykorzystanych środków z rezerwy finansowej celem dofinansowania kolejnych wniosków z listy rankingowej, bądź przeniesienia tej kwoty na kolejny konkurs pozostaje

⁵⁵ Fakt stwierdzenia niekonstytucyjności niektórych spośród przepisów *ustawy* nie oznacza, że również ocena dokonana na ich podstawie przeprowadzona została w sposób nieprawidłowy. Jak zauważył TK w uzasadnieniu do wyroku z dnia 12 grudnia 2011 r., „zazwyczaj wynik zakończonych konkursów byłby identyczny także wtedy, gdyby ich zasady (skierowane „na zewnątrz” – do uczestników konkursów) zostały uregulowane w aktach praw powszechnie obowiązującego.”.

w kompetencji IOK. Sposób dysponowania rezerwą finansową w określonym powyżej przypadku powinien być w przejrzysty sposób opisany w dokumentacji konkursowej oraz w procedurach wewnętrznych IOK.

Procedury dotyczące ponownej oceny wniosków powinny uwzględniać zasadę równego traktowania wnioskodawców, których wnioski zostały wybrane bez zastosowania procedury odwoławczej oraz tych, których wnioski trafiły do ponownej oceny w wyniku uwzględnienia protestu, odwołania lub skargi.

Możliwe jest dołączenie wniosków ponownie ocenionych na etapie weryfikacji formalnej do etapu weryfikacji merytorycznej projektów ocenianych po raz pierwszy w konkursie zamkniętym, o ile zaawansowanie prac KOP na to pozwala lub możliwa jest organizacja oddzielnego posiedzenia KOP dla weryfikacji merytorycznej ww. wniosków. Dla wniosków skierowanych do ponownej oceny na etapie weryfikacji merytorycznej konieczne jest powołanie KOP w celu ich ponownej oceny.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia środka odwoławczego od wyników oceny globalnej IOK powołuje posiedzenie panelu ekspertów w celu dokonania ponownej oceny wniosku. Na jednym posiedzeniu panelu ekspertów może być dokonywana ocena więcej niż jednego wniosku, w stosunku do którego pozytywnie rozpatrzono środek odwoławczy.

Uzyskanie dofinansowania przez projekty w ramach procedury odwoławczej nie powoduje konieczności zmiany na pierwotnych listach projektów wyłonionych do dofinansowania tworzonych dla danego konkursu.

Wymagane jest również utworzenie w ramach dokumentacji danego konkursu informacji na temat wszystkich wniosków ocenianych w ramach procedury odwoławczej niezależnie od wyniku przedmiotowej oceny. Informacja ta powinna zawierać dane na temat wniosku oraz wskazywać: czy wniosek został przywrócony do oceny na skutek protestu, odwołania lub skargi do sądu administracyjnego, liczbę uzyskanych punktów oraz czy wniosek uzyskał, czy nie uzyskał dofinansowania.

Informacja powinna być tworzona na bieżąco i podawana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej IOK co najmniej raz w miesiącu.

Jednocześnie projekty, na realizację których podpisano umowy w wyniku procedury odwoławczej podlegają włączeniu do listy zawartych umów na tych samych zasadach co wnioski w standardowej procedurze wyboru, jednak z podaniem informacji, iż dofinansowanie zostało przyznane w ramach procedury odwoławczej.

Zgodnie z art. 30f *ustawy* procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały zakwalifikowane do dofinansowania. Zatem w odniesieniu do projektów, które pomyślnie przeszły dany etap lub wszystkie etapy kwalifikacji do dofinansowania, powinny być kontynuowane wszelkie niezbędne procedury, z zawarciem umowy włącznie.

W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dokumencie mają zastosowanie przepisy *ustawy* w brzmieniu określonym przez *nowelizację ustawy*.

6.17 Procedura wyboru projektów „modelowych”

Projekty modelowe stanowią odwzorowanie opisanego modelu – sposobu funkcjonowania danej instytucji albo kompleksowego i trwałego działania w określonym zakresie, przy czym z góry znany jest cel oraz zestaw działań/narzędzi, które prowadzą do jego osiągnięcia.

Trwałość działania realizowanego w ramach projektu „modelowego” należy rozumieć jako możliwość kontynuacji danego projektu w określonej społeczności lokalnej lub kontynuacji

rozwiązania przetestowanego w ramach modelu, w tym również ze środków finansowych innych niż środki Europejskiego Funduszu Społecznego albo też jako zdobycie umiejętności zastosowania rozwiązań zawartych w danym modelu przez podmiot realizujący projekt i możliwość wykorzystania modelu w przyszłości.

Odpowiedzialność za właściwe uzasadnienie potrzeby zastosowania modelowego rozwiązania na określonym terenie oraz za udowodnienie, czy dane rozwiązanie skutecznie odpowiada na daną potrzebę leży nie po stronie projektodawcy, ale po stronie IOK. Powyższe elementy muszą być opisane w dokumentacji konkursowej. Zadaniem projektodawcy jest natomiast dostosowanie modelu do konkretnego lokalnego kontekstu.

Procedura wyboru projektów „modelowych” może zostać zastosowana przez IOK po uprzednim uzgodnieniu z IZ PO KL. IOK zawiera informację o zastosowaniu procedury wyboru projektów „modelowych” w ramach danego konkursu we właściwej dokumentacji konkursowej. Wsparcie udzielane w ramach projektów „modelowych” jest tożsame z typami operacji wskazanymi w SzOP PO KL dla danego Działania/Poddziałania PO KL.

Procedura wyboru projektów „modelowych” złożona jest z 2 etapów:

- a) etapu oceny formalno-merytorycznej;
- b) etapu oceny globalnej (w tym ewentualnych negocjacji).

6.17.1 Etap oceny formalno-merytorycznej

1. IOK prowadzi nabór wniosków na zasadach dla konkursu zamkniętego.
2. Dokumentacja konkursowa zawiera opis konkretnego problemu (potrzeby) w danym regionie ze wskazaniem obszarów, w których on jest szczególnie nasilony, a także wskazuje na konkretne rozwiązania, które powinny być wdrażane na tych obszarach w ramach projektów skierowanych do realizacji w wyniku rozstrzygnięcia danego konkursu.
3. Między datą rozpoczęcia naboru a datą jego zakończenia nie może upłynąć mniej niż 20 dni.
4. Wniosek może być złożony w wersji papierowej i w wersji elektronicznej albo jedynie drogą elektroniczną (bez wersji papierowej) zgodnie z zasadami określonymi w podrozdziale **6.2 Złożenie wniosku**.
5. W ciągu 10 dni od zakończenia naboru wniosków IOK powołuje KOP. Zasady pracy KOP ustalane są zgodnie z zapisami podrozdziału **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne** oraz podrozdziału **6.5 Ocena merytoryczna – procedura**.
6. W ramach KOP dokonywana jest ocena formalno-merytoryczna projektu. Oceny formalno-merytorycznej dokonuje dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania przez Przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP.
7. Ocena przeprowadzana jest na podstawie *Karty oceny formalno-merytorycznej* (KOFM) (patrz: **Załącznik 4 D**).
8. Etapowi weryfikacji formalnej w ramach oceny formalno-merytorycznej podlega każdy złożony w trakcie prowadzonego naboru wniosek o dofinansowanie (o ile został złożony w terminie określonym przez IOK i nie został wycofany przez projektodawcę). Wnioski złożone po zakończeniu naboru pozostają bez rozpatrzenia, jednakże szczegółowe procedury odnośnie do postępowania z takimi wnioskami określa IOK w swoich wewnętrznych procedurach.
9. Etap weryfikacji formalnej przeprowadzany jest w oparciu o kryteria formalne i kryteria dostępu (zgodnie z dokumentacją konkursową).
10. W przypadku stwierdzenia przez oceniającego
  - a) spełniania przez wniosek wszystkich kryteriów formalnych i kryteriów dostępu,

- b) niespełnienia przez wniosek któregokolwiek z kryteriów dostępu, którego spełnienie wymaga korekty i/lub uzupełnienia wniosku w zakresie niezmiennym sumy kontrolnej wniosku albo zmieniającym sumę kontrolną wniosku, jeśli IOK w dokumentacji konkursowej umożliwiła dokonanie takiej korekty i/lub uzupełnienia i/lub
- c) niespełnienia kryteriów formalnych, których spełnienie wymaga korekty i/lub uzupełnienia, niezmiennych sumy kontrolnej wniosku albo zmieniających sumę kontrolną wniosku i IOK w dokumentacji konkursowej umożliwiła dokonanie takiej korekty i/lub uzupełnienia

oceniający dokonuje weryfikacji merytorycznej wniosku (wypełnia części B-E *Karty oceny formalno-merytorycznej*).

11. W przypadku, gdy

- a) uzupełnienie i/lub korekta wniosku mająca na celu osiągnięcie spełnienia kryteriów dostępu powodowałoby zmianę sumy kontrolnej albo przekraczałoby zakres uzupełnienia i/lub korekty wskazany przez IOK w dokumentacji konkursowej i/lub
- b) uzupełnienie i/lub korekta uchybień formalnych we wniosku powodowałaby zmianę sumy kontrolnej albo przekraczałaby zakres wskazany przez IOK w dokumentacji konkursowej

wniosek jest odrzucany, o czym IOK pisemnie informuje projektodawcę w terminie określonym w wewnętrznych procedurach IOK. W takim przypadku projektodawcy przysługuje wniesienie środka odwoławczego na zasadach określonych w **podrozdziale 6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.

- 12. Ocena formalno-merytoryczna, o ile wniosek skierowany zostanie do weryfikacji merytorycznej, dokonywana jest w ciągu 40 dni od daty rozpoczęcia prac KOP⁵⁶.
- 13. Protokół z prac KOP sporządzany jest na zasadach ogólnych zgodnych z zapisami podrozdziału **6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków**. Protokół z prac KOP zawiera listę wniosków, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów. W związku z etapem oceny globalnej w ramach procedury wyboru projektów „modelowych” nie jest sporządzana lista rankingowa wniosków.
- 14. Jeżeli na etapie oceny formalno-merytorycznej oceniający i/lub przewodniczący KOP wskazali kwestie wymagające negocjacji, stanowisko negocjacyjne sporządzane jest po ocenie formalno-merytorycznej, natomiast negocjacje przeprowadzane są po etapie oceny globalnej, o ile wynik oceny globalnej skierowanego do negocjacji wniosku o dofinansowanie jest pozytywny.
- 15. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP wniosek spełniający wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym i nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny, zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*.
- 16. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP

---

⁵⁶ Termin 40 dni od daty rozpoczęcia prac KOP ma zastosowanie w przypadku dokonywania na posiedzeniu KOP oceny formalno-merytorycznej maksymalnie 200 wniosków. Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków o 200 termin dokonania oceny formalno-merytorycznej może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli na posiedzeniu KOP ocenianych jest od 201 do 400 wniosków termin dokonania oceny formalno-merytorycznej wynosi nie dłużej niż 60 dni od daty rozpoczęcia prac KOP). Termin dokonania oceny formalno-merytorycznej nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby wniosków ocenianych na posiedzeniu KOP.

- a) jeżeli wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne, wszystkie kryteria dostępu, wszystkie kryteria horyzontalne oraz od każdego z oceniających otrzymał minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o zarejestrowaniu wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym i nadaniu mu niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego oraz o wynikach oceny formalno-merytorycznej i skierowaniu wniosku do oceny globalnej;
  - b) jeżeli na etapie oceny formalno-merytorycznej stwierdzono uchybienia formalne i/lub niespełnienie kryteriów dostępu wskazane w dokumentacji konkursowej jako podlegające poprawie i/lub uzupełnieniom, a oceniający podjęli decyzję o skierowaniu wniosku do weryfikacji merytorycznej i wynik weryfikacji jest pozytywny (tzn. wniosek spełnia wszystkie kryteria horyzontalne oraz uzyskał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej), IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o możliwości korekty i/lub uzupełnienia wniosku w związku z uchybieniami formalnymi i/lub niespełnianiem kryteriów dostępu;
  - c) jeżeli w wyniku oceny formalno-merytorycznej wniosek nie spełnia co najmniej jednego kryterium horyzontalnego i/lub nie uzyskał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o odrzuceniu wniosku.
17. Pismo, o którym mowa w pkt 16 lit. a) i lit. c) zawiera całą treść *Karty oceny formalno-merytorycznej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny formalno-merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację członków panelu ekspertów dokonujących oceny). W przypadku, gdy pismo zawiera treść *Karty oceny formalno-merytorycznej* na pisemne wystąpienie projektodawcy IOK wysyła również w terminie 3 dni od daty otrzymania pisma od projektodawcy kopię *Karty oceny formalno-merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski). Odpowiednie zapisy dotyczące przekazywania projektodawcom informacji dotyczących oceny formalno-merytorycznej wniosku powinny zostać uregulowane w procedurach wewnętrznych IOK oraz stanowić element dokumentacji konkursowej.
18. W przypadku otrzymania przez projektodawcę pisma, o którym mowa w pkt 16 lit. b), projektodawca w ciągu 5 dni dokonuje korekty i/lub uzupełnienia wniosku w zakresie wskazanym przez IOK, a IOK w ciągu 5 dni dokonuje ponownej weryfikacji formalnej wniosku.
19. Po dokonaniu przez projektodawcę korekty i/lub uzupełnienia, o których mowa w pkt 16 lit. b) i ponownej weryfikacji przez IOK,
- a) jeżeli skorygowany i/lub uzupełniony wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu, IOK wysyła do projektodawcy pismo, o którym mowa w pkt 16 lit. a), a wniosek jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym i nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny, zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*;
  - b) jeżeli skorygowany i/lub uzupełniony wniosek nadal zawiera uchybienia formalne i/lub nie spełnia kryteriów dostępu wskazanych w dokumentacji konkursowej jako podlegające poprawie i/lub uzupełnieniom, podlega on odrzuceniu, o czym IOK

pisemnie informuje projektodawcę w terminie określonym w wewnętrznych procedurach IOK. W takim przypadku projektodawcy przysługuje wniesienie środka odwoławczego na zasadach określonych w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.

20. W przypadku otrzymania przez projektodawcę pisma, o którym mowa w pkt 16 lit. c) zastosowanie mają zasady procedury odwoławczej określone w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.
21. Środek odwoławczy w zakresie wyniku weryfikacji merytorycznej wniosku (części B-E KOFM) może zostać wniesiony w sytuacji, gdy w odniesieniu do tego samego wniosku wniesiony został również środek odwoławczy w zakresie weryfikacji formalnej (część A KOFM) i został on rozpatrzony pozytywnie.
22. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP sporządzana jest lista wszystkich wniosków, które podlegały ocenie formalno-merytorycznej ze wskazaniem, które wnioski skierowane zostały do oceny globalnej, które do korekty i/lub uzupełnienia w związku z uchybieniami formalnymi, a które zostały odrzucone. Lista – niezwłocznie po jej zatwierdzeniu w trybie zgodnym z procedurami wewnętrznymi IOK – publikowana jest na stronie internetowej IOK.

6.17.2 Etap oceny globalnej wniosków o dofinansowanie (w tym ewentualne negocjacje)

23. Ocena globalna dokonywana jest w odniesieniu do wszystkich wniosków, które zdobyły minimum 60 punktów ogółem, uzyskały minimum 60% punktów w każdym z punktów 3.1 i 3.4, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6 i 3.7 oraz IV części C KOFM oraz spełniają wszystkie kryteria horyzontalne.
24. Etap oceny globalnej obejmuje analizę elementów wskazanych we właściwym kryterium globalnym przyjętym przez Komitet Monitorujący PO KL w oparciu o zapisy wniosków o dofinansowanie i uszeregowanie wniosków w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu. Kryterium globalne umieszczane jest w załączniku o charakterze informacyjnym do właściwego dla danego Priorytetu PO KL Planu działania oraz podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej IOK.
25. Kryteria globalne mogą spełnić i otrzymać dofinansowanie tylko te projekty (wg wskazanej przez panel ekspertów kolejności), które można dofinansować w ramach dostępnej na konkurs alokacji. Panel ekspertów może rekomendować do dofinansowania większą liczbę projektów niż pozwala na to alokacja dostępna na konkurs, jeżeli możliwe jest zwiększenie alokacji na konkurs po etapie oceny globalnej.
26. Jeżeli po przeprowadzeniu oceny globalnej projektodawca zrezygnuje z podpisania umowy o dofinansowanie lub IOK odstąpi od podpisania umowy o dofinansowanie, to panel ekspertów jest ponownie powoływany w celu dokonania wyboru innego / innych projektów do dofinansowania w ramach alokacji dostępnej na konkurs.
27. Oceny globalnej dokonuje panel ekspertów powołany przez IOK.
28. W ramach jednego posiedzenia panelu ekspertów może być zorganizowanych kilka spotkań.
29. Panel ekspertów funkcjonuje na podstawie regulaminu określonego przez IOK.
30. Pracami panelu ekspertów kieruje przewodniczący, który może wyznaczyć swojego zastępcę.

31. Funkcję przewodniczącego panelu ekspertów pełni osoba kierująca IOK lub osoba wskazana przez osobę kierującą IOK. Może to być ta sama osoba, która jest przewodniczącym KOP w ramach danego konkursu.
32. Panel ekspertów składa się z minimum 5 członków oraz przewodniczącego, przy czym jeżeli członków jest więcej niż 5, to ich liczba musi być nieparzysta.
33. Posiedzenie panelu ekspertów zwoływane jest nie później niż 15 dni po zatwierdzeniu protokołu z prac KOP. Termin zwołania panelu ekspertów może ulec przesunięciu o czas potrzebny na przeprowadzenie korekty i/lub uzupełnienia wniosków w związku z uchybieniami formalnymi i/lub niespełnieniem kryteriów dostępu stwierdzonymi na etapie oceny formalno-merytorycznej.
34. Prace panelu ekspertów powinny zakończyć się w ciągu 20 dni od dnia jego zwołania pod warunkiem, że do oceny globalnej skierowano nie więcej niż 80 wniosków. Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków o 80 termin dokonania oceny globalnej może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli do oceny globalnej skierowano od 81 do 160 wniosków termin zakończenia prac panelu ekspertów wynosi nie dłużej niż 40 dni od dnia jego zwołania). Termin zakończenia prac panelu ekspertów nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby wniosków skierowanych do oceny globalnej. Za datę zakończenia prac panelu ekspertów należy uznać datę zatwierdzenia kart oceny globalnej wszystkich wniosków podlegających ocenie na etapie oceny globalnej.
35. Panel ekspertów podejmuje decyzje zwykłą większością głosów. W głosowaniu biorą udział członkowie panelu ekspertów oraz jego przewodniczący w obecności co najmniej 4/5 składu panelu ekspertów. W przypadku, gdy wynik głosowania nie pozwala na podjęcie decyzji panelu ekspertów ostateczną decyzję podejmuje jego przewodniczący.
36. Prawo do dokonywania oceny globalnej wniosków mają członkowie panelu ekspertów (w tym przewodniczący panelu).
37. Członków panelu ekspertów powołuje przewodniczący panelu spośród ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy oraz pracowników IOK, właściwej IP (jeżeli IOK jest IP2)⁵⁷, właściwej IP2 (jeżeli IOK jest IP)⁵⁸ lub jednostki organizacyjnej właściwego samorządu województwa albo jednostki podległej właściwemu organowi administracji rządowej. W przypadku ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy i pracowników IOK w ocenie globalnej nie mogą brać udziału te same osoby, które brały udział w ocenie formalno-merytorycznej w ramach danego konkursu (nie dotyczy to przewodniczącego panelu ekspertów, ani jego zastępcy).
38. Członków panelu ekspertów będących pracownikami IOK, właściwej IP, właściwej IP2 lub jednostki organizacyjnej właściwego samorządu województwa albo jednostki podległej właściwemu organowi administracji rządowej nie może być więcej niż 50%.
39. Osoby powołane do składu panelu ekspertów ani przewodniczący panelu ekspertów nie muszą posiadać odpowiedniego certyfikatu wymaganego zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ do dokonywania oceny merytorycznej w ramach danego Priorytetu PO KL. IZ może wydać IOK rekomendację w zakresie składu panelu ekspertów dla danego konkursu.

---

⁵⁷ Powołanie do składu panelu ekspertów z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP2 – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

⁵⁸ Powołanie do składu panelu ekspertów z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP2 (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

40. Decyzja członków panelu ekspertów w odniesieniu do danego wniosku o dofinansowanie wyrażana jest na jednej *Karcie oceny globalnej* (wzór w **Załączniku 4E**).
41. Z posiedzenia panelu ekspertów sporządzany jest protokół. Protokół sporządzany jest przez sekretarza panelu ekspertów powołanego przez IOK.
42. Ocena globalna dokonana przez panel ekspertów podlega uzasadnieniu. Uzasadnienie sporządzane jest przez członków panelu ekspertów na wzorze *Karty oceny globalnej*.
43. IOK – na potrzeby panelu ekspertów – może zlecić wykonanie opinii ekspertom z właściwej dla danego konkursu dziedziny.
44. Po zakończeniu oceny globalnej sporządzana jest lista wszystkich wniosków, które podlegały ocenie globalnej, uszeregowanych w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu, ze wskazaniem, które wnioski uzyskały pozytywną ocenę, a które zostały odrzucone. Lista przedkładana jest niezwłocznie do zatwierdzenia właściwemu organowi lub jego upoważnionemu przedstawicielowi, który zatwierdza listę w terminie 5 dni od daty jej przedłożenia. Niezwłocznie po zatwierdzeniu listy podlega ona publikacji na stronie internetowej IOK.
45. W terminie 10 dni od daty zakończenia prac panelu ekspertów IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o wynikach oceny globalnej oraz ewentualnej konieczności przeprowadzenia negocjacji. IOK informuje również projektodawcę o przewidywanym terminie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.
46. Pismo, o którym mowa powyżej zawiera całą treść *Karty oceny globalnej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny globalnej* (bez danych pozwalających na identyfikację członków panelu ekspertów dokonujących oceny). W przypadku, gdy pismo zawiera treść *Karty oceny globalnej* na pisemne wystąpienie projektodawcy IOK wysyła również w terminie 3 dni od daty otrzymania pisma od projektodawcy kopię *Karty oceny globalnej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski). Odpowiednie zapisy dotyczące przekazywania projektodawcom informacji dotyczących oceny globalnej wniosku powinny zostać uregulowane w procedurach wewnętrznych IOK oraz stanowić element dokumentacji konkursowej.
47. IOK, wzywając projektodawcę do negocjacji określa termin i formę ich przeprowadzenia, mając na uwadze zachowanie 20-dniowego terminu na zakończenie negocjacji.
48. Od negatywnego wyniku oceny globalnej przysługuje wniesienie środka odwoławczego na ogólnych zasadach określonych w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.
49. W kwestiach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają ogólne zasady wyboru projektów określone w rozdziale 6 niniejszego dokumentu.

6.18 Procedura wyboru projektów „oryginalnych”

Projekty „oryginalne” powinny odpowiadać w różnorodny sposób na zdefiniowany problem lub potrzebę, przy czym z góry znany jest cel, ale nie narzędzia/działania prowadzące do jego osiągnięcia.

IOK definiuje w dokumentacji konkursowej problemy i potrzeby wymagające rozwiązania w danym regionie lub subregionie. Projektodawcy w ramach składanych wniosków o dofinansowanie proponują działania, które mają na nie odpowiedzieć, decydując o wyborze odpowiednich metod i narzędzi.

IOK powinna z góry określić, jakiego typu rezultaty/wskaźniki pomiaru celów zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektów i jaką zmianę mają one przynieść (przede wszystkim w odniesieniu do grupy docelowej).

Docelowo wybrane i zakończone z powodzeniem projekty „oryginalne” powinny przechodzić proces walidacji ich rezultatów i ocenę, czy powinny być uznane za rozwiązania modelowe. Jeśli walidacja będzie pozytywna powinny być opisywane i uzupełniać listę modeli wykorzystywaną przez IOK w procedurze wyboru projektów „modelowych”.

Procedura wyboru projektów „oryginalnych” może zostać zastosowana przez IOK po uprzednim uzgodnieniu z IZ PO KL. IOK zawiera informację o zastosowaniu procedury wyboru projektów „oryginalnych” w ramach danego konkursu we właściwej dokumentacji konkursowej. Wsparcie udzielane w ramach projektów „oryginalnych” jest tożsame z typami operacji wskazanymi w SzOP PO KL dla danego Działania/Poddziałania PO KL.

Procedura wyboru projektów „oryginalnych” złożona jest z 3 etapów:

- a) etapu naboru i oceny fiszek projektowych (etap ten jest nieobligatoryjny);
- b) etapu oceny formalno-merytorycznej;
- c) etapu oceny globalnej (w tym ewentualnych negocjacji).

6.18.1 Etap naboru i oceny fiszek projektowych

1. IOK co najmniej 10 dni przed ogłoszeniem naboru fiszek projektowych publikuje ogłoszenie prasowe i internetowe (dokumentację konkursową) zgodnie z trybem i zasadami określonymi w podrozdziale **6.1 Ogłoszenie konkursu**.
2. Dokumentacja konkursowa zawiera dodatkowo informację o terminie naboru fiszek projektowych i wzór fiszki projektowej.
3. Nabór wniosków o dofinansowanie poprzedzony jest naborem fiszek projektowych. Wzór fiszki projektowej zawarty jest w **Załączniku 20**. Fiszka projektowa oceniana jest przez pracowników IOK oraz – jeżeli IOK tak postanowi – ekspertów zewnętrznych (nie muszą to być eksperci, o których mowa w art. 31 ustawy).
4. Fiszki projektowe składane są do IOK w terminie do 10 dni od daty ogłoszenia naboru. Fiszki złożone do IOK po tym terminie nie podlegają ocenie.
5. Fiszki projektowe oceniane są w terminie 20 dni⁵⁹ od upływu terminu na ich składanie. Ocena dokonywana jest przez pracownika IOK na *Karcie oceny fiszki projektowej* (sporządzonej zgodnie ze wzorem określonym w **Załączniku 20**).
6. Ocena fiszek nie jest oceną projektów w rozumieniu ustawy.
7. Złożenie fiszki projektowej nie jest obligatoryjne i nie ma wpływu na proces składania i oceny wniosków o dofinansowanie. Ocena fiszki ma na celu wskazanie projektodawcy, czy zaproponowany pomysł wpisuje się w założenia konkursu. Ocena nie ma mocy wiążącej, tzn. nie decyduje o negatywnej lub pozytywnej ocenie składanego na dalszym etapie konkursu wniosku o dofinansowanie. Projektodawcy nie przysługuje wniesienie środka odwoławczego od dokonanej oceny.
8. W fiszce projektowej projektodawcy przedstawiają pomysły projektów zawierające rozwiązanie problemu z tematyki objętej konkursem.
9. Fiszkę projektową projektodawcy wysyłają drogą elektroniczną na adres elektroniczny wskazany w dokumentacji konkursowej. Fiszka projektowa nie musi być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym. Projektodawca może złożyć liczbę fiszek

---

⁵⁹ Termin 20 dni od upływu terminu na składanie fiszek projektowych ma zastosowanie w przypadku dokonywania oceny maksymalnie 200 fiszek. Przy każdym kolejnym wzroście liczby fiszek o 200 termin dokonania oceny może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli ocenianych jest od 201 do 400 fiszek termin oceny wynosi nie dłużej niż 60 dni od daty upływu terminu na składanie fiszek. Termin dokonania oceny fiszek nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby ocenianych fiszek.

projektowych taką, jaka obowiązuje w ramach danego konkursu w odniesieniu do wniosków o dofinansowanie na podstawie odpowiedniego kryterium dostępu (o ile takie kryterium dostępu zostało ustanowione).

10. IOK może zdecydować o zorganizowaniu dodatkowych spotkań, na których projektodawcy będą mogli zaprezentować założenia swojego projektu. Jeśli IOK zdecyduje się na organizację spotkań, muszą zostać one przeprowadzone (w celu zachowania zasady równych szans) ze wszystkimi projektodawcami, którzy złożyli fiszki projektowe, o ile poszczególni projektodawcy wyrażą chęć uczestnictwa w takim spotkaniu lub nie zrezygnują z uczestnictwa w już umówionym spotkaniu.
11. W spotkaniu może wziąć udział – oprócz pracowników IOK – ekspert zewnętrzny posiadający wiedzę i doświadczenie w dziedzinie objętej konkursem (nie musi to być ekspert, o którym mowa w art. 31 ustawy).
12. Z każdego spotkania sporządzany jest protokół, który podpisuje przedstawiciel projektodawcy oraz przedstawiciel IOK (zgodnie z procedurami wewnętrznymi IOK).
13. Ocena fiszki projektowej przekazywana jest pisemnie do projektodawcy w terminie 5 dni od daty zatwierdzenia *Karty oceny fiszki projektowej* oraz w wersji elektronicznej na adres poczty elektronicznej podany w fiszce.
14. Pismo oraz wiadomość elektroniczna, o której mowa powyżej zawiera całą treść *Karty oceny fiszki projektowej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny fiszki projektowej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających fiszkę).

6.18.2 Etap oceny formalno-merytorycznej

15. IOK prowadzi nabór wniosków na zasadach dla konkursu zamkniętego, przy czym (z uwagi na etap naboru i opiniowania fiszek projektowych) okres naboru wniosków zależy od daty zakończenia oceny złożonych fiszek projektowych i harmonogram przeprowadzania konkursu określony w podrozdziale **6.1 Ogłoszenie konkursu** może zostać przez IOK dostosowany do specyfiki naboru projektów „oryginalnych”.
16. Nabór wniosków o dofinansowanie rozpoczyna się nie później niż 5 dni od daty wysłania przez IOK ostatniej oceny fiszki projektowej złożonej w ramach danego konkursu i trwa nie krócej niż 30 dni od daty jego rozpoczęcia.
17. Wniosek może być złożony w wersji papierowej i w wersji elektronicznej albo jedynie drogą elektroniczną (bez wersji papierowej) zgodnie z zasadami określonymi w podrozdziale **6.2 Złożenie wniosku**.
18. Jeżeli projektodawca złożył fiszkę projektową, to może złożyć wniosek o dofinansowanie po otrzymaniu od IOK informacji dotyczącej wyników oceny fiszki (otrzymanie fiszki projektowej potwierdzone jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru).
19. W ciągu 10 dni od zakończenia naboru wniosków IOK powołuje KOP. Zasady pracy KOP ustalane są zgodnie z zapisami podrozdziału **6.4 Ocena merytoryczna – zasady ogólne** oraz podrozdziału **6.5 Ocena merytoryczna – procedura**.
20. W ramach KOP dokonywana jest ocena formalno-merytoryczna projektu. Oceny formalno-merytorycznej dokonuje dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania przez Przewodniczącego KOP na posiedzeniu KOP.
21. Ocena przeprowadzana jest na podstawie *Karty oceny formalno-merytorycznej* (KOFM) (patrz: **Załącznik 4D**).
22. Etapowi weryfikacji formalnej w ramach oceny formalno-merytorycznej podlega każdy złożony w trakcie prowadzonego naboru wniosek o dofinansowanie (o ile został złożony w terminie określonym przez IOK i nie został wycofany przez projektodawcę). Wnioski złożone po zakończeniu naboru pozostają bez rozpatrzenia, jednakże szczegółowe

procedury odnośnie do postępowania z takimi wnioskami określa IOK w swoich wewnętrznych procedurach.

23. Etap weryfikacji formalnej przeprowadzany jest w oparciu o kryteria formalne i kryteria dostępu (zgodnie z dokumentacją konkursową).
24. W przypadku stwierdzenia przez oceniającego
  - a) spełnienia przez wniosek wszystkich kryteriów formalnych i kryteriów dostępu,
  - b) niespełnienia przez wniosek któregośkolwiek z kryteriów dostępu, którego spełnienie wymaga korekty i/lub uzupełnienia wniosku w zakresie niezmiennym sumy kontrolnej wniosku albo zmieniającym sumę kontrolną wniosku, jeśli IOK w dokumentacji konkursowej umożliwiła dokonanie takiej korekty i/lub uzupełnienia i/lub
  - c) niespełnienia kryteriów formalnych, których spełnienie wymaga korekty i/lub uzupełnienia, niezmiennych sumy kontrolnej wniosku albo zmieniających sumę kontrolną wniosku i IOK w dokumentacji konkursowej umożliwiła dokonanie takiej korekty i/lub uzupełnienia

oceniający dokonuje weryfikacji merytorycznej wniosku (wypełnia części B-E *Karty oceny formalno-merytorycznej*).

25. W przypadku, gdy
  - a) uzupełnienie i/lub korekta wniosku mająca na celu osiągnięcie spełnienia kryteriów dostępu powodowałaby zmianę sumy kontrolnej albo przekraczałaby zakres uzupełnienia i/lub korekty wskazany przez IOK w dokumentacji konkursowej i/lub
  - b) uzupełnienie i/lub korekta uchybień formalnych we wniosku powodowałaby zmianę sumy kontrolnej albo przekraczałaby zakres wskazany przez IOK w dokumentacji konkursowej

wniosek jest odrzucany, o czym IOK pisemnie informuje projektodawcę w terminie określonym w wewnętrznych procedurach IOK. W takim przypadku projektodawcy przysługuje wniesienie środka odwoławczego na zasadach określonych w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.

26. Przed dokonaniem weryfikacji merytorycznej danego wniosku oceniający zapoznaje się z treścią fiszki projektowej złożonej przez projektodawcę oraz z opinią IOK wydaną na jej temat (o ile fiszka projektowa została złożona). Wynik oceny fiszki projektowej ma dla osób dokonujących oceny formalno-merytorycznej danego wniosku charakter pomocniczy, a nie wiążący.
27. Ocena formalno-merytoryczna, o ile wniosek skierowany zostanie do weryfikacji merytorycznej, dokonywana jest w ciągu 40 dni od daty rozpoczęcia prac KOP⁶⁰.
28. Protokół z prac KOP sporządzany jest na zasadach ogólnych zgodnych z zapisami podrozdziału **6.11 Protokół z prac KOP oraz lista rankingowa wniosków**. Protokół z prac KOP zawiera listę wniosków, które podlegały ocenie merytorycznej, uszeregowanych w kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów. W związku z etapem oceny globalnej w ramach procedury wyboru projektów „oryginalnych” nie jest sporządzana lista rankingowa wniosków.

---

⁶⁰ Termin 40 dni od daty rozpoczęcia prac KOP ma zastosowanie w przypadku dokonywania na posiedzeniu KOP oceny formalno-merytorycznej maksymalnie 200 wniosków. Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków o 200 termin dokonania oceny formalno-merytorycznej może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli na posiedzeniu KOP ocenianych jest od 201 do 400 wniosków termin dokonania oceny formalno-merytorycznej wynosi nie dłużej niż 60 dni od daty rozpoczęcia prac KOP). Termin dokonania oceny formalno-merytorycznej nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby wniosków ocenianych na posiedzeniu KOP.

29. Jeżeli na etapie oceny formalno-merytorycznej oceniający i/lub przewodniczący KOP wskazali kwestie wymagające negocjacji, stanowisko negocjacyjne sporządzane jest po ocenie formalno-merytorycznej, natomiast negocjacje przeprowadzane są po etapie oceny globalnej, o ile wynik oceny globalnej skierowanego do negocjacji wniosku o dofinansowanie jest pozytywny.
30. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP wniosek spełniający wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym i nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny, zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*.
31. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP
- jeżeli wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne, wszystkie kryteria dostępu, wszystkie kryteria horyzontalne oraz uzyskał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o zarejestrowaniu wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym i nadaniu mu niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego oraz o wynikach oceny formalno-merytorycznej i skierowaniu wniosku do oceny globalnej;
  - jeżeli na etapie oceny formalno-merytorycznej stwierdzono uchybienia formalne i/lub niespełnienie kryteriów dostępu wskazane w dokumentacji konkursowej jako podlegające poprawie i/lub uzupełnieniom, a oceniający podjęli decyzję o skierowaniu wniosku do weryfikacji merytorycznej i wynik weryfikacji jest pozytywny (tzn. wniosek spełnia wszystkie kryteria horyzontalne oraz uzyskał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej), IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o możliwości korekty i/lub uzupełnienia wniosku w związku z uchybieniami formalnymi i/lub niespełnianiem kryteriów dostępu;
  - jeżeli w wyniku oceny formalno-merytorycznej wniosek nie spełnia co najmniej jednego kryterium horyzontalnego i/lub nie uzyskał od każdego z oceniających minimum 60 punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz od każdego z oceniających co najmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o odrzuceniu wniosku.
32. Pismo, o którym mowa w pkt 31 lit. a) i lit. c) zawiera całą treść *Karty oceny formalno-merytorycznej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny formalno-merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację członków panelu ekspertów dokonujących oceny). W przypadku, gdy pismo zawiera treść *Karty oceny formalno-merytorycznej* na pisemne wystąpienie projektodawcy IOK wysyła również w terminie 3 dni od daty otrzymania pisma od projektodawcy kopię *Karty oceny formalno-merytorycznej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski). Odpowiednie zapisy dotyczące przekazywania projektodawcom informacji dotyczących oceny formalno-merytorycznej wniosku powinny zostać uregulowane w procedurach wewnętrznych IOK oraz stanowić element dokumentacji konkursowej.
33. W przypadku otrzymania przez projektodawcę pisma, o którym mowa w pkt 31 lit. b), projektodawca w ciągu 5 dni dokonuje korekty i/lub uzupełnienia wniosku w zakresie wskazanym przez IOK, a IOK w ciągu 5 dni dokonuje ponownej weryfikacji formalnej wniosku.

34. Po dokonaniu przez projektodawcę korekty i/lub uzupełnienia, o których mowa w pkt 31 lit. b) i ponownej weryfikacji przez IOK,
- a) jeżeli skorygowany i/lub uzupełniony wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne oraz wszystkie kryteria dostępu, IOK wysyła do projektodawcy pismo, o którym mowa w pkt 31 lit. a), a wniosek jest rejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym i nadawany jest mu niepowtarzalny numer identyfikacyjny, zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej*;
  - b) jeżeli skorygowany i/lub uzupełniony wniosek nadal zawiera uchybienia formalne i/lub nie spełnia kryteriów dostępu wskazanych w dokumentacji konkursowej jako podlegające poprawie i/lub uzupełnieniom, podlega on odrzuceniu, o czym IOK pisemnie informuje projektodawcę w terminie określonym w wewnętrznych procedurach IOK. W takim przypadku projektodawcy przysługuje wniesienie środka odwoławczego na zasadach określonych w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.
35. W przypadku otrzymania przez projektodawcę pisma, o którym mowa w pkt 31 lit. c) zastosowanie mają zasady procedury odwoławczej określone w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.
36. Środek odwoławczy w zakresie wyniku weryfikacji merytorycznej wniosku (części B-E KOFM) może zostać wniesiony również w sytuacji, gdy w odniesieniu do tego samego wniosku wniesiony został środek odwoławczy w zakresie weryfikacji formalnej (część A KOFM) i został on rozpatrzony pozytywnie.
37. W terminie 10 dni od terminu sporządzenia protokołu z prac KOP sporządzana jest lista wszystkich wniosków, które podlegały ocenie formalno-merytorycznej ze wskazaniem, które wnioski skierowane zostały do oceny globalnej, które do korekty i/lub uzupełnienia w związku z uchybieniami formalnymi, a które zostały odrzucone. Lista – niezwłocznie po jej zatwierdzeniu w trybie zgodnym z procedurami wewnętrznymi IOK – publikowana jest na stronie internetowej IOK.

6.18.3 Etap oceny globalnej wniosków o dofinansowanie (w tym ewentualne negocjacje)

38. Ocena globalna dokonywana jest w odniesieniu do wszystkich wniosków, które zdobyły minimum 60 punktów ogółem, uzyskały minimum 60% punktów w każdym z punktów 3.1 i 3.4, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6 i 3.7 oraz IV części C KOFM oraz spełniają wszystkie kryteria horyzontalne.
39. Etap oceny globalnej obejmuje analizę elementów wskazanych we właściwym kryterium globalnym przyjętym przez Komitet Monitorujący PO KL w oparciu o zapisy wniosków o dofinansowanie i uszeregowanie wniosków w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu. Kryterium globalne umieszczane jest w załączniku o charakterze informacyjnym do właściwego dla danego Priorytetu PO KL *Planu działania* oraz podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej IOK.
40. Kryteria globalne mogą spełnić i otrzymać dofinansowanie tylko te projekty (wg wskazanej przez panel ekspertów kolejności), które można dofinansować w ramach dostępnej na konkurs alokacji. Panel ekspertów może rekomendować do dofinansowania większą liczbę projektów niż pozwala na to alokacja dostępna na konkurs, jeżeli możliwe jest zwiększenie alokacji na konkurs po etapie oceny globalnej.
41. Jeżeli po przeprowadzeniu oceny globalnej projektodawca zrezygnuje z podpisania umowy o dofinansowanie lub IOK odstąpi od podpisania umowy o dofinansowanie, to

panel ekspertów jest ponownie powoływany w celu dokonania wyboru innego / innych projektów do dofinansowania w ramach alokacji dostępnej na konkurs.

42. Oceny globalnej dokonuje panel ekspertów powołany przez IOK.
43. W ramach jednego posiedzenia panelu ekspertów może być zorganizowanych kilka spotkań.
44. Panel ekspertów funkcjonuje na podstawie regulaminu określonego przez IOK.
45. Pracami panelu ekspertów kieruje przewodniczący, który może wyznaczyć swojego zastępcę.
46. Funkcję przewodniczącego panelu ekspertów pełni osoba kierująca IOK lub osoba wskazana przez osobę kierującą IOK. Może to być ta sama osoba, która jest przewodniczącym KOP w ramach danego konkursu.
47. Panel ekspertów składa się z minimum 5 członków oraz przewodniczącego, przy czym jeżeli członków jest więcej niż 5, to ich liczba musi być nieparzysta.
48. Posiedzenie panelu ekspertów zwoływane jest nie później niż 15 dni po zatwierdzeniu protokołu z prac KOP. Termin zwołania panelu ekspertów może ulec przesunięciu o czas potrzebny na przeprowadzenie korekty i/lub uzupełnienia wniosków w związku z uchybieniami formalnymi i/lub niespełnianiem kryteriów dostępu stwierdzonymi na etapie oceny formalno-merytorycznej.
49. Prace panelu ekspertów powinny zakończyć się w ciągu 20 dni od dnia jego zwołania pod warunkiem, że do oceny globalnej skierowano nie więcej niż 80 wniosków. Przy każdym kolejnym wzroście liczby wniosków o 80 termin dokonania oceny globalnej może zostać wydłużony o 20 dni (np. jeżeli do oceny globalnej skierowano od 81 do 160 wniosków termin zakończenia prac panelu ekspertów wynosi nie dłużej niż 40 dni od dnia jego zwołania). Termin zakończenia prac panelu ekspertów nie może jednak przekroczyć 80 dni niezależnie od liczby wniosków skierowanych do oceny globalnej. Za datę zakończenia prac panelu ekspertów należy uznać datę zatwierdzenia kart oceny globalnej wszystkich wniosków podlegających ocenie na etapie oceny globalnej.
50. Panel ekspertów podejmuje decyzje zwykłą większością głosów. W głosowaniu biorą udział członkowie panelu ekspertów oraz jego przewodniczący w obecności co najmniej 4/5 składu panelu ekspertów. W przypadku, gdy wynik głosowania nie pozwala na podjęcie decyzji panelu ekspertów ostateczną decyzję podejmuje jego przewodniczący.
51. Prawo do dokonywania oceny globalnej wniosków mają członkowie panelu ekspertów (w tym przewodniczący panelu).
52. Członków panelu ekspertów powołuje przewodniczący panelu spośród ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy oraz pracowników IOK, właściwej IP (jeżeli IOK jest IP2)⁶¹, właściwej IP2 (jeżeli IOK jest IP)⁶² lub jednostki organizacyjnej właściwego samorządu województwa albo jednostki podległej właściwemu organowi administracji rządowej. W przypadku ekspertów, o których mowa w art. 31 ustawy i pracowników IOK w ocenie globalnej nie mogą brać udziału te same osoby, które brały udział w ocenie

---

⁶¹ Powołanie do składu panelu ekspertów z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP2 – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

⁶² Powołanie do składu panelu ekspertów z prawem dokonywania oceny wniosków pracowników IP2 (jeżeli IP podejmie taką decyzję) – w przypadku, gdy IOK jest IP – może nastąpić pod warunkiem zawarcia pomiędzy IP a IP2 porozumienia przewidującego podział kompetencji odnoszących się do wyboru projektów w ramach PO KL.

formalno-merytorycznej w ramach danego konkursu (nie dotyczy to przewodniczącego panelu ekspertów, ani jego zastępcy).

53. Członków panelu ekspertów będących pracownikami IOK, właściwej IP, właściwej IP2 lub jednostki organizacyjnej właściwego samorządu województwa albo jednostki podległej właściwemu organowi administracji rządowej nie może być więcej niż 50%.
54. Osoby powołane do składu panelu ekspertów ani przewodniczący panelu ekspertów nie muszą posiadać odpowiedniego certyfikatu wymaganego zgodnie z polityką szkoleniową określoną przez IZ do dokonywania oceny merytorycznej w ramach danego Priorytetu PO KL. IZ może wydać IOK rekomendację w zakresie składu panelu ekspertów dla danego konkursu.
55. Decyzja panelu ekspertów w odniesieniu do danego wniosku o dofinansowanie wyrażana jest na *Karcie oceny globalnej* (wzór w **Załączniku 4E**).
56. Z posiedzenia panelu ekspertów sporządzany jest protokół. Protokół sporządzany jest przez sekretarza panelu ekspertów powołanego przez IOK.
57. Ocena globalna dokonana przez panel ekspertów podlega uzasadnieniu. Uzasadnienie sporządzane jest przez członków panelu ekspertów na wzorze *Karty oceny globalnej*.
58. IOK – na potrzeby panelu ekspertów – może zlecić wykonanie opinii ekspertom z właściwej dla danego konkursu dziedziny.
59. Po zakończeniu oceny globalnej sporządzana jest lista wszystkich wniosków, które podlegały ocenie globalnej, uszeregowanych w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu, ze wskazaniem, które wnioski uzyskały pozytywną ocenę, a które zostały odrzucone. Lista przedkładana jest niezwłocznie do zatwierdzenia właściwemu organowi lub jego upoważnionemu przedstawicielowi, który zatwierdza listę w terminie 5 dni od daty jej przedłożenia. Niezwłocznie po zatwierdzeniu listy podlega ona publikacji na stronie internetowej IOK.
60. W terminie 10 dni od daty zakończenia prac panelu ekspertów IOK wysyła do projektodawcy pismo informujące go o wynikach oceny globalnej oraz ewentualnej konieczności przeprowadzenia negocjacji. IOK informuje również projektodawcę o przewidywanym terminie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.
61. Pismo, o którym mowa powyżej zawiera całą treść *Karty oceny globalnej* albo załącznik w postaci kopii *Karty oceny globalnej* (bez danych pozwalających na identyfikację członków panelu ekspertów dokonujących oceny). W przypadku, gdy pismo zawiera treść *Karty oceny globalnej* na pisemne wystąpienie projektodawcy IOK wysyła również w terminie 3 dni od daty otrzymania pisma od projektodawcy kopię *Karty oceny globalnej* (bez danych pozwalających na identyfikację osób oceniających wnioski). Odpowiednie zapisy dotyczące przekazywania projektodawcom informacji dotyczących oceny globalnej wniosku powinny zostać uregulowane w procedurach wewnętrznych IOK oraz stanowić element dokumentacji konkursowej.
62. IOK, wzywając projektodawcę do negocjacji, określa termin i formę ich przeprowadzenia, mając na uwadze zachowanie 20-dniowego terminu na zakończenie negocjacji.
63. Od negatywnego wyniku oceny globalnej przysługuje wniesienie środka odwoławczego na ogólnych zasadach określonych w podrozdziale **6.16.1 Procedura odwoławcza dla procedury wyboru projektów „modelowych” i dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”**.
64. W kwestiach nieuregulowanych niniejszą procedurą zastosowanie mają ogólne zasady wyboru projektów określone w rozdziale 6 niniejszego dokumentu.

7. Szczególne zasady wyboru projektów współpracy ponadnarodowej i projektów innowacyjnych⁶³

Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL w rozdziałach 2 - 6 regulują kwestie dotyczące wdrażania wszystkich projektów realizowanych w ramach PO KL, w tym projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej. Niniejszy rozdział wskazuje dodatkowo na kwestie wynikające ze specyfiki tychże projektów.

7.1 Ogłoszenie konkursu na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej i projekty z komponentem ponadnarodowym wdrażane w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL oraz realizacja projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym

7.1.1 Ogłoszenie konkursu na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej i projekty z komponentem ponadnarodowym wdrażane w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL

IOK ogłaszając konkurs, w ramach którego przewiduje możliwość realizacji projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL, może wykorzystać następujące rozwiązania:

1. Ogłoszenie jednego wspólnego konkursu na projekty standardowe, wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej i projekty z komponentem ponadnarodowym:

W tym przypadku IOK wydziela dwie puli środków: jedną wspólną dla projektów standardowych oraz projektów z komponentem ponadnarodowym i drugą dla wyodrębnionych projektów współpracy ponadnarodowej. W pierwszej puli środków IOK uwzględnia łącznie środki, które zostały przewidziane na projekty standardowe i projekty z komponentem ponadnarodowym, nie wydzielając osobnych środków na projekty z komponentem ponadnarodowym. W takim przypadku może dojść do sytuacji, w której wszystkie projekty, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania w ramach pierwszej puli środków, są projektami standardowymi nieprzewidywanymi komponentu ponadnarodowego. W drugiej puli środków IOK uwzględnia środki przewidziane wyłącznie na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej.

IOK sporządza dwie listy rankingowe w ramach jednego konkursu, odpowiadające wydzielonym alokacjom. W przypadku, gdy w ramach konkursu, odpowiadającego powyższym założeniom, pozostaną niewykorzystane środki w jednej z wydzielonych alokacji, IOK może dokonać odpowiednich przesunięć na rzecz puli, w której wysokość środków do zakontraktowania okazała się niewystarczająca.

2. Ogłoszenie jednego wspólnego konkursu na projekty standardowe i projekty z komponentem ponadnarodowym:

IOK w alokacji przewidzianej na konkurs uwzględnia łącznie środki przewidziane na realizację projektów standardowych oraz projektów z komponentem ponadnarodowym. Podobnie jak w pierwszym przypadku nie wydziela osobnych środków na projekty z komponentem ponadnarodowym, co może doprowadzić do sytuacji, w której wszystkie projekty, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania w ramach konkursu, są projektami standardowymi nieprzewidywanymi komponentu ponadnarodowego.

IOK sporządza jedną listę rankingową.

---

⁶³ Projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej w rozumieniu *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*.

3. Ogłoszenie jednego wspólnego konkursu na projekty standardowe i wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej:

IOK wydziela jedną pulę środków dla projektów standardowych i drugą dla wyodrębnionych projektów współpracy ponadnarodowej.

IOK sporządza dwie listy rankingowe w ramach jednego konkursu, odpowiadające wydzielonym alokacjom. Podobnie jak w pierwszym przypadku w sytuacji, gdy w ramach konkursu pozostaną niewykorzystane środki w jednej z wydzielonych alokacji, IOK może dokonać odpowiednich przesunięć na rzecz puli, w której wysokość środków do zakontraktowania okazała się niewystarczająca.

4. Ogłoszenie konkursu wyłącznie na projekty z komponentem ponadnarodowym:

IOK w alokacji przewidzianej na konkurs uwzględnia środki na zadania realizowane w ramach komponentu ponadnarodowego oraz na pozostałe zadania projektu (niezwiązane ze współpracą ponadnarodową), nie wydzielając osobnej puli środków na komponent ponadnarodowy. Wszystkie projekty składane w ramach tak zdefiniowanego konkursu muszą uwzględniać komponent ponadnarodowy.

IOK sporządza jedną listę rankingową.

5. Ogłoszenie konkursu wyłącznie na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej:

IOK w alokacji przewidzianej na konkurs uwzględnia wyłącznie środki przewidziane na współpracę ponadnarodową. Wszystkie projekty składane w ramach tak zdefiniowanego konkursu muszą być wyodrębnionymi projektami współpracy ponadnarodowej.

IOK sporządza jedną listę rankingową.

6. Ogłoszenie jednego wspólnego konkursu na projekty z komponentem ponadnarodowym i wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej:

W przypadku tak zdefiniowanych założeń konkursowych IOK może zastosować dwa różne rozwiązania:

- ogłosić konkurs w ramach jednej alokacji uwzględniającej środki na wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej, a także środki na projekty z komponentem ponadnarodowym, tj. na zadania realizowane w ramach komponentu ponadnarodowego oraz na pozostałe zadania projektu (niezwiązane ze współpracą ponadnarodową); IOK nie wydziela w ramach danej alokacji wysokości środków przewidzianych na poszczególne sposoby realizacji projektów i nie wskazuje wartości komponentu ponadnarodowego; w tym przypadku IOK sporządza jedną listę rankingową, w ramach której dofinansowanie otrzymują projekty z komponentem ponadnarodowym i/lub wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej;

- ogłosić konkurs, wydzielając dwie puli środków: jedną dla wyodrębnionych projektów współpracy ponadnarodowej i drugą dla projektów z komponentem ponadnarodowym; w pierwszej puli środków IOK uwzględnia środki przewidziane na finansowanie wyodrębnionych projektów współpracy ponadnarodowej, a w drugiej środki na projekty z komponentem ponadnarodowym, tj. na zadania realizowane w ramach komponentu ponadnarodowego oraz na pozostałe zadania projektu (niezwiązane ze współpracą ponadnarodową); w ramach drugiej puli środków IOK nie wskazuje wartości komponentu ponadnarodowego; w tym przypadku IOK sporządza dwie listy rankingowe w ramach jednego konkursu, odpowiadające wydzielonym alokacjom; w przypadku, gdy w ramach konkursu, odpowiadającego powyższym założeniom, pozostaną niewykorzystane środki w jednej z wydzielonych alokacji, IOK może dokonać odpowiednich przesunięć na rzecz puli, w której wysokość środków do zakontraktowania okazała się niewystarczająca.

7.1.2 Realizacja projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym

Projekty innowacyjne mogą przewidywać realizację komponentu ponadnarodowego zarówno w trybie systemowym, jak i w trybie konkursowym. Komponent ten może być wdrażany od początku realizacji projektu innowacyjnego lub zostać wprowadzony jako zmiana do wniosku o dofinansowanie.

Do projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym stosuje się zasady takie jak dla projektów z komponentem ponadnarodowym wdrażanych w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL.

W ramach alokacji na konkurs na projekty innowacyjne z komponentem ponadnarodowym IOK uwzględnia środki na zadania realizowane w ramach komponentu ponadnarodowego oraz na pozostałe zadania projektu (niezwiązane ze współpracą ponadnarodową), nie wydzielając osobnej puli środków na komponent ponadnarodowy.

7.2 Dokumenty wymagane na etapie aplikowania o dofinansowanie projektów współpracy ponadnarodowej oraz rozszerzania zakresu projektu o komponent ponadnarodowy⁶⁴

List intencyjny dotyczący nawiązania współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL

1. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej, składanych w odpowiedzi na ogłoszony konkurs lub jako projekty systemowe przewidujące nawiązanie współpracy od samego początku ich realizacji, projektodawca załącza do wniosku o dofinansowanie projektu kopię⁶⁵ listu intencyjnego. W przypadku projektów z komponentem ponadnarodowym, zgłaszanym jako zmiana do wniosku, beneficjent składa, wraz z pisemnym uzasadnieniem wprowadzanych zmian oraz aktualnym wnioskiem o dofinansowanie projektu, kopię listu intencyjnego.
2. W przypadku, gdy pomiędzy poszczególnymi partnerami ponadnarodowymi dochodzi do wzajemnej współpracy, projektodawca/beneficjent dołącza kopię listu intencyjnego, pod którym podpisują się wszyscy współpracujący ze sobą partnerzy ponadnarodowi. W przypadku, gdy projektodawca/beneficjent podejmuje działania w projekcie z każdym partnerem z osobna (pomiędzy różnymi partnerami projektodawcy/beneficjenta nie dochodzi do współpracy) załącza on kopie listów intencyjnych podpisanych z poszczególnymi partnerami ponadnarodowymi. Możliwe jest wystąpienie dwóch powyższych przypadków jednocześnie, tj. sytuacji, w której projektodawca/beneficjent przewiduje realizację jednej części działań przy udziale kilku partnerów współpracujących ze sobą, a drugiej części działań w wąskiej współpracy z pojedynczymi partnerami.
3. Projektodawca/beneficjent może złożyć maksymalnie trzy kopie listów intencyjnych w ramach jednego wniosku o dofinansowanie projektu (będących przesłanką do podpisania maksymalnie trzech umów o współpracy ponadnarodowej).
4. Projektodawca/beneficjent nawiązując współpracę ponadnarodową, może realizować projekt składany w ramach PO KL samodzielnie lub w partnerstwie krajowym z innymi podmiotami. W tym drugim przypadku jako lider reprezentuje on partnerstwo krajowe we wszystkich działaniach podejmowanych we współpracy ponadnarodowej, w tym składa

---

⁶⁴ Rozdział dotyczy zarówno projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań / Poddziałań określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL, jak i projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym.

⁶⁵ Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o „kopii” listu intencyjnego należy przez to rozumieć również skan lub fax dokumentu.

podpis w imieniu partnerstwa krajowego pod listem intencyjnym i występuje jako strona umowy o współpracy ponadnarodowej.

5. List intencyjny jest składany w języku angielskim, francuskim, niemieckim lub polskim. Wersja dokumentu podpisana w jednym z ww. języków ma charakter obowiązujący. Wraz z tym dokumentem projektodawca/beneficjent składa tłumaczenie listu intencyjnego na język polski (w przypadku podpisania listu intencyjnego w języku obcym). Dokument ten ma charakter pomocniczy dla instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK i nie ma obowiązku składania jego wersji przetłumaczonej przez tłumacza przysięgłego.
6. Załącznik nr 10 do niniejszego dokumentu zawiera wzór minimalnego zakresu listu intencyjnego, który może być rozszerzany przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK, z uwzględnieniem konsultacji z Krajową Instytucją Wspomagającą. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK, bierze pod uwagę, iż w przypadku gdy list intencyjny składany jest jednocześnie w ramach PO KL i innych programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS (lub w ramach innych europejskich źródeł finansowania) w krajach pochodzenia partnerów ponadnarodowych, projektodawcy/beneficjentowi przysługuje prawo zmodyfikowania wzoru listu intencyjnego z zastrzeżeniem zapisów wskazujących na wolę podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej. W przypadku trybu konkursowego IOK informuje w dokumentacji konkursowej o możliwości modyfikacji zamieszczonego wzoru.
7. Kopia listu intencyjnego jest jedynym załącznikiem, którego instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK może wymagać od partnera ponadnarodowego na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu.

Umowa o współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL

1. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej, składanych w odpowiedzi na ogłoszony konkurs lub jako projekty systemowe przewidujące nawiązanie współpracy od samego początku ich realizacji, projektodawca w terminie wyznaczonym przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK (nie krótszym niż 30 dni i nie dłuższym niż 60 dni od daty otrzymania pisma informującego o wynikach oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie⁶⁶) przedstawia instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK kopię⁶⁷ umowy o współpracy ponadnarodowej. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK akceptuje umowę o współpracy ponadnarodowej w terminie 7 dni od daty jej złożenia przez projektodawcę. W tym terminie instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK może również wystąpić do projektodawcy z prośbą o wprowadzenie zmian do umowy o współpracy ponadnarodowej, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni (licząc od daty otrzymania pisma informującego o konieczności wprowadzenia zmian) na złożenie poprawionej wersji. W tym przypadku, instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK akceptuje umowę o współpracy ponadnarodowej w terminie 5 dni od daty złożenia poprawionej wersji przez projektodawcę. Dopuszcza się akceptację warunkową umowy o współpracy ponadnarodowej, w szczególności w przypadku uchybień formalnych. Zakres akceptacji warunkowej należy do decyzji instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK.

---

⁶⁶ Termin ten może zostać wydłużony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK odpowiednio do czasu trwania negocjacji.

⁶⁷ Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o „kopii” umowy o współpracy ponadnarodowej należy przez to rozumieć również skan lub fax dokumentu.

2. W okresie przewidzianym na złożenie umowy o współpracy ponadnarodowej, o którym mowa w pkt. 1, projektodawca negocjuje zapisy umowy o współpracy ponadnarodowej z partnerami ponadnarodowymi. Obowiązkiem instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK jest umożliwienie prowadzenia konsultacji roboczych z projektodawcą w powyższym zakresie. Celem konsultacji jest przedstawienie stanowiska instytucji odpowiedzialnej za akceptację umowy o współpracy ponadnarodowej i zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia sytuacji, w której umowa podpisana przez wszystkich partnerów ponadnarodowych zostanie odrzucona przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK.
3. W przypadku, gdy pomiędzy poszczególnymi partnerami ponadnarodowymi dochodzi do wzajemnej współpracy, projektodawca/beneficjent przedstawia kopię umowy o współpracy ponadnarodowej, pod którą podpisują się wszyscy współpracujący ze sobą partnerzy ponadnarodowi. W przypadku, gdy projektodawca/beneficjent podejmuje działania w projekcie z każdym partnerem z osobna (pomiędzy różnymi partnerami projektodawcy/beneficjenta nie dochodzi do współpracy) przedstawia on kopie umów o współpracy ponadnarodowej podpisanych z poszczególnymi partnerami ponadnarodowymi. Możliwe jest wystąpienie dwóch powyższych przypadków jednocześnie, tj. sytuacji, w której projektodawca/beneficjent przewiduje realizację jednej części działań przy udziale kilku partnerów współpracujących ze sobą, a drugiej części działań w wąskiej współpracy z pojedynczymi partnerami.

Liczba i rodzaj złożonych kopii umów o współpracy ponadnarodowej odpowiada listom intencyjnym załączonym do wniosku o dofinansowanie projektu. Projektodawca może podpisać maksymalnie trzy umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach jednego złożonego wniosku o dofinansowanie projektu.

4. Umowa o współpracy ponadnarodowej jest składana w języku angielskim, francuskim, niemieckim lub polskim. Wersja podpisana w jednym z ww. języków ma charakter obowiązujący. Wraz z tym dokumentem projektodawca składa tłumaczenie umowy o współpracy ponadnarodowej na język polski (w przypadku podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej w języku obcym). Dokument ten ma charakter pomocniczy dla instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK i nie ma obowiązku składania jego wersji przetłumaczonej przez tłumacza przysięgłego.
5. Załącznik nr 11 do niniejszego dokumentu zawiera wzór minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej, który może być rozszerzony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK, z uwzględnieniem konsultacji z Krajową Instytucją Wspomagającą zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK, bierze pod uwagę, iż w przypadku, gdy umowa o współpracy ponadnarodowej jest składana jednocześnie w ramach PO KL i innych programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS (lub w ramach innych europejskich źródeł finansowania) w krajach pochodzenia partnerów ponadnarodowych, projektodawcy przysługuje prawo zmodyfikowania wzoru z zastrzeżeniem uwzględnienia zakresu wymaganego minimalnym wzorem załączonym do niniejszego dokumentu. Ponadto, projektodawcy stosując obowiązujący wzór, mogą uwzględniać w umowie o współpracy ponadnarodowej dodatkowe treści (wykraczające poza polecenia zawarte w poszczególnych punktach minimalnego wzoru), wynikające w szczególności z faktu finansowania zadań partnera ponadnarodowego ze środków PO KL. W przypadku trybu konkursowego IOK informuje w dokumentacji konkursowej o możliwości modyfikacji wzoru umowy o współpracy ponadnarodowej.

6. W przypadku projektów z komponentem ponadnarodowym zgłaszanych jako zmiana do wniosku o dofinansowanie projektu wszystkie powyższe zapisy znajdują zastosowanie z zastrzeżeniem następujących kwestii:
  - Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK⁶⁸ ocenia zasadność wprowadzanych zmian i wyraża warunkową akceptację w terminie 15 dni od daty wpływu pisma beneficjenta uzasadniającego wprowadzenie zmian wraz z aktualnym wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz kopią listu intencyjnego. Za ostateczną akceptację zmian uznaje się podpisanie aneksu do umowy o dofinansowanie projektu⁶⁹ (o ile aneks jest wymagany) lub akceptację złożonej przez beneficjenta umowy lub umów o współpracy ponadnarodowej przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK (w sytuacji gdy aneks do umowy o dofinansowanie projektu nie jest wymagany).
  - Złożenia kopii umowy o współpracy ponadnarodowej w terminie wyznaczonym przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK (nie krótszym niż 30 dni i nie dłuższym niż 60 dni od daty otrzymania informacji o warunkowej akceptacji zmian w projekcie).
  - Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK w momencie udzielania warunkowej akceptacji zmian w projekcie wskazuje beneficjentowi wzór umowy o współpracy ponadnarodowej, który należy zastosować (uwzględniając jednocześnie możliwość modyfikacji, o których mowa powyżej).
7. Jedynym dokumentem wymaganym od partnera ponadnarodowego przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK na etapie podpisania umowy o dofinansowanie projektu jest kopia umowy o współpracy ponadnarodowej, z zastrzeżeniem sytuacji gdy w projekcie występuje finansowanie wydatków partnera ponadnarodowego ze środków PO KL w myśl Zasad finansowania PO KL. W takiej sytuacji instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu wymaga od partnera oświadczenia o kwalifikowalności VAT (jeśli dotyczy).
8. We wzorze umowy o współpracy ponadnarodowej poszczególne kwoty wskazywane są w euro⁷⁰. W przypadku trybu konkursowego stosuje się kurs⁷¹ z miesiąca, w którym ogłoszono konkurs, w przypadku trybu systemowego - kurs z miesiąca, w którym złożono wniosek o dofinansowanie projektu. Dla umów o współpracy ponadnarodowej podpisywanych w ramach projektów z komponentem ponadnarodowym zgłaszanych jako zmiana do wniosku o dofinansowanie należy przyjąć kurs z miesiąca, w którym zgłoszono zmiany do projektu.

7.3 Dodatkowe narzędzia oceny projektu innowacyjnego testującego przyjętego do dofinansowania

Zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL* projekt innowacyjny, mający na celu wypracowanie, upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki⁷² nowych

⁶⁸ Lub inna instytucja zgodnie z Systemem Realizacji PO KL.

⁶⁹ W przypadku realizacji projektu na podstawie decyzji (uchwały) – inna stosowna forma. W rozdziale 7 gdy mowa o umowie o dofinansowanie projektu (w tym zmniejszeniu jej wartości, rozwiązaniu), należy przez to rozumieć również inną formę stosowną dla projektów realizowanych na podstawie decyzji (uchwały).

⁷⁰ W przypadku, gdy umowa o współpracy ponadnarodowej przewiduje wyłącznie środki finansowe wnoszone przez projektodawcę/beneficjenta składającego projekt w ramach PO KL, możliwe jest wskazanie kwot w PLN.

⁷¹ Zgodnie z miesięcznymi obrachunkowymi kursami wymiany stosowanymi przez Komisję Europejską, publikowanymi w mediach elektronicznych (http://ec.europa.eu/budget/infocoreuro/index.cfm?fuseaction=currency_historique&currency=153&Language=en)

⁷² W całym dokumencie, gdy mowa o procesie włączania do polityki, należy przez to rozumieć zarówno mainstreaming wertykalny, jak i horyzontalny.

rozwiązań (zwany dalej „projektem innowacyjnym testującym”), jest realizowany w podziale na dwa etapy: przygotowania i wdrożenia. W ramach ww. etapów przewidziano dwa dodatkowe narzędzia oceny projektu przyjętego do dofinansowania:

- ocena strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego,
- walidacja produktu finalnego.

Ocena ta ma umożliwić wypracowanie produktu (rozumianego jako model / narzędzie / instrument), który będzie odpowiadał na rzeczywiste potrzeby grup docelowych poprzez uwzględnienie opinii różnych zainteresowanych środowisk, w tym decydujących o wdrożeniu wypracowanych rozwiązań na szerszą skalę, i ekspertów w dziedzinie odpowiadającej zakresowi projektu.

7.3.1 Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego

1. Pierwszy etap realizacji projektu innowacyjnego testującego kończy się opracowaniem strategii. Dokument ten doprecyzowuje i uszczegóławia zapisy wniosku o dofinansowanie. Możliwa jest również sytuacja, w której strategia będzie się różnić od pierwotnych założeń wniosku o dofinansowanie. Różnice muszą jednak wynikać z przeprowadzonej diagnozy, dyskusji z partnerami (jeśli projekt jest realizowany w partnerstwie) oraz prac nad wstępną wersją produktu finalnego. Zmiany nie mogą dotyczyć celu głównego wskazanego we wniosku o dofinansowanie - jedynie sposób dojścia do celu może zostać zmodyfikowany.
2. Beneficjent przygotowuje strategię zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 12 do niniejszego dokumentu. Załącznik ten wskazuje minimalny zakres strategii i może być rozszerzony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK, z uwzględnieniem konsultacji z Krajową Instytucją Wspomagającą. Krajowa Instytucja Wspomagająca opiniuje rozszerzony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK minimalny zakres strategii w terminie 5 dni od daty przekazania. Zmieniony zakres wzoru strategii powinien zostać przekazany beneficjentowi przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK najpóźniej w połowie okresu przypadającego na pierwszą fazę wdrażania projektu innowacyjnego, tj. diagnozę i analizę problemu.
3. Beneficjent przekazuje strategię (w wersji papierowej oraz elektronicznej) do sekretariatu sieci tematycznej (oraz do instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK drogą elektroniczną) nie później niż w terminie 8 miesięcy od daty rozpoczęcia realizacji projektu. Sieć tematyczna opiniuje strategię w terminie 20 dni od daty jej złożenia⁷³ przez beneficjenta i przekazuje swoją opinię, za pośrednictwem sekretariatu sieci tematycznej, do IOK / instytucji weryfikującej projekt systemowy. Celem zaopiniowania strategii przez sieć tematyczną jest uwzględnienie stanowiska decydentów, ekspertów, praktyków i innych projektodawców w zakresie założeń projektu innowacyjnego testującego tak, by możliwe było ich zweryfikowanie w kontekście m.in. użyteczności wypracowywanych rezultatów dla potrzeb polityki. Sieć tematyczna wydaje opinię na temat strategii, biorąc pod uwagę opinię wydaną przez jednego niezależnego eksperta (znajdującego się w bazie ekspertów PO KL prowadzonej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego). Ekspert, dokonując oceny strategii, posługuje się listą sprawdzającą stanowiącą załącznik nr 13 do niniejszego dokumentu. W przypadku, gdy instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK rozszerzyła zakres wzoru strategii zgodnie z zapisami pkt. 2 niniejszego podrozdziału, odpowiednio rozszerza również zakres listy sprawdzającej (z

---

⁷³ Termin może zostać wydłużony wyłącznie w uzasadnionych przypadkach związanych z możliwością organizacji posiedzeń sieci tematycznej i zaplanowaniem oceny więcej niż jednej strategii.

uwzględnieniem konsultacji z Krajową Instytucją Wspomagającą, która opiniuje zmiany w terminie 5 dni od daty przekazania). Zmieniony zakres wzoru listy sprawdzającej powinien zostać przekazany beneficjentowi przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK łącznie ze zmienionym wzorem strategii (zgodnie z pkt. 2).

Sieć tematyczna, poprzez wyrażenie opinii pozytywnej, opinii warunkowej lub opinii negatywnej, rekomenduje instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK akceptację, warunkową akceptację lub odrzucenie danej strategii. Sieć tematyczna każdorazowo wskazuje uzasadnienie dla wydanej opinii.

4. IOK / instytucja weryfikująca projekt systemowy, na podstawie (1) rekomendacji sieci tematycznej oraz w oparciu o (2) pytania zawarte w liście sprawdzającej wykorzystywanej przez eksperta zgodnie z zapisami pkt. 3 niniejszego podrozdziału, a także (3) zapisy wniosku o dofinansowanie i (4) zasady wdrażania projektów innowacyjnych wynikające z Systemu Realizacji PO KL, akceptuje, akceptuje warunkowo lub odrzuca strategię w terminie 7 dni od daty przekazania opinii sieci tematycznej. Opinia sieci tematycznej nie jest wiążąca dla instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK. W przypadku gdy instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK nie zgadza się z rekomendacją sieci tematycznej, wydając ostateczną decyzję o akceptacji, warunkowej akceptacji lub odrzuceniu strategii, uzasadnia swoje stanowisko również w kontekście sprzeciwu wobec opinii sieci tematycznej. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK informuje sekretariat sieci tematycznej o podjętej decyzji.

W przypadku warunkowej akceptacji beneficjent przedstawia poprawiony dokument w terminie nie krótszym niż 5 dni od daty otrzymania pisma informującego o konieczności wprowadzenia zmian. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK akceptuje lub odrzuca strategię w terminie 7 dni od daty przekazania poprawionego dokumentu przez beneficjenta.

5. W przypadku akceptacji strategii, która modyfikuje zapisy wniosku o dofinansowanie zgodnie z zapisami pkt. nr 1 niniejszego podrozdziału, beneficjent składa w instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK (w wyznaczonym przez nią terminie) wniosek o dofinansowanie projektu, uwzględniający zmiany wynikające ze strategii. Wniosek ten nie podlega ocenie, ale jedynie weryfikacji zgodności wprowadzonych zmian ze strategią.
6. W przypadku gdy beneficjent nie złoży strategii lub gdy IOK / instytucja weryfikująca projekt systemowy odrzuci strategię, instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK rozwiązuje umowę o dofinansowanie projektu.

7.3.2 Walidacja produktów projektów innowacyjnych testujących

1. W przypadku akceptacji strategii przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK beneficjent rozpoczyna drugi etap wdrażania projektu innowacyjnego testującego.
2. Po przetestowaniu produktu i analizie wyników testowania, uwzględniającej ewaluację zewnętrzną, beneficjent przystępuje do opracowania ostatecznej wersji produktu. W fazie tej beneficjent, na podstawie analizy efektów testowania, opracowuje produkt i przekazuje jego opis do sekretariatu sieci tematycznej (oraz do instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK drogą elektroniczną) celem dokonania walidacji przez sieć tematyczną. Dokumenty przekazywane są do sekretariatu sieci tematycznej zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej w terminie zgodnym z harmonogramem realizacji projektu.
3. Walidacja jest oceną realizowanego projektu pod kątem innowacyjności, trafności i użyteczności wypracowanego produktu finalnego. Polega ona na uzyskaniu odpowiedzi

na pytania, co sprawdza się w określonych warunkach, a co się nie sprawdza i dlaczego oraz na czym polega istota, korzyści oraz możliwości transferu innowacyjnego rozwiązania. Stanowi ona kluczowy element działań włączających w politykę i ma na celu rozstrzygnięcie, czy dany rezultat powinien zostać wdrożony na szeroką skalę.

Walidacja przeprowadzana przez sieć tematyczną jest końcowym etapem pracy nad produktem finalnym. Zadaniem sieci tematycznych jest wspieranie beneficjenta w trakcie całego procesu opracowania produktu finalnego, tak by jego ostateczny kształt odpowiadał potrzebom polityki.

4. Beneficjent przygotowuje opis produktu zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 14 do niniejszego dokumentu. Załącznik ten wskazuje minimalny zakres opisu produktu i może być rozszerzony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK, z uwzględnieniem konsultacji z Krajową Instytucją Wspomagającą. Krajowa Instytucja Wspomagająca opiniuje rozszerzony przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK minimalny zakres opisu produktu w terminie 5 dni od daty przekazania. Zmieniony zakres wzoru opisu produktu powinien zostać przekazany beneficjentowi przez instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK najpóźniej w okresie przypadającym na zakończenie etapu testowania produktu finalnego.
5. Sieć tematyczna przeprowadza walidację produktu finalnego w terminie 30 dni od daty złożenia opisu produktu⁷⁴ przez beneficjenta. W procesie walidacji wykorzystywany jest arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego, stanowiący załącznik nr 15 do niniejszego dokumentu. Arkusz wypełniany jest przez jednego niezależnego eksperta (znajdującego się w bazie ekspertów PO KL prowadzonej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego). Dodatkowo instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK może przygotować opinię dotyczącą złożonego przez beneficjenta opisu produktu i przekazać ją członkom sieci tematycznej najpóźniej na 5 dni przed datą posiedzenia wyznaczoną przez sekretariat sieci tematycznej. Na podstawie oceny eksperta, opinii instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK (jeśli dotyczy) i dyskusji sieć tematyczna wydaje pozytywną lub negatywną ocenę walidacyjną o produkcie i przekazuje, za pośrednictwem sekretariatu sieci tematycznej, swą ocenę do instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK. Ocena może również wskazywać rekomendacje w zakresie działań upowszechniających i włączających prowadzonych w ostatniej fazie drugiego etapu projektu innowacyjnego. Przed wydaniem oceny walidacyjnej sieć tematyczna może zwrócić się do beneficjenta z prośbą o wprowadzenie zmian w opisie produktu i jego ponowne złożenie warunkujących otrzymanie pozytywnej oceny.

Opinia instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK musi wskazywać stanowisko instytucji, tj. określać, czy instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK uważa, że produkt powinien zostać zwalidowany pozytywnie, negatywnie czy pozytywnie pod warunkiem uwzględnienia zmian / przedstawienia wyjaśnień (opinia pozytywna warunkowa). Bez względu na rodzaj opinii konieczne jest wskazanie uzasadnienia. W przypadku zastrzeżeń instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK przedstawionych w opinii pozytywnej warunkowej obowiązkiem sieci tematycznej jest zwrócenie się do beneficjenta z prośbą o poprawę opisu produktu i jego ponowne złożenie warunkujących pozytywną ocenę. W takim przypadku do obowiązków instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK należy zweryfikowanie poprawności wprowadzonych zmian zgodnie z przedstawioną opinią i przedstawienie sieci tematycznej informacji w tym zakresie, na

---

⁷⁴ Termin może zostać wydłużony wyłącznie w uzasadnionych przypadkach związanych z możliwością organizacji posiedzeń sieci tematycznej i zaplanowaniem walidacji więcej niż jednego produktu finalnego.

podstawie której sieć tematyczna wydaje ostateczną ocenę walidacyjną, biorąc pod uwagę również, zgodnie z zasadami wskazanymi powyżej, ocenę eksperta i dyskusję. Sieć tematyczna może podjąć decyzję upoważniającą instytucję weryfikującą projekt systemowy/IOK do samodzielnej oceny uwzględnienia przez beneficjenta zastrzeżeń przedstawionych w opinii przy założeniu, że ich uwzględnienie oznacza pozytywną ocenę walidacyjną sieci, a nieuwzględnienie – ocenę negatywną.

6. Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK w przypadku pozytywnej walidacji produktu przez sieć tematyczną podejmuje jedną z następujących decyzji:

- Realizacja ostatniej fazy drugiego etapu projektu innowacyjnego testującego w niezmienionym zakresie wynikającym z wniosku o dofinansowanie projektu,
- Realizacja ostatniej fazy drugiego etapu projektu innowacyjnego testującego w zmienionym zakresie w odniesieniu do zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.

Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK podejmuje decyzję, biorąc pod uwagę (1) rekomendacje sieci tematycznej w zakresie działań upowszechniających i włączających prowadzonych w ostatniej fazie drugiego etapu projektu innowacyjnego, a także (2) zasady wdrażania projektów innowacyjnych wynikające z Systemu Realizacji PO KL.

Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK w przypadku, gdy beneficjent nie przedstawi produktu do walidacji lub gdy produkt nie zostanie zwalidowany przez sieć tematyczną podejmuje jedną z następujących decyzji:

- Rozwiązanie umowy o dofinansowanie projektu,
- Zmniejszenie wartości umowy o dofinansowanie projektu i w konsekwencji zmiana zakresu ostatniej fazy drugiego etapu projektu innowacyjnego testującego wynikającego z wniosku o dofinansowanie projektu,
- Realizacja ostatniej fazy drugiego etapu projektu innowacyjnego testującego w niezmienionym zakresie wynikającym z wniosku o dofinansowanie projektu,
- Realizacja ostatniej fazy drugiego etapu projektu innowacyjnego testującego w zmienionym zakresie w odniesieniu do zapisów wniosku o dofinansowanie projektu (bez zmniejszania wartości umowy o dofinansowanie projektu).

Decyzja o dalszej realizacji projektu w tych przypadkach może wiązać się w szczególności z upowszechnianiem informacji na temat przyczyn braku skuteczności wypracowanego produktu finalnego.

Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK podejmuje decyzję w oparciu o aktualny stan realizacji projektu i zasadność jego dalszej realizacji w kontekście oczekiwanych rezultatów, a także mając na uwadze zasady wdrażania projektów innowacyjnych wynikające z Systemu Realizacji PO KL.

IOK / instytucja weryfikująca projekt systemowy informuje beneficjenta o podjętej decyzji w terminie 7 dni od daty przekazania opinii sieci tematycznej.

Instytucja weryfikująca projekt systemowy/IOK informuje sekretariat sieci tematycznej o podjętej decyzji.

ZAŁĄCZNIKI

1. Karta oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL
2. Karta oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL
- 3A. Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL
- 3B. Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego PO KL składanego w trybie systemowym
- 4A. Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL
- 4B. Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego złożonego w ramach Działania 9.5 PO KL (dotyczącego oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich)
- 4C. Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego PO KL składanego w trybie konkursowym
- 4D. Karta oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL
- 4E. Karta oceny globalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL
5. Deklaracja poufności
- 5A. Oświadczenie pracownika IOK lub IP o bezstronności
- 5B. Oświadczenie eksperta o bezstronności
- 5C. Deklaracja poufności dla ekspertów wyrażających opinie o projektach
- 5D. Oświadczenie pracownika IOK lub IP o bezstronności (stosowane w ramach procedury przyspieszonego wyboru projektów)
- 5E. Oświadczenie eksperta o bezstronności (stosowane w ramach procedury przyspieszonego wyboru projektów oraz w przypadku projektów systemowych)
6. Oświadczenie kandydata na eksperta
- 6A. Zgoda eksperta na zamieszczenie jego danych osobowych w bazach ekspertów oraz na przetwarzanie danych osobowych ujawnionych przez niego w procesie tworzenia i prowadzenia baz ekspertów
7. Wzór *Planu działania* oraz instrukcja wypełniania *Planu działania*
8. Kryteria wyboru projektów
9. Deklaracja poufności dla osoby uczestniczącej w posiedzeniu KOP w charakterze obserwatora
10. Wzór minimalnego zakresu listu intencyjnego dotyczącego współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL
11. Wzór minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL
12. Minimalny wzór strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego wraz z instrukcją
13. Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego
14. Minimalny wzór opisu produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego wraz z instrukcją
15. Arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego wraz z objaśnieniem kryteriów
16. Wzór listy sprawdzającej do protestów
17. Wzór listy sprawdzającej do odwołań
18. Zasady dokonywania i wprowadzania zmian i odstępstw w ramach Planów działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
19. Zalecenia w zakresie oceny budżetów projektów w ramach PO KL
20. Wzór fiszki projektowej oraz wzór karty oceny fiszki projektowej dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”
21. Wzór wniosku o dofinansowanie projektu

Załącznik 1 - Karta oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KARTA OCENY FORMALNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU SYSTEMOWEGO PO KL⁷⁵

(obowiązuje w odniesieniu do wniosków o dofinansowanie złożonych od dnia 1 stycznia 2014 r.)

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSK:.....

DATA WPLYWU WNIOSKU:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU:.....

TYTUŁ PROJEKTU:.....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU:.....

NAZWA PROJEKTODAWCY:.....

OCENIAJĄCY:.....

Karta oceny formalnej jest wypełniana przez pracownika instytucji przyjmującej wniosek. Osoba dokonująca weryfikacji formalnej podpisuje deklarację poufności.

Deklaracja poufności

Zobowiązuję się do nieujawniania informacji dotyczących weryfikowanego przeze mnie wniosku oraz że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje te nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym.

Data, miejscowość i podpis:.....

⁷⁵ W tym projekcie innowacyjnego i współpracy ponadnarodowej.

A	OGÓLNE KRYTERIA FORMALNE	TAK	NIE	NIE DOTYCZY	Uwagi
1	Czy wniosek został złożony we właściwej instytucji? (pkt 1.5 wniosku)	☐	☐	☐	
2	Czy wniosek został wypełniony w języku polskim?	☐	☐	☐	
3	Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie? (w tym pkt 2.6, część V wniosku)	☐	☐	☐	
4	Czy wraz z wnioskiem złożono list intencyjny? (dotyczy tylko projektów współpracy ponadnarodowej)	☐	☐	☐	
5	Czy wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów?	☐	☐	☐	
6	Czy roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)? ¹⁾	☐	☐	☐	
7	Czy wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych? ²⁾	☐	☐	☐	
8	Czy realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim <i>Planie działania</i> ?	☐	☐	☐	
9	Czy okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL?	☐	☐	☐	
B	KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY FORMALNEJ (wypełnić zgodnie z zapisami <i>Planu działania</i>)	TAK	NIE	NIE DOTYCZY	Uwagi
		☐	☐	☐	
		☐	☐	☐	
C	DECYZJA W SPRAWIE POPRAWNOŚCI WNIOSKU	TAK			NIE
	Czy wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne oraz dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej i może zostać przekazany do oceny merytorycznej?	☐			☐

Sporządzone przez:

Imię i nazwisko:

Komórka organizacyjna:

Data:

Podpis:

Zatwierdzone przez:

Imię i nazwisko:

Komórka organizacyjna:

Data:

Podpis:

¹⁾ Jeżeli zaznaczono „NIE”, wniosek o dofinansowanie projektu systemowego odrzucany jest na etapie oceny formalnej (nie dotyczy projektów systemowych przewidzianych do realizacji w ramach Poddziałania 6.1.3).

²⁾ Zaznaczyć „TAK”, jeśli nie są współfinansowane, „NIE” – jeżeli są współfinansowane.

Załącznik 2 - Karta oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KARTA OCENY FORMALNEJ WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU KONKURSOWEGO PO KL⁷⁶

(obowiązuje w odniesieniu do wniosków o dofinansowanie złożonych od dnia 1 stycznia 2012 r.)

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSK:.....

NUMER KONKURSU:.....

DATA WPLYWU WNIOSKU:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU:.....

TYTUŁ PROJEKTU:.....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU:.....

NAZWA PROJEKTODAWCY:.....

OCENIAJĄCY:.....

Karta oceny formalnej jest wypełniana przez pracownika instytucji organizującej konkurs. Osoba dokonująca weryfikacji formalnej podpisuje deklarację poufności.

Deklaracja poufności

Zobowiązuję się do nieujawniania informacji dotyczących weryfikowanego przeze mnie wniosku oraz że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje te nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym.

Data, miejscowość i podpis:.....

⁷⁶ W tym projektu innowacyjnego i współpracy ponadnarodowej.

A	OGÓLNE KRYTERIA FORMALNE	TAK	NIE	DO KOREKTY/ POPRAWY	NIE DOTYCZY	Uwagi
1	Czy wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów?					Jeżeli zaznaczono NIE wniosek jest odrzucony
2	Czy wniosek został złożony we właściwej instytucji? (pkt 1.5 wniosku)					
3	Czy wniosek został wypełniony w języku polskim?					
4	Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie i właściwą dokumentacją konkursową? (w tym pkt 2.6, część V wniosku)					
5	Czy wraz z wnioskiem złożono list intencyjny? (dotyczy tylko projektów współpracy ponadnarodowej)					
6	Czy roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)? (nie dotyczy projektów przewidzianych do realizacji w ramach Działania 9.5 PO KL)					
7	Czy wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych? ¹⁾					
8	Czy wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie)?					
9	Czy okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL?					
B	KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY FORMALNEJ (wypełnić zgodnie z zapisami Planu działania)	TAK	NIE		NIE DOTYCZY	Uwagi
1						
...						
C	DECYZJA W SPRAWIE POPRAWNOŚCI WNIOSKU	TAK	NIE			
	Czy wniosek spełnia wszystkie ogólne kryteria formalne oraz dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej i może zostać przekazany do oceny merytorycznej?					
	Czy wniosek może zostać skierowany do uzupełnienia i/lub korekty (zgodnie z zapisami właściwej dokumentacji konkursowej)?					

Sporządzone przez:
Imię i nazwisko:
Komórka organizacyjna:
Data:
Podpis:

Zatwierdzone przez:
Imię i nazwisko:
Komórka organizacyjna:
Data:
Podpis:

¹⁾ Zaznaczyć „TAK”, jeśli nie są współfinansowane, „NIE” – jeżeli są współfinansowane.

Załącznik 3A - Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu systemowego PO KL¹

(obowiązuje w odniesieniu do wniosków o dofinansowanie złożonych do oceny od dnia zatwierdzenia niniejszego dokumentu)

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU: .....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

---

¹ W tym projekcie współpracy ponadnarodowej. Z wyłączeniem projektu innowacyjnego.

Deklaracja bezstronności i poufności

Oświadczam, że:

- nie pozostaję w związku małżeńskim ani w faktycznym pożyciu albo stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, oraz nie jestem związany (-a) z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z projektodawcą, z jego zastępcami prawnymi lub członkami władz osób prawnych projektodawcy;
- **w ciągu ostatnich trzech lat do daty złożenia wniosku nie pozostawałem (-am) w stosunku pracy lub zlecenia z projektodawcą* oraz nie byłem (-am) członkiem władz projektodawcy;**
- **nie pozostaję z projektodawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności.**

Zobowiązuję się do nieujawniania informacji związanych z oceną projektu oraz do tego, że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje dotyczące ocenianego przeze mnie wniosku nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym.

Data, miejscowość i podpis:.....

* Pojęcie „projektodawca” występujące w niniejszej deklaracji należy rozumieć jako podmiot, który faktycznie jest projektodawcą, czyli jednostkę organizacyjną danej instytucji wymienioną w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu „Nazwa projektodawcy”.

A.	KRYTERIA HORYZONTALNE i DOSTĘPU (každorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)		
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?		
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE	
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ:			
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	
4.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	
5.	Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
	1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
	☐ TAK	☐ NIE	
	2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE	
	3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE	
	4.	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?	
	☐ TAK	☐ NIE	
	5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
☐ TAK	☐ NIE		

6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?		
	☐ TAK		☐ NIE
	7. Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?		
	☐ TAK		☐ NIE
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum :			
1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe),			
2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych),			
3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. Wyjątek obejmuje również projekty systemowe realizowane w ramach Poddziałania 9.1.1 PO KL dotyczące modernizacji oddziałów przedszkolnych, zlokalizowanych przy szkołach podstawowych.			
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?			
☐ TAK		☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	
6.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
	☐ TAK		☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
7.	Czy projekt jest zgodny z zapisami <i>Szczegółowego opisu priorytetów PO KL</i> i właściwymi wytycznymi IZ PO KL w Systemie Realizacji PO KL*?		
	☐ TAK		☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
	9. Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla danego Działania? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY

*W zakresie Poddziałania 9.1.1 (projekty systemowe dotyczące modernizacji oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych).

11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL?</i> (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU (wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące skierowaniem wniosku do poprawy)			

B. KRYTERIA MERYTORYCZNE (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)		
B.1 UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU		
a	Czy projektodawca wskazał problem, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz przedstawił opis sytuacji problemowej?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
b	Czy projektodawca wskazał cel główny i cele szczegółowe projektu w kontekście wskazanego problemu?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
c	Czy wskaźniki pomiaru celów są adekwatne i mają odpowiednią wartość oraz czy wskazano źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwość pomiaru?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
d	Czy właściwie opisano ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu?*	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
		☐ NIE DOTYCZY

* dotyczy tylko projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł

B.2 GRUPY DOCELOWE (nie dotyczy projektów o charakterze badawczym i informacyjnym, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób)		
a	Czy projektodawca opisał grupę docelową (tj. osoby i/lub instytucje, które zostaną objęte wsparciem) z punktu widzenia istotnych dla projektu cech?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

b	Czy projektodawca uzasadnił wybór grupy docelowej?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
c	Czy projektodawca opisał sposób rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (z uwzględnieniem zasady równości szans, w tym równości płci)?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
d	Czy projektodawca opisał potrzeby, bariery i oczekiwania uczestników/uczestniczek projektu oraz wskazał wiarygodne źródła pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

B.3	ZADANIA	
a	Czy dobór zadań i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu jest trafny, a harmonogram zadań racjonalny?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
b	Czy projektodawca poprawnie opisał produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
c	Czy projektodawca opisał stosowaną metodologię badania/kanałów informacyjnych i sposób dotarcia do grup docelowych kampanii?*	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
		☐ NIE DOTYCZY

--	--

*dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych

B.4 ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU	
a	Czy projektodawca opisał sposób, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL?
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
b	Czy projektodawca wskazał zamierzoną do osiągnięcia wartość dodaną projektu?
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

B.5 POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY	
a	Czy projektodawca i jego partnerzy (jeżeli dotyczy) posiadają doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć?
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ ☐ NIE DOTYCZY

B.6 SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM	
a	Czy projektodawca opisał sposób zarządzania projektem?
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ ☐ NIE DOTYCZY
b	Czy projektodawca opisał zaplecze techniczne oraz kadrę zaangażowaną w realizację projektu?

	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
c	Czy projektodawca opisał działania, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników?		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
d	Czy projektodawca uzasadnił wybór partnerów projektu* i innych podmiotów**?		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
e	Czy projektodawca opisał rolę partnerów* i innych podmiotów** w projekcie?		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY

*dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie

** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom

B.7	BUDŻET PROJEKTU	
a	Czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów? (część IV wniosku)*	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
b	Czy wydatki są racjonalne i efektywne, tj. zgodne ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)? (część IV wniosku)**	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

c	Czy wydatki spełniają zasady kwalifikowalności określone w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL?</i> (część IV wniosku)
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
d	Czy poziom kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu jest zasadny oraz zgodny z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL?</i>
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ ☐ NIE DOTYCZY
e	Czy budżet projektu został prawidłowo sporządzony?
	☐ TAK (UZASADNIĆ) ☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

C.	Czy projekt może zostać zatwierdzony do realizacji?
	☐ TAK ☐ NIE
	Data i podpis oceniającego (-ej):
	Zatwierdzone przez:

	Data i podpis:
--	----------------

Załącznik 3B - Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego PO KL składanego w trybie systemowym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego testującego składanego w trybie systemowym w ramach PO KL

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU: .....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

Deklaracja bezstronności i poufności

Oświadczam, że:

- nie pozostaję w związku małżeńskim ani w faktycznym pożyciu albo stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, oraz nie jestem związany (-a) z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z projektodawcą*, z jego zastępcami prawnymi lub członkami władz osób prawnych projektodawcy;
- **w ciągu ostatnich trzech lat do daty złożenia wniosku nie pozostawałem (-am) w stosunku pracy lub zlecenia z projektodawcą oraz nie byłem (-am) członkiem władz projektodawcy;**
- **nie pozostaję z projektodawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności.**

Zobowiązuję się do nieujawniania informacji związanych z oceną projektu oraz do tego, że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje dotyczące ocenianego przeze mnie wniosku nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym.

Data, miejscowość i podpis:.....

* Pojęcie „projektodawca” występujące w niniejszej deklaracji należy rozumieć jako podmiot, który faktycznie jest projektodawcą, czyli jednostkę organizacyjną danej instytucji wymienioną w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu „Nazwa projektodawcy”.

A.	Każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”	
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?	
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ:		
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
		☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt może być finansowany w ramach innych typów operacji PO KL?	
	☐ TAK – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE
4.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
5.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
	☐ TAK	☐ NIE
2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
4.	Czy rozwiązanie planowane do wypracowania i/lub działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć, istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?	

	☐ TAK	☐ NIE
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?	
	☐ TAK	☐ NIE
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?	
	☐ TAK	☐ NIE
	Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum:	
	1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie.	
	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
7.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?	
	☐ TAK	☐ NIE ☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?	
	☐ TAK	☐ NIE ☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają dopuszczalnego poziomu? (pkt 4.1.3 wniosku)	
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY ☐ NIE DOTYCZY

11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL?</i> (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU			
(wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące skierowaniem wniosku do poprawy):			

B.	KRYTERIA MERYTORYCZNE (každorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)	
1.	Czy projektodawca odpowiednio wskazał problemy, do rozwiązania których przyczyni się realizacja projektu, zidentyfikował przyczyny zaobserwowanych problemów oraz uzasadnił potrzebę zmiany dotychczasowego podejścia? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
2.	Czy projektodawca w odpowiedni sposób zdefiniował cel główny i cele szczegółowe projektu w kontekście wskazanego problemu? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
3.	Czy wskaźniki pomiaru celów są adekwatne i mają odpowiednią wartość oraz czy wskazano źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwość pomiaru? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
4.	Czy projekt mieści się w Temacie określonym dla projektów innowacyjnych testujących? Czy projektodawca w wystarczający sposób uzasadnił zgodność proponowanego rozwiązania z Tematem? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
5.	Czy projektodawca w wyczerpujący sposób opisał i uzasadnił innowacyjność proponowanego rozwiązania na tle istniejącej praktyki oraz wskazał na różnice zastosowanego podejścia w odniesieniu do obecnych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład / rezultat)? Czy projektodawca wskazał wymiar innowacyjności produktu i wartość dodaną proponowanego rozwiązania w stosunku do obecnej praktyki? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
6.	Czy projektodawca wskazał bariery niepozwalające na stosowanie obecnie proponowanego rozwiązania/podejścia? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
7.	Czy projektodawca odpowiednio opisał produkt finalny, określił co będzie przedmiotem upowszechniania i włączania do polityki, wskazał na potencjał produktu do upowszechniania i włączania do polityki? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

8.	Czy wniosek zawiera wystarczającą charakterystykę grup docelowych projektu (tj. osób i/lub instytucji/sektorów, które otrzymają produkt do stosowania oraz osób, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) oraz czy projektodawca odpowiednio uzasadnił dokonany wybór? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
9.	Czy wniosek zawiera odpowiedni opis sposobu w jaki przedstawiciele grup docelowych projektu zostaną/zostali włączeni w przygotowanie i realizację projektu? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
10.	Czy projektodawca w wystarczający sposób opisał zadania służące osiągnięciu celów projektu (w tym uwzględnił działania upowszechniające i włączające na wszystkich wymaganych etapach oraz strategię upowszechniania i włączania produktu finalnego do polityki) i czy zadania te są adekwatne do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych (w tym czy gwarantują skuteczność włączenia do głównego nurtu polityki)? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
11.	Czy harmonogram działań jest racjonalny? (<i>Harmonogram realizacji projektu</i> wraz z pkt. 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
12.	Czy projektodawca opisał poprawnie produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
13.	Czy projektodawca odpowiednio opisał co będzie stanowiło o sukcesie działań upowszechniających i włączających w politykę? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
14.	Czy wniosek zawiera wystarczający opis sposobu ewaluacji projektu? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
15.	Czy projektodawca zdefiniował w sposób właściwy potencjalne ryzyko i wskazał działania zapobiegawcze?	

	(pkt 3.4 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
16.	Czy projektodawca opisał sposób, w jaki osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL? (pkt 3.5 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
17.	Czy projektodawca/partnerzy posiada/ją odpowiednie doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć? (pkt 3.6 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
18.	Czy sposób zarządzania projektem jest odpowiedni (czytelne zasady realizacji, podejście do zarządzania we wszystkich jego aspektach, podział obowiązków, adekwatność personelu kluczowego)? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
19.	Czy projektodawca/partnerzy posiada/ją wystarczający potencjał instytucjonalny (w tym kadrowy, techniczny, badawczy, do upowszechniania i włączania do polityki)? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
20.	Czy wniosek zawiera wystarczający opis sposobu monitorowania projektu? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
21.	Czy projektodawca uzasadnił wybór partnerów projektu* i innych podmiotów**? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
22.	Czy projektodawca wskazał rolę partnerów* i innych podmiotów**? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY

23.	Czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów? (część IV wniosku)***	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
24.	Czy wydatki są racjonalne i efektywne, tj. zgodne ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)?****	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
25.	Czy wydatki spełniają zasady kwalifikowalności określone w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (część IV wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
26.	Czy poziom kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu jest zasadny oraz zgodny z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (część IV wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
27.	Czy budżet projektu został prawidłowo sporządzony?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

*dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie

** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom

*** Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

**** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

C.	Czy projekt może zostać zatwierdzony do realizacji?	
	☐ TAK	☐ NIE
	Data i podpis oceniającego (-ej):	
	Zatwierdzone przez:	
Data i podpis:		

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego upowszechniającego składanego w trybie systemowym w ramach PO KL

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU: .....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

Deklaracja bezstronności i poufności

Oświadczam, że:

- nie pozostaję w związku małżeńskim ani w faktycznym pożyciu albo stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, oraz nie jestem związany (-a) z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z projektodawcą*, z jego zastępcami prawnymi lub członkami władz osób prawnych projektodawcy;
- **w ciągu ostatnich trzech lat do daty złożenia wniosku nie pozostawałem (-am) w stosunku pracy lub zlecenia z projektodawcą oraz nie byłem (-am) członkiem władz projektodawcy;**
- **nie pozostaję z projektodawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności.**

Zobowiązuję się do nieujawniania informacji związanych z oceną projektu oraz do tego, że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje dotyczące ocenianego przeze mnie wniosku nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym.

Data, miejscowość i podpis:.....

* Pojęcie „projektodawca” występujące w niniejszej deklaracji należy rozumieć jako podmiot, który faktycznie jest projektodawcą, czyli jednostkę organizacyjną danej instytucji wymienioną w punkcie 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu „Nazwa projektodawcy”.

A.	Każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”	
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?	
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ:		
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSK DO POPRAWY
		☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt może być finansowany w ramach innych typów operacji PO KL?	
	☐ TAK – SKIEROWAĆ WNIOSK DO POPRAWY	☐ NIE
4.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSK DO POPRAWY
5.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?	
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSK DO POPRAWY
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
	☐ TAK	☐ NIE
2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn, zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
4.	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć, istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?	
	☐ TAK	☐ NIE

5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?		
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?		
☐ TAK		☐ NIE	
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum: <ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. 			
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?			
☐ TAK		☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	
7.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
☐ TAK		☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytucznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają dopuszczalnego poziomu? (pkt 4.1.3 wniosku)		
☐ NIE PRZEKRACZAJĄ		☐ PRZEKRACZAJĄ – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY
11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z <i>Wytucznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (pkt 4.1.2 wniosku)		

☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU (wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące skierowaniem wniosku do poprawy)		

B.	KRYTERIA MERYTORYCZNE (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)	
1.	Czy projektodawca odpowiednio wskazał problemy, do rozwiązania których przyczyni się realizacja projektu, zidentyfikował przyczyny zaobserwowanych problemów oraz uzasadnił potrzebę zmiany dotychczasowego podejścia? Czy projektodawca wskazał w sposób wyczerpujący na istnienie innowacyjnego rozwiązania, które wymaga upowszechnienia i włączenia do polityki, i uzasadnił potrzebę przeprowadzenia kolejnej akcji upowszechniającej oraz konieczności podjęcia ponownych/dalszych działań na rzecz włączenia produktu do polityki? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
2.	Czy projektodawca w odpowiedni sposób zdefiniował cel główny i cele szczegółowe projektu w kontekście wskazanego problemu? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
3.	Czy wskaźniki pomiaru celów są adekwatne i mają odpowiednią wartość oraz czy wskazano źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwość pomiaru? (pkt 3.1 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
4.	Czy projektodawca w wyczerpujący sposób opisał i uzasadnił innowacyjność proponowanego rozwiązania na tle istniejącej praktyki oraz wskazał na różnice zastosowanego podejścia w odniesieniu do obecnych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład / rezultat)? Czy projektodawca wskazał wymiar innowacyjności produktu i wartość dodaną proponowanego rozwiązania w stosunku do obecnej praktyki? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
5.	Czy projektodawca określił co będzie przedmiotem upowszechniania i włączenia do polityki oraz wskazał na potencjał produktu do upowszechniania i włączenia do polityki? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
6.	Czy wniosek zawiera wystarczającą charakterystykę grup docelowych projektu (tj. osób i/lub instytucji/sektorów, które otrzymają produkt do stosowania oraz osób, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) oraz czy projektodawca odpowiednio uzasadnił dokonany wybór? (pkt 3.2 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

7.	Czy projektodawca w wystarczający sposób opisał zadania służące osiągnięciu celów projektu i czy zadania te są adekwatne do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych (w tym czy gwarantują skuteczność włączenia do głównego nurtu polityki)? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
8.	Czy harmonogram projektu jest racjonalny? (<i>Harmonogram realizacji projektu</i> wraz z pkt. 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
9.	Czy projektodawca poprawnie opisał produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
10.	Czy projektodawca odpowiednio opisał co będzie stanowiło o sukcesie projektu? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
11.	Czy wniosek zawiera wystarczający opis sposobu ewaluacji projektu? (pkt 3.3 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
12.	Czy projektodawca zdefiniował w sposób właściwy potencjalne ryzyko i wskazał działania zapobiegawcze? (pkt 3.4 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
13.	Czy projektodawca opisał sposób, w jaki osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL? (pkt 3.5 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
14.	Czy projektodawca/partnerzy posiada/ją odpowiednie doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć? (pkt 3.6 wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
15.	Czy sposób zarządzania projektem jest odpowiedni (czytelne zasady realizacji, podejście do zarządzania we wszystkich jego aspektach, podział obowiązków, adekwatność personelu	

	kluczowego)? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
16.	Czy projektodawca/partnerzy posiada/ją wystarczający potencjał instytucjonalny (w tym kadrowy, techniczny, do upowszechniania i włączania do polityki)? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
17.	Czy wniosek zawiera wystarczający opis sposobu monitorowania projektu? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
18.	Czy projektodawca uzasadnił wybór partnerów projektu* i innych podmiotów**? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
19.	Czy projektodawca wskazał rolę partnerów* i innych podmiotów**? (pkt 3.7 wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
20.	Czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów? (część IV wniosku)***		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
21.	Czy wydatki są racjonalne i efektywne, tj. zgodne ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)?****		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	
22.	Czy wydatki spełniają zasady kwalifikowalności określone w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (część IV wniosku)		
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ	

23.	Czy poziom kosztów zarządzania w kontekście specyfikacji i okresu realizacji projektu jest zasadny oraz zgodny z limitem określonym w <i>Wytucznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL?</i> (część IV wniosku)	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ
24.	Czy budżet projektu został prawidłowo sporządzony?	
	☐ TAK (UZASADNIĆ)	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO POPRAWY I UZASADNIĆ

*dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie

** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom

*** Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

**** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

C.	Czy projekt może zostać zatwierdzony do realizacji?	
	☐ TAK	☐ NIE
	Data i podpis oceniającego (-ej):	
	Zatwierdzone przez:	
	Data i podpis:	

**Załącznik 4A - Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO
KL**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO
KL¹**

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

NUMER KONKURSU:.....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

---

¹ W tym projekcie współpracy ponadnarodowej. Z wyłączeniem projektu innowacyjnego.

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ

A.	KRYTERIA HORYZONTALNE I DOSTĘPU (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)	
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?	
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ (wypełnia IOK):		
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?	
	☐ TAK	☐ NIE ☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?	
	☐ TAK	☐ NIE
4.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?	
	☐ TAK	☐ NIE
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
5.	1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?
	☐ TAK	☐ NIE
	2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?
	☐ TAK	☐ NIE
	3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?
	☐ TAK	☐ NIE

4	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?		
☐ TAK		☐ NIE	
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?		
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?		
☐ TAK		☐ NIE	
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum: <ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. 			
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?			
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt jest zgodny z zapisami <i>Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL</i> i właściwymi wytycznymi IZ PO KL w Systemie Realizacji PO KL*?		
☐ TAK		☐ NIE	
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		

*W zakresie: Poddziałania 2.1.2 (współzarządzanie funduszem szkoleniowym przez partnerów społecznych), Działania 6.2 (inżynieria finansowa) oraz Poddziałania 9.6.3 (brokering edukacyjny).

	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla danego Działania? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ	☐ NIE DOTYCZY
11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL? (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO NEGOCJACJI	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU			
(wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące negatywną oceną wniosku)			

B.

Numer pytania z wniosku o dofinansowanie projektu		PYTANIE	Przyznana liczba punktów	Maksymalna liczba punktów (100)	Uwagi/Komentarze
3.1 i 3.4*		UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU RYZIKO NIEOSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU*		25	
Minimum: 15 pkt. *dotyczy tylko projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł	a	Wskazanie problemu, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz opis sytuacji problemowej			
	b	Wskazanie celu głównego i celów szczegółowych projektu w nawiązaniu do wskazanego problemu			
	c	Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru			
	d	Opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu*			
3.2		GRUPY DOCELOWE (nie dotyczy projektów o charakterze badawczym i informacyjno-promocyjnym, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób)		15 (0*)	
Minimum: 9 pkt. *dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób	a	Opis grupy docelowej (tj. osób i/lub instytucji, które zostaną objęte wsparciem) z punktu widzenia istotnych dla projektu cech			
	b	Uzasadnienie wyboru grupy docelowej			
	c	Opis sposobu rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (w tym uwzględnienie zasady równości szans, w tym równości płci)			
	d	Opis potrzeb, barier i oczekiwań uczestników/uczestniczek projektu oraz wskazanie wiarygodnych źródeł pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym			
3.3		ZADANIA		20 (35*)	
Minimum: 12/21* pkt. *dotyczy tylko projektów badawczych i	a	Trafność doboru zadań i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu i racjonalność harmonogramu zadań			
	b	Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań			

informacyjno-promocyjnych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób	c	Opis stosowanej metodologii badania/kanałów informacyjnych i sposobu dotarcia do grup docelowych kampanii**			
--	---	---	--	--	--

**dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych

3.5		ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU		10	
Minimum: 6 pkt.	a	Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL			
	b	Wartość dodana projektu			

3.6 i 3.7		POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM		15	
Minimum: 9 pkt. * dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie ** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom	a	Doświadczenie projektodawcy/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć			
	b	Sposób zarządzania projektem			
	c	Opis zaplecza technicznego oraz kadry zaangażowanej w realizację projektu			
	d	Opis działań, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników			
	e	Uzasadnienie wyboru partnerów projektu* i innych podmiotów**			
	f	Opis roli partnerów* i innych podmiotów**			

IV		WYDATKI PROJEKTU		15	
Minimum: 9 pkt.	a	Ocena niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów*			
	b	Ocena racjonalności i efektywności wydatków projektu, tj. zgodności ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)**			
	c	Ocena spełniania zasady kwalifikowalności wydatków określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	d	Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodności z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			

e	Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu projektu			
---	---	--	--	--

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

Suma uzyskanych punktów za kryteria merytoryczne:		
Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w <u>każdym</u> z punktów 3.1 i 3.4, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6 i 3.7 oraz IV?	☐ TAK	☐ NIE
Suma dodatkowych punktów za spełnianie kryteriów strategicznych (zaznaczyć właściwe znakiem „X” tylko gdy w polu powyżej zaznaczono „TAK” oraz wpisać kryterium, jego wagę punktową zgodnie z <i>Planem działania</i> oraz liczbę otrzymanych punktów za każde kryterium, równą wadze punktowej, jeśli kryterium zostało spełnione):	☐ TAK – ..... pkt	☐ NIE – 0 pkt
kryterium 1: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów:		
kryterium 2: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów:		
(...)		
ŁĄCZNA LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW:		

C.

<p>CZY WNIOSEK SPEŁNIA WYMAGANIA MINIMALNE (W TYM KRYTERIA DOSTĘPU I HORYZONTALNE ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ A KARTY OCENY MERYTORYCZNEJ), ABY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?</p> <p>☐ TAK</p> <p>☐ NIE</p> <p>UZASADNIENIE OCENY WNIOSKU (MINIMUM 10 ZDAŃ)</p>

D.

Weryfikacja budżetu i zakresu merytorycznego wniosku:

- a) kwestionowane pozycje wydatków jako niekwalifikowalne;
- b) kwestionowane wysokości wydatków, wraz z uzasadnieniem;
- c) proponowane zwiększenie wydatków, wraz z uzasadnieniem
- d) proponowane zmiany w zakresie merytorycznym projektu, wraz z uzasadnieniem.

CZY WNIOSEK ZOSTANIE SKIEROWANY DO NEGOCJACJI?

TAK – uzasadnić

NIE – uzasadnić

.....
.....
.....

Proponowana kwota dofinansowania: ..... PLN

.....
podpis

.....
data

Załącznik 4B - Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego złożonego w ramach Działania 9.5 PO KL (dotyczącego oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego złożonego w ramach Działania 9.5 PO KL (dotyczącego oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich) PO KL

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

NUMER KONKURSU.....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ

A.	KRYTERIA HORYZONTALNE I DOSTĘPU (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)		
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?		
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE	
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ (wypełnia IOK):			
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?		
	☐ TAK	☐ NIE – ODRZUCIĆ WNIOSEK	☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?		
	☐ TAK	☐ NIE	
4.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?		
	☐ TAK	☐ NIE	
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.			
5.	1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
		☐ TAK	☐ NIE
	2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
		☐ TAK	☐ NIE
	3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	
		☐ TAK	☐ NIE

4.	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?		
☐ TAK		☐ NIE	
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?		
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?		
☐ TAK		☐ NIE	
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum: <ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. 			
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?			
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt jest zgodny z zapisami <i>Szczegółowego opisu priorytetów PO KL</i> ?		
☐ TAK		☐ NIE	
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		

	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla danego Działania? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ	☐ NIE DOTYCZY
11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL? (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO NEGOCJACJI	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU			
(wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące negatywną oceną wniosku)			

B.

Numer pytania z wniosku o dofinansowanie projektu	PYTANIE	Przyznana liczba punktów	Maksymalna liczba punktów (100)	Uwagi/Komentarze
3.1	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU ORAZ GRUPY DOCELOWE		40	
Minimum: 24 pkt.	a Wskazanie problemu, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz opis sytuacji problemowej			
	b Wskazanie celu głównego i celów szczegółowych projektu			
	c Opis grupy docelowej (tj. osób i/lub instytucji, które zostaną objęte wsparciem)			
	d Uzasadnienie wyboru grupy docelowej			
	e Opis sposobu rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (w tym uwzględnienie zasady równości szans, w tym równości płci)			
3.3	ZADANIA		30	
Minimum: 18 pkt.	a Trafność doboru i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu i racjonalność harmonogramu zadań			
	b Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań			
	c Wartość dodana projektu			
3.6 i 3.7	POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM		15	
Minimum: 9 pkt. * dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie ** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom	a Doświadczenie projektodawcy/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć			
	b Sposób zarządzania projektem			
	c Opis zaplecza technicznego oraz kadry zaangażowanej w realizację projektu			
	d Opis działań, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników			
	e Uzasadnienie wyboru partnerów projektu* i innych podmiotów**			
	f Opis roli partnerów* i innych podmiotów**			

IV	WYDATKI PROJEKTU			15	
Minimum: 9 pkt.	a	Ocena niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów*			
	b	Ocena racjonalności i efektywności wydatków projektu, tj. zgodności ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)**			
	c	Ocena spełniania zasady kwalifikowalności wydatków określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	d	Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodności z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	e	Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu projektu			

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

Suma uzyskanych punktów za kryteria merytoryczne:		
Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w <u>każdym</u> z punktów 3.1, 3.3, 3.6 i 3.7 oraz IV?	☐ TAK	☐ NIE
Suma dodatkowych punktów za spełnianie kryteriów strategicznych (zaznaczyć właściwe znakiem „X” tylko, gdy w polu powyżej zaznaczono „TAK” oraz wpisać kryterium, jego wagę punktową zgodnie z <i>Planem działania</i> oraz liczbę otrzymanych punktów za każde kryterium, równą wadze punktowej, jeśli kryterium zostało spełnione): kryterium 1: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... kryterium 2: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... (...)	☐ TAK – ..... pkt	☐ NIE – 0 pkt
ŁĄCZNA LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW:		

C.

<p>CZY WNIOSEK SPEŁNIA WYMAGANIA MINIMALNE (W TYM KRYTERIA DOSTĘPU I HORYZONTALNE ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ A KARTY OCENY MERYTORYCZNEJ), ABY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?</p> <p>☐ TAK</p> <p>☐ NIE</p> <p>UZASADNIENIE OCENY WNIOSKU (MINIMUM 10 ZDAŃ)</p>

D.

Weryfikacja budżetu i zakresu merytorycznego wniosku:

- a) kwestionowane pozycje wydatków jako niekwalifikowalne;
- b) kwestionowane wysokości wydatków, wraz z uzasadnieniem;
- c) proponowane zwiększenie wydatków, wraz z uzasadnieniem
- d) proponowane zmiany w zakresie merytorycznym projektu, wraz z uzasadnieniem.

CZY WNIOSEK ZOSTANIE SKIEROWANY DO NEGOCJACJI?

TAK – uzasadnić

NIE – uzasadnić

.....
.....
.....

Proponowana kwota dofinansowania: ..... PLN

.....
podpis

.....
data

Załącznik 4C - Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego PO KL składanego w trybie konkursowym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego testującego składanego w trybie konkursowym w ramach PO KL

(obowiązuje w odniesieniu do wniosków o dofinansowanie złożonych od dnia 1 stycznia 2012 r.)

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSK: .....

NUMER KONKURSU .....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ

A.	Każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”		
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?		
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ		☐ NIE
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ (wypełnia IOK):			
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?		
	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt może być finansowany w ramach innych typów operacji PO KL?		
	☐ TAK	☐ NIE	
4.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?		
	☐ TAK	☐ NIE	
5.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?		
	☐ TAK	☐ NIE	
6.	Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
	1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
	☐ TAK		☐ NIE
	2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn, zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
☐ TAK		☐ NIE	

3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?		
☐ TAK		☐ NIE	
4.	Czy rozwiązanie planowane do wypracowania i/lub działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć, istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?		
☐ TAK		☐ NIE	
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?		
☐ TAK		☐ NIE	
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?		
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?		
☐ TAK		☐ NIE	
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. 			
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?			
☐ TAK		☐ NIE	
7.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
☐ TAK		☐ NIE	
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
☐ TAK		☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		

	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają dopuszczalnego poziomu? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ	☐ NIE DOTYCZY
11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL? (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO NEGOCJACJI	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU			
(wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące negatywną oceną wniosku)			

B.

Numer pytania z wniosku o dofinansowanie projektu	PYTANIE	Przyznana liczba punktów	Maksymalna liczba punktów (100)	Uwagi/Komentarze
3.1	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU		20	
Minimum: 12 pkt.	a Wskazanie problemów, do rozwiązania których przyczyni się realizacja projektu oraz uzasadnienie potrzeby zmiany dotychczasowego podejścia			
	b Zdefiniowanie celu głównego i celów szczegółowych projektu w kontekście zdefiniowanego problemu			
	c Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru			
	d Zgodność proponowanego rozwiązania/podejścia z Tematem dla projektów innowacyjnych testujących			

3.2	INNOWACYJNOŚĆ I GRUPY DOCELOWE		25	
Minimum: 15 pkt.	a Opis i uzasadnienie innowacyjności proponowanego rozwiązania/podejścia na tle istniejącej praktyki - wskazanie, czym ono różni się od obecnie stosowanych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład/rezultat); określenie i ocena wymiaru innowacyjności produktu; wartość dodana innowacji w stosunku do obecnej praktyki			
	b Wskazanie barier niepozwalających na stosowanie obecnie proponowanego rozwiązania/podejścia			
	c Opis produktu finalnego projektu, w tym określenie, co będzie przedmiotem upowszechniania i włączania do polityki; ocena potencjału produktu do upowszechniania i włączania do polityki			
	d Charakterystyka grup docelowych projektu (tj. osób i/lub instytucji/sektorów, które otrzymają produkt do stosowania oraz osób, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) oraz uzasadnienie ich wyboru			
	e Opis sposobu, w jaki przedstawiciele grup docelowych projektu zostali/zostaną włączeni w jego przygotowanie i realizację			

3.3		ZADANIA		20	
Minimum: 12 pkt.	a	Wskazanie i opis zadań służących osiągnięciu celów projektu (w tym uwzględnienie działań upowszechniających i włączających na wszystkich wymaganych etapach oraz strategii upowszechniania i włączania produktu finalnego do polityki); ich adekwatność w stosunku do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych; racjonalność harmonogramu projektu			
	b	Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań			
	c	Opis, co będzie stanowiło o sukcesie działań upowszechniających i włączających w politykę			
	d	Opis sposobu ewaluacji projektu			

3.5		ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU		5	
Minimum: 3 pkt.	a	Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL			

3.4, 3.6 i 3.7		POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM RYZYKO NIEOSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU		15	
Minimum: 9 pkt. * dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie ** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom	a	Doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć (projektodawcy i partnerów – <i>jeśli występują</i>)			
	b	Potencjał instytucjonalny (kadrowy, techniczny, badawczy), w szczególności w kontekście upowszechniania i włączania do polityki (projektodawcy i partnerów – <i>jeśli występują</i>)			
	c	Sposób zarządzania projektem (czytelność zasad realizacji, podejście do zarządzania we wszystkich jego aspektach, podział obowiązków; adekwatność personelu kluczowego)			
	d	Opis sposobu monitorowania projektu			
	e	Opis potencjalnego ryzyka i działań zapobiegawczych			
	f	Uzasadnienie wyboru partnerów projektu* i innych podmiotów**			
	g	Opis roli partnerów* i innych podmiotów**			

IV		WYDATKI PROJEKTU		15	
Minimum: 9 pkt.	a	Ocena niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów*			
	b	Ocena racjonalności i efektywności wydatków projektu, tj. zgodności ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)**			
	c	Ocena spełniania zasady kwalifikowalności wydatków określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	d	Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodności z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	e	Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu projektu			

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

Suma uzyskanych punktów za <u>kryteria merytoryczne</u>:		
Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w <u>każdym</u> z punktów 3.1–3.7 i IV?	☐ TAK	☐ NIE
Suma dodatkowych punktów za spełnianie <u>kryteriów strategicznych</u> (zaznaczyć właściwe znakiem „X” tylko gdy w polu powyżej zaznaczono „TAK” oraz wpisać kryterium, jego wagę punktową zgodnie z <i>Planem działania</i> oraz liczbę otrzymanych punktów za każde kryterium, równą wadze punktowej, jeśli kryterium zostało spełnione): kryterium 1: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... kryterium 2: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... (...)	☐ TAK – ..... pkt	☐ NIE – 0 pkt
ŁĄCZNA LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW:		

C.

CZY WNIOSEK SPEŁNIA WYMAGANIA MINIMALNE (W TYM KRYTERIA DOSTĘPU I HORYZONTALNE ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ A KARTY OCENY MERYTORYCZNEJ), ABY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

TAK

NIE

UZASADNIENIE OCENY WNIOSKU (MINIMUM 10 ZDAŃ)

D.

Weryfikacja budżetu i zakresu merytorycznego wniosku:

- a) kwestionowane pozycje wydatków jako niekwalifikowalne;
- b) kwestionowane wysokości wydatków, wraz z uzasadnieniem;
- c) proponowane zwiększenie wydatków, wraz z uzasadnieniem
- d) proponowane zmiany w zakresie merytorycznym projektu, wraz z uzasadnieniem.

CZY WNIOSEK ZOSTANIE SKIEROWANY DO NEGOCJACJI?

TAK – uzasadnić

NIE – uzasadnić

.....
.....
.....
Proponowana kwota dofinansowania: ..... PLN

.....
podpis

.....
data

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu innowacyjnego upowszechniającego składanego w trybie konkursowym w ramach PO KL

NR WNIOSKU KSI: WND-POKL.

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSK:.....

NUMER KONKURSU:.....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ

A.	Każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”		
1.	Czy wniosek posiada uchybienia, które nie zostały dostrzeżone na etapie weryfikacji formalnej?		
	☐ TAK – PRZEKAZAĆ DO PONOWNEJ OCENY FORMALNEJ	☐ NIE	
KRYTERIA DOSTĘPU WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ (wypełnia IOK):			
2.	Czy projekt spełnia kryteria dostępu?		
	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
3.	Czy projekt może być finansowany w ramach innych typów operacji PO KL?		
	☐ TAK	☐ NIE	
4.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?		
	☐ TAK	☐ NIE	
5.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?		
	☐ TAK	☐ NIE	
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.			
6.	1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
		☐ TAK	☐ NIE
	2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn, zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
		☐ TAK	☐ NIE
	3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	

	☐ TAK	☐ NIE
4	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć, istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?	
	☐ TAK	☐ NIE
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?	
	☐ TAK	☐ NIE
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?	
	☐ TAK	☐ NIE
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum: <ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), \ 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. 		
Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?		
	☐ TAK	☐ NIE
7.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?	
	☐ TAK	☐ NIE
8.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?	
	☐ TAK	☐ NIE ☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?	
	☐ TAK	☐ NIE ☐ NIE DOTYCZY

10.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają dopuszczalnego poziomu? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ	☐ NIE DOTYCZY
11.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO NEGOCJACJI	☐ NIE DOTYCZY
<p>UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH I DOSTĘPU (wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące negatywną oceną wniosku)</p>			

B.

Numer pytania z wniosku o dofinansowanie projektu	PYTANIE	Przyznana liczba punktów	Maksymalna liczba punktów (100)	Uwagi/Komentarze
3.1	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU		20	
Minimum: 12 pkt.	a Wskazanie problemów, do rozwiązania których przyczyni się realizacja projektu oraz uzasadnienie potrzeby zmiany dotychczasowego podejścia, w tym wskazanie na istnienie innowacyjnego rozwiązania, które wymaga upowszechnienia i włączenia do polityki, i uzasadnienie potrzeby przeprowadzenia kolejnej akcji upowszechniającej oraz konieczności podjęcia ponownych/dalszych działań na rzecz włączenia produktu do polityki			
	b Zdefiniowanie celu głównego i celów szczegółowych projektu w kontekście zdefiniowanego problemu			
	c Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru			

3.2	INNOWACYJNOŚĆ I GRUPY DOCELOWE		25	
Minimum: 15 pkt.	a Opis i uzasadnienie innowacyjności proponowanego rozwiązania/podejścia na tle istniejącej praktyki - wskazanie, czym ono różni się od obecnie stosowanych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład/rezultat); określenie i ocena wymiaru innowacyjności produktu; wartość dodana innowacji w stosunku do obecnej praktyki			
	b Opis przedmiotu upowszechniania i włączania do polityki; ocena potencjału produktu do upowszechniania i włączania do polityki			
	c Charakterystyka grup docelowych projektu (tj. osób i/lub instytucji/sektorów, które otrzymają produkt do stosowania oraz osób, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) oraz uzasadnienie ich wyboru			

3.3		ZADANIA		20	
Minimum: 12 pkt.	a	Wskazanie i opis zadań służących osiągnięciu celów projektu; ich adekwatność w stosunku do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych; racjonalność harmonogramu projektu			
	b	Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań			
	c	Opis, co będzie stanowiło o sukcesie projektu			
	d	Opis sposobu ewaluacji projektu			

3.5		ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU		5	
Minimum: 3 pkt.	a	Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL			

3.4, 3.6 i 3.7		POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM RYZIKO NIEOSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU		15	
Minimum: 9 pkt. * dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie ** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom	a	Doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć (projektodawcy i partnerów – <i>jeśli występują</i>)			
	b	Potencjał instytucjonalny (kadrowy, techniczny), w szczególności w kontekście upowszechniania i włączania do polityki (projektodawcy i partnerów – <i>jeśli występują</i>)			
	c	Sposób zarządzania projektem (czytelność zasad realizacji, podejście do zarządzania we wszystkich jego aspektach, podział obowiązków; adekwatność personelu kluczowego)			
	d	Opis sposobu monitorowania projektu			
	e	Opis potencjalnego ryzyka i działań zapobiegawczych			
	f	Uzasadnienie wyboru partnerów projektu* i innych podmiotów**			
	g	Opis roli partnerów* i innych podmiotów**			

IV		WYDATKI PROJEKTU		15	
Minimum: 9 pkt.	a	Ocena niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów*			

b	Ocena racjonalności i efektywności wydatków projektu, tj. zgodności ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)**			
c	Ocena spełniania zasady kwalifikowalności wydatków określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
d	Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodności z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
e	Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu projektu			

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

Suma uzyskanych punktów za <u>kryteria merytoryczne</u>:		
Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w <u>każdym</u> z punktów 3.1–3.7 i IV?	☐ TAK	☐ NIE
Suma dodatkowych punktów za spełnianie <u>kryteriów strategicznych</u> (zaznaczyć właściwe znakiem „X” tylko gdy w polu powyżej zaznaczono „TAK” oraz wpisać kryterium, jego wagę punktową zgodnie z <i>Planem działania</i> oraz liczbę otrzymanych punktów za każde kryterium, równą wadze punktowej, jeśli kryterium zostało spełnione): kryterium 1: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... kryterium 2: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... (...)	☐ TAK – ..... pkt	☐ NIE – 0 pkt
ŁĄCZNA LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW:		

C.

CZY WNIOSEK SPEŁNIA WYMAGANIA MINIMALNE (W TYM KRYTERIA DOSTĘPU I HORYZONTALNE ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ A KARTY OCENY MERYTORYCZNEJ), ABY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

TAK

NIE

UZASADNIENIE OCENY WNIOSKU (MINIMUM 10 ZDAŃ)

D.

Weryfikacja budżetu i zakresu merytorycznego wniosku:

- a) kwestionowane pozycje wydatków jako niekwalifikowalne;
- b) kwestionowane wysokości wydatków, wraz z uzasadnieniem;
- c) proponowane zwiększenie wydatków, wraz z uzasadnieniem
- d) proponowane zmiany w zakresie merytorycznym projektu, wraz z uzasadnieniem.

CZY WNIOSEK ZOSTANIE SKIEROWANY DO NEGOCJACJI?

TAK – uzasadnić

NIE – uzasadnić

.....
.....
.....

Proponowana kwota dofinansowania: ..... PLN

.....
podpis

.....
data

Załącznik 4D – Karta oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Karta oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL

(obowiązuje w odniesieniu do procedury wyboru projektów „modelowych” oraz procedury wyboru projektów „oryginalnych”)

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA WNIOSEK:.....

DATA WPŁYWU WNIOSKU.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU: .....

NUMER KONKURSU.....

TYTUŁ PROJEKTU: .....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU: .....

NAZWA PROJEKTODAWCY: .....

OCENIAJĄCY: .....

KARTA OCENY FORMALNO-MERYTORYCZNEJ

ETAP WERYFIKACJI FORMALNEJ	
A.	KRYTERIA FORMALNE i DOSTĘPU (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)
1.	Czy wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów?
	☐ TAK ☐ NIE – ODRZUCIĆ WNIOSEK
2.	Czy wniosek został złożony we właściwej instytucji? (pkt 1.5 wniosku)
	☐ TAK ☐ NIE
3.	Czy wniosek został wypełniony w języku polskim?
	☐ TAK ☐ NIE
4.	Czy wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie? (w tym pkt 2.6, część V wniosku)
	☐ TAK ☐ NIE
5.	Czy roczny obrót projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie (zgodnie z zapisami pkt 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)?
	☐ TAK ☐ NIE
6.	Czy wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych? ¹⁾
	☐ TAK ☐ NIE
7.	Czy wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie)?
	☐ TAK ☐ NIE
8.	Czy okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL?
	☐ TAK ☐ NIE
KRYTERIA DOSTĘPU (wypełnia IOK):	

¹⁾ Zaznaczyć „TAK”, jeśli nie są współfinansowane, „NIE” – jeżeli są współfinansowane.

9.	Czy wniosek spełnia kryteria dostępu?			
	☐ TAK	☐ NIE, ALE WNIOSEK MOŻE ZOSTAĆ SKORYGOWANY / UZUPEŁNIONY	☐ NIE – ODRZUCIĆ WNIOSEK UZASADNIĆ	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW DOSTĘPU (wypełnić, jeśli w pkt 9 wskazano, że wniosek należy odrzucić)				
10.	Czy wniosek może zostać poddany dalszej ocenie (część B, C, D i E)?			
	☐ TAK	☐ TAK, ALE PRZED PODPISANIEM UMOWY WNIOSEK NALEŻY SKIEROWAĆ DO UZUPEŁNIENIA I/LUB KOREKTY	☐ NIE – ODRZUCIĆ WNIOSEK	
ZAKRES KOREKTY/UZUPEŁNIENIA WNIOSKU PRZED PODPISANIEM UMOWY O DOFINANSOWANIE (wypełnić, jeśli w pkt 10 zaznaczono odpowiedź wskazującą na konieczność skierowania wniosku do korekty/uzupełnienia)				
ETAP WERYFIKACJI MERYTORYCZNEJ				
B.	KRYTERIA HORYZONTALNE (każdorazowo zaznaczyć właściwe znakiem „X”)			
1.	Czy projekt jest zgodny z przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> i innym właściwym prawodawstwem krajowym?			

	☐ TAK	☐ NIE
2.	Czy projekt jest zgodny z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej?	
	☐ TAK	☐ NIE
Standard minimum jest spełniony w przypadku uzyskania co najmniej 2 pozytywnych odpowiedzi.		
1.	Czy projekt zawiera analizę sytuacji kobiet i mężczyzn dotyczącą obszaru interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu, która wskazuje na nierówności ze względu na płeć?	
	☐ TAK	☐ NIE
2.	Czy analiza sytuacji kobiet i mężczyzn zawiera dane ilościowe, które wskazują na brak istniejących nierówności w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
3.	Czy użyte w analizie sytuacji kobiet i mężczyzn dane w podziale na płeć dotyczą obszaru interwencji i zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
4	Czy działania odpowiadają na nierówności ze względu na płeć istniejące w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu i/lub różnicują działania (formy wsparcia) dla kobiet i mężczyzn?	
3.	☐ TAK	☐ NIE
5.	Czy rezultat(y) są podane w podziale na płeć i/lub wskazują jak projekt wpłynie na sytuację kobiet i mężczyzn w obszarze interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu?	
	☐ TAK	☐ NIE
6.	Czy projekt wskazuje w jaki sposób zostanie zapewnione równościowe zarządzanie projektem?	
	☐ TAK	☐ NIE
7.	Czy projekt należy do wyjątku, co do którego nie stosuje się standardu minimum?	
	☐ TAK	☐ NIE
Wyjątki, co do których nie stosuje się standardu minimum:		
<ol style="list-style-type: none"> 1) profil działalności projektodawcy (ograniczenia statutowe), 2) realizacja działań pozytywnych (działania te pozwalają na wpłynięcie na niekorzystną sytuację danej płci w konkretnym obszarze interwencji i zasięgu oddziaływania projektu, a tym samym wyrównanie jej szans społecznych i zawodowych), 3) zamknięta rekrutacja – projekt obejmuje - ze względu na swój zakres oddziaływania - wsparciem wszystkich pracowników/personel konkretnego podmiotu, wyodrębnionej 		

	organizacyjnie części danego podmiotu lub konkretnej grupy podmiotów wskazanych we wniosku o dofinansowanie.		
	Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)?		
	☐ TAK	☐ NIE	
4.	Czy projekt jest zgodny z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans i koncepcją zrównoważonego rozwoju)?		
	☐ TAK	☐ NIE	
5.	Czy projekt jest zgodny z zapisami <i>Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL</i> i właściwymi wytycznymi IZ PO KL w Systemie Realizacji PO KL*?		
	☐ TAK	☐ NIE	
6.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe?		
	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
7.	Czy w projekcie założono rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> w oparciu o stawki jednostkowe?		
	☐ TAK	☐ NIE	☐ NIE DOTYCZY
8.	Czy koszty w ramach <i>cross-financingu</i> nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla danego Działania? (pkt 4.1.3 wniosku)		
	☐ NIE PRZEKRACZAJĄ	☐ PRZEKRACZAJĄ	☐ NIE DOTYCZY
9.	Czy wartość kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem została wyliczona zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ? (pkt 4.1.2 wniosku)		
	☐ TAK	☐ NIE – SKIEROWAĆ WNIOSEK DO NEGOCJACJI	☐ NIE DOTYCZY
UZASADNIENIE OCENY SPEŁNIANIA KRYTERIÓW HORYZONTALNYCH			
(wypełnić, jeśli w części A zaznaczono odpowiedzi skutkujące negatywną oceną wniosku)			

*W zakresie: Poddziałania 2.1.2 (współzarządzanie funduszem szkoleniowym przez partnerów społecznych), Działania 6.2 (inżynieria finansowa) oraz Poddziałania 9.6.3 (brokering edukacyjny).

C.

Numer pytania z wniosku o dofinansowanie projektu		PYTANIE	Przyznana liczba punktów	Maksymalna liczba punktów (100)	Uwagi/Komentarze
3.1 i 3.4*		UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI I CELE PROJEKTU RYZIKO NIEOSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻEŃ PROJEKTU*		25	
Minimum: 15 pkt.	a	Wskazanie problemu, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz opis sytuacji problemowej			
*dotyczy tylko projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł	b	Wskazanie celu głównego i celów szczegółowych projektu w nawiązaniu do wskazanego problemu			
	c	Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru			
	d	Opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu*			
3.2		GRUPY DOCELOWE (nie dotyczy projektów o charakterze badawczym i informacyjno-promocyjnym, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób)		10 (0*)	
Minimum: 6 pkt.	a	Opis grupy docelowej (tj. osób i/lub instytucji, które zostaną objęte wsparciem) z punktu widzenia istotnych dla projektu cech			
*dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób	b	Uzasadnienie wyboru grupy docelowej			
	c	Opis sposobu rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (w tym uwzględnienie zasady równości szans, w tym równości płci)			
	d	Opis potrzeb, barier i oczekiwań uczestników/uczestniczek projektu oraz wskazanie wiarygodnych źródeł pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym			
3.3		ZADANIA		20 (30*)	
Minimum: 12/18* pkt.	a	Trafność doboru zadań i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu i racjonalność harmonogramu zadań			
*dotyczy tylko projektów badawczych i	b	Opis produktów, które będą wytworzone w ramach zadań			

informacyjno-promocyjnych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób	c	Opis stosowanej metodologii badania/kanałów informacyjnych i sposobu dotarcia do grup docelowych kampanii**			
--	---	---	--	--	--

**dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych

3.5		ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU		5	
Minimum: 3 pkt.	a	Opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL			
	b	Wartość dodana projektu			

3.6 i 3.7		POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY SPOSÓB ZARZĄDZANIA PROJEKTEM		20	
Minimum: 12 pkt. * dotyczy tylko projektów przewidzianych do realizacji w partnerstwie ** jeżeli wykonanie zadań będzie zlecane innym podmiotom	a	Doświadczenie projektodawcy/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć			
	b	Sposób zarządzania projektem			
	c	Opis zaplecza technicznego oraz kadry zaangażowanej w realizację projektu			
	d	Opis działań, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników			
	e	Uzasadnienie wyboru partnerów projektu* i innych podmiotów**			
	f	Opis roli partnerów* i innych podmiotów**			

IV		WYDATKI PROJEKTU		20	
Minimum: 12 pkt.	a	Ocena niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów*			
	b	Ocena racjonalności i efektywności wydatków projektu, tj. zgodności ze stawkami rynkowymi (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)**			
	c	Ocena spełniania zasady kwalifikowalności wydatków określonej w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			
	d	Ocena zasadności poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodności z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>			

e	Ocena prawidłowości sporządzenia budżetu projektu			
---	---	--	--	--

* Dokonując oceny niezbędności wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów należy zwrócić uwagę m.in. na niezbędność ponoszenia wydatków na wyposażenie, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał techniczny.

** Dokonując oceny racjonalności i efektywności wydatków w projekcie należy nie tylko odnosić się do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi przewidzianej do realizacji w ramach projektu. Ponadto należy wskazać podstawę oceny stawek pod kątem ich zgodności z cenami rynkowymi (np. strony www, wyniki rozeznania rynku, doświadczenie oceniających).

Suma uzyskanych punktów za kryteria merytoryczne:		
Czy wniosek otrzymał wymagane minimum 60 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów w <u>każdym</u> z punktów 3.1 i 3.4, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6 i 3.7 oraz IV?	☐ TAK	☐ NIE
Suma dodatkowych punktów za spełnianie kryteriów strategicznych (zaznaczyć właściwe znakiem „X” tylko gdy w polu powyżej zaznaczono „TAK” oraz wpisać kryterium, jego wagę punktową zgodnie z <i>Planem działania</i> oraz liczbę otrzymanych punktów za każde kryterium, równą wadze punktowej, jeśli kryterium zostało spełnione): kryterium 1: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... kryterium 2: ..... waga punktowa: ..... liczba otrzymanych punktów: ..... (...)	☐ TAK – ..... pkt	☐ NIE – 0 pkt
ŁĄCZNA LICZBA UZYSKANYCH PUNKTÓW:		

D.

CZY WNIOSEK SPEŁNIA WYMAGANIA MINIMALNE (W TYM KRYTERIA HORYZONTALNE ZGODNIE Z CZĘŚCIĄ B KARTY OCENY FORMALNO-MERYTORYCZNEJ), ABY UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

TAK

NIE

UZASADNIENIE OCENY WNIOSKU (MINIMUM 10 ZDAŃ)

E.

Weryfikacja budżetu i zakresu merytorycznego wniosku:

1. Kwestionowane pozycje wydatków jako niekwalifikowalne				
Zadanie nr	Pozycja nr	Nazwa pozycji	Wartość pozycji	Uzasadnienie

2. Kwestionowane wysokości wydatków, wraz z uzasadnieniem						
Zadanie nr	Pozycja nr	Nazwa pozycji	Wartość pozycji	Proponowana wartość	Różnica	Uzasadnienie
Zarządzanie projektem	-	-				
Koszty pośrednie	-	-				

3. Proponowane zwiększenie wydatków, wraz z uzasadnieniem						
Zadanie nr	Pozycja nr	Nazwa pozycji	Wartość pozycji	Proponowana wartość	Różnica	Uzasadnienie

4. Proponowane zmiany w zakresie merytorycznym projektu, wraz z uzasadnieniem			
L.p.	Część wniosku, której dotyczy zmiana	Proponowana zmiana	Uzasadnienie
1.			
2.			

**CZY WNIOSEK ZOSTANIE SKIEROWANY DO NEGOCJACJI I/LUB KOREKTY/UZUPEŁNIENIA
W ZAKRESIE UCHYBIEŃ FORMALNYCH?**

TAK – uzasadnić

NIE – uzasadnić

.....
.....
.....

Proponowana kwota dofinansowania: ..... PLN

.....
podpis

.....
data

Załącznik 4E - Karta oceny globalnej wniosku o dofinansowanie projektu konkursowego PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KARTA OCENY GLOBALNEJ

(obowiązuje w odniesieniu do procedury wyboru projektów „modelowych” oraz procedury wyboru projektów „oryginalnych”)

INSTYTUCJA, W KTÓREJ DOKONYWANA JEST OCENA:.....

NR KONKURSU:.....

NUMER KANCELARYJNY WNIOSKU:.....

TYTUŁ PROJEKTU:.....

SUMA KONTROLNA WNIOSKU:.....

NAZWA PROJEKTODAWCY:.....

SKŁAD PANELU EKSPERTÓW:.....

A	KRYTERIUM GLOBALNE	TAK	NIE	Uzasadnienie/komentarz ¹
1	<i>(uzupełnia IOK zgodnie z informacją zawartą w załączniku o charakterze informacyjnym do właściwego dla danego Priorytetu PO KL Planu działania)</i>	☐	☐	
B	DECYZJA W SPRAWIE POPRAWNOŚCI WNIOSKU	TAK		NIE
	Czy wniosek spełnia kryterium globalne i czy może zostać przyjęty do dofinansowania?	☐		☐

Zatwierdzono (podpisuje przewodniczący panelu ekspertów):

Imię i nazwisko:

Data:

Podpis:

¹ Możliwe jest wprowadzenie takiego samego uzasadnienia dla wszystkich wniosków o dofinansowanie odrzuconych na etapie oceny globalnej.

Załącznik 5 – Deklaracja poufności

DEKLARACJA POUFNOŚCI

Imię i nazwisko oceniającego:
Instytucja organizująca konkurs:
Numer konkursu/rundy konkursowej:

Niniejszym oświadczam, że:

- zapoznałem/zapoznałam się z regulaminem pracy Komisji Oceny Projektów w ramach Działania/Poddziałania .... Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- zobowiązuję się, że będę wypełniać moje obowiązki w sposób uczciwy i sprawiedliwy, zgodnie z posiadaną wiedzą,
- zobowiązuję się również nie zatrzymywać kopii jakichkolwiek pisemnych lub elektronicznych informacji,
- zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy i zaufaniu wszystkich informacji i dokumentów ujawnionych mi lub wytworzonych przeze mnie lub przygotowanych przeze mnie w trakcie lub jako rezultat oceny i zgadzam się, że informacje te powinny być użyte tylko dla celów niniejszej oceny i nie mogą zostać ujawnione stronom trzecim.

dnia .....-.....- 20 r.

PODPIS

(miejsowość)

Załącznik 5A – Oświadczenie pracownika IOK lub IP o bezstronności

OCENIAJĄCY:.....

PODMIOT SKŁADAJĄCY WNIOSEK:.....

Oświadczenie dotyczy wniosku.....
złożonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

oświadczam, że:

- 1) nie zachodzi żadna z okoliczności określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) dotyczących wyłączenia pracownika oraz organu*, które skutkują wyłączeniem mnie z udziału w procesie oceny wniosku,
- 2) nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny,

w tym, że:

- a) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** będącego przedmiotem oceny,
- b) z osobą przygotowującą **wniosek** będący przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- c) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **podmiotem składającym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- d) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- e) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- f) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny, działającego w formie spółki prawa handlowego,
- g) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** konkurującego** o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- h) z **podmiotem*** składającym wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- i) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem składającym wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,

- j) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- k) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- l) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek** działającego w formie spółki prawa handlowego, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- m) z osobą przygotowującą **wniosek** konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- n) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem przygotowującym wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- o) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- p) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- r) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny.

W przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności w odniesieniu do przekazanego mi do oceny wniosku, zobowiązuję się do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie instytucji organizującej konkurs oraz wyłączenia się z dalszego uczestnictwa w procesie oceny.

..... dnia ..... r.
(miejscowość)

.....
(podpis)

---

* Kodeks postępowania administracyjnego – rozdział 5: Wyłączenie pracownika oraz organu

Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- 5) w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności nie wymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności nie cierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3,
- 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.

§ 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

** Pojęcie wniosku konkurującego o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny używane w niniejszym oświadczeniu należy odnosić do wszystkich wniosków skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego) lub danego konkursu (w przypadku konkursu zamkniętego) oraz wniosków, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i mogą zostać przekazane do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu. Instytucja Organizująca Konkurs sporządza listę projektów (wraz z nazwą podmiotu składającego wniosek oraz tytułem projektu i numerem w KSI i /lub w LSI) skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu oraz projektów, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i mogą zostać przekazane do oceny merytorycznej w ramach danego konkursu lub danej rundy konkursowej i przedstawia ją do wiadomości członkom Komisji Oceny Projektów przed przystąpieniem przez nich do oceny merytorycznej wniosków.

*** Dotyczy podmiotów składających wnioski, których wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny będących osobą fizyczną.

Załącznik 5B – Oświadczenie eksperta o bezstronności

EKSPERT: .....

PODMIOT SKŁADAJĄCY WNIOSEK:.....

Oświadczenie dotyczy wniosku.....
złożonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

POUCZENIE: Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.)* w zw. z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)**.

Zgodnie z postanowieniami art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

oświadczam, że:

- 1) nie zachodzi żadna z okoliczności określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) dotyczących wyłączenia pracownika oraz organu***, które stosownie do art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju skutkują wyłączeniem mnie z udziału w procesie oceny wniosku,
- 2) nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny,

w tym, że:

- a) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** będącego przedmiotem oceny,
- b) z osobą przygotowującą **wniosek** będący przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- c) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **podmiotem składającym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- d) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- e) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- f) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny, działającego w formie spółki prawa handlowego,

- g) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** konkurującego****, o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- h) z **podmiotem składającym wniosek*******, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny:
- nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- i) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem składającym wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- j) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- k) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek**, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- l) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu składającego wniosek** działającego w formie spółki prawa handlowego, którego wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- m) z osobą przygotowującą **wniosek** konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny:
- nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- n) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem przygotowującym wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- o) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- p) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny,
- r) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny lub wniosek konkurujący o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny.

W przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności w odniesieniu do przekazanego mi do oceny wniosku,

zobowiązuję się do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie instytucji organizującej konkurs oraz wyłączenia się z dalszego uczestnictwa w procesie oceny.

..... dnia ..... r.
(miejsowość)

.....
(podpis)

*** Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju**

Art. 31 ust. 4. Ekspert, przed przystąpieniem do oceny projektu, składa instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 3, oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.

**** Kodeks karny**

Art. 233. § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze, kto, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

***** Kodeks postępowania administracyjnego – rozdział 5: Wyłączenie pracownika oraz organu**

Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- 5) w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności nie wymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności nie cierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3,
  - 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.
- § 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

**** Pojęcie **wniosku konkurującego o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny** używane w niniejszym oświadczeniu należy odnosić do wszystkich wniosków skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej (w przypadku konkursu otwartego) lub danego konkursu (w przypadku konkursu zamkniętego) oraz wniosków, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i mogą zostać przekazane do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu. Instytucja Organizująca Konkurs sporządza listę projektów (wraz z nazwą podmiotu składającego wniosek oraz tytułem projektu i numerem w KSI i/lub w LSI) skierowanych do oceny merytorycznej w ramach danej rundy konkursowej lub danego konkursu oraz projektów, które po ocenie formalnej skierowane zostały do uzupełnienia i/lub skorygowania i mogą zostać przekazane do oceny merytorycznej w ramach danego konkursu lub danej rundy konkursowej i przedstawia ją do wiadomości członkom Komisji Oceny Projektów przed przystąpieniem przez nich do oceny merytorycznej wniosków.

***** Dotyczy podmiotów składających wniosek, których wniosek konkuruje o dofinansowanie z wnioskiem będącym przedmiotem oceny będących osobą fizyczną.

Załącznik 5C – Deklaracja poufności dla ekspertów wyrażających opinie o projektach

DEKLARACJA POUFNOŚCI

Imię i nazwisko eksperta:
Instytucja organizująca konkurs/
oceniająca projekt systemowy:
Numer konkursu/rundy konkursowej*:

Niniejszym oświadczam, że:

- zobowiązuję się, że będę wypełniać moje obowiązki w sposób uczciwy i sprawiedliwy, zgodnie z posiadaną wiedzą,
- zobowiązuję się również nie zatrzymywać kopii jakichkolwiek pisemnych lub elektronicznych informacji,
- zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy i zaufaniu wszystkich informacji i dokumentów ujawnionych mi lub wytworzonych przeze mnie lub przygotowanych przeze mnie w trakcie lub jako rezultat oceny i zgadzam się, że informacje te powinny być użyte tylko dla celów niniejszej oceny i nie mogą zostać ujawnione stronom trzecim.

dnia .....-.....- 20 r.

PODPIS

(miejsowość)

* dotyczy projektów konkursowych

Załącznik 5D – Oświadczenie pracownika IOK lub IP o bezstronności (stosowane w ramach procedury przyspieszonego wyboru projektów)

OCENIAJĄCY: .....

PODMIOT SKŁADAJĄCY WNIOSK:.....

Oświadczenie dotyczy wniosku.....
złożonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

oświadczam, że:

- 1) nie zachodzi żadna z okoliczności określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) dotyczących wyłączenia pracownika oraz organu*, które skutkują wyłączeniem mnie z udziału w procesie oceny wniosku,
- 2) nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny,

w tym, że:

- a) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** będącego przedmiotem oceny,
- b) z osobą przygotowującą **wniosek** będący przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- c) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **podmiotem składającym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- d) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- e) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- f) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny, działającego w formie spółki prawa handlowego,
- g) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem przygotowującym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- h) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- i) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny,

- j) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wnioski** będący przedmiotem oceny.

W przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności w odniesieniu do przekazanego mi do oceny wniosku, zobowiązuję się do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie instytucji organizującej konkurs oraz wyłączenia się z dalszego uczestnictwa w procesie oceny.

..... dnia ..... r.
(miejscowość)

.....
(podpis)

*** Kodeks postępowania administracyjnego – rozdział 5: Wyłączenie pracownika oraz organu**

Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- 5) w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności nie wymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności nie cierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3,
  - 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.
- § 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

Załącznik 5E – Oświadczenie eksperta o bezstronności (stosowane w ramach procedury przyspieszonego wyboru projektów oraz w przypadku projektów systemowych)

EKSPERT: .....
PODMIOT SKŁADAJĄCY WNIOSEK:.....

Oświadczenie dotyczy wniosku.....
złożonego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

POUCZENIE: Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.*) w zw. z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)**.

Zgodnie z postanowieniami art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

oświadczam, że:

- 1) nie zachodzi żadna z okoliczności określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) dotyczących wyłączenia pracownika oraz organu***, które stosownie do art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju skutkują wyłączeniem mnie z udziału w procesie oceny wniosku,
- 2) nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny,

w tym, że:

- a) nie brałem osobistego udziału w przygotowaniu **wniosku** będącego przedmiotem oceny,
- b) z osobą przygotowującą **wniosek** będący przedmiotem oceny:
  - nie łączy lub nie łączył mnie związek małżeński, stosunek pokrewieństwa i powinowactwa do drugiego stopnia,
  - nie jestem lub nie byłem związany z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- c) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **podmiotem składającym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- d) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- e) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- f) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **podmiotu składającego wniosek** będący przedmiotem oceny, działającego w formie spółki prawa handlowego,

- g) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem związany stosunkiem pracy z **którymkolwiek podmiotem przygotowującym wniosek** będący przedmiotem oceny,
- h) nie świadczę i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie świadczyłem pracy na podstawie stosunków cywilnoprawnych dla **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- i) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem członkiem organów zarządzających i nadzorczych **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny,
- j) nie jestem i w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia niniejszego oświadczenia nie byłem współnikiem, udziałowcem lub akcjonariuszem **któregokolwiek podmiotu przygotowującego wniosek** będący przedmiotem oceny.

W przypadku powzięcia informacji o istnieniu jakiegokolwiek okoliczności mogącej budzić uzasadnione wątpliwości, co do mojej bezstronności w odniesieniu do przekazanego mi do oceny wniosku, zobowiązuję się do niezwłocznego jej zgłoszenia na piśmie instytucji organizującej konkurs oraz wyłączenia się z dalszego uczestnictwa w procesie oceny.

..... dnia ..... r.
(miejscowość)

.....
(podpis)

*** Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju**

Art. 31 ust. 4. Ekspert, przed przystąpieniem do oceny projektu, składa instytucji korzystającej z jego usługi oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z udziału w ocenie projektu na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 3, oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie lub podmiotu, który złożył wniosek będący przedmiotem oceny. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.

**** Kodeks karny**

Art. 233. § 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze, kto, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

***** Kodeks postępowania administracyjnego – rozdział 5: Wyłączenie pracownika oraz organu**

Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- 5) w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności nie wymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności nie cierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3,
- 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.

§ 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

Załącznik 6 – Oświadczenie kandydata na eksperta

Ja niżej podpisany/a .....
(imię i nazwisko)

Zamieszkały/a .....
(adres zamieszkania)

legitymujący/a się dowodem osobistym .....
(nr i seria)

wydanym przez .....

świadomy/a odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 kodeksu karnego przewidującego karę pozbawienia wolności do lat 3 za składanie fałszywych zeznań

oświadczam, że

- nie zostałem/am skazany/a prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe oraz korzystam w pełni z praw publicznych i posiadam pełną zdolność do czynności prawnych;
- nie zostałem/am skreślony/a z listy ekspertów, która prowadzona była przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, centralnej bazy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz z listy asesorów prowadzonej przy którejkolwiek z Instytucji Pośredniczących Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
- w ciągu ostatnich 6 miesięcy przed datą złożenia niniejszego oświadczenia nie pozostawałem/am w stosunku pracy z Instytucją Pośredniczącą/ Instytucją Zarządzającą prowadzącą nabór ekspertów.

.....
(miejsowość, data)

.....
(podpis)

Załącznik 6A – Zgoda eksperta na zamieszczenie danych osobowych w bazach ekspertów oraz na przetwarzanie danych osobowych ujawnionych przez eksperta w procesie tworzenia i prowadzenia baz ekspertów

....., dnia ..... 20 r.
(miejsowość)

.....
(imię i nazwisko)

**ZGODA EKSPERTA
NA ZAMIESZCZENIE DANYCH OSOBOWYCH W BAZACH EKSPERTÓW
ORAZ
NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH
UJAWNIONYCH PRZEZ EKSPERTA W PROCESIE TWORZENIA
I PROWADZENIA BAZ EKSPERTÓW**

W związku z art. 31 ust. 11 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) wyrażam zgodę na:

- 1) umieszczenie w bazie ekspertów* i centralnej bazie ekspertów** moich danych osobowych, obejmujących:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) dziedzinę objętą programem operacyjnym, w której się specjalizuję,
  - c) adres poczty elektronicznej

oraz

- 2) przetwarzanie danych osobowych ujawnionych przeze mnie w procesie tworzenia i prowadzenia baz ekspertów***, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.)

- przez instytucję, która tworzy i prowadzi bazę ekspertów oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który tworzy i prowadzi centralną bazę ekspertów.

_____
podpis

* Zgodnie z art. 31 ust. 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju bazę ekspertów może tworzyć i prowadzić instytucja zarządzająca; stosownie do postanowień art. 31 ust. 10 tej ustawy instytucja zarządzająca może przekazać kompetencje w tym zakresie instytucjom uczestniczącym we wdrażaniu programu operacyjnego.

** Zgodnie z art. 31 ust. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju centralną bazę ekspertów tworzy i prowadzi minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

*** Dotyczy danych osobowych ujawnionych przez eksperta w kwestionariuszach osobowych, oświadczeniach, wnioskach o aktualizację danych osobowych etc.

Załącznik 7 – Wzór Planu Działania oraz instrukcja wypełniania Planu Działania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Plan działania na rok

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

INFORMACJE O INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ				
Numer i nazwa Priorytetu	II. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących		Województwo	Nie dotyczy
Institucja Pośrednicząca				
Adres korespondencyjny				
Telefon			Faks	
E-mail				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej do kontaktów roboczych				
Institucja Pośrednicząca II stopnia			Numer Działania lub Poddziałania	
Adres korespondencyjny				
Telefon			Faks	
E-mail				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej II stopnia do kontaktów roboczych				
Institucja Pośrednicząca II stopnia			Numer Działania lub Poddziałania	
Adres korespondencyjny				
Telefon			Faks	
E-mail				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej II stopnia do kontaktów roboczych				

KARTA DZIAŁANIA 2.1

Poddziałanie 2.1.1

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty					
	Zamknięty					
Planowana alokacja						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
Przewidywane wskaźniki konkursu						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu					
	1.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	Kryteria strategiczne					
	1.				WAGA	
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.				WAGA	
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.				WAGA	
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	

LP. Konkursu:	A.2	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty					
	Zamknięty					
Planowana alokacja						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
Przewidywane wskaźniki konkursu						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu					
	1.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.					

	Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.			
	Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	Kryteria strategiczne			
	1.		WAGA	
	Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.		WAGA	
	Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.		WAGA	
	Uzasadnienie:		Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	

Poddziałanie 2.1.2

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu	Otwarty					
	Zamknięty					
Planowana alokacja						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu	1.					
	2.					
	3.					
	4.					
Przewidywane wskaźniki konkursu						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu					
	1.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.					
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	Kryteria strategiczne					
	1.		WAGA			
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	2.		WAGA			
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	
	3.		WAGA			
	Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	

Poddziałanie 2.1.3

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

B1.(kolejny nr) PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
-	-	-	-

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWDZIANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM	
Planowany tytuł projektu	
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	- - - -
Beneficjent systemowy	

Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☐	Jeżeli NIE – należy uzasadnić		
	NIE	☐			
Okres realizacji projektu					
Kwota planowanych wydatków w projekcie					
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)			ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)		
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu					
w roku 2014			ogółem w projekcie		
–			–		
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu				
	1.				
	Uzasadnienie:				
	2.				
	Uzasadnienie:				
	3.				
Uzasadnienie:					

B2.(kolejny nr) PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM				
Planowany tytuł projektu				
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt				
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	–			
	–			
	–			
	–			
Beneficjent systemowy				
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☐	Jeżeli NIE – należy uzasadnić	
	NIE	☐		
Okres realizacji projektu				
Kwota planowanych wydatków w projekcie				
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)			ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	

Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu			
w roku 2014		ogółem w projekcie	
-		-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

KARTA DZIAŁANIA 2.2

Poddziałanie 2.2.1

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Planowany tytuł projektu			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	-		
	-		
	-		
	-		
Beneficjent systemowy			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK		Jeżeli NIE – należy uzasadnić
	NIE		
Okres realizacji projektu			
Kwota planowanych wydatków w projekcie			

w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu			
w roku 2014		ogółem w projekcie	
-		-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

Poddziałanie 2.2.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM				
Planowany tytuł projektu				
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt				
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	-			
	-			
	-			
	-			
Beneficjent systemowy				
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☐	Jeżeli NIE – należy uzasadnić	
	NIE	☐		
Okres realizacji projektu				
Kwota planowanych wydatków w projekcie				
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)			ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu				
w roku 2014			ogółem w projekcie	
-			-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu			
	1.			
	Uzasadnienie:			
	2.			
	Uzasadnienie:			
	3.			
Uzasadnienie:				

KARTA DZIAŁANIA 2.3

Poddziałanie 2.3.1

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Planowany tytuł projektu			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	-		
	-		
	-		
	-		
Beneficjent systemowy			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK		Jeżeli NIE – należy uzasadnić
	NIE		
Okres realizacji projektu			
Kwota planowanych wydatków w projekcie			
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)		

Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu			
w roku 2014		ogółem w projekcie	
-		-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

Poddziałanie 2.3.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM	
Planowany tytuł projektu	
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	

Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	-		
	-		
	-		
	-		
Beneficjent systemowy			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☐	Jeżeli NIE – należy uzasadnić
	NIE	☐	
Okres realizacji projektu			
Kwota planowanych wydatków w projekcie			
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu			
w roku 2014		ogółem w projekcie	
-		-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

Poddziałanie 2.3.3

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Planowany tytuł projektu			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	-		
	-		
	-		
	-		
Beneficjent systemowy			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	☐	Jeżeli NIE – należy uzasadnić
	NIE	☐	
Okres realizacji projektu			
Kwota planowanych wydatków w projekcie			
w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu			
w roku 2014		ogółem w projekcie	
-		-	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA PRIORYTETU II

D. PROJEKTY INNOWACYJNE									
D.1 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie konkursowym									
Lp. konkursu	D.1.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.			
Typ konkursu	Otwarty								
	Zamknięty								
Planowana alokacja									
Instytucja ogłaszająca konkurs: IP / IP2									
Tematy dla projektów innowacyjnych	1.								
	2.								
	3.								
Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym uwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe			Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym nieuwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe						
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu								
	1.								
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		
	2.								
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		
	3.								
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		
	Kryteria strategiczne								
	1.						WAGA		
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		
	2.						WAGA		
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		
	3.						WAGA		
	Uzasadnienie:						Stosuje się do Tematu (nr)		

D.2 Projekty innowacyjne upowszechniające wdrażane w trybie konkursowym									
LP. Konkursu	D.2.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.			
Typ konkursu	Otwarty								
	Zamknięty								
Planowana alokacja									
Instytucja ogłaszająca konkurs: IP / IP2									

Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym uwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe		Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym nieuwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe		
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu			
	1.			
	Uzasadnienie:			
	2.			
	Uzasadnienie:			
	3.			
	Uzasadnienie:			
	Kryteria strategiczne			
	1.		WAGA	
	Uzasadnienie:			
	2.		WAGA	
	Uzasadnienie:			
	3.		WAGA	
	Uzasadnienie:			

Projekty systemowe, których realizacja jest kontynuowana

D.3.1 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie systemowym							
Nr umowy z KSI i tytuł projektu							
Beneficjent systemowy							
Komponent ponadnarodowy							
Okres realizacji projektu							
Kwota poniesionych / planowanych wydatków w projekcie	w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)		w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

D.4.1 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie systemowym	
Institucja odpowiedzialna za realizację projektów innowacyjnych: IP / IP2	

Planowany tytuł projektu				
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt				
Temat, w ramach którego realizowany jest dany projekt				
Komponent ponadnarodowy				
Beneficjent systemowy				
Okres realizacji projektu				
Kwota planowanych wydatków w projekcie	w roku 2014		ogółem w projekcie	
Skrócony opis produktu/ów oraz rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu	Skrócony opis produktu/ów			
	Rezultaty w roku 2014		Rezultaty na koniec realizacji projektu	
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu			
	1.			
	Uzasadnienie:			
	2.			
	Uzasadnienie:			
	3.			
Uzasadnienie:				

Projekty systemowe, których realizacja jest kontynuowana

D.5.1 Projekty innowacyjne upowszechniające wdrażane w trybie systemowym	
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	
Beneficjent systemowy	
Okres realizacji projektu	
Komponent ponadnarodowy	

Okres realizacji projektu							
Kwota poniesionych / planowanych wydatków w projekcie	w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)		w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

D.6.1 Projekty innowacyjne upowszechniające wdrażane w trybie systemowym								
Institucja odpowiedzialna za realizację projektów innowacyjnych: IP / IP2								
Planowany tytuł projektu								
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt								
Komponent ponadnarodowy								
Beneficjent systemowy								
Okres realizacji projektu								
Kwota planowanych wydatków w projekcie	w roku 2014				ogółem w projekcie			
Skrócony opis produktu/ów oraz rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu	Skrócony opis produktu/ów							
	Rezultaty w roku 2014				Rezultaty na koniec realizacji projektu			
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu							
	1.							
	Uzasadnienie:							
	2.							
	Uzasadnienie:							
3.								
Uzasadnienie:								

E. PROJEKTY WSPÓLPRACY PONADNARODOWEJ

E.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie konkursowym

Nr Działania / Poddziałania						
LP. Konkursu	E.1.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
Typ konkursu		Otwarty				
		Zamknięty				
Planowana alokacja						
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		1.				
		2.				
		3.				
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		1.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	
		2.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	
		3.			Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	
Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej				Projekty z komponentem ponadnarodowym		
Kryteria dostępu						
1.						
Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		
2.						
Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		
3.						
Uzasadnienie:				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		
Kryteria strategiczne						
1.						
Uzasadnienie:				WAGA		
				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		
2.						
Uzasadnienie:				WAGA		
				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		
3.						
Uzasadnienie:				WAGA		
				Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		

Projekty systemowe, których realizacja jest kontynuowana

E.2.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie systemowym	
Nr Działania / Poddziałania	

Nr umowy z KSI i tytuł projektu							
Beneficjent systemowy							
Okres realizacji projektu							
Kwota poniesionych / planowanych wydatków w projekcie	w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)		w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)		w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)		ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Projekty systemowe, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.

E.3.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie systemowym							
Nr Działania / Poddziałania							
Wyodrębniony projekt współpracy ponadnarodowej/ Projekt z komponentem ponadnarodowym							
Planowany tytuł projektu							
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt							
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu							
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy							
Beneficjent systemowy							
Czy typ projektu (operacji) został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK		Jeżeli NIE – należy uzasadnić				
	NIE						
Okres realizacji projektu							
Kwota planowanych wydatków w projekcie	w roku 2014					ogółem w projekcie	
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach	w roku 2014					na koniec realizacji projektu	

projektu			
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu		
	1.		
	Uzasadnienie:		
	2.		
	Uzasadnienie:		
	3.		
Uzasadnienie:			

G. OPIS MECHANIZMÓW ZAPEWNIAJĄCYCH KOMPLEMENTARNOŚĆ DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W PRIORYTECIE FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EFS Z DZIAŁANAMI WSPÓŁFINANSOWANYMI PRZEZ INNE ŚRODKI WSPÓLNOTOWE

--

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych				
Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2014 r.	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2015 r.	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika w 2015 r.
PRIORYTET II				
Cel szczegółowy 1. Rozwój i poprawa funkcjonowania systemowego wsparcia adaptacyjności pracowników i przedsiębiorstw				
Wskaźniki produktu				
				#DZIEL/0!
Wskaźniki rezultatu				
				#DZIEL/0!
Cel szczegółowy 2. Rozwój wykwalifikowanej i zdolnej do adaptacji siły roboczej				
Wskaźniki produktu				
				#DZIEL/0!
Wskaźniki rezultatu				
				#DZIEL/0!
Cel szczegółowy ...				
Wskaźniki produktu				
				#DZIEL/0!
Wskaźniki rezultatu				
				#DZIEL/0!

I. Kontraktacja i wydatki w podziale na działania i poddziałania (wzór uniwersalny)

I. KONTRAKTACJA I WYDATKI W PODZIALE NA DZIAŁANIA I PODDZIAŁANIA (wyłącznie kwoty środków publicznych)

2014 r.	Kontraktacja 2014 r.		Kontraktacja 2015 r.	Kontraktacja narastająco (w tym wynikająca z PD 2014-2015)*	Wydatki budżetowe 2014 r.					Wydatki budżetowe 2015 wynikające z kontraktacji narastająco	Wartość wydatków w zatwierdzonych wnioskach o płatność w 2014 r.
	wynikająca z PD na 2013	wynikająca z PD na 2014-2015			Ogółem publiczne	Budżet państwa	Budżet JST	Fundusz Pracy	PFRON		
1.	2.	3.	4.	5.	6=7+8+9+10	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Działanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie					0,00						
Poddziałanie					0,00						
Poddziałanie					0,00						
Działanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poddziałanie					0,00						
Poddziałanie					0,00						
Działanie					0,00						
RAZEM PRIORYTET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
w tym projekty innowacyjne					0,00						
w tym projekty współpracy ponadnarodowej					0,00						

* - kontraktacja narastająco powinna uwzględniać kwoty z kol. 2-4

PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO PODEJMOWANIA DECYZJI W ZAKRESIE PLANU DZIAŁANIA

Miejscowość, data

Pieczęć i
podpis osoby
upoważnionej

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA PLANU DZIAŁANIA

GLÓWNE ZAŁOŻENIA PLANU DZIAŁANIA

1. *Plan działania* jest rocznym dokumentem planistyczno-operacyjnym stanowiącym doprecyzowanie (w okresie obowiązywania *Planu działania*) zapisów *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* (PO KL) oraz *Szczegółowego opisu Priorytetów PO KL* (SzOP).
2. *Plan działania* to dokument przygotowywany corocznie przez Instytucję Pośredniczącą (w przypadku Priorytetu V – przez Instytucję Zarządzającą) dla danego Priorytetu PO KL we współpracy z właściwymi Instytucjami Pośredniczącymi II stopnia, w kontekście potrzeb występujących w danym obszarze/regionie zdefiniowanych dla danego Priorytetu PO KL (w przypadku Priorytetów VI-IX komponentu regionalnego PO KL, w ramach każdego Priorytetu przygotowywanych jest 16 *Planów działania*, po jednym dla każdego województwa).
3. *Plan działania* składa się z dwóch głównych części:
  - Kart Działań (w zależności od ich liczby w danym Priorytecie), zawierających informacje o wsparciu EFS przewidzianym do realizacji w ramach poszczególnych Działań (zgodnie z SzOP). W zakres tych informacji wchodzi: przewidziane do realizacji typy projektów konkursowych (**część A**) oraz przewidziane do realizacji projekty systemowe (**część B**).
  - Opisu wdrażania danego Priorytetu. W części tej mieszczą się: przewidziane do realizacji projekty innowacyjne (**część D**) oraz współpracy ponadnarodowej (**część E**), opis mechanizmów komplementarności z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi (**część G**), wskaźniki monitorowania realizacji Priorytetu wskazujące stopień realizacji celów szczegółowych określonych dla danego Priorytetu (**część H**) oraz tabela finansowa dla Priorytetu (**część I**).
4. W przypadku komponentu regionalnego PO KL, każda Instytucja Pośrednicząca przedkłada do IZ jednocześnie 4 Plany działania: w ramach Priorytetów VI, VII, VIII oraz IX. Zamierzenia zadeklarowane w poszczególnych dokumentach powinny być komplementarne oraz stanowić kompletną odpowiedź na te problemy danego województwa, których rozwiązanie może przyspieszyć interwencja w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Istotnym zadaniem regionalnych Instytucji Pośredniczących jest zapewnienie koordynacji zapisów 4 Planów działania dla danego województwa, **w szczególności w zakresie zharmonizowanego brzmienia kryteriów wyboru projektów i zbliżonych wymogów stawianych projektodawcom.**

JAK WYPEŁNIĆ PLAN DZIAŁANIA?

INFORMACJE O INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ

W tej części należy podać aktualne dane teleadresowe Instytucji Pośredniczącej, odpowiedzialnej za przygotowanie *Planu działania*. W szczególności należy pamiętać o podaniu **aktualnych adresów e-mailowych i numerów telefonów osoby/osób** (ewentualnie ich zastępców) **wyznaczonych do kontaktów roboczych** z IZ w kwestiach dotyczących treści danego *Planu działania*. Dane osobowe pracowników wyznaczonych do kontaktów roboczych nie będą podlegały upublicznieniu.

Jeśli wyznaczono IP2, należy podać również jej dane teleadresowe, ze wskazaniem, za wdrażanie których Działań (ew. Poddziałań) odpowiada (wymóg wskazywania Działań i ew. Poddziałań obowiązuje również sytuacji, w której IP2 odpowiada za wdrażanie całego Priorytetu). W przypadku, gdy w danym Priorytecie jest więcej niż jedna IP2, należy skopiować odpowiednie wiersze i umieścić w nich właściwe dane teleadresowe.

CZĘŚĆ PIERWSZA PLANU DZIAŁANIA - KARTY DZIAŁAŃ

Plan działania składa się z wyodrębnionych części tzw. Kart Działań. Ich liczba odpowiada liczbie Działań przewidzianych w SzOP do realizacji w ramach danego Priorytetu. **W przypadku gdy IP nie zamierza w danym roku realizować któregokolwiek z Działań PO KL, nie należy umieszczać pustej Karty Działania w dokumencie.** Każda Karta Działania powinna być poprzedzona podziałem strony.

W ramach Karty Działania umieszczane są informacje o przewidzianych do realizacji typach projektów (operacji) w trybie konkursowym oraz o projektach systemowych.

Część A. Informacja o typach projektów (operacji) przewidzianych do realizacji w trybie konkursowym

Informacja w tej części powinna zostać przedstawiona w podziale na Poddziałania (o ile zostały wyodrębnione) i na zaplanowane w ramach tych Działań/Poddziałań konkursy projektów.

W polu **Planowany termin ogłoszenia konkursu** – znakiem „X” należy zaznaczyć, w którym kwartale 2014 r. przewiduje się rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie. Ze względu na to, że jedna tabela (oznaczona A1, A2... itd.) dotyczy jednego konkursu projektów, znak „X” należy wpisać tylko przy jednym z kwartałów.

W polu **Typ konkursu** – należy zaznaczyć znakiem „X” odpowiedni rodzaj planowanego naboru wniosków: otwarty albo zamknięty.

W polu **Planowana alokacja** – należy wskazać alokację przewidzianą na realizację danego konkursu. W przypadku, gdy IP przyjęła założenie, że w ramach danego konkursu do dofinansowania wyłoniony zostanie tylko jeden projekt w tym polu obok kwoty alokacji przewidzianej do wykorzystania na konkurs należy dodatkowo zamieścić informację, że dofinansowanie uzyska tylko jeden projekt.

W polu **Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu** – należy wpisać w kolejnych wierszach (numerując kolejno 1, 2... itd.) typ bądź typy projektów (operacji), na które zostanie ogłoszony dany konkurs. Typy operacji należy przepisać zgodnie z SzOP. Jeśli przewidzianych typów operacji jest więcej niż wierszy w tabeli, należy dokonać wstawienia wierszy poprzez zaznaczenie jednego z wierszy i wybranie funkcji (Tabela-> Wstaw -> wiersze poniżej/ powyżej)

W polu **Przewidywane wskaźniki konkursu** należy wprowadzić nazwy i wartości wskaźników odpowiednich dla typu/typów projektów (operacji) przewidzianych do realizacji w ramach danego konkursu, które IP chce osiągnąć poprzez realizację danego konkursu.

Pole **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** zostało podzielone na część dotyczącą kryteriów dostępu i część obejmującą kryteria strategiczne. W obu przypadkach należy podać, jakie kryteria będą miały zastosowanie w danym konkursie. Dokonany wybór kryteriów powinien zostać właściwie uzasadniony, szczególnie w kontekście potrzeb występujących w danym regionie albo obszarze objętym wsparciem. Dodatkowo, w odniesieniu do każdego kryterium należy wskazać, do którego typu operacji (wpisanego w polu powyżej) ma ono zastosowanie (należy podać właściwy numer typu operacji, zgodnie z wpisem w polu **Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu**).

W formularzu *Planu działania* umieszczono przykładowo dwie tabele, lecz w przypadku, gdy IP przewiduje wyodrębnienie większej liczby konkursów o różnych kryteriach wyboru projektów w danym Poddziałaniu/Działaniu (jeśli nie wyodrębniono Poddziałań), istnieje możliwość skopiowania i doklejenia kolejnych tabel.

W przypadku, gdy Instytucja Pośrednicząca zamierza realizować lub realizuje w trybie systemowym typ operacji, który został przewidziany w SzOP jako konkursowy, powinna w **części A** w odpowiednim Poddziałaniu/Działaniu wkleić tabelę **B2** (Projekt systemowy, którego realizacja rozpocznie się w 2014 r.) lub tabelę **B1** (Projekt systemowy, którego realizacja jest kontynuowana) i wypełnić ją zgodnie z poniższą instrukcją dotyczącą wypełniania części B *Planu działania* (Informacja o projektach systemowych). Tabela **B2** lub tabela **B1** wklejona w **części A** Planu działania nie jest w takim przypadku umieszczana ponownie w **części B**.

UWAGA: W przypadku, gdy Instytucja Pośrednicząca zamierza realizować konkursy na projekty współpracy ponadnarodowej wskazane w części E.1 Planu działania w połączeniu z konkursami na projekty standardowe, informację na jego temat należy umieścić zarówno w części A, jak i części E Planu działania.

Część B. Informacja o projektach systemowych

W tej części należy zamieścić informację zarówno o projektach, których realizacja w trybie systemowym rozpoczęła się w latach 2007-2013 i trwać będzie również w roku 2014 (lub później), jak i o nowych projektach systemowych, tj. takich, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.

Tabela B1 obejmuje projekty systemowe, których realizacja jest kontynuowana w roku 2014.

W polu **Nr umowy z KSI i tytuł projektu** – należy wskazać nr umowy o dofinansowanie z Krajowego Systemu Informatycznego i tytuł kontynuowanego projektu systemowego. Obowiązek wypełnienia pola **nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałania: 6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych).**

W polu **Beneficjent systemowy** – należy wskazać podmiot odpowiedzialny za realizację projektu systemowego z określeniem jednostki organizacyjnej instytucji, która będzie realizowała projekt (np. departament lub wydział). W przypadku projektu partnerskiego należy również wskazać imiennie partnerów projektu – o ile są znani na etapie przygotowywania *Planu działania*; jeśli nie można ich na tym etapie wskazać imiennie, należy wpisać jedynie, że projekt będzie realizowany w partnerstwie i określić grupę podmiotów, do których będą należeć partnerzy (np. organizacje pozarządowe, władze lokalne, przedsiębiorcy, jednostki naukowe). W przypadku Poddziałania: **6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych) należy wskazać liczbę instytucji np. ośrodków pomocy społecznej, czy też organów prowadzących kontynuujących udział w projekcie.**

W polu **Okres realizacji projektu** – należy podać założony okres realizacji projektu systemowego wskazując odpowiednie daty z dokładnością do miesiąca (w formacie: **mm.rrrr-mm.rrrr**, np. 01.2014-11.2014). Należy pamiętać, aby format, w jakim określono okres realizacji projektu był zachowany dla opisu wszystkich projektów systemowych.

W polu **Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie** - należy podać kwoty środków (w PLN): poniesionych w latach 2007-2013, planowanych do poniesienia w roku 2014, a także planowanych do poniesienia ogółem w ramach projektu (czyli całkowitą wartość projektu) z wyodrębnieniem krajowego wkładu publicznego w ramach poniesionych i planowanych wydatków. Kwoty należy podać w formacie: x PLN, np. 150 000 PLN, 3 210 000 PLN.

W przypadku projektów systemowych w Priorytecie VI i VII, których realizacja jest kontynuowana w roku 2014 możliwe jest wprowadzenie do formularza Planu działania poprzez modyfikację tabeli B1 w edytorze tekstu pola **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** analogicznego do pola znajdującego w tabeli B2 zawierającej dane dotyczące projektów, których realizacja rozpocznie się w roku 2014. W polu tym należy wskazać kryteria dostępu (o ile zostały określone) wraz z odrębnym uzasadnieniem dla każdego z nich. W formularzu *Planu działania* (w tabeli B2) domyślnie umieszczono 3 kryteria dostępu, jednak w zależności od potrzeb ich liczba w tabeli B1 może zostać zmieniona.

W razie potrzeby, czyli w przypadku realizacji więcej niż jednego projektu, należy skopiować tabelę B1, oznaczyć ją kolejnym numerem oraz wypełnić danymi dotyczącymi danego projektu.

W przypadku konieczności dokonania w projekcie systemowym, którego realizacja jest kontynuowana zmiany dotyczącej rezultatów (wskaźników pomiaru celów) i/lub typu/typów projektów (operacji) przewidzianego/przewidzianych do realizacji w ramach projektu), **wymagającej zgody IZ PO KL**, zmiana taka powinna być dokonywana nie poprzez modyfikację tabeli B.1 w Planie działania na rok 2014, ale poprzez modyfikację tabeli B1 w edytorze tekstu w Planie działania na rok 2014 i wprowadzenie właściwych informacji, czyli np. wiersza dotyczącego rezultatów (wskaźników pomiaru celów).

Tabela B2 zawiera dane dotyczące projektów, których realizacja rozpocznie się w roku 2014.

W polu **Planowany tytuł projektu** – należy wpisać tytuł projektu, którego realizacja rozpocznie się w danym roku kalendarzowym. Obowiązek wypełnienia pola **nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałiań: 6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych)**.

Pole **Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt** należy wypełnić tylko w przypadku Priorytetów realizowanych w kompetencji centralnym PO KL. W danym punkcie należy wpisać numer i nazwę celu szczegółowego, w którego realizację wpisuje się projekt systemowy.

W polu **Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu** – należy wskazać przewidziany do realizacji typ lub typy projektów systemowych (zgodnie z SzOP) realizowanych w ramach jednego przedsięwzięcia (tj. projektu – w ramach jednego wniosku o dofinansowanie) przez jednego beneficjenta systemowego. Jeśli przewidzianych typów operacji jest więcej niż wierszy w tabeli, należy dokonać wstawienia wierszy poprzez zaznaczenie jednego z wierszy i wybranie funkcji (Tabela-> Wstaw -> wiersze poniżej/ powyżej)

W polu **Beneficjent systemowy** – należy wskazać podmiot odpowiedzialny za realizację projektu systemowego z określeniem komórki organizacyjnej instytucji, która będzie realizowała projekt (np. departament lub wydział). W przypadku projektu partnerskiego należy również wskazać imiennie partnerów projektu – o ile są znani na etapie przygotowywania *Planu działania*; jeśli nie można ich na tym etapie wskazać imiennie, należy wpisać jedynie, że projekt będzie realizowany w partnerstwie i określić grupę podmiotów, do których będą należeć partnerzy (np. organizacje pozarządowe, władze lokalne, przedsiębiorcy, jednostki naukowe). W przypadku Poddziałiań: **6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych)** należy wskazać liczbę instytucji np. ośrodków pomocy społecznej, czy też organów prowadzących, które rozpoczną realizację projektu w 2014 r.

W polu **Czy typ projektu (operacji) został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?** – należy zaznaczyć znakiem „X” opcję „Tak” lub „Nie”. Udzielenie odpowiedzi „Nie” oznacza, iż IP dokonuje zmiany trybu realizacji projektu z konkursowego (jak przewidziano w SzOP) na systemowy. Zmiana ta wymaga przedstawienia uzasadnienia w sąsiednim polu (**Jeżeli NIE – należy uzasadnić**). O ile jest to konieczne, szczegółowe uzasadnienie może zostać zawarte w piśmie przewodnim, do którego dołączony zostanie projekt *Planu działania*. Tym samym, akceptację *Planu działania* należy rozumieć jako zgodę IZ na zmianę trybu z konkursowego na systemowy.

W polu **Jeżeli NIE – należy uzasadnić** może zostać zamieszczona również informacja dotycząca uzasadnienia potrzeby realizacji projektu systemowego (jeżeli IZ PO KL zgłosi uwagę w tym zakresie w procesie oceny Planu działania).

W polu **Okres realizacji projektu** – należy podać założony okres realizacji projektu systemowego wskazując odpowiednie daty z dokładnością do miesiąca (w formacie: **mm.rrrr-mm.rrrr**, np. 01.2014-11.2014). Należy pamiętać aby format, w jakim określono okres realizacji projektu był zachowany dla opisu wszystkich projektów systemowych.

W polu **Kwota planowanych wydatków w projekcie** - należy podać kwoty środków (w PLN): planowanych do poniesienia w roku 2014, a także planowanych do poniesienia ogółem w

ramach projektu (czyli całkowitą wartość projektu) z wyodrębnieniem krajowego wkładu publicznego w ramach poniesionych i planowanych wydatków. Kwoty należy podać w formacie: x PLN, np. 150 000 PLN, 3 210 000 PLN.

W polu **Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** – należy wskazać najważniejsze rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) w rozbięciu na: planowane do osiągnięcia w roku 2014, a także końcowe (tj. założone do wytworzenia na koniec realizacji projektu). W przypadku, gdy realizacja projektu zakończy się w roku 2014, rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) wpisane w obu częściach pola powinny być tożsame. Uzupełnienie tej części Planu działania nie dotyczy Poddziałiań: **6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych)**.

W przypadku projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 roku w polu **Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** należy również wskazać procentowy udział kosztów osiągnięcia każdego z rezultatów (wskaźników pomiaru celów) w kwocie wydatków planowanych ogółem w projekcie.

W polu **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** – należy wskazać kryteria dostępu (o ile zostały określone) wraz z odrębnym uzasadnieniem dla każdego z nich. W formularzu *Planu działania* domyślnie umieszczono 3 kryteria dostępu, jednak w zależności od potrzeb ich liczba może zostać zmieniona poprzez modyfikację tabeli w edytorze tekstu.

W razie potrzeby, czyli w przypadku planowanej realizacji więcej niż jednego projektu, należy skopiować tabelę B2, oznaczyć ją kolejnym numerem oraz wypełnić danymi dotyczącymi danego projektu.

CZĘŚĆ DRUGA PLANU DZIAŁANIA – INFORMACJE DOTYCZĄCE PRIORYTETU

Część D. Projekty innowacyjne

D.1 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie konkursowym

Informacje w tej części powinny zostać przedstawione w podziale na konkursy projektów innowacyjnych testujących.

W polu **Planowany termin ogłoszenia konkursu** – znakiem „X” należy zaznaczyć, w którym kwartale 2014 r. przewiduje się rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie. Ze względu na to, że jedna tabela (oznaczona D.1.1, D.1.2 itd.) dotyczy jednego konkursu projektów, znak „X” należy wpisać tylko przy jednym z kwartałów.

W polu **Typ konkursu** – należy zaznaczyć znakiem „X” odpowiedni rodzaj planowanego naboru wniosków: otwarty albo zamknięty.

W polu **Planowana alokacja** – należy wskazać alokację przewidzianą na realizację danego konkursu. W przypadku, gdy IP przyjęła założenie, że w ramach danego konkursu do dofinansowania wyłoniony zostanie tylko jeden projekt w tym polu obok kwoty alokacji przewidzianej do wykorzystania na konkurs należy dodatkowo zamieścić informację, że dofinansowanie uzyska tylko jeden projekt.

W polu **Instytucja ogłaszająca konkurs: IP / IP2** – należy wskazać, czy instytucją odpowiedzialną za wybór i wdrażanie projektów innowacyjnych jest Instytucja Pośrednicząca czy też zadania te zostały powierzone Instytucji Pośredniczącej II stopnia. W przypadku gdy w ramach danego Priorytetu wyznaczono więcej niż jedną IP2, należy doprecyzować zapis, wskazując nazwę IP2.

W polu **Tematy dla projektów innowacyjnych** – należy wskazać maksymalnie trzy Tematy dla danego Priorytetu (z listy Tematów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący PO KL), w ramach których Instytucja Pośrednicząca przewiduje możliwość realizacji projektów innowacyjnych testujących w roku obowiązywania Planu działania.

W polu **Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym uwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe** należy wpisać „Tak” lub „Nie” w zależności od tego czy Instytucja Pośrednicząca planuje ogłoszenie konkursu na projekty innowacyjne, w przypadku

których realizacja projektu w kompetencji ponadnarodowym zostanie uwzględniona poprzez kryteria szczegółowe. W takim przypadku w ramach kryteriów szczegółowych konieczne jest określenie odpowiednich kryteriów.

W polu **Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym nieuwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe** należy wpisać „Tak” lub „Nie” w zależności od tego czy Instytucja Pośrednicząca planuje ogłoszenie konkursu na projekty innowacyjne z komponentem ponadnarodowym, ale który nie będzie uwzględniany poprzez zapisy kryteriów szczegółowych. Oznacza to, iż w ramach ogłoszonego konkursu będzie można składać wnioski o dofinansowanie przewidujące bądź nie komponent ponadnarodowy, który jednocześnie nie będzie wymogiem uwzględnianym poprzez kryteria dostępu lub preferencją wynikającą z kryteriów strategicznych. W przypadku gdy Instytucja Pośrednicząca określa kryteria szczegółowe strategiczne odnoszące się do komponentu ponadnarodowego i jednocześnie zawiąże warunki otrzymania dodatkowych punktów (np. poprzez wskazanie, iż komponent musi prowadzić do adaptacji rozwiązania partnera zagranicznego), ale dopuszcza realizację projektów w partnerstwie ponadnarodowym, które nie wypełniają tych warunków i nie ubiegają się o otrzymanie dodatkowej premii punktowej (np. przewidują nawiązanie współpracy z partnerem zagranicznym opartym wyłącznie o model wymiany informacji), należy wskazać opcję „Tak” również w przedmiotowym polu.

Wpisanie „Nie” w polach **Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym uwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe / Konkurs na projekty z komponentem ponadnarodowym nieuwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe** oznacza, iż Instytucja Pośrednicząca nie przewiduje realizacji projektów innowacyjnych z komponentem ponadnarodowym na etapie składania wniosku o dofinansowanie.

Pole **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** zostało podzielone na część dotyczącą kryteriów dostępu i część obejmującą kryteria strategiczne. W obu przypadkach należy podać, jakie kryteria będą miały zastosowanie w danym konkursie. Dokonany wybór kryteriów powinien zostać właściwie i przekonująco uzasadniony. Dodatkowo, w odniesieniu do każdego kryterium należy wskazać, do którego Tematu (wpisanego w polu powyżej) ma ono zastosowanie (należy podać właściwy numer Tematu, zgodnie z wpisem w polu **Tematy dla projektów innowacyjnych**). W przypadku kryteriów strategicznych należy wskazać również wagę punktową, przypisaną osobno dla każdego z określonych kryteriów. Instytucja Pośrednicząca określając kryteria szczegółowe, może korzystać z listy przykładowych kryteriów opracowanych przez Grupę Roboczą do spraw kwestii horyzontalnych PO KL bądź wskazać własne propozycje.

W formularzu *Planu działania* umieszczono jedną tabelę, lecz w przypadku, gdy IP przewiduje wyodrębnienie większej liczby konkursów, istnieje możliwość skopiowania i doklejenia kolejnych tabel.

D.2 Projekty innowacyjne upowszechniające wdrażane w trybie konkursowym

Informacje w tej części powinny zostać przedstawione w podziale na konkursy projektów innowacyjnych upowszechniających.

W przypadku tego typu projektów formularz *Planu działania* (część D2) należy wypełniać analogicznie jak w przypadku części D1. Wyjątkiem są informacje dotyczące Tematów, które w tym przypadku nie znajdują zastosowania.

D.3 /D.4 Projekty innowacyjne testujące wdrażane w trybie systemowym

W tej części należy zamieścić informacje o projektach innowacyjnych testujących, których realizacja w trybie systemowym rozpoczęła się w latach 2007-2011 i trwać będzie również w roku 2014 (lub później), jak i o nowych projektach systemowych, tj. takich, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.

W polu **Instytucja odpowiedzialna za realizację projektów innowacyjnych: IP / IP2** – należy wskazać, czy instytucją odpowiedzialną za wybór i wdrażanie projektów innowacyjnych jest Instytucja Pośrednicząca czy też zadania te zostały powierzone Instytucji Pośredniczącej II stopnia. W przypadku, gdy w ramach danego Priorytetu wyznaczono więcej niż jedną IP2, należy doprecyzować zapis, wskazując nazwę IP2. **Pole dotyczy tylko projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.**

W polu **Nr umowy z KSI i tytuł projektu** – należy wskazać nr umowy o dofinansowanie z Krajowego Systemu Informatycznego i tytuł kontynuowanego projektu innowacyjnego testującego.

Pole **Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt** należy wypełnić tylko w przypadku Priorytetów realizowanych w komponencie centralnym PO KL. W danym punkcie należy wpisać numer i nazwę celu szczegółowego, w którego realizację wpisuje się projekt innowacyjny testujący. **Pole dotyczy tylko projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.**

W polu **Temat, w ramach którego realizowany jest dany projekt** – należy wskazać Temat, w ramach którego realizowany będzie projekt innowacyjny testujący, mając na uwadze, iż Instytucja Pośrednicząca może wybrać maksymalnie trzy Tematy dla danego Priorytetu (z listy Tematów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący PO KL). **Pole dotyczy tylko projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.**

W przypadku konieczności dokonania w projekcie innowacyjnym testującym, którego realizacja jest kontynuowana zmiany tematu, w ramach którego realizowany jest ten projekt **wymagającej zgody IZ PO KL**, zmiana powinna być dokonywana nie poprzez modyfikację tabeli D.3.1 w Planie działania na rok 2013, ale poprzez modyfikację tabeli D.3.1 w edytorze tekstu w Planie działania na rok 2014 i wprowadzenie właściwych informacji, czyli wiersza tematu, w ramach którego realizowany jest projekt.

W polu **Komponent ponadnarodowy** należy wpisać „Tak” lub „Nie” w zależności od tego, czy Instytucja Pośrednicząca planuje uwzględnienie w projekcie innowacyjnym komponentu ponadnarodowego. W przypadku wskazania opcji „Tak” odpowiednie zapisy powinny zostać również umieszczone w polu **Beneficjent systemowy** (w odniesieniu do partnera) oraz w polach: **Skrócony opis produktu/ów oraz Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu**.

W polu **Beneficjent systemowy** – należy wskazać podmiot odpowiedzialny za realizację innowacyjnego projektu systemowego z określeniem komórki organizacyjnej instytucji, która będzie realizowała projekt (np. departament lub wydział). W przypadku projektu partnerskiego należy również wskazać imiennie partnerów projektu – o ile są znani na etapie przygotowywania *Planu działania*; jeśli nie można ich na tym etapie wskazać imiennie, należy wpisać jedynie, że projekt będzie realizowany w partnerstwie i określić grupę podmiotów, do których będą należeć partnerzy (np. organizacje pozarządowe, władze lokalne, przedsiębiorcy, jednostki naukowe).

W polu **Okres realizacji projektu** – należy podać założony okres realizacji innowacyjnego projektu systemowego, wskazując odpowiednie daty z dokładnością do miesiąca (w formacie: mm.rrrr-mm.rrrr, np. 01.2014-11.2014). Należy pamiętać, aby format, w jakim określono okres realizacji projektu, był zachowany dla opisu wszystkich projektów systemowych.

W polu **Kwota poniesionych / planowanych wydatków w projekcie / Kwota planowanych wydatków w projekcie** - należy podać kwoty środków (w PLN):

- w przypadku projektów kontynuowanych: poniesionych w latach 2007-2013, planowanych do poniesienia w 2014 r., a także planowanych do poniesienia ogółem (czyli całkowitą wartość projektu);

- w przypadku projektów, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.: planowanych do poniesienia w roku 2014, a także planowanych do poniesienia ogółem w ramach projektu (czyli całkowitą wartość projektu).

Kwoty należy podać w formacie: x PLN, np. 150 000 PLN, 3 210 000 PLN.

Pole **Skrócony opis produktu/ów oraz rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** dotyczy tylko projektów, których realizacja rozpocznie się w 2014 r. i należy w nim wskazać skrócony opis produktu (modelu/narzędzia/metody), który będzie wynikiem realizacji projektu innowacyjnego testującego, a także najważniejsze rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) w rozbiciu na planowane do osiągnięcia w roku 2014, a także końcowe (tj. założone do osiągnięcia na koniec realizacji projektu); w przypadku gdy realizacja projektu zakończy się w roku 2014, rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) wpisane w obu częściach pola powinny być tożsame.

W przypadku projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 roku w polu **Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** należy również wskazać procentowy udział kosztów osiągnięcia każdego z rezultatów (wskaźników pomiaru celów) w kwocie wydatków planowanych ogółem w projekcie.

W polu **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** – należy wskazać kryteria dostępu (o ile zostały określone) wraz z odrębnym uzasadnieniem dla każdego z nich. Instytucja Pośrednicząca określając kryteria szczegółowe, może korzystać z listy przykładowych kryteriów opracowanych przez Grupę Roboczą do spraw kwestii horyzontalnych PO KL bądź wskazać własne propozycje.

W razie potrzeby, czyli w przypadku planowanej realizacji więcej niż jednego projektu, należy skopiować tabelę D3/D4 odpowiednio, oznaczyć ją kolejnym numerem oraz wypełnić danymi dotyczącymi danego projektu

D.5/D.6 Projekty innowacyjne upowszechniające wdrażane w trybie systemowym

W tej części należy zamieścić informacje o projektach innowacyjnych upowszechniających, których realizacja w trybie systemowym rozpoczęła się w latach 2007-2013 i trwać będzie również w roku 2014 (lub później), jak i o nowych projektach systemowych, tj. takich, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.

W przypadku tego typu projektów formularz *Planu działania* (część D5/D6) należy wypełniać analogicznie jak w przypadku części D3/D4 odpowiednio. Wyjątkiem są informacje dotyczące Tematów, które w tym przypadku nie znajdują zastosowania.

Ponadto w przypadku pól **Skrócony opis produktu/ów oraz rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** oraz **Skrócony opis produktu/ów planowanego/yh do wytworzenia w ramach projektu** w części dotyczącej opisu produktów – należy wskazać skrócony opis produktu/produktów przewidzianych do upowszechnienia i włączenia do głównego nurtu polityki w ramach realizowanego projektu. **Pola te dotyczą jednak tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W razie potrzeby, czyli w przypadku planowanej realizacji więcej niż jednego projektu, należy skopiować tabelę D5/D6 odpowiednio, oznaczyć ją kolejnym numerem oraz wypełnić danymi dotyczącymi danego projektu.

Część E. Projekty współpracy ponadnarodowej

E.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie konkursowym

Informacje w tej części powinny zostać przedstawione w podziale na Działania / Poddziałania (o ile zostały wyodrębnione) i na zaplanowane w ramach tych Działań / Poddziałań konkursy projektów współpracy ponadnarodowej.

W części E.1 Planu działania określone są kolejne, odrębne od konkursów na projekty standardowe zdefiniowane w części A, konkursy na projekty współpracy ponadnarodowej, oznaczone kolejnymi numerami. Wskazanie na realizację projektów w części E.1 oznacza, iż wszystkie projekty w ramach ogłoszonego konkursu będą musiały przewidywać współpracę ponadnarodową, chyba że Instytucja Pośrednicząca podejmie decyzję o połączeniu określonych w tej części konkursów z konkursami na projekty standardowe wskazane w części A Kart działań (dla tych samych Działań/Poddziałań) zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL*. W takim przypadku należy jednak pamiętać o zamieszczeniu informacji na temat konkursów standardowych w części A Kart działań.

W polu **Nr Działania / Poddziałania** – należy wskazać numer Działania bądź Poddziałania (o ile zostało przewidziane w SzOP), w ramach którego realizowany będzie konkurs.

W polu **Planowany termin ogłoszenia konkursu** – znakiem „X” należy zaznaczyć, w którym kwartale 2014 r. przewiduje się rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie. Ze względu na to, że jedna tabela (oznaczona E.1.1, E.1.2 ... itd.) dotyczy jednego konkursu projektów, znak „X” należy wpisać tylko przy jednym z kwartałów.

W polu **Typ konkursu** – należy zaznaczyć znakiem „X” odpowiedni rodzaj planowanego naboru wniosków: otwarty albo zamknięty.

W polu **Planowana alokacja** – należy wskazać alokację przewidzianą na realizację danego konkursu.

W polu **Typ/y projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu** – należy wpisać typ bądź typy operacji (zgodnie z SzOP), w ramach których możliwe będzie kwalifikowanie działań współpracy ponadnarodowej (możliwa będzie realizacja współpracy ponadnarodowej).

W polu **Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy** – należy wskazać formę/y działań kwalifikowane do finansowania w ramach współpracy ponadnarodowej zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL* (np. publikacje, analizy, adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju). Dodatkowo, w odniesieniu do każdej formy działań należy wskazać, do którego typu operacji (wpisanego w polu powyżej) ma ona zastosowanie (należy podać właściwy numer typu operacji, zgodnie z wpisem w polu **Typ/y projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu**).

W polu **Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej** – należy wpisać „Tak” lub „Nie” w zależności od tego, czy Instytucja Pośrednicząca dopuszcza możliwość realizacji całościowych projektów współpracy ponadnarodowej w ramach danego Działania / Poddziałania. Jeśli informacje dotyczące typów operacji, form działań, kryteriów różnią się w zależności od tego, czy projekt realizowany jest jako wyodrębniony projekt współpracy ponadnarodowej bądź projekt z komponentem ponadnarodowym, należy doprecyzować wskazane informacje.

W polu **Projekty z komponentem ponadnarodowym** – należy wpisać „Tak” lub „Nie” w zależności od tego, czy Instytucja Pośrednicząca dopuszcza możliwość realizacji projektów z komponentem ponadnarodowym w ramach danego Działania / Poddziałania. Jeśli informacje dotyczące typów operacji, form działań, kryteriów różnią się w zależności od tego, czy projekt realizowany jest jako wyodrębniony projekt współpracy ponadnarodowej bądź projekt z komponentem ponadnarodowym, należy doprecyzować wskazane informacje.

Pole **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** zostało podzielone na część dotyczącą kryteriów dostępu i część obejmującą kryteria strategiczne. W obu przypadkach należy podać, jakie kryteria będą miały zastosowanie w danym konkursie. Dokonany wybór kryteriów powinien zostać właściwie i przekonująco uzasadniony. Dodatkowo, w odniesieniu do każdego kryterium należy wskazać, do którego typu operacji (wpisanego w polach powyżej) ma ono zastosowanie (należy podać właściwy numer typu operacji, zgodnie z wpisem w polach **Typ/y projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu**). W przypadku kryteriów strategicznych należy wskazać również wagę punktową, przypisaną osobno dla każdego z określonych kryteriów. Instytucja Pośrednicząca określając kryteria szczegółowe, może korzystać z listy przykładowych kryteriów opracowanych przez Grupę Roboczą do spraw kwestii horyzontalnych PO KL bądź wskazać własne propozycje.

W formularzu *Planu działania* umieszczono jedną tabelę, lecz w przypadku, gdy IP przewiduje wyodrębnienie większej liczby konkursów, istnieje możliwość skopiowania i doklejenia kolejnych tabel.

E.2/ E.3 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie systemowym

W tej części należy zamieścić informacje o projektach współpracy ponadnarodowej, których realizacja w trybie systemowym rozpoczęła się w latach 2007-2012 r. i trwać będzie również w roku 2014 (lub później), jak i o nowych projektach systemowych, tj. takich, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.

W polu **Nr Działania / Poddziałania** – należy wskazać numer Działania bądź Poddziałania (o ile został przewidziany w SzOP), w ramach którego realizowany będzie projekt.

W polu **Wyodrębniony projekt współpracy ponadnarodowej/Projekt z komponentem ponadnarodowym** – należy wskazać, czy realizowany projekt jest wyodrębnionym projektem współpracy ponadnarodowej, czy też projektem z komponentem ponadnarodowym. W przypadku wyboru drugiej opcji informacje dotyczące form działań, rezultatów (wskaźników pomiaru celów projektu), środków finansowych oraz kryteriów powinny odnosić się wyłącznie

do komponentu ponadnarodowego, a pełny opis projektu (z powtórzeniem dwóch ostatnich ww. elementów) powinien zostać uwzględniony w Kartach działań z adnotacją, iż wskazane informacje dotyczą projektu z komponentem ponadnarodowym. **Pole dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W polu **Nr umowy z KSI i tytuł projektu** – należy wskazać nr umowy o dofinansowanie z Krajowego Systemu Informatycznego i tytuł kontynuowanego projektu systemowego. Obowiązek wypełnienia pola **nie dotyczy projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałiań: 6.1.3, 7.1.1 i 7.1.2 oraz 9.1.2 (w odniesieniu do projektów systemowych dotyczących programów indywidualizacji procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych).**

Pole **Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt** należy wypełnić tylko w przypadku Priorytetów realizowanych w kompetencji centralnym PO KL. W danym punkcie należy wpisać numer i nazwę celu szczegółowego, w którego realizację wpisuje się projekt systemowy. **Pole dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W polu **Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu** – należy wskazać przewidziany do realizacji typ lub typy projektów systemowych (zgodnie z SzOP) realizowanych w ramach jednego przedsięwzięcia (tj. projektu – w ramach jednego wniosku o dofinansowanie) przez jednego beneficjenta systemowego, w ramach których możliwe będzie kwalifikowanie działań współpracy ponadnarodowej (możliwa będzie realizacja współpracy ponadnarodowej). W *Planie działania* nie jest wymagane określenie tytułów projektów planowanych do realizacji, lecz jeżeli na etapie przygotowania Planu działania tytuł jest już znany, może zostać umieszczony w tym polu. **Pole dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W polu **Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy** – należy wskazać formę/y działań kwalifikowane do finansowania w ramach współpracy ponadnarodowej zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*. **Pole dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W polu **Beneficjent systemowy** – należy wskazać podmiot odpowiedzialny za realizację projektu systemowego z określeniem komórki organizacyjnej instytucji, która będzie realizowała projekt (np. departament lub wydział). Ponadto, należy również wskazać imiennie partnerów projektu - o ile są znani na etapie przygotowywania *Planu działania*, jeśli nie można ich na tym etapie wskazać imiennie, należy jedynie określić grupę podmiotów, do których będą należeć partnerzy (np. organizacje pozarządowe, władze lokalne, przedsiębiorcy, jednostki naukowe) i ich kraj pochodzenia.

W polu **Czy typ projektu (operacji) został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym** – należy zaznaczyć znakiem „X” opcję „Tak” lub „Nie”. Udzielenie odpowiedzi „Nie” oznacza, iż IP dokonuje zmiany trybu wyboru projektu z konkursowego (jak przewidziano w SzOP) na systemowy. Zmiana ta wymaga przedstawienia uzasadnienia w sąsiednim polu **Jeżeli NIE – należy uzasadnić** i musi być zaakceptowana przez IZ. Szczegółowe uzasadnienie powinno jednocześnie zostać zawarte w piśmie przewodnim, do którego dołączony zostanie projekt *Planu działania*. **Pole dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014.**

W polu **Jeżeli NIE – należy uzasadnić** (niezależnie od tego, czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym) może zostać zamieszczona również informacja dotycząca uzasadnienia potrzeby realizacji projektu systemowego (jeżeli IZ zgłosi uwagę w tym zakresie w procesie oceny Planu działania).

W polu **Okres realizacji projektu** – należy podać założony okres realizacji projektu systemowego, wskazując odpowiednie daty z dokładnością do miesiąca (w formacie: mm.rrrr-mm.rrrr, np. 01.2014-11.2014). Należy pamiętać aby format, w jakim określono okres realizacji projektu był zachowany dla opisu wszystkich projektów systemowych.

W polu **Kwota poniesionych / planowanych wydatków w projekcie / Kwota planowanych wydatków w projekcie** - należy podać kwoty środków (w PLN):

- w przypadku projektów kontynuowanych: poniesionych w latach 2007-2013 r., planowanych do poniesienia w 2014 r., a także planowanych do poniesienia ogółem (czyli całkowitą wartość projektu);

- w przypadku projektów, których realizacja rozpocznie się w 2014 r.: planowanych do poniesienia w roku 2014, a także planowanych do poniesienia ogółem w ramach projektu (czyli całkowitą wartość projektu).

Kwoty należy podać w formacie: x PLN, np. 150 000 PLN, 3 210 000 PLN.

Pole **Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** dotyczy tylko projektów, których realizacja ma się rozpocząć w roku 2014 i należy w nim wskazać najważniejsze rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) w rozbiciu na planowane do osiągnięcia w roku 2014, a także końcowe (tj. założone do osiągnięcia na koniec realizacji projektu); w przypadku gdy realizacja projektu zakończy się w roku 2014, rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) wpisane w obu częściach pola powinny być tożsame.

W przypadku projektów systemowych, których realizacja rozpocznie się w 2014 roku w polu **Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu** należy również wskazać procentowy udział kosztów osiągnięcia każdego z rezultatów (wskaźników pomiaru celów) w kwocie wydatków planowanych ogółem w projekcie.

W polu **Szczegółowe kryteria wyboru projektów** – należy wskazać kryteria dostępu (o ile zostały określone) wraz z odrębnym uzasadnieniem dla każdego z nich. Instytucja Pośrednicząca określając kryteria szczegółowe, może korzystać z listy przykładowych kryteriów opracowanych przez Grupę Roboczą do spraw kwestii horyzontalnych PO KL bądź wskazać własne propozycje.

W razie potrzeby, czyli w przypadku planowanej realizacji więcej niż jednego projektu, należy skopiować tabelę E2/E3 odpowiednio, oznaczyć ją kolejnym numerem oraz wypełnić danymi dotyczącymi danego projektu.

Część G. Opis mechanizmów zapewniających komplementarność działań przewidzianych w Priorytecie z działaniami współfinansowanymi przez inne środki wspólnotowe

W tej części *Planu działania* należy opisać, w jaki sposób zapewniona jest koordynacja na poziomie Priorytetu w ramach obszaru wsparcia i/lub w województwie w odniesieniu do pomocy udzielanej z EFRR, EFS, Funduszu Spójności, EFRROW i EFR, interwencji EBI oraz innych instrumentów finansowych (zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006).

W szczególności, w tej części powinien się znaleźć opis istniejących mechanizmów systemowych, które zapewnią komplementarność udzielanego wsparcia w ramach PO KL (współfinansowanie EFS) ze wsparciem dostępnym w ramach pozostałych funduszy UE, środków EBI oraz innych wspólnotowych instrumentów finansowych.

Opisywane mechanizmy powinny zapewnić, że wszystkie dostępne środki wspólnotowe uzupełniają się wzajemnie, a wsparcie udzielane za ich pomocą pozwala na prowadzenie spójnej polityki, w tym rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego.

W szczególności, należy wskazać, czy i jakie istnieją instytucje (np. rady, zespoły, grupy robocze), których zadaniem jest opracowanie takich procedur selekcji projektów, które pozwolą na stwierdzenie, że dofinansowanie w ramach PO KL otrzymują tylko te projekty, które są spójne i powiązane z innymi projektami, realizowanymi dzięki środkom innym niż EFS, a także są powiązane spójnym celem.

Przykładowo, dla zapewnienia komplementarności działań „miękkich” (EFS) z „twardymi” (pozostałe fundusze) wskazane jest istnienie kryteriów szczegółowych w ramach PO KL, które pozwalają na premiowanie tych projektów PO KL, które mają związek ze wsparciem o charakterze „twardym” (np. programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych/uczelni a wsparcie na rozbudowę/modernizację infrastruktury systemu oświaty/szkolnictwa wyższego).

Część H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

W tabelach w tej części *Planu działania* należy przedstawić wskaźniki monitorowania Priorytetu (wskaźniki produktu oraz rezultatu określone w SzOP), za pomocą których monitorowany jest stopień realizacji celów szczegółowych PO KL. Przedstawiane wskaźniki obejmują zarówno wskaźniki przewidziane w Programie (wskaźniki wypełnione automatycznie), jak i dodatkowe wskaźniki określone indywidualnie przez Instytucję Pośredniczącą.

Wskaźniki produktu:

- a) Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2014 r. (kolumna B) – wartość wskaźnika należy wyliczyć narastająco, tzn. wartość wskaźnika osiągniętą od początku realizacji Programu (w latach 2007-2013) należy powiększyć o wartość planowaną do osiągnięcia w 2014 r.
- b) Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2015 r. (kolumna C) – wartość wskaźnika należy wyliczyć narastająco, tzn. wartość wskaźnika osiągniętą od początku realizacji Programu (w latach 2007-2014) należy powiększyć o wartość planowaną do osiągnięcia w 2015 r.
- c) Wartość docelowa wskaźnika (kolumna D) – należy wskazać wartość docelową wskaźnika do osiągnięcia na koniec okresu programowania na podstawie Załącznika IV *Wartości wskaźników produktu dla Działań w ramach PO KL* do SzOP.
- d) Planowany stopień realizacji wskaźnika w 2015 r. (kolumna E) – pole jest wypełniane automatycznie. Stopień realizacji wskaźnika (wyrażony w wartościach procentowych) zostanie wyliczony jako relacja wartości planowanej do osiągnięcia na koniec 2015 r. do wartości docelowej wskaźnika (kolumna E = kolumna C / kolumna D).

W tabeli należy ująć wszystkie wskaźniki zawarte w SzOP.

W przypadku wskaźnika rezultatu dla Priorytetu VI – *liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej* (ogółem i w rozbiu na poszczególne podkategorie), planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2014 r. oraz planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2015 r. powinna być równa lub wyższa od planowanej wartości wskaźnika produktu *liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej* (ogółem i w rozbiu na podkategorie).

W przypadku określenia przez Instytucję Pośredniczącą dodatkowych wskaźników produktu lub rezultatu (innych niż wskazane w Programie), celem przyporządkowania tych wskaźników do celów szczegółowych należy przekopiować formułę z wiersza – *Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą* lub *Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą* określoną na końcu tabeli.

W formularzu *Planu działania* tabele wskaźników zostały przygotowane w formacie arkuszy kalkulacyjnych wstawionych jako obiekty do pliku tekstowego. W związku z możliwościami arkusza kalkulacyjnego, część komórek może zawierać formuły umożliwiające przetwarzanie, agregowanie itp. danych umieszczonych w innych komórkach. W związku z powyższym wypełniając formularz *Planu działania* należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie dokonywać modyfikacji formatowania tabeli oraz nie edytować pól nieprzeznaczonych do edycji (wypełnionych przez IZ lub wypełnianych automatycznie).

Część I. Kontraktacja i wydatki w podziale na Działania i Poddziałania (wyłącznie kwoty środków publicznych)

W tej części *Planu działania* należy podać wartość kontraktacji i wydatków środków publicznych w podziale na Działania i Poddziałania dla danego Priorytetu PO KL:

- **kolumny 2-3. Kontraktacja 2014 r.** – należy wykazać kwotę środków, jakie planowane są do zakontraktowania w 2014 r. (w tym środki planowane do zakontraktowania wynikające z PD na rok 2013 r. – kolumna 2. oraz środki planowane do zakontraktowania wynikające z PD na lata 2014-2015 – kolumna 3.), z wyłączeniem środków prywatnych;

- **kolumna 4. Kontraktacja 2015 r.** – należy wykazać kwotę środków, jakie planowane są do zakontraktowania w 2015 r. (w tym środki planowane do zakontraktowania wynikające z konkursów ogłoszonych w 2014 r.), z wyłączeniem środków prywatnych;
- **kolumna 5. Kontraktacja narastająco (w tym wynikająca z PD 2014-2015)** – należy wykazać sumę: kwoty środków, jakie zostały zakontraktowane w latach 2007-2012 (pomniejszone o oszczędności wynikające z zawartych aneksów lub po rozliczeniu końcowym projektów), kwoty podanej w kolumnie 2 oraz kwoty podanej w kolumnie 3;
- **kolumny 6-10. Wydatki budżetowe 2014 r.** – należy podać szacowaną wartość środków publicznych, jakie zostaną wydatkowane w 2014 r. w podziale na wydatki z: budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego szczebla lokalnego i regionalnego, Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wartość ta powinna wynikać z zawartych w latach 2007-2013 umów o dofinansowanie projektu (lub wydanych w tym okresie decyzji), a także umów/decyzji jakie zostaną zawarte/wydane w 2014 r. Jednocześnie wartość ta powinna odnosić się do kwoty środków budżetu państwa, jaka zostanie wypłacona beneficjentom w 2014 r. (płatność pierwszej transzy na podstawie umowy oraz płatności kolejnych transz na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność) a także kwoty wydatków poniesionych z pozostałych źródeł publicznych;
- **kolumna 11. Wydatki budżetowe 2015 wynikające z kontraktacji narastająco** – należy podać szacowaną wartość środków publicznych, jakie zostaną wydatkowane w 2015 r. w oparciu o metodologię podaną dla kolumn 6-10;
- **Kolumna 12. Wartość wydatków w zatwierdzonych wnioskach o płatność w 2014 r.** – należy podać szacowaną wartość środków planowanych do zatwierdzenia w 2014 r. w ramach złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność.

Jednocześnie w wierszach „w tym projekty innowacyjne” i „w tym projekty współpracy ponadnarodowej” należy podać kwoty wydatków (kol. 6) i kontraktacji (kol. 2, 3, 4, 5, 11 i 12) dla ww. projektów. Kwoty te jednocześnie powinny być uwzględnione w wartościach podanych dla poszczególnych Działań i Poddziałań dla danego Priorytetu PO KL. W części „w tym projekty innowacyjne” należy wskazywać całość alokacji łącznie z komponentem ponadnarodowym w projektach innowacyjnych, natomiast w części „w tym projekty współpracy ponadnarodowej” środki na projekty współpracy ponadnarodowej realizowane w ramach Działań / Poddziałań określonych w SzOP.

W formularzu *Planu działania* tabela finansowa została przygotowana w formacie arkusza kalkulacyjnego umieszczonego jako obiekt w pliku tekstowym. W związku z możliwościami arkusza kalkulacyjnego, część komórek może zawierać formuły umożliwiające przetwarzanie, agregowanie itp. danych umieszczonych w innych komórkach. **W związku z powyższym, wypełniając tabelę finansową *Planu działania* należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie dokonywać modyfikacji formatowania tabeli oraz nie edytować pól nieprzeznaczonych do edycji (wypełnionych przez IZ lub wypełnianych automatycznie).**

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Planu działania – należy wpisać miejscowość i datę sporządzenia *Planu działania* (w formacie: dd-mm-rrrr lub dd/mm/rrrr, np. 14-08-2014 lub 19/08/2014), a w sąsiednim polu zawrzeć czytelny podpis i pieczęć imienną osoby upoważnionej.

Załącznik 8 – Kryteria wyboru projektów

Ogólne kryteria formalne (w tym dla projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej):

Kryterium	Metodologia stosowania	Zastosowanie		
		Konkursowe	Konkursowe (oddolne inicjatywy edukacyjne)	Systemowe
1. Kryteria ogólne				
1.1 Ogólne kryteria formalne				
wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów	Weryfikacja „0-1” Jeżeli wniosek nie został złożony w terminie wskazanym przez IOK lub korekta i/lub uzupełnienie wniosku powoduje zmianę sumy kontrolnej wniosku o dofinansowanie projekty konkursowe niespełniające któregokolwiek z podanych kryteriów są odrzucane na etapie oceny formalnej (chyba, że IOK dopuszcza możliwość zwrócenia wniosku do korekty i/lub uzupełnienia w zakresie zmieniającym sumę kontrolną wniosku); projekty systemowe są zwracane do poprawy.	✓	✓	✓
wniosek złożono we właściwej instytucji		✓	✓	✓
wniosek wypełniono w języku polskim		✓	✓	✓
wniosek jest kompletny ⁸⁰ i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie ⁸¹ (i właściwą dokumentacją konkursową – w przypadku projektów konkursowych)		✓	✓	✓
wraz z wnioskiem złożono list intencyjny (kryterium dotyczy tylko projektów współpracy ponadnarodowej)		✓	nie dotyczy	✓
wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych		✓	✓	✓
okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL		✓	✓	✓
roczny obrót* projektodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub		✓	nie dotyczy	✓

⁸⁰ Patrz niżej: *Lista uchybień formalnych, których popelnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku oraz Lista uchybień formalnych, których popelnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL złożonego w wersji elektronicznej ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku.*

⁸¹ *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO KL stanowi odrębny dokument opracowany przez IZ PO KL i dostępna jest na stronie internetowej www.efs.gov.pl.*

wyższy od rocznych wydatków w projekcie** (zgodnie z zapisami pkt. 3.6 wniosku oraz z budżetem projektu)				
wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie)		✓	✓	nie dotyczy
realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim <i>Planie działania</i>		nie dotyczy	nie dotyczy	✓

* W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów), a w przypadku jednostek sektora finansów publicznych – wartość wydatków poniesionych w poprzednim roku przez danego projektodawcę/partnera. W przypadku projektów, w których udzielane jest wsparcie zwrotne w postaci pożyczek jako obrót należy rozumieć kwotę kapitału pożyczkowego i poręczeniowego, jakim dysponowali projektodawca i partnerzy w poprzednim zamkniętym roku obrotowym.

** W przypadku, gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa.

Lista uchybień formalnych, których popełnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku⁸²

1. Brak w części V wniosku wymaganej (wymaganych) w dokumentacji konkursowej pieczęci oraz czytelnego podpisu osoby upoważnionej;
2. Podpisanie wniosku w części V przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt 2.6 wniosku;
3. Niezłożenie wniosku w 2 egzemplarzach papierowych (oryginał + kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w dokumentacji konkursowej albo 2 oryginały) oraz w wersji elektronicznej (plik XML);
4. Niezłożenie wraz z wnioskiem 2 egzemplarzy (2 kopii) listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego – wyłącznie w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej;
5. Niedająca się odczytać wersja elektroniczna wniosku (plik XML);
6. Inna suma kontrolna w wersji papierowej i elektronicznej wniosku i/lub różne sumy kontrolne na stronach wersji papierowej;
7. Typ nośnika danych, na którym zapisano wersję elektroniczną, jest niezgodny z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej;
8. Brak co najmniej jednej strony w którymkolwiek egzemplarzu wniosku.

Lista uchybień formalnych, których popełnienie skutkuje negatywnym wynikiem oceny formalnej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO KL złożonego w wersji elektronicznej ze względu na niespełnienie wymogu kompletności wniosku⁸³

1. Złożenie wniosku przez inną osobę (osoby) niż wskazana (wskazane) w pkt 2.6 wniosku;
2. Niezłożenie wraz z wnioskiem wersji elektronicznej (skanu) listu intencyjnego w sprawie partnerstwa ponadnarodowego – wyłącznie w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej;
3. Niedająca się odczytać wersja elektroniczna wniosku (plik XML);
4. Sposób złożenia wersji elektronicznej wniosku jest niezgodny z wymaganiami określonymi w dokumentacji konkursowej.

---

⁸² Dotyczy konkursów i naborów projektów systemowych, w ramach których wnioski muszą być składane w wersji papierowej i elektronicznej oraz konkursów i naborów projektów systemowych, w ramach których wnioski mogą być składane w wersji papierowej i elektronicznej.

⁸³ Dotyczy konkursów i naborów projektów systemowych, w ramach których wnioski mogą być składane jedynie w wersji elektronicznej.

Ogólne kryteria merytoryczne i horyzontalne oraz kryteria szczegółowe (z wyłączeniem projektów innowacyjnych):

Kryterium	Metodologia stosowania	Zastosowanie		
		Konkursowe	Konkursowe (oddolne inicjatywy edukacyjne)	Systemowe
1.2 Ogólne kryteria merytoryczne				
<i>a) jakości projektu</i>				
wskazanie problemu, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz opis sytuacji problemowej	<p>dla projektów konkursowych: Ocena wniosku na podstawie kryteriów w skali punktowej zgodnie z <i>Kartą oceny merytorycznej</i>. Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi 100. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60% punktów w poszczególnych punktach oceny merytorycznej.</p> <p>dla projektów systemowych: Weryfikacja „0–1” (spełnia–nie spełnia). Projekty niespełniające jakiegokolwiek kryterium są zwracane do poprawy.</p>	✓	✓	✓
wskazanie celu głównego i celów szczegółowych projektu w kontekście wskazanego problemu		✓	✓	✓
adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru		✓	nie dotyczy	✓
opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu (dotyczy tylko projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł)		✓	nie dotyczy	✓
opis grupy docelowej (tj. osób i/lub instytucji, które zostaną objęte wsparciem) z punktu widzenia istotnych dla projektu cech		✓	✓	✓
uzasadnienie wyboru grupy docelowej		✓	✓	✓
sposób rekrutacji uczestników/uczestniczek projektu (w tym uwzględnienie zasady równości szans, w tym równości płci)		✓	✓	✓
opis potrzeb, barier i oczekiwań uczestników /uczestniczek projektu oraz wskazanie wiarygodnych źródeł pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym		✓	nie dotyczy	✓

trafność doboru zadań i opis zadań w kontekście osiągnięcia celów szczegółowych projektu, racjonalność harmonogramu zadań		✓	✓	✓
opis produktów, które zostaną wytworzone w ramach realizacji zadań		✓	✓	✓
opis stosowanej metodologii badania/kanałów informacyjnych i sposobu dotarcia do grup docelowych kampanii (dotyczy tylko projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych)		✓	nie dotyczy	✓
opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL		✓	nie dotyczy	✓
wartość dodana projektu		✓	✓	✓
<i>b) beneficjenta</i>				
doświadczenie projektodawcy/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć		✓	✓	✓
sposób zarządzania projektem		✓	✓	✓
zaplecze techniczne oraz kadra zaangażowana w realizację projektu		✓	✓	✓
działania, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu i jego uczestników		✓	✓	✓
uzasadnienie wyboru partnerów projektu i innych podmiotów (jeżeli dotyczy)		✓	✓	✓
rola partnerów i innych podmiotów (jeżeli dotyczy)		✓	✓	✓
<i>c) finansowania projektu</i>				
niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów		✓	✓	✓
racjonalność i efektywność wydatków projektu (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)		✓	✓	✓
kwalifikowalność		✓	✓	✓

wydatków				
zasadność poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodność z limitem określonym w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>		✓	✓	✓
prawidłowość sporządzenia budżetu projektu		✓	✓	✓
1.3 Ogólne kryteria horyzontalne				
zgodność z właściwymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w tym: polityką równych szans, zasadą równości szans kobiet i mężczyzn i koncepcją zrównoważonego rozwoju) oraz prawodawstwem wspólnotowym	Weryfikacja „0-1” Projekty konkursowe niespełniające któregokolwiek z podanych kryteriów są odrzucane na etapie oceny merytorycznej; projekty systemowe są zwracane do poprawy.	✓	✓	✓
zgodność z prawodawstwem krajowym		✓	✓	✓
zgodność ze Szczegółowym Opisem Priorytetów PO KL i właściwymi wytycznymi IZ PO KL w Systemie Realizacji PO KL ⁸⁴		✓	✓	✓
W przypadku, gdy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL): 1) całkowita wartość projektu nie przekracza 100 tys. zł, a w przypadku projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 wartość ta dotyczy jednego roku realizacji projektu, rozliczenie kosztów projektu następuje w oparciu o kwoty ryczałtowe w rozumieniu art. 11 ust. 3 lit. b pkt iii) rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia		✓	✓	✓ ⁸⁶

⁸⁴ W zakresie: Poddziałania 2.1.2 (współzarządzanie funduszem szkoleniowym przez partnerów społecznych), Działania 6.2 (inżynieria finansowa), Poddziałania 9.1.1 (projekty systemowe dotyczące modernizacji oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych) oraz Poddziałania 9.6.3 (brokering edukacyjny).

⁸⁶ Zgodnie z uchwałą nr 116 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki z dnia 14 marca 2013 r. uchwała nr 88 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki z dnia 6 grudnia 2011 r. nie ma zastosowania do projektów systemowych realizowanych w ramach Poddziałania 9.1.1 *Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej* PO KL.

<p>3 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 oraz <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>;</p> <p>2) projekt obejmuje usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>, rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych następuje w oparciu o stawki jednostkowe w rozumieniu art. 11 ust. 3 lit. b pkt ii) rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 oraz <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> (kryterium nie ma zastosowania w przypadku projektów realizowanych przez beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych)⁸⁵</p>				
<p><i>Na dalszym etapie realizacji Programu mogą zostać wprowadzone dodatkowe ogólne kryteria horyzontalne.</i></p>				
<p>Kryterium</p>	<p>Metodologia stosowania</p>	<p>Zastosowanie</p>		
		<p>Konkursowe</p>	<p>Konkursowe (Inicjatywy oddolne)</p>	<p>Systemowe</p>
<p>2. Kryteria szczegółowe</p>				

⁸⁵ Kryterium zatwierdzone uchwałą nr 88 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia ogólnego kryterium horyzontalnego wyboru projektów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dotyczącego stosowania uproszczeń w rozliczaniu środków Europejskiego Funduszu Społecznego, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1081/2006.

2.1 Kryteria dostępu				
Kryteria dostępu dla poszczególnych Priorytetów PO KL mogą zostać zaproponowane przez właściwe Instytucje Pośredniczące w ramach <i>Planów działania</i> .	<p>Weryfikacja „0-1”</p> <p>Projekty konkursowe niespełniające któregokolwiek z podanych kryteriów są odrzucane na etapie oceny formalnej (chyba że IOK dopuszcza możliwość zwrócenia wniosku do poprawy i/lub uzupełnienia) lub na etapie oceny merytorycznej (o ile weryfikacja kryteriów dostępu lub wybranych kryteriów dostępu następuje na tym etapie oceny); projekty systemowe są zwracane do poprawy.</p>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>

2.2 Kryteria strategiczne				
Kryteria strategiczne dla poszczególnych Priorytetów PO KL mogą zostać zaproponowane przez właściwe Instytucje Pośredniczące w ramach <i>Planów działania</i> .	<p>tylko projekty konkursowe:</p> <p>Weryfikacja „0-1”</p> <p>(spełnia – nie spełnia)</p> <p>Wnioski, które otrzymały minimum punktowe (od dwóch oceniających albo od jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego) podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria strategiczne otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów). Wnioski, które nie spełniają kryteriów strategicznych nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej</p> <p>Nie stosuje się w odniesieniu do projektów systemowych</p>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	nie dotyczy

2.3 Kryteria globalne				
Kryteria globalne dla poszczególnych	tylko projekty konkursowe:	✓ <i>określono w</i>	nie dotyczy	nie dotyczy

<p>Priorytetów PO KL są proponowane przez właściwe Instytucje Pośredniczące w ramach załączników do <i>Planów działania</i>.</p>	<p>Etap oceny globalnej obejmuje analizę elementów wskazanych we właściwym kryterium globalnym w oparciu o zapisy wniosków o dofinansowanie i uszeregowanie wniosków w kolejności wskazującej na zasadność ich dofinansowania w kontekście celu konkursu.</p>	<p><i>załączniku do właściwego Planu działania</i></p>		
<p>Wprowadzenie do Planu działania załącznika zawierającego kryteria globalne nie wymaga ponownego zatwierdzenia Planu działania przez IZ.</p>	<p>Nie stosuje się w odniesieniu do oddolnych inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich ani do projektów systemowych.</p>			

Ogólne kryteria merytoryczne i horyzontalne oraz kryteria szczegółowe dla projektów innowacyjnych:

Kryterium	Metodologia stosowania	Zastosowanie			
		Projekty innowacyjne testujące		Projekty innowacyjne upowszechniające	
		Konkursowe	Systemowe	Konkursowe	Systemowe
3. Kryteria ogólne					
3.1 Ogólne kryteria merytoryczne	dla projektów konkursowych:				
<i>a) Potrzeba realizacji proponowanych działań oraz ich związków z potrzebami polityki</i>	Ocena wniosku na podstawie kryteriów w skali punktowej zgodnie z <i>Kartą oceny merytorycznej</i> .				
Analiza wskazanych problemów z wykorzystaniem wyników wcześniej prowadzonych badań / projektów i identyfikacją przyczyn zaobserwowanych problemów	Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi 100. Spełnienie przez wniosek kryteriów	✓	✓	✓	✓
Określenie kluczowych grup / sektorów wspieranych w ramach projektu oraz ich potrzeb	w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie 60 punktów.	✓	✓	✓	✓
Wskazanie działań służących eliminacji zidentyfikowanych problemów	dla projektów systemowych: Weryfikacja	✓	✓	✓	✓
Adekwatność doboru działań w stosunku do zidentyfikowanych problemów i grup docelowych	„0–1” (spełnia–nie spełnia). Projekty niespełniające jakiegokolwiek kryterium są	✓	✓	✓	✓

Uzasadnienie potrzeby realizacji proponowanych działań, w tym zmiany w podejściu	zwracane do poprawy.	✓	✓	✓	✓	
Zaangażowanie grup docelowych testowanego produktu w opracowanie koncepcji i realizację projektu		✓	✓	-	-	
<i>b) Cele projektu</i>						
Wskazanie celu głównego oraz celów szczegółowych projektu w kontekście wskazanego problemu oraz opis sposobu, w jaki osiągnięcie celu głównego przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji danego Priorytetu PO KL		✓	✓	✓	✓	
Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników pomiaru celów oraz źródła weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru		✓	✓	✓	✓	
Opis produktów, które zostaną wytworzone w ramach realizacji zadań		✓	✓	✓	✓	
Zdefiniowanie tego co stanowić będzie o sukcesie działań upowszechniających i włączających w politykę		✓	✓	✓	✓	
Działania, które będą prowadzone w celu oceny i monitoringu projektu		✓	✓	✓	✓	
<i>c) Innowacyjność</i>						
Opis proponowanego rozwiązania na tle istniejącej praktyki - wskazanie na różnice zastosowanego podejścia w odniesieniu do obecnych rozwiązań		✓	✓	✓	✓	
Określenie barier niepozwalających na zastosowanie proponowanego podejścia w ramach standardowych form wsparcia	✓	✓	-	-		
Opis finalnego produktu	✓	✓	-	-		
Zgodność z Tematem dla projektów innowacyjnych	✓	✓	-	-		

Wartość dodana innowacji w stosunku do obecnej praktyki		✓	✓	✓	✓
Wskazanie przewagi nowego produktu nad dotychczasową praktyką w kontekście relacji nakład/rezultat		✓	✓	✓	✓
Wymiar innowacyjności produktu zgodnie z definicją podejścia innowacyjnego zawartą w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL		✓	✓	✓	✓
<i>d) Upowszechnianie i włączanie do głównego nurtu polityki (ang. mainstreaming)</i>					
Identyfikacja produktów planowanych do upowszechnienia i włączania do polityki		✓	✓	-	-
Potencjał produktów dla potrzeb upowszechniania i włączania do polityki (możliwości włączenia do szerszej praktyki i głównego nurtu polityki, a także zastosowania przez inne podmioty)		✓	✓	✓	✓
Strategia upowszechniania i włączania do polityki – wskazanie celów do osiągnięcia i koniecznych zasobów do ich realizacji, adresatów, działań oraz metod upowszechniania i włączenia do polityki		✓	✓	✓	✓
Uwzględnienie upowszechniania i włączania do polityki na wszystkich wymaganych etapach wdrażania projektu		✓	✓	-	-
<i>e) Potencjał beneficjenta \ zarządzanie projektem</i>					
Wiarygodność – doświadczenie projektodawcy/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć, potencjał		✓	✓	✓	✓

instytucjonalny projektodawcy/partnerów (w tym kadrowy, techniczny i badawczy), w szczególności w kontekście upowszechniania i włączania do polityki					
Uzasadnienie wyboru partnerów projektu i innych podmiotów (<i>jeśli dotyczy</i>)		✓	✓	✓	✓
Rola partnerów i innych podmiotów (<i>jeśli dotyczy</i>)		✓	✓	✓	✓
Sposób zarządzania projektem (czytelność zasad realizacji)		✓	✓	✓	✓
Racjonalność harmonogramu działań		✓	✓	✓	✓
Identyfikacja ryzyka i sposoby jego zmniejszania		✓	✓	✓	✓
<i>f) Finansowanie projektu</i>					
Niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów		✓	✓	✓	✓
Racjonalność i efektywność wydatków projektu (zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami, o której mowa w <i>Wytocznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>)		✓	✓	✓	✓
Kwalifikowalność wydatków		✓	✓	✓	✓
Zasadność poziomu kosztów zarządzania w kontekście specyfiki i okresu realizacji projektu oraz zgodność z limitem określonym w <i>Wytocznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i>		✓	✓	✓	✓
Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu		✓	✓	✓	✓
3.2 Ogólne kryteria horyzontalne					
Brak możliwości finansowania projektu w ramach innych typów operacji PO KL	Weryfikacja „0-1” Projekty konkursowe niespełniające	✓	✓	✓	✓
Zgodność z właściwymi politykami i zasadami	któregokolwiek z	✓	✓	✓	✓

wspólnotowymi oraz prawodawstwem wspólnotowym		podanych kryteriów są odrzucone na etapie oceny merytorycznej; projekty systemowe są zwracane do poprawy.				
Zgodność z prawodawstwem krajowym			✓	✓	✓	✓
W przypadku, gdy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL): 1) całkowita wartość projektu nie przekracza 100 tys. zł, a w przypadku projektów systemowych w ramach Poddziałania 7.1.1 i 7.1.2 wartość ta dotyczy jednego roku realizacji projektu, rozliczenie kosztów projektu następuje w oparciu o kwoty ryczałtowe w rozumieniu art. 11 ust. 3 lit. b pkt iii) rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 oraz <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> ; 2) projekt obejmuje usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych w zakresie wskazanym odpowiednio w załączniku nr 2 i/lub w załączniku nr 3 do <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL</i> , rozliczenie kosztów usługi szkoleń językowych i/lub szkoleń komputerowych następuje w oparciu o stawki jednostkowe w rozumieniu art. 11 ust. 3 lit. b pkt ii) rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego			✓	✓	✓	✓

Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 oraz Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL (kryterium nie ma zastosowania w przypadku projektów realizowanych przez beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych) ⁸⁷					
Na dalszym etapie realizacji Programu mogą zostać wprowadzone dodatkowe ogólne kryteria horyzontalne.					

Kryterium	Metodologia stosowania	Zastosowanie			
		Projekty innowacyjne testujące		Projekty innowacyjne upowszechniające	
		Konkursowe	Systemowe	Konkursowe	Systemowe
4. Kryteria szczegółowe					
4.1 Kryteria dostępu					
Kryteria dostępu dla poszczególnych Priorytetów PO KL mogą zostać zaproponowane przez właściwe Instytucje Pośredniczące w ramach Planów działania.	Weryfikacja „0-1” Projekty konkursowe niespełniające któregokolwiek z podanych kryteriów są odrzucane na etapie oceny formalnej (chyba że IOK dopuszcza możliwość zwrotu wniosku do poprawy i/lub uzupełnienia) lub na etapie oceny merytorycznej (o ile weryfikacja kryteriów dostępu lub wybranych kryteriów dostępu następuje na tym etapie oceny);	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>

⁸⁷ Kryterium zatwierdzone uchwałą nr 88 Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia ogólnego kryterium horyzontalnego wyboru projektów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki dotyczącego stosowania uproszczeń w rozliczaniu środków Europejskiego Funduszu Społecznego, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1081/2006.

	projekty systemowe są zwracane do poprawy.				
4.2 Kryteria strategiczne					
Kryteria strategiczne dla poszczególnych Priorytetów PO KL mogą zostać zaproponowane przez właściwe Instytucje Pośredniczące w ramach <i>Planów działania</i> .	<p>tylko projekty konkursowe: Weryfikacja „0-1” (spełnia – nie spełnia) Wnioski, które otrzymały minimum punktowe (od dwóch ocenających albo od jednego z dwóch ocenających i trzeciego ocenającego) podczas oceny spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych oraz spełniają kryteria strategiczne otrzymują premię punktową (maksymalnie 40 punktów). Wnioski, które nie spełniają kryteriów strategicznych nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej</p>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	<i>nie dotyczy</i>	✓ <i>określono we właściwym Planie działania</i>	<i>nie dotyczy</i>

Zakres tematyczny przykładowych kryteriów szczegółowych dla projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej

Poniższa lista zawiera propozycje opracowane przez Grupę roboczą do spraw kwestii horyzontalnych PO KL, które mogą być wykorzystane i modyfikowane przez IP w momencie opracowywania *Planów działania*.

Zakres szczegółowych kryteriów dostępu dla projektów innowacyjnych:

1. Okres realizacji projektu
2. Wartość projektu
3. Siedziba biura projektu w regionie, w którym jest realizowany projekt
4. Typy projektodawców, od których oczekuje się złożenia wniosków

5. Realizacja projektu w partnerstwie
  - Realizacja projektu w partnerstwie wielosektorowym
  - Realizacja projektu w partnerstwie z udziałem urzędów regionalnych / centralnych lub innych adresatów działań mających na celu upowszechnianie i włączanie do polityki
6. Realizacja projektu w partnerstwie ponadnarodowym
7. Wykorzystanie dobrych praktyk nagrodzonych w ramach konkursu na najlepsze innowacje społeczne - Jaskółki Rynku Pracy (lista nagrodzonych dostępna na stronie www.equal.org.pl)

Zakres szczegółowych kryteriów strategicznych dla projektów innowacyjnych:

1. Realizacja projektu w partnerstwie (różna liczba punktów w zależności od rodzaju partnerstwa krajowego)
  - Realizacja projektu w partnerstwie wielosektorowym
  - Realizacja projektu w partnerstwie z udziałem urzędów regionalnych / centralnych lub innych adresatów działań mających na celu upowszechnianie i włączanie do polityki
2. Realizacja projektu w partnerstwie ponadnarodowym
3. Zgodność obszaru prowadzonej działalności projektodawcy z zakresem podejmowanych działań
4. Wykorzystanie dobrych praktyk nagrodzonych w ramach konkursu na najlepsze innowacje społeczne - Jaskółki Rynku Pracy (lista nagrodzonych dostępna na stronie www.equal.org.pl)
5. W przypadku komponentu centralnego – wsparcie projektów niwelujących różnice w rozwoju regionalnym
6. Wsparcie projektów wskazujących na możliwość osiągnięcia synergii z innymi działaniami
7. Powiązanie realizacji projektu z istniejącymi sieciami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi, ponadnarodowymi
8. Wykorzystanie rezultatów IW EQUAL, które zostały zatwierdzone przez krajowe sieci tematyczne* (znajdujące się na liście dostępnej na stronie www.equal.org.pl)

Zakres szczegółowych kryteriów dostępu dla projektów współpracy ponadnarodowej:

1. Wielkość komponentu ponadnarodowego maksymalnie 30% wartości projektu
2. Okres realizacji projektu współpracy ponadnarodowej: od 1 roku do 3 lat / Okres trwania komponentu ponadnarodowego: minimum 6 miesięcy
3. Minimalna wartość projektu: 100 000 zł
4. Realizacja projektu w partnerstwie instytucjonalnym: co najmniej 2 instytucje z co najmniej 2 krajów, w tym 1 z Polski
5. Kompleksowość – zastosowanie co najmniej dwóch form działań kwalifikowanych w ramach współpracy
6. Doświadczenie projektodawcy w obszarze problemowym odpowiadającym zakresowi zadań realizowanych w projekcie i pozwalające na osiągnięcie założonych celów projektu
7. Udział każdego z partnerów w realizacji projektu (każdy z partnerów musi być zaangażowany w realizację minimum jednego zadania)
8. Udział każdego z partnerów w planowaniu projektu współpracy ponadnarodowej (opis w pkt. 3.7)
9. Wkład własny w wysokości 5% wartości projektu

10. Partnerstwo wielosektorowe / jednosektorowe o zróżnicowanym doświadczeniu podmiotów w zależności od specyfiki celów projektu i zidentyfikowanych problemów

Zakres szczegółowych kryteriów strategicznych dla projektów współpracy ponadnarodowej:

1. Doświadczenie projektodawcy / partnerów w realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w obszarze zbieżnym z zakresem i celami projektu (możliwość doprecyzowania programu / funduszu, np.: EQUAL, Leonardo da Vinci) - maksymalna waga punktowa 20/40 pkt
2. Partnerstwo wielonarodowe reprezentowane przez przedstawicieli co najmniej 3 krajów, z których każdy wnosi do projektu wartość dodaną i pozwala na pełną realizację założonych celów projektu
3. Doświadczenie / potencjał projektodawcy w obszarze problemowym odpowiadającym zakresowi zadań realizowanych w projekcie i pozwalające na osiągnięcie założonych celów projektu
4. Rezultatem projektu jest opracowanie rozwiązania / modelu działania, które zostanie wykorzystane w Polsce
5. Opracowanie lub działania zmierzające do opracowania wspólnych rozwiązań/produktów/modeli
6. Projekt zapewnia wypracowanie rozwiązania oraz jego wdrożenie w krajach uczestniczących w projekcie
7. Wkład finansowy partnerów z innego kraju w wysokości co najmniej 5% wartości projektu współpracy ponadnarodowej / komponentu ponadnarodowego - maksymalna waga punktowa 10/40 pkt.
8. Kompleksowość – zastosowanie różnorodnych form działań kwalifikowanych w ramach współpracy
9. Projekty przewidujące kontynuację współpracy ponadnarodowej nawiązanej w ramach programu EQUAL / innych programów / funduszy / projektów
10. Wkład własny w wysokości 5% wartości projektu
11. Limit środków na działania realizowane poza granicami kraju: do 40% wartości projektu; pozostałe środki przeznaczone na implementację wypracowanych rozwiązań w kraju
12. Finansowanie współpracy ponadnarodowej na zasadzie wzajemności
13. Współpraca nawiązana w dziedzinach istotnych z punktu widzenia sektora / regionu (np. grupa wiekowa 45+)

**Załącznik 9 – Deklaracja poufności dla osoby uczestniczącej w posiedzeniu KOP
w charakterze obserwatora**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Deklaracja poufności

- zobowiązuję się do nieujawniania udostępnionych mi w trakcie posiedzenia Komisji Oceny Projektów informacji i dokumentów oraz że dołożę należytej staranności dla zapewnienia, aby informacje te nie zostały przekazane osobom nieuprawnionym,
- zobowiązuję się nie zatrzymywać kopii jakichkolwiek pisemnych lub elektronicznych informacji.

Data, miejscowość i podpis:.....

Załącznik 10 – Wzór minimalnego zakresu listu intencyjnego dotyczącego współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**List intencyjny
dotyczący współpracy ponadnarodowej
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**

Pomiędzy
(nazwa Projektodawcy, adres siedziby)

a

(nazwa Partnera, adres siedziby)

oraz

(podać pozostałych Partnerów i ich adresy)

Artykuł 1

Strony oświadczają, iż rozpoczęły / rozpoczną⁸⁸ negocjacje prowadzące do zawarcia umowy o współpracy ponadnarodowej w celu realizacji projektu ..... (tytuł projektu)⁸⁹ / komponentu ponadnarodowego w projekcie ..... (tytuł projektu)⁹⁰.

Strony oświadczają, iż podpiszą umowę o współpracy ponadnarodowej w terminie.....⁹¹.

Artykuł 2

Umowa o współpracy ponadnarodowej określi szczegółowe działania, które będą podejmowane w związku z realizacją i zarządzaniem projektem, budżet przypadający na każdego partnera oraz zasady finansowania.

Artykuł 3

W przypadku niepodpisania umowy o współpracy ponadnarodowej, o której mowa w artykule 1, niniejszy list intencyjny nie pociąga jakichkolwiek zobowiązań dla którejkolwiek ze stron.

⁸⁸ Należy wybrać jeden z zapisów.

⁸⁹ W przypadku wyodrębnionego projektu współpracy ponadnarodowej.

⁹⁰ W przypadku projektu z komponentem ponadnarodowym.

⁹¹ Należy wskazać zgodnie z *Systemem Realizacji PO KL*.

Artykuł 4

Niniejszy list intencyjny sporządzano w *dwóch (lub więcej)⁹²*, jednobrzmiących egzemplarzach.

1. Projektodawca

.....
(podpis osoby/osób uprawnionej/yh do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do Projektodawcy)

.....
(miejsowość, data)

2. Partner

.....
(podpis osoby/osób uprawnionej/yh do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do Partnera)

.....
(miejsowość, data)

3. Partner

.....
(podpis osoby/osób uprawnionej/yh do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do Partnera)

.....
(miejsowość, data)

---

⁹² Należy wybrać jeden z zapisów i odpowiednio doprecyzować.

**Letter of intent
for transnational cooperation
in the Human Capital Operational Programme**

between
(name of Project Promoter, address)

and
(name of Partner, address)

and
(names of remaining Partners and their addresses)

Article 1

The Parties declare that they *have entered into / are going to enter into*⁹³ negotiations leading to the conclusion of a transnational cooperation agreement with a view to executing the project ..... *(name of project)*⁹⁴ / *transnational component in the project* .....
*(name of project)*⁹⁵.

The Parties declare that they will sign the transnational cooperation agreement by (date)
.....⁹⁶ .

Article 2

The transnational cooperation agreement shall define all activities to be undertaken in connection with the execution and management of the project, the budget of each of the Partners and the financing arrangements.

Article 3

In the event the transnational cooperation agreement, referred to in Art. 1 above, is not concluded, this Letter of Intent shall not involve any obligations for any of the Parties.

---

⁹³ Choose one of the options given.

⁹⁴ For separate transnational cooperation projects.

⁹⁵ For projects with a transnational component.

⁹⁶ As provided in the *HC OP Implementation System*.

Article 4

This Letter of Intent has been drawn up in *two (or more⁹⁷)* identical counterparts.

1. Project Promoter

.....
(signature of authorised person/s for the Project Promoter)

.....
(place, date)

2. Partner

.....
(signature of authorised person/s for the Partner)

.....
(place, date)

3. Partner

.....
(signature of authorised person/s for the Partner)

.....
(place, date)

---

⁹⁷ Choose one of the options and provide relevant details.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Umowa o współpracy ponadnarodowej

Nazwa Programu Operacyjnego w Polsce : _____

Numer i nazwa Priorytetu: _____

Numer i nazwa Działania: _____

Numer i nazwa Poddziałania: _____

Numer wniosku o dofinansowanie: _____

Tytuł projektu: _____

1. Informacja o Partnerach Ponadnarodowych

Partner nr 1 (Polski projektodawca)

Skrócona nazwa organizacji

Pełna nazwa organizacji

Typ organizacji *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Status prawny *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Strona internetowa

Osoba do kontaktów roboczych

Stanowisko Imię Nazwisko

Numer telefonu

Numer faksu

Adres poczty elektronicznej

Adres pocztowy

Kod pocztowy

Miasto

Kraj

Partner nr 2

Skrócona nazwa organizacji

Pełna nazwa organizacji

Typ organizacji *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Status prawny *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Strona internetowa

Osoba do kontaktów roboczych

Stanowisko

Imię

Nazwisko

Numer telefonu

Numer faksu

Adres poczty elektronicznej

Adres pocztowy

Kod pocztowy

Miasto

Kraj

Partner nr 3

Skrócona nazwa organizacji

Pełna nazwa organizacji

Typ organizacji *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Status prawny *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Strona internetowa

Osoba do kontaktów roboczych

Stanowisko

Imię

Nazwisko

Numer telefonu

Numer faksu

Adres poczty elektronicznej

Adres pocztowy

Kod pocztowy

Miasto

Kraj

Partner nr 4

Skrócona nazwa organizacji

Pełna nazwa organizacji

Typ organizacji *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Status prawny *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Strona internetowa

http://

Osoba do kontaktów roboczych

Stanowisko Imię Nazwisko

Numer telefonu

Numer faksu

Adres poczty elektronicznej

 @

Adres siedziby

Kod pocztowy

Miasto

Kraj

Partner nr 5

Skrócona nazwa organizacji

Pełna nazwa organizacji

Typ organizacji *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Status prawny *(wybór z listy zamieszczonej w Załączniku na końcu umowy)*

Strona internetowa

http://

Osoba do kontaktów roboczych

Stanowisko Imię Nazwisko

Numer telefonu

Numer faksu

Adres poczty elektronicznej

 @

Adres pocztowy

Kod
pocztowy
Kraj

Miasto

---

2. Opis współpracy ponadnarodowej

Wspólne cele partnerów realizujących projekt we współpracy ponadnarodowej

Planowane rezultaty i produkty

Opis działań ponadnarodowych							
Liczba planowanych działań : [ ]	Daty rozpoczęcia i zakończenia działania	Miejsce realizacji działania	Partner odpowiedzialny za realizację działania	Inni partnerzy biorący udział w działaniu	Cele działania	Opis zadań	Planowane/zakładane rezultaty i produkty
Nazwa działania							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							

Jeśli to konieczne, należy stworzyć dodatkowe wiersze w tabeli dla kolejnych planowanych działań ponadnarodowych

Szczegółowy opis planowanych zadań i sposób ich realizacji przez każdego partnera w ramach poszczególnych działań ponadnarodowych					
<i>Partner</i> <i>Działania</i>	Nr 1	Nr 2	Nr 3	Nr 4	Nr 5
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

Jeśli to konieczne, należy stworzyć dodatkowe wiersze w tabeli dla kolejnych planowanych zadań i sposobu ich realizacji przez każdego partnera w ramach poszczególnych działań ponadnarodowych

3. Postanowienia finansowe

Budżet przypadający na każdego partnera ponadnarodowego						
Działanie	Nr 1	Nr 2	Nr 3	Nr 4	Nr 5	Razem
1. Nazwa działania 1	€	€	€	€	€	€
2. Nazwa działania 2	€	€	€	€	€	€
3. Nazwa działania 3	€	€	€	€	€	€
4. Nazwa działania 4	€	€	€	€	€	€
5. Nazwa działania 5	€	€	€	€	€	€
6. Nazwa działania 6	€	€	€	€	€	€
7. Nazwa działania 7	€	€	€	€	€	€
8. Nazwa działania 8	€	€	€	€	€	€
9. Nazwa działania 9	€	€	€	€	€	€
10. Nazwa działania 10	€	€	€	€	€	€
Koszty ogółem	€	€	€	€	€	€

Jakie są źródła finansowania działań ponadnarodowych realizowanych przez poszczególnych partnerów w ich krajach pochodzenia?

Partner	Nr 1		Nr 2		Nr 3		Nr 4		Nr 5	
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie
Europejski Fundusz Społeczny										
Inne europejskie źródła finansowania										
Krajowe źródła finansowania										
Wkład własny										
Inne (włączając wkład rzeczowy) <i>Jeśli tak, proszę określić poniżej</i>										

Uwagi dot. źródeł finansowania, z których korzystają poszczególni partnerzy ponadnarodowi:

4. Zagadnienia organizacyjne

Opis procedur organizacyjnych uzgodnionych dla partnerstwa ponadnarodowego:

- Jakie procedury obowiązują partnerów ponadnarodowych przy podejmowaniu decyzji?
- Jaki system komunikacji będzie wykorzystywany do wymiany informacji, wypracowanych narzędzi i rezultatów w ramach partnerstwa ponadnarodowego (np.: intranet, biuletyn elektroniczny)?
- Jakie są planowane procedury monitoringu i ewaluacji rezultatów?

Jaki(e) język(i) roboczy(e) obowiązuje(a) w ramach partnerstwa?

5. Podpisy partnerów

Partner nr 1

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby/osób
uprawnionej/ych do podejmowania decyzji
wiążących w stosunku do partnera:

Podpis:

Pieczęć organizacji:

Partner nr 2

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby/osób
uprawnionej/ych do podejmowania decyzji
wiążących w stosunku do partnera:

Podpis:

Pieczęć organizacji:

Partner nr 3

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby/osób
uprawnionej/ych do podejmowania decyzji
wiążących w stosunku do partnera:

Podpis:

Pieczęć organizacji:

Partner nr 4

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby/osób
uprawnionej/ych do podejmowania decyzji
wiążących w stosunku do partnera:

Podpis:

Pieczęć organizacji:

Partner nr 5

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby/osób
uprawnionej/ych do podejmowania decyzji
wiążących w stosunku do partnera:

Podpis:

Pieczęć organizacji:

Załącznik

Typ organizacji

(EFS) Instytucja Zarządzająca lub Instytucja Pośrednicząca na poziomie regionalnym lub centralnym
Jednostka samorządu regionalnego lub lokalnego
Przedsiębiorstwo
Organizacja pozarządowa
Instytucja finansowa
Instytucja doradcza
Organizacja pracodawców
Związek zawodowy
Izba handlowa, przemysłowa, rzemieślnicza
Organizacja edukacyjno - szkoleniowa
Organizacja rozwoju regionalnego
Agencja pośrednictwa pracy/zatrudnienia
Uniwersytet/szkoła wyższa, instytucja badawcza
Organizacja działająca na rzecz wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Instytucje ekonomii społecznej
Inne

Status prawny

Instytucja publiczna
Jednostka samorządu regionalnego lub lokalnego
Przedsiębiorstwo handlowe
Stowarzyszenie lub organizacja non-profit
Fundacja
Inne

Transnational Agreement

Operational Programme in Poland:
Number and name of Priority axis:
Number and name of Measure:
Number and name of Submeasure:
Number of application for assistance:
Title of the project:

1. Description of the Transnational Partners

Partner n°1 (Polish project promoter)

Organisation name (acronym)	Organisation name (full)				
<input type="text"/>	<input type="text"/>				
Type of organisation <i>(see choice of European categories in the annex)</i>					
<input type="text"/>					
Legal status <i>(see choice of European categories in the annex)</i>					
<input type="text"/>					
Web site					
<input type="text" value="http://"/>					
Contact person					
Title	<input type="text"/>	First name	<input type="text"/>	Surname	<input type="text"/>
		Telephone	<input type="text" value="+"/>	<input type="text"/>	
		Fax	<input type="text" value="+"/>	<input type="text"/>	
		E-mail	<input type="text" value="_____@_____"/>		
Postal address					
<input type="text"/>					
Postcode	<input type="text"/>	Town/City	<input type="text"/>		
Country	<input type="text"/>				

Partner n°2

Organisation name (acronym)	Organisation name (full)
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Type of organisation *(see choice of European categories in the annex)*

Legal status *(see choice of European categories in the annex)*

Web site

http://

Contact person

Title First name Surname

Telephone +

Fax +

E-mail @

Postal address

Postcode Town/City

Country

Partner n°3

Organisation name (acronym)

Organisation name (full)

Type of organisation *(see choice of European categories in the annex)*

Legal status *(see choice of European categories in the annex)*

Web site

http://

Contact person

Title First name Surname

Telephone +

Fax +

E-mail @

Postal address

Postcode Town/City

Country

Partner n°4

Organisation name (acronym)

Organisation name (full)

Type of organisation *(see choice of European categories in the annex)*

Legal status *(see choice of European categories in the annex)*

Web site

Contact person

Title **First name** **Surname**

Telephone

Fax

E-mail

Postal address

Postcode **Town/City**

Country

Partner n°5

Organisation name (acronym)

Organisation name (full)

Type of organisation *(see choice of European categories in the annex)*

Legal status *(see choice of European categories in the annex)*

Web site

Contact person

Title **First name** **Surname**

Telephone

Fax

E-mail

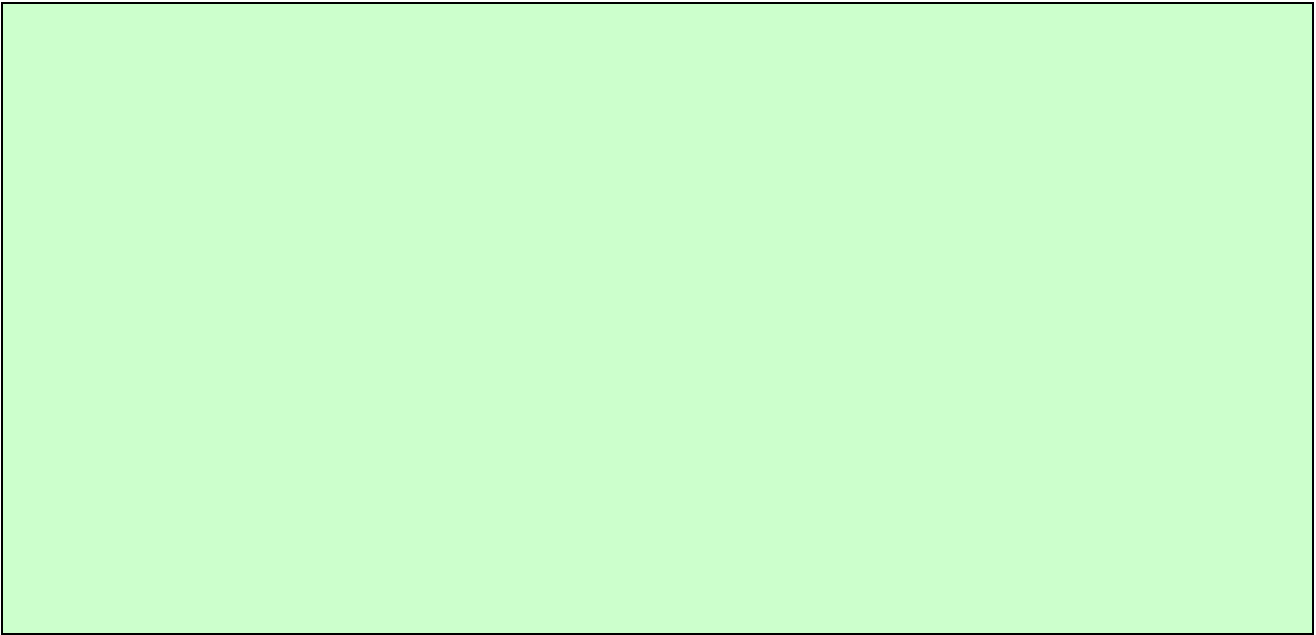
Postal address

Postcode **Town/City**

Country

2. Description of the Transnational Co-operation

Joint objectives of the transnational partners

Expected results and products

Description of the different transnational activities							
Total number of planned activities : [ ]	Starting and ending dates of implementation	Place where activity to be carried out	Partner in charge	Other partner(s) taking part in the activity	Objectives of the activity	Description of tasks	Expected results and products
Activity titles							
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
<i>If necessary, add extra lines for any further planned transnational activities</i>							

Detail of the planned tasks and means implemented by each partner, for each transnational activity					
<i>Partner</i>	N°1	N°2	N°3	N°4	N°5
<i>Activities</i>					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					

If necessary, add extra lines for any further planned tasks and means implemented by each partner, for each transnational activity

3. Financial Arrangements

Activity	Budget per transnational partner					Total
	N°1	N°2	N°3	N°4	N°5	
1. Title of activity 1	€	€	€	€	€	€
2. Title of activity 2	€	€	€	€	€	€
3. Title of activity 3	€	€	€	€	€	€
4. Title of activity 4	€	€	€	€	€	€
5. Title of activity 5	€	€	€	€	€	€
6. Title of activity 6	€	€	€	€	€	€
7. Title of activity 7	€	€	€	€	€	€
8. Title of activity 8	€	€	€	€	€	€
9. Title of activity 9	€	€	€	€	€	€
10. Title of activity 10	€	€	€	€	€	€
Total cost	€	€	€	€	€	€

How are the transnational activities of each partner funded in their country of origin?

Partner	N°1		N°2		N°3		N°4		N°5	
	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No	Yes	No
European Social Fund										
Other European funding										
National funding										
Self-funding										
Others (including contributions in-kind) <i>If yes, please stipulate below</i>										

Eventual comments on the types of funding used by the different partners :

4. Organisational Arrangements

Description of the modes of organisation agreed for the transnational partnership:

- What procedures have been arranged for decision-making between the transnational partners?
- What means of communication have been implemented for sharing information, working tools and results within the transnational partnership (e.g. intranet, electronic newsletter)?
- What are the planned procedures for monitoring and evaluation of the results?

What is(are) the working language(s) within the partnership?

5. Partner Signatures

Partner n°1

Date :

Name and job title of the legal (or delegated) representative/s:

Signature :

Organisation's stamp:

Partner n°2

Date :

Name and job title of the legal (or delegated) representative/s:

Signature :

Organisation's stamp:

Partner n°3

Date :

Name and job title of the legal (or delegated) representative/s:

Signature :

Organisation's stamp:

Partner n°4

Date :

Name and job title of the legal (or delegated) representative/s:

Signature :

Organisation's stamp:

Partner n°5

Date :

Name and job title of the legal (or delegated) representative/s:

Signature :

Organisation's stamp:

Annex

Type of organisation

(ESF) managing authority or intermediate body at national or regional level
Regional or local authority
Enterprise
NGO
Financial institution
Consultancy
Employers organisation
Trade Union
Chamber of commerce, industry, crafts
Education and training organisation
Regional development organisation

Employment agency or service
University, research organisation
Organisation providing support and guidance for disadvantaged groups
Institutions of social economy
Other

Legal status

Public institution
Regional or local authority
Commercial enterprise
Non profit organisation or association
Foundation
Other

Załącznik 12 – Minimalny wzór strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego wraz z instrukcją

Strategia wdrażania projektu innowacyjnego testującego

Temat innowacyjny .....

Nazwa projektodawcy .....

Tytuł projektu .....

Numer umowy .....

Niniejszą instrukcję należy stosować łącznie z listą sprawdzającą oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego. Strategia musi dostarczyć informacji, która będzie podstawą do dokonania oceny wg ww. listy.

I. Uzasadnienie

Należy podać uzasadnienie dla opracowania innowacyjnego rozwiązania. Opis ten powinien być oparty na zapisach wniosku o dofinansowanie, ale powinien zostać wzbogacony o wiedzę i wnioski zdobyte w trakcie pierwszego etapu realizacji projektu. Opis ten powinien zawierać:

- opis problemów grupy osób, która dotychczas nie otrzymywała wsparcia / charakterystykę problemu dotychczas niedostrzeganego lub pomijanego w działaniach polityki / wykazanie niedoskonałości stosowanych dotychczas instrumentów,
- przyczyny występowania opisanych problemów,
- skalę występowania opisanych problemów,
- konsekwencje istnienia zidentyfikowanych problemów.

(3 strony)⁹⁸

II. Cel wprowadzenia innowacji

Cel wprowadzenia innowacji musi być tożsamy z celem głównym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie projektu, w strategii jednak należy dokładniej opisać:

- jaki będzie pożądaný stan docelowy po wprowadzeniu innowacji,
- w jaki sposób będzie można zweryfikować, czy cel ten został osiągnięty (skąd będą czerpane dane do weryfikacji, w jaki sposób będzie można dokonać pomiaru, jakie wskaźniki będą stosowane do weryfikacji osiągnięcia celu i jaka ich wartość świadczyć będzie o jego osiągnięciu).

W celu umożliwienia weryfikacji zgodności powyższych zapisów z celem głównym wskazanym we wniosku o dofinansowanie, beneficjent wskazuje na wstępie cel projektu określony we wniosku o dofinansowanie.

(1 strona)

III. Opis innowacji, w tym produktu finalnego

W tej części strategii powinien się znaleźć opis innowacji, uwzględniający następujące elementy:

- na czym polega innowacja,
- komu służy, kto będzie mógł ją wykorzystywać w przyszłości (grupy docelowe),

⁹⁸ Podane liczby stron dotyczą wielkości maksymalnej; opisy muszą być wskazane w sposób rzeczowy.

- jakie warunki muszą być spełnione, by innowacja działała właściwie,
- jakie efekty może przynieść jej zastosowanie,
- jakie elementy obejmować będzie innowacja (co będzie się na nią składać, co będzie stanowiło produkt finalny), pamiętając że produkt finalny to tylko element innowacji, jej narzędzie. Innowacją jest sposób rozwiązania problemu, który dotychczas nie był rozwiązywany, a produkt finalny jest jedynie instrumentem służącym stosowaniu tej innowacji.

W tej części szczególnie istotne jest określenie w sposób szczegółowy warunków, jakie muszą być spełnione, by innowacja działała właściwie, tj. m.in. warunków w zakresie przygotowania użytkowników, zaangażowania innych instytucji, technicznym (np. odpowiedniego wyposażenia), prawnym. W tym kontekście istotne jest również wskazanie szacowanego kosztu i czasu wdrożenia wypracowywanego produktu.

Opis innowacji może różnić się od opisu zawartego we wniosku o dofinansowanie projektu na tyle, na ile wynika to z przeprowadzonych badań oraz ze zrealizowanych już prac nad wstępną wersją produktu finalnego, a także z konsultacji z grupami docelowymi, przy czym niezbędne jest wskazanie i uzasadnienie różnic.

(3 strony)

IV. Plan działań w procesie testowania produktu finalnego

Należy opisać, w jaki sposób opracowana innowacja będzie testowana, uwzględniając następujące elementy:

- wskazanie podejścia do doboru grup użytkowników i odbiorców, którzy wezmą udział w testowaniu (wraz z informacjami o sposobie zagwarantowania ich właściwej struktury i wskazaniem oraz uzasadnieniem ich liczebności⁹⁹), podejścia do ich pozyskania na rzecz projektu i zapewnienia ich udziału przez cały okres testowania,
- opis przebiegu testowania (określenie kolejnych kroków, jakie zostaną podjęte w celu przeprowadzenia testów; jeśli konieczne jest przygotowanie użytkowników, to należy opisać, jak zostanie przeprowadzone),
- charakterystyka materiałów, jakie otrzymają uczestnicy,
- informacje o planowanym sposobie monitorowania przebiegu testowania (kto i w jaki sposób będzie zbierał na bieżąco informacje o przebiegu testowania, np. czy użytkownicy i odbiorcy będą wypełniać specjalnie przygotowane formularze monitoringowe, czy może przedstawiciel zespołu projektowego lub specjalnie przygotowany ekspert będzie prowadził obserwację; kto i w jakim trybie będzie weryfikował prawidłowość realizacji testów i podejmował ewentualnie decyzje o wprowadzaniu korekt; jaki zakres korekt uznany będzie za dopuszczalny itd.).

Opis przebiegu testowania może różnić się od przedstawionego we wniosku o dofinansowanie projektu na tyle, na ile wynika to z przeprowadzonych badań oraz ze zrealizowanych już prac nad wstępną wersją produktu finalnego, a także z konsultacji z grupami docelowymi, przy czym niezbędne jest wskazanie i uzasadnienie różnic.

(2 strony)

⁹⁹ Specyfika projektów innowacyjnych oznacza przetestowanie rozwiązań w małej skali i włączenie do stosowania na szerszą skalę w momencie potwierdzenia skuteczności wypracowanych narzędzi (w ostatniej fazie drugiego etapu). Założenie to oznacza, iż beneficjent testuje rozwiązanie na niewielkiej reprezentatywnej grupie docelowej.

V. Sposób sprawdzenia, czy innowacja działa

Należy określić, jakie efekty zastosowania innowacji mogą zostać uznane za wystarczające uzasadnienie dla jej stosowania na szerszą skalę oraz podać, w jaki sposób będą one weryfikowane – tj. konieczne jest zdefiniowanie:

- *w jaki sposób dokonana zostanie ocena wyników testowania,*
- *jak zostanie przeprowadzona zewnętrzna ewaluacja produktu finalnego (w tym jak zostanie wyłoniony zewnętrzny ewaluator, jaki będzie zakres ewaluacji, jak zostaną zdefiniowane zadania ewaluatora).*

Możliwe jest, że proponowane podejście będzie różnić się od tego, jakie opisano we wniosku o dofinansowanie – jako następstwo zmian w produkcie finalnym czy w podejściu do testowania. Możliwa jest także zmiana koncepcji oceny nawet w przypadku niedokonywania zmian w produkcie i w testowaniu, przy czym zarówno w pierwszym, jak i drugim przypadku wymaga to wskazania i uzasadnienia.

(2 strony)

VI. Strategia upowszechniania

Należy określić:

- *jaki jest cel działań upowszechniających,*
- *do jakich grup skierowane będą działania upowszechniające (wraz z analizą interesariuszy, jako uzasadnieniem doboru tych grup), jaka będzie ich liczebność,*
- *plan działań i ich charakterystyka, wraz ze wskazaniem w jakiej fazie wdrażania projektu działania te będą realizowane¹⁰⁰,*

Opis ten stanowi doprecyzowanie i uszczegółowienie zapisów wniosku o dofinansowanie; możliwe jest także zaproponowanie innego / zmodyfikowanego podejścia do działań upowszechniających, jeśli jest to uzasadnione wynikami prac I etapu projektu. Niezbędne jest wskazanie zmian w stosunku do wniosku i ich przyczyn.

(2 strony)

VII. Strategia włączania do głównego nurtu polityki

Należy określić:

- *jaki jest cel działań włączających,*
- *do jakich grup skierowane będą działania włączające (wraz z analizą interesariuszy, jako uzasadnieniem doboru tych grup), jaka będzie ich liczebność,*
- *plan działań i ich charakterystyka, wraz ze wskazaniem w jakiej fazie wdrażania projektu działania te będą realizowane¹⁰¹,*

Opis ten stanowi doprecyzowanie i uszczegółowienie zapisów wniosku o dofinansowanie; możliwe jest także zaproponowanie innego / zmodyfikowanego podejścia do działań

¹⁰⁰ Działania upowszechniające i włączające realizowane są w projekcie innowacyjnym testującym w sposób horyzontalny, począwszy od fazy opracowania wstępnej wersji produktu oraz strategii, a także jako ostatnia faza drugiego etapu. Działania horyzontalne powinny być prowadzone w mniej intensywny sposób adekwatnie do poszczególnych faz (w szczególności w odniesieniu do zaawansowania prac nad opracowaniem ostatecznej wersji produktu finalnego) i celów stawianych w odniesieniu do procesu upowszechniania i włączania. Ostatnia faza drugiego etapu stanowi zasadniczą część projektu innowacyjnego testującego i w niej działania upowszechniające i włączające muszą być najintensywniejsze i prowadzić do włączenia ostatecznej wersji produktu finalnego do polityki / praktyki.

¹⁰¹ Działania upowszechniające i włączające realizowane są w projekcie innowacyjnym testującym w sposób horyzontalny, począwszy od fazy opracowania wstępnej wersji produktu oraz strategii, a także jako ostatnia faza drugiego etapu. Działania horyzontalne powinny być prowadzone w mniej intensywny sposób adekwatnie do poszczególnych faz (w szczególności w odniesieniu do zaawansowania prac nad opracowaniem ostatecznej wersji produktu finalnego) i celów stawianych w odniesieniu do procesu upowszechniania i włączania. Ostatnia faza drugiego etapu stanowi zasadniczą część projektu innowacyjnego testującego i w niej działania upowszechniające i włączające muszą być najintensywniejsze i prowadzić do włączenia ostatecznej wersji produktu finalnego do polityki / praktyki.

włączających, jeśli jest to uzasadnione wynikami prac I etapu projektu. Niezbędne jest wskazanie zmian w stosunku do wniosku i ich przyczyn.

(2 strony)

VIII. Kamienie milowe II etapu projektu

Należy wskazać kilka kluczowych dla przebiegu II etapu terminów (np. rozpoczęcie i zakończenie testowania, zakończenie ewaluacji itp.). Terminy te stanowią będą wskazówką dla instytucji weryfikującej projekt systemowy/IOK do określenia terminów dokonywania wspólnie z projektodawcą okresowych przeglądów postępów prac w projekcie.

(1/2 strony)

IX. Analiza ryzyka

Analiza ryzyka powinna pomóc w ocenie zagrożeń, które mogą się pojawić na etapie testowania, upowszechniania i włączania do polityki innowacji.

Analiza ta powinna obejmować następujące elementy:

- zidentyfikowanie potencjalnych zagrożeń,
- oszacowanie prawdopodobieństwa ich wystąpienia (na skali od 1 do 3, gdzie 1 oznacza niskie prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka, a 3 – prawdopodobieństwo wysokie),
- oszacowanie wpływu ryzyka na realizację projektu (na skali od 1 do 3, gdzie 1 oznacza bardzo mały wpływ na realizację projektu, a 3 – wpływ bardzo duży),
- zidentyfikowanie najważniejszych zagrożeń (polega na przemnożeniu punktów przyznanych w kategorii „prawdopodobieństwo i wpływ ryzyka”; za istotne uznane są te zagrożenia, które uzyskały co najmniej 4 punkty),
- określenie sposobu ograniczenia najważniejszych zagrożeń.

(2 strony)

Załącznik – do strategii należy załączyć wstępną wersję produktu finalnego

.....

Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ów składającej/-ych strategię

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie (nie dotyczy partnerstwa ponadnarodowego) podpisy pod strategią składają przedstawiciele wszystkich instytucji partnerskich.

Załącznik 13 – Lista sprawdzająca oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego

Temat innowacyjny

.....

Nazwa projektodawcy

.....

Tytuł projektu

.....

Numer umowy

.....

Ekspert (imię i nazwisko)

.....

Data wypełnienia listy

.....

1. Czy uzasadnienie realizacji projektu zostało poparte wynikami analiz i badań, zrealizowanych w I etapie? Czy wyniki analiz i badań, zrealizowanych w I etapie potwierdzają potrzebę realizacji projektu?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

2. Czy cel główny projektu jest taki sam, jak zadeklarowane przez beneficjenta w strategii brzmienie celu cytowanego z wniosku o dofinansowanie?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

3. Czy wskaźniki są właściwie zdefiniowane?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

4. Czy wartości docelowe wskaźników celu i sposób ich pomiaru oraz źródła weryfikacji zostały określone prawidłowo (odpowiednio do celu)?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

5. Czy przedstawiona innowacja została opisana kompleksowo, z uwzględnieniem wszystkich wymaganych elementów, w tym czy wstępna wersja produktu finalnego jest innowacyjna w kontekście działań realizowanych/niezrealizowanych w Polsce?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

6. Czy przedstawiony sposób testowania gwarantuje rzetelność testu produktu finalnego i odpowiada specyfice projektów innowacyjnych w odniesieniu do liczebności grup docelowych?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

7. Czy planowane podejście do monitoringu w fazie testowania i ewaluacji skuteczności produktu gwarantuje rzetelność oceny produktu finalnego?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

8. Czy właściwie zdefiniowano adresatów i działania w ramach strategii upowszechniania?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

9. Czy właściwie zdefiniowano adresatów i działania w ramach strategii włączania do głównego nurtu?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

10. Czy proponowane działania i ich adresaci gwarantują skuteczność włączania do głównego nurtu polityki?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

11. Czy analiza ryzyka pozwala na określenie potencjalnych zagrożeń i zaplanowanie działań w celu zmniejszenia ich negatywnych skutków?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

12. Czy analiza ryzyka przewiduje właściwe sposoby ograniczania najważniejszych zagrożeń?

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

13. Czy wstępna wersja produktu finalnego jest adekwatna do założeń opisanych w strategii? (weryfikacja na podstawie załącznika – wstępnej wersji produktu finalnego)

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

14. Czy wstępna wersja produktu finalnego może zostać poddana testowaniu? (weryfikacja na podstawie załącznika – wstępnej wersji produktu finalnego)

TAK/NIE

.....
.....
.....

(komentarz)

Komentarz eksperta do całej oceny¹⁰²:

.....
.....
.....
.....
.....

Rekomendacja eksperta¹⁰³:

- zatwierdzić strategię w kształcie, w którym została złożona
- zatwierdzić warunkowo strategię, pod warunkiem wprowadzenia wyżej wskazanych zmian
- odrzucić strategię

¹⁰² Komentarz eksperta musi:

– w przypadku rekomendowania warunkowej akceptacji strategii – uwzględniać opis obejmujący zakres wymaganych zmian i poprawek,
– w przypadku rekomendowania odrzucenia strategii - zawierać uzasadnienie odrzucenia strategii z odniesieniem do tych elementów dokumentu, które zaważyły na negatywnej rekomendacji.

¹⁰³ Należy wybrać jedną z opcji poprzez zaznaczenie odpowiedniego pola.

Załącznik 14 – Minimalny wzór opisu produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego wraz z instrukcją

Opis produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego

(maksymalnie 6 stron)

Temat innowacyjny .....

Nazwa projektodawcy .....

Tytuł projektu .....

Numer umowy .....

Opis produktu finalnego musi wskazywać informacje łączące trzy aspekty:

1. Dane pozwalające na ocenę produktu finalnego pod kątem jego przydatności,
2. Dane wskazujące na instrukcję stosowania produktu, tak by w przyszłości był prawidłowo użytkowany,
3. Dane na temat ewentualnych zmian w strategii upowszechniania i włączania do polityki wynikających z analizy efektów testowania (w odniesieniu do strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego).

Niniejszą instrukcję należy stosować łącznie z arkuszem oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego. Opis produktu finalnego musi dostarczyć informacji, która będzie podstawą do dokonania oceny wg ww. arkusza.

I. Nazwa produktu finalnego

Np. model zarządzania zasobami ludzkimi w firmie, model szkoleń dla bezrobotnych 50+, mechanizm tworzenia koalicji środowiskowej na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych w powrocie na rynek pracy, model tworzenia przedsiębiorstwa społecznego itp.).

I. Elementy składające się na produkt finalny

Np. podręcznik dla nauczycieli, program warsztatów dla osób pracujących zagrożonych utratą pracy w wieku 50+, programu warsztatów dla trenerów.

II. Problem, na który odpowiada innowacja

Należy wskazać:

- *do rozwiązania jakiego problemu przyczynia się produkt finalny? (np. do zatrudnienia rodziców dzieci niepełnosprawnych, osób bezdomnych);*
- *do rozwiązania problemu jakiej grupy społecznej przyczynia się produkt finalny?; jakie wymierne i jasno określone korzyści przynosi grupom docelowym (np. kwalifikacje, uzyskanie lub/i utrzymanie zatrudnienia, integracja społeczna, poprawa pozycji społecznej)?; na ile jest skuteczny w rozwiązywaniu ich problemów?;*
- *co nowego wnosi produkt finalny do obecnie stosowanej polityki/praktyki, co go wyróżnia od innych stosowanych/znanych dotychczasowych rozwiązań o podobnym charakterze (np. udostępnia nowe narzędzie rekrutacji na szkolenia osób długotrwale bezrobotnych, zmniejsza koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych, uelastycznia formy zatrudnienia i organizacji pracy)?; opis powinien wskazywać, czy proponowane rozwiązanie jest tańsze / szybsze/*

skuteczniejsze / efektywniejsze; informacje należy wskazać w kontekście aktualnych potrzeb polityki i praktyki.

III. Użytkownicy, którzy mogą zastosować innowację

Np. PUP, administracja samorządowa, pracodawcy, instytucje szkoleniowe, organizacje pozarządowe, MŚP.

IV. Działania / nakłady / zmiany konieczne do zastosowania/wdrożenia innowacji

Należy wskazać działania, które powinien podjąć podmiot decydujący się na wdrożenie innowacji, a także czas, zasoby i koszty niezbędne do wdrożenia innowacji. Opis powinien wskazywać, czy wykorzystanie innowacji wymaga np. inwestycji w infrastrukturę techniczną, przeszkolenia pracowników w zakresie wykorzystania rozwiązania, zaangażowania innych instytucji (np. władz samorządowych, oświatowych, urzędów centralnych) czy też nie wymaga dodatkowych przygotowań. Ponadto, istotne jest określenie, czy potrzebna jest zgoda instytucji/organizacji trzeciej, żeby wdrożyć innowację, a także wskazanie ewentualnych zmian organizacyjnych i/lub prawnych oraz czasu niezbędnego do ich wprowadzenia.

V. Dostępność produktu finalnego dla jego przyszłych użytkowników

Należy wskazać, w jaki sposób zostanie zapewniona dostępność produktu finalnego dla jego przyszłych użytkowników.

VI. Zmiany w zakresie strategii upowszechniania

Należy wskazać, czy w konsekwencji prac nad ostateczną wersją produktu finalnego konieczne jest wprowadzenie zmian do strategii upowszechniania wskazanej w strategii wdrażania projektu innowacyjnego testującego. Jeśli tak, należy wskazać zakres zmian oraz ich uzasadnienie.

VII. Zmiany w zakresie strategii włączania do głównego nurtu polityki

Jak punkt poprzedni.

VIII. Załączniki

Do opisu produktu finalnego należy załączyć szczegółowe opracowanie wszystkich materiałów mających się składać na ten produkt (raporty, programy szkoleń, podręczniki itp.). Aby zagwarantować, że w przyszłości produkt będzie prawidłowo stosowany, należy sporządzić instrukcję stosowania produktu finalnego wraz z załączonymi materiałami. Instrukcja musi być każdorazowo dostosowana ich do specyfiki (może wskazywać np. informację do kogo dany materiał jest skierowany, jakie warunki w odniesieniu do odbiorców i użytkowników muszą być spełnione, by zapewnić prawidłowe wykorzystanie produktu, w jaki sposób dobierać odbiorców). Opracowując instrukcję, należy stosować klarowny i prosty język gwarantujący zrozumienie zasad stosowania materiałów przez przyszłych użytkowników.

.....
Imię, nazwisko, funkcja i podpis osoby/-ób składającej/-ych opis

W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie (nie dotyczy partnerstwa ponadnarodowego) podpisy pod opisem składają przedstawiciele wszystkich instytucji partnerskich.

Załącznik 15 – Arkusz oceny produktu finalnego projektu innowacyjnego testującego wraz z objaśnieniem kryteriów

Temat innowacyjny

.....

Nazwa projektodawcy

.....

Tytuł projektu

.....

Numer umowy

.....

Ekspert (imię i nazwisko)

.....

Data wypełnienia arkusza

.....

Przydatność produktu innowacyjnego	Waga (0-1)	Ocena produktu (1-5)	Ocena ogólna (waga x ocena)	Uwagi i komentarze
Zgodność produktu ze strategią w zakresie celu i grupy docelowej	0,10			
Skuteczność produktu (korzyści dla grup docelowych)	0,20			
Aktualność potrzeby wprowadzenia produktu	0,20			
Stopień skomplikowania produktu (łatwość zastosowania wypracowanych narzędzi)	0,15			
Możliwości zastosowania przez użytkowników (prawne, organizacyjne)	0,10			
Efektywność (nakłady do rezultatów) wprowadzenia rozwiązania	0,15			
Innowacyjność rozwiązania	0,10			
RAZEM (maksymalnie 5 punktów)	1,00	-----		

Opinia na temat zmian wprowadzanych przez beneficjenta w zakresie strategii upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki oraz ewentualne rekomendacje w tym zakresie:

.....
.....
.....
.....

Komentarz i rekomendacje eksperta¹⁰⁴:

.....
.....
.....
.....

Rekomendacja:

- uznać produkt finalny za zwalidowany,
- uznać produkt finalny za niezwalidowany.

Podpis

.....

Objaśnienia do kryteriów:

Zgodność produktu z założeniami zawartymi w strategii

Weryfikacji i ocenie podlega to, jak dalece przedstawiony produkt spełnia założenia zawarte w strategii. Produkt nie musi być identyczny jak opisany w strategii, ponieważ okres testowania i oceny produktu mógł wpłynąć na jego skorygowanie. Musi jednak nadal służyć celowi wskazanemu w strategii i dotyczyć wskazanych w strategii grup docelowych.

Skuteczność produktu (korzyści dla grup docelowych)

Ocenie podlega zakładana (szacowana) skuteczność produktu wobec opisanych we wniosku i doprecyzowanych w strategii problemów grup docelowych – jak dalece produkt ma szansę sprzyjać rozwiązywaniu tych problemów, w jaki sposób będzie wywierał wpływ na sytuację grup docelowych.

Aktualność potrzeby wprowadzenia produktu

Od momentu złożenia wniosku i rozpoczęcia realizacji projektu do momentu dokonywania walidacji upłynie wiele czasu – od 2 do 3 lat. Może się więc okazać, że potrzeba zidentyfikowana w diagnozie wstępnej i potwierdzona w ramach badań przeprowadzonych w I etapie projektu zniknie – zmieni się sytuacja, ktoś inny wprowadzi skuteczne rozwiązanie itp. Ocenie podlega aktualność potrzeby będącej punktem wyjścia dla projektu oraz potencjalna niezbędność produktu.

Stopień skomplikowania produktu (łatwość zastosowania wypracowanych narzędzi)

Im produkt jest łatwiejszy w stosowaniu, tym ocena będzie wyższa. Łatwość zastosowania produktu oznacza, że nie ma konieczności prowadzenia wielu specyficznych działań związanych z jego wdrożeniem, wymagających dużej skali długotrwałych szkoleń i innych przygotowań użytkowników. Za szczególnie łatwy w zastosowaniu można uznać taki produkt, który użytkownik może zastosować samodzielnie, bez szkoleń i instruktażu, wyłącznie na podstawie opisu stosowania. Tym samym ocenie

---

¹⁰⁴ W przypadku rekomendowania odrzucenia opisu produktu finalnego i braku jego walidacji komentarz powinien zawierać uzasadnienie takiej propozycji z odniesieniem do tych elementów arkusza oceny, które zaważyły na negatywnej decyzji.

podlega też jakość instrukcji stosowania produktu oraz jakość materiałów składających się na produkt (metodologie, podręczniki itp.).

To kryterium nie dotyczy kwestii związanych z ewentualnymi zmianami prawnymi i organizacyjnymi, niezbędnymi do wdrożenia produktu, które oceniane są osobno.

Możliwości zastosowania przez użytkowników (prawne, organizacyjne)

W tym kryterium ocenie podlegają skala zmian prawnych i/lub organizacyjnych, niezbędnych do wdrożenia produktu oraz szanse na ich dokonanie w krótkim okresie. Im większa skala zmian, tym ocena musi być niższa.

Efektywność wprowadzenia rozwiązania (stosunek nakładów do rezultatów)

Kryterium dotyczy szacunkowych kosztów związanych z wprowadzeniem do praktyki proponowanych rozwiązań oraz z ich stosowaniem w stosunku do zakładanych efektów stosowania produktu. Im koszty są wyższe, tym niższa jest ocena.

Innowacyjność rozwiązania

Kryterium dotyczy stopnia innowacyjności proponowanego rozwiązania – jeśli dotyczy ono obszaru/grupy/problemu, którym nikt inny się nie zajmuje, w którym jak dotąd nie działają żadne instrumenty – wówczas ocena będzie wyższa niż w sytuacji, gdy produkt dotyczy kwestii co prawda aktualnych, ale wokół których podejmowane są liczne inicjatywy usprawniające.

Załącznik 16 – Wzór listy sprawdzającej do protestów

Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Nr konkursu	Instytucja rozpatrująca protest	Data wpływu protestu do IOK

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	TAK/NIE/NIE DOTYCZY	UWAGI
I. WSTĘPNA WERYFIKACJA			
1.1	Czy protest został wniesiony do właściwej instytucji (art. 30b ust. 6 pkt 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (<i>uzppr</i>) w zw. z art. 2 ust. 1-3 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (<i>nowelizacja</i>)?)		
1.2	Czy protest wpłynął w terminie (14 dni) od daty doręczenia informacji o wyniku oceny (art. 30b ust. 4 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
1.3	Czy protest zawiera dane wnioskodawcy (art. 30b ust. 6 pkt 2 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
1.4	Czy protest zawiera numer wniosku o dofinansowanie (art. 30b ust. 6 pkt 3 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
1.5	Czy protest został podpisany zgodnie z art. 30 b ust. 6 pkt 6 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i> ? ?		
1.6	Czy załączono stosowny dokument poświadczający umocowanie osoby wnoszącej protest do działania w imieniu wnioskodawcy (art. 30 b ust. 6 pkt 6 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
1.7	Czy protest został oparty o kryteria wyboru projektów określone w ogłoszeniu konkursowym i/lub zawiera zarzuty proceduralne (art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 <i>uzppr</i> w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
1.8	Czy protest dotyczy oceny projektu, który nie został zakwalifikowany do dofinansowania z powodu wyczerpania alokacji, o której mowa w art. 30 a ust. 1 pkt 2 <i>uzppr</i> , a więc alokacji na działanie lub priorytet (art. 30i ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>)?		
<p>Jeżeli w choć jednym z punktów 1.1 - 1.7, odpowiedź brzmi NIE lub w pkt 1.8 odpowiedź brzmi TAK – protest należy pozostawić bez rozpatrzenia. W przypadku pkt 1.8 należy poinformować o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30i ust. 1 i 30c <i>uzppr</i>.</p>			
II . OŚWIADCZENIE OSOBY ROZPATRUJĄCEJ PROTEST			
<p>Oświadczam, że w odniesieniu do mojej osoby nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 30b ust. 10 <i>uzppr</i> (w zw. z art 2 ust. 1-3 <i>nowelizacji</i>) powodujące konieczność wyłączenia z procedury rozpatrywania protestu oraz nie mam powiązań z wnioskodawcą wynikających z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, poległości służbowej itp.</p>			

Przygotowane przez _____

Imię i nazwisko:

Podpis:

Data:

Zatwierdzone przez: _____

Imię i nazwisko:

Podpis:

Data:

Załącznik 17 – Wzór listy sprawdzającej do odwołań

Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Nr konkursu	Instytucja rozpatrująca protest	Data wpływu odwołania do IP/ IZ PO KL

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	TAK/NIE/NIE DOTYCZY	UWAGI
I. WSTĘPNA WERYFIKACJA			
1.1	Czy odwołanie zostało wniesione do właściwej instytucji odpowiedzialnej za jego rozpatrzenie? Jeśli nie należy wskazać instytucję za pośrednictwem której wniesiono odwołanie w polu UWAGI. (art. 2 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (<i>nowelizacja</i>) oraz art. 30 b ust. 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (<i>uzppr</i>)).		
1.1 a	Czy instytucja za pośrednictwem której wniesiono odwołanie, to instytucja, która dokonała oceny projektu art. 30 b ust. 5 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1 - 2 nowelizacji.		
1.2	Czy odwołanie wpłynęło terminie (7 dni) od dnia doręczenia informacji o wyniku rozpatrzenia protestu (art. 2 ust. 1, 2 i 5 nowelizacji)?		
1.3	Czy odwołanie zawiera dane wnioskodawcy (art. 30b ust. 6 pkt 2 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 nowelizacji)?		
1.4	Czy odwołanie zawiera nr wniosku o dofinansowanie (art. 30b ust. 6 pkt 3 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 nowelizacji)?		
1.5	Czy odwołanie zostało podpisane zgodnie z art. 30 b ust. 6 pkt 6 uzppr w zw. z art.2 ust. 6 nowelizacji?		
1.6	Czy załączono stosowny dokument poświadczający umocowanie osoby wnoszącej odwołanie do działania w imieniu wnioskodawcy (art. 30 b ust. 6 pkt 6 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 nowelizacji)?		
1.7	Czy odwołanie zostało oparte o kryteria wyboru projektów określone w ogłoszeniu konkursowym i/lub zawiera zarzuty proceduralne (art. 30b ust. 6 pkt 4 i 5 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1, 2 i 6 nowelizacji)?		
1.8	Czy odwołanie zostało wniesione po negatywnym rozpatrzeniu protestu?		
1.9	Czy odwołanie dotyczy oceny projektu, który nie został zakwalifikowany do dofinansowania z powodu wyczerpania alokacji, o której mowa w art. 30 a ust. 1 pkt 2 uzppr, a więc alokacji na działanie lub priorytet (art. 30i ust. 1 uzppr w zw. z art. 2 ust. 1-2, nowelizacji)?		
Jeżeli w choć jednym z punktów 1.1a - 1.8, odpowiedź brzmi NIE lub w pkt 1.9 brzmi TAK, odwołanie należy pozostawić bez rozpatrzenia. W przypadku pkt 1.9 należy poinformować o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego zgodnie z art. 30i ust. 1 i 30c uzppr.			
1.11	Czy w odwołaniu znalazły się jedynie te okoliczności, które zostały uprzednio wskazane w proteście?		
1.12	Jeśli nie, czy wskazane nowe okoliczności nie były znane wcześniej wnioskodawcy i są szczególnie istotne dla sprawy?		
1.13	Czy w rozpatrzeniu protestu przyjęto jakiegokolwiek argumenty wnioskodawcy które ujęto w odwołaniu (pozytywnie rozparzono protest w wybranych częściach)?		
II. OŚWIADCZENIE OSOBY ROZPATRUJĄCEJ ODOWŁANIE			
Oświadczam, że w odniesieniu do mojej osoby nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 30b ust. 10 uzppr (w zw z art. 2 ust 1-2 i 6 nowelizacji) powodujące konieczność wyłączenia z procedury rozpatrywania odwołania oraz nie mam powiązań z wnioskodawcą wynikających z więzów pokrewieństwa, powinowactwa, czy też z kontaktów kontraktowych, poległości służbowej itp.			

Przygotowane przez

Imię i nazwisko:

Podpis:

Data:

Zatwierdzone przez:

Imię i nazwisko:

Podpis:

Data:

Załącznik 18 – Zasady dokonywania i wprowadzania zmian i odstępstw w ramach Planów działania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Plan działania jest dokumentem o charakterze planistyczno - operacyjnym, którego celem jest przedstawienie założeń Instytucji Pośredniczącej na lata 2014-15 w zakresie wdrażania danego Priorytetu PO KL. Plan działania powinien zatem zostać zrealizowany w całości zgodnie z przyjętymi w nim założeniami lub z odstępstwami dokonanyymi w trakcie jego realizacji.

Jednakże w związku z faktem, że w Planie działania zawarte są informacje dotyczące wyboru projektów do dofinansowania (w przypadku projektów konkursowych i systemowych) oraz realizacji projektów (w przypadku projektów systemowych) dopuszczalne są zmiany dokumentu stanowiące formalną podstawę do podejmowania przez odpowiednie instytucje określonych działań.

Niniejszy załącznik ma na celu określenie katalogu dwojakiego rodzaju sytuacji:

- w których Plan działania podlega zmianie wymagającej zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący PO KL lub przez Instytucję Zarządzającą PO KL oraz
- w których dokonywane jest jedynie odstępstwo od jego pierwotnych założeń.

I. Zmiany wymagające zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący PO KL

Projekty konkursowe (części A, D i E Planu działania)¹⁰⁵

- Zmiana dotycząca szczegółowych kryteriów wyboru projektów – dostępu i strategicznych (obowiązuje w odniesieniu do wszystkich elementów składających się na dane kryterium):
  - a) brzmienia kryterium;
  - b) uzasadnienia kryterium;

UWAGA

Zmianą nie jest doprecyzowanie uzasadnienia kryterium w dokumentacji konkursowej, czyli np., gdy:

uzasadnienie kryterium zatwierdzone przez Komitet Monitorujący PO KL brzmi:

spełnienie kryterium dostępu będzie weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie,

a doprecyzowanie Instytucji Organizującej Konkurs w dokumentacji konkursowej brzmi:

spełnienie kryterium będzie weryfikowane na podstawie zapisów punktu 3.7 wniosku o dofinansowanie.

Jednak **zapis taki nie ma mocy kryterium, lecz ma charakter pomocniczy dla podmiotu przygotowującego wniosek o dofinansowanie** (niespełnienie wprowadzonego w nim dodatkowego w stosunku do brzmienia kryterium wymogu nie może skutkować odrzuceniem wniosku o dofinansowanie).

- c) wagi w przypadku kryterium strategicznego;
- d) typu/typów projektów (operacji) przewidzianego/przewidzianych do realizacji w ramach konkursu (lub tematu/tematów dla projektów innowacyjnych);
- e) typu/typów operacji (nr) lub tematu/tematów (nr) dla projektów innowacyjnych, do których zastosowanie ma dane kryterium (o ile danego kryterium nie dotyczą wszystkie typy operacji przewidziane do realizacji w ramach konkursu lub tematy dla projektów innowacyjnych);

¹⁰⁵ Ilekroć w załączniku nr 18 mowa jest o projektach konkursowych dotyczy to również projektów konkursowych w części D. Projekty innowacyjne oraz części E. Projekty ponadnarodowe Planów działania, z zachowaniem zasad odrębnych właściwych dla projektów współpracy ponadnarodowej i innowacyjnych.

f) w przypadku projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań/Poddziałań PO KL zmiana form działań kwalifikowanych w ramach współpracy.

- Zmianę oznacza również:
  - a) wprowadzenie nowego kryterium;
  - b) usunięcie z Planu działania całego kryterium.

Projekty systemowe (części B, D i E Planu działania)¹⁰⁶

- Zmiana dotycząca kryteriów dostępu – w zakresie brzmienia kryteriów wraz z uzasadnieniem (na zasadach analogicznych, jak w przypadku projektów konkursowych).

II. Zmiany niewymagające zatwierdzenia przez KM PO KL, ale zgody IZ PO KL

Projekty konkursowe (części A, D i E Planu działania)

nie dotyczy

Projekty systemowe (części B, D i E Planu działania)

- Zmiana typu/typów projektów (operacji) przewidzianego/przewidzianych do realizacji w ramach projektu lub tematu/tematów, w ramach którego/których realizowany jest dany projekt innowacyjny.
- W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej wdrażanych w ramach Działań/Poddziałań PO KL zmiana form działań kwalifikowanych w ramach współpracy.
- Zmiana beneficjenta systemowego.

UWAGA

Zmiana beneficjenta systemowego oznacza zmianę podmiotu realizującego projekt, a nie zmianę nazwy komórki organizacyjnej tego podmiotu.

- Zmiana okresu realizacji projektu niepowodująca **wzrostu wysokości kosztów zarządzania projektem** i mieszcząca się w **przedziale od powyżej 6 do 12 miesięcy włącznie** (w przypadku projektu realizowanego przez okres do 24 miesięcy włącznie) albo w **przedziale od powyżej 12 do 24 miesięcy włącznie** (w przypadku projektu realizowanego przez okres przekraczający 24 miesiące) w stosunku do okresu zaplanowanego pierwotnie w Planie działania, w którym dokonywana jest zmiana.

UWAGA

Proporcjonalna, jednoczesna zmiana daty rozpoczęcia projektu i daty zakończenia projektu nie oznacza zmiany okresu realizacji projektu.

- W przypadku projektów innowacyjnych zmiana w opisie produktu finalnego wyłącznie w przypadku, gdy modyfikacja nie jest związana z wynikami pracy nad produktem finalnym w trakcie realizacji projektu.
- Zmiana (zmniejszenie wartości) dotycząca rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) projektu **przekraczająca 20%** zaplanowanej pierwotnie w Planie działania, w którym dokonywana jest zmiana wartości.

¹⁰⁶ Ilekroć w załączniku nr 18 mowa jest o projektach konkursowych dotyczy to również projektów konkursowych w części D. Projekty innowacyjne oraz części E. Projekty ponadnarodowe Planów działania, z zachowaniem zasad odrębnych właściwych dla projektów współpracy ponadnarodowej i innowacyjnych.

UWAGA

Zmniejszenie wartości danego rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) projektu możliwe jest tylko w przypadku jednoczesnego proporcjonalnego obniżenia wydatków projektu lub proporcjonalnego podniesienia wartości innego rezultatu/rezultatów (wskaźnika/wskaźników pomiaru celu) albo wprowadzenia do projektu nowego rezultatu/nowych rezultatów (wskaźnika/wskaźników pomiaru celu).

W przypadku rezultatów, które nie zostały skwantyfikowane lub zakres ich proponowanej zmiany trudny jest do wyrażenia w sposób procentowy zakres zmiany w Planie działania podlega indywidualnym ustaleniom między IZ PO KL a Instytucją Pośredniczącą.

- Zmiana (zmniejszenie lub zwiększenie) wartości projektu **przekraczająca 10%** wartości zaplanowanej pierwotnie w Planie działania, w którym dokonywana jest zmiana, z wyłączeniem zmniejszenia wartości projektu niewpływającego na poziom realizacji rezultatów projektu. W przypadku osiągnięcia ustalonej wartości rezultatów (wskaźników pomiaru celów), zmniejszenie wartości projektu przekraczające 10% nie wymaga zgody IZ PO KL.

UWAGA

Zgodnie z *Zasadami finansowania PO KL*:

1. W sytuacji, gdy w wyniku zmian dokonanych w projekcie, zmianie ulegną jego określone cechy przesądzające zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* o zastosowaniu określonego sposobu przygotowania wniosku o dofinansowanie lub procedury oceny projektu (np. konieczność sporządzenia analizy ryzyka, uzyskania opinii eksperta na temat wniosku) Instytucja Pośrednicząca/ Instytucja Wdrażająca (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu powinna zapewnić, iż przed przyjęciem przedmiotowej zmiany spełnione zostaną wszystkie dodatkowe wymagania związane z procedurami przygotowania i oceny projektu określonymi w *Zasadach dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL*.
2. Nie powinna zostać wyrażona zgoda na zmianę w projekcie, w wyniku której wartość projektu uległaby **zwiększeniu o więcej niż 20% jego pierwotnej wartości**.

Zmiana części G Planu działania – opis mechanizmów zapewniających komplementarność działań.

Zmiana części H Planu działania – wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych (nie dotyczy przypadków zwiększania wartości dotyczących rezultatów projektów bez zwiększania kwoty wydatków w projekcie).

UWAGA

W związku z faktem, że Plany działania na lata 2014-2015 są ostatnimi Planami działania opracowanymi dla poszczególnych Priorytetów PO KL należy stosować następujące zasady wprowadzania do nich zmian dotyczących kontynuowanych projektów systemowych:

1. Zmiany dotyczące beneficjenta systemowego, okresu realizacji projektu oraz kwoty poniesionych/planowanych wydatków należy – po uprzednim wyrażeniu zgody przez IZ PO KL – wprowadzić w odpowiednich miejscach w fiszce projektu w Planie działania na lata 2014-2015.
2. Zmiany dotyczące pozostałych informacji o projekcie systemowym zawartych pierwotnie w Planie działania na rok 2013 lub lata wcześniejsze należy – po uprzednim wyrażeniu zgody przez IZ PO KL – wprowadzić do Planu działania na lata 2014-2015 poprzez dodanie odpowiednich wierszy dotyczących np. rezultatów (wskaźników pomiaru celu) w odpowiedniej fiszce projektu, którego realizacja jest kontynuowana.

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM			
Nr umowy z KSI i tytuł projektu			
Beneficjent systemowy			
Okres realizacji projektu			
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie			
w latach 2007-2013 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2014 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2015 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)

Fragment wzoru Planu działania na lata 2014-15 dotyczący projektów systemowych, których realizacja jest kontynuowana

III. Odstępstwa niewymagające zgody IZ PO KL

Projekty konkursowe (części A, D i E Planu działania)

- Zmiana planowanego terminu ogłoszenia konkursu w ujęciu kwartalnym.
- Zmiana typu konkursu (otwarty/zamknięty).
- Zmiana (zmniejszenie lub zwiększenie) kwoty planowanej alokacji.
- W przypadku projektów innowacyjnych wprowadzenie (lub rezygnacja z realizacji) projektu z komponentem ponadnarodowym nieuwzględnianym poprzez kryteria szczegółowe.
- W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej rodzaj projektów (wyodrębnionych/z komponentem).
- Ogłoszenie dodatkowego naboru zgodnie z Kartą działania (kryteriami wyboru projektów) zawartą w Planie działania.

Projekty systemowe (części B, D i E Planu działania)

- Zmiana tytułu projektu.
- Rezultat (wskaźnik pomiaru celu projektu):
  - a) w przypadku **zwiększenia** wartości danego rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) projektu systemowego bez zwiększania kwoty wydatków w projekcie;
  - b) w przypadku **zmniejszenia** wartości danego rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) projektu systemowego w wysokości **nieprzekraczającej 20%** zaplanowanej pierwotnie w Planie działania, od którego dokonywane jest odstępstwo wartości tego rezultatu (patrz: uwaga poniżej) (nie dotyczy przypadków zwiększenia wartości dotyczącej rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) bez zwiększania wysokości budżetu projektu).

UWAGA

Zmniejszenie wartości danego rezultatu (wskaźnika pomiaru celu) projektu możliwe jest tylko w przypadku jednoczesnego proporcjonalnego obniżenia wydatków projektu proporcjonalnego podniesienia wartości innego rezultatu/rezultatów (wskaźnika/wskaźników pomiaru celu) albo wprowadzenia do projektu nowego rezultatu/nowych rezultatów (wskaźnika/wskaźników pomiaru celu).

W przypadku rezultatów, które nie zostały skwantyfikowane lub ich zmiana trudna jest do wyrażenia w sposób procentowy zakres zmiany w Planie działania podlega indywidualnym ustaleniom między IZ PO KL a Instytucją Pośredniczącą.

- Zmiana okresu realizacji projektu **niepowodująca wzrostu wysokości kosztów zarządzania projektem** o okres do **6 miesięcy włącznie** (w przypadku projektu realizowanego przez okres do 24 miesięcy włącznie) albo do **12 miesięcy włącznie** (w przypadku projektu realizowanego przez okres przekraczający 24 miesiące) w stosunku do okresu zaplanowanego pierwotnie w Planie działania, od którego dokonywane jest odstępstwo.

UWAGA

Proporcjonalna, jednoczesna zmiana daty rozpoczęcia projektu i daty zakończenia projektu nie oznacza zmiany okresu realizacji projektu.

- Zmiana wartości projektu **nieprzekraczająca 10%** wartości zaplanowanej pierwotnie w Planie działania, od którego dokonywane jest odstępstwo. Zmniejszenie wartości projektu ponad 10% w przypadku, gdy nie wpływa to na poziom realizacji rezultatów projektu.
- W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej rodzaj projektów (wyodrębnionych/z komponentem).
- Zmiana dotycząca obecności partnerów w projekcie systemowym (rezygnacja partnera/partnerów lub wypowiedzenie partnerstwa i powołanie nowego partnera/nowych partnerów w miejsce dotychczasowego partnera/dotychczasowych partnerów).

Część H Planu działania – wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych w przypadku zwiększania wartości dotyczących rezultatów projektów bez zwiększania kwoty wydatków w projekcie.

Części I Planu działania – procedurę dokonywania zmian w zakresie kontraktacji i alokacji reguluje *Porozumienie w sprawie realizacji komponentu regionalnego/Priorytetu/Działania*. Natomiast wydatki na dany rok budżetowy wynikają z odrębnych przepisów oraz umów, których zmiana odbywa się w odrębnym trybie. Co do zasady, zmiany w części I Planu działania powinny być zatem traktowane jako odstępstwo.

UWAGA

W przypadku dokonania odstępstwa treść właściwego PD nie podlega zmianie w tym zakresie. Odstępstwa – jako niewymagające zgody IZ – nie muszą być zgłaszane do IZ.

IV. Modyfikacje Planów działania, które nie są dopuszczalne

1. Wprowadzenie do projektu systemowego partnera/partnerów (jeżeli w zatwierdzonym Planie działania nie przewidziano realizacji projektu w partnerstwie). Wyjątkiem są projekty innowacyjne testujące, w przypadku których projektodawca może założyć tworzenie partnerstwa w pierwszym etapie wdrażania projektu innowacyjnego testującego, projekty zakładające wprowadzenie komponentu ponadnarodowego jako zmiany do wniosku o dofinansowanie projektu oraz

wprowadzenie do realizowanego projektu systemowego nowego partnera/nowych partnerów w innych sytuacjach określonych w dokumencie pn. *Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez IZ PO KL*¹⁰⁷.

2. Zwiększenie budżetu projektu systemowego o **więcej niż 20%** w stosunku do budżetu zaplanowanego pierwotnie w Planie działania, który miałby podlegać modyfikacji.
3. Usunięcie z Planu działania całego zaplanowanego na dany rok kalendarzowy konkursu.

V. Procedura dokonywania zmian w Planie działania

1. Zgłaszanie zmian w Planie działania

Informację o planowanej zmianie w Planie działania, wymagającej zatwierdzenia przez IZ PO KL lub KM PO KL należy przysyłać do IZ PO KL drogą elektroniczną na adres: pdpokl@mir.gov.pl (**nie powinna być ona przesyłana na adresy e-mail poszczególnych pracowników IZ PO KL ani adres e-mail sekretariatu IZ PO KL**).

Zmiany dokonywane w Planie działania na lata 2014-2015 sumują się. Dokonanie zmiany w Planie działania polegającej np. na wydłużeniu okresu realizacji projektu trwającego 2 lata o 4 miesiące oznacza, że kolejna zmiana tego samego Planu działania w tym samym zakresie może obejmować wydłużenie okresu tego projektu o maksymalnie 2 miesiące (w sumie projekt zostanie wydłużony o 6 miesięcy).

Informacja powinna mieć formę tabeli przygotowanej przez IP według poniższego wzoru (tab. 1), a także zawierać aktualną wersję zatwierdzonego Planu działania z proponowanymi zmianami naniesionymi w trybie „rejestruj zmiany” (o ile zmiany mogą zostać wykazane na aktualnej wersji zatwierdzonego Planu działania).

L.p.	Miejsce w Planie działania (Priorytet, działanie, numer konkursu, projektu, rubryka)	Obecny zapis	Proponowany zapis	Uzasadnienie

tab. 1 Wzór tabeli z informacją o zmianach w Planie działania

IZ PO KL analizuje zaproponowaną przez IP zmianę i

- a) w przypadku braku zgody na zaproponowane zmiany – wysyła do IP w terminie do 21 dni roboczych od daty otrzymania propozycji zmiany swoje zastrzeżenia albo;
- b) w przypadku zgody na zaproponowane zmiany – wysyła do IP w terminie do 21 dni roboczych od daty otrzymania propozycji zmiany informację o tym fakcie.

Terminy, o których mowa w lit. a) i lit. b) powyżej mogą na wniosek IP i za zgodą IZ ulec skróceniu w związku z koniecznością dochowania terminów wynikających z zapisów umowy o dofinansowanie projektu systemowego, które dotyczy zmiana dokonywana w Planie działania.

2. Forma korespondencji z IZ PO KL

Korespondencja z IZ PO KL w sprawie zmian w Planie działania odbywa się w formie elektronicznej poprzez adres: pdpokl@mir.gov.pl.

¹⁰⁷ *Zakres realizacji projektów partnerskich określony przez IZ PO KL* stanowi odrębny dokument opracowany przez IZ PO KL, dostępny na stronie internetowej www.efs.gov.pl.

3. Zgłoszenie zmiany w PD na posiedzenie KM PO KL

Podstawą zgłoszenia przez IZ PO KL zmiany w Planie działania na posiedzenie Komitetu Monitorującego PO KL jest pozytywna opinia IZ PO KL, co do zakresu i treści zmiany oraz – w wypadku komponentu regionalnego – przedłożenie przez wnioskującego uchwały Podkomitetu Monitorującego PO KL.

4. Zatwierdzenie zmiany w PD

Po wyrażeniu przez IZ PO KL zgody na wprowadzenie zmiany w Planie działania zaproponowanej przez Instytucję Pośredniczącą lub po podjęciu stosownych uchwał o zatwierdzeniu przez KM PO KL kryteriów szczegółowych, Instytucja Pośrednicząca przesyła w ciągu 14 dni roboczych:

- elektroniczną wersję zmienionego Planu działania (w formacie .doc albo .docx oraz .pdf) na adres pdpokl@mir.gov.pl;
- podpisaną przez upoważnioną osobę papierową wersję zmienionego Planu działania.

Wprowadzenie do Planu działania jakichkolwiek innych zmian niż wynikające z przedstawionej propozycji skutkuje cofnięciem decyzji o zatwierdzeniu Planu działania.

Po otrzymaniu obydwu ww. wersji Planu działania IZ PO KL zatwierdza zmieniony Plan działania.

5. Podawanie zmiany w PD do publicznej wiadomości

Zgodnie z zapisami **rozdziału 3 Przyjmowanie Planu Działania** w przypadku wprowadzenia zmian do Planu działania „Instytucja Pośrednicząca dla danego Priorytetu PO KL zobowiązana jest do podania do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez umieszczenie na stronie internetowej, zmienionych w stosunku do wersji pierwotnej informacji zawartych w PD”.

Do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez umieszczenie na stronie internetowej IP, podawane są informacje zawarte w Planie działania, które uległy zmianie (bądź są przedmiotem odstępstwa zgodnie z informacjami zawartymi w niniejszym dokumencie) dotyczące:

- typów operacji przewidzianych do realizacji w latach obowiązywania PD ze szczególnym uwzględnieniem konkursów planowanych do ogłoszenia, ich trybu (otwarty/zamknięty) oraz dostępnej alokacji finansowej,
- szczegółowych kryteriów wyboru projektów (dostępu i strategicznych, a także w przypadku kryteriów strategicznych ich wag punktowych), które będą miały zastosowanie w trakcie oceny projektów,
- harmonogramu konkursów planowanych do ogłoszenia w latach obowiązywania PD (co najmniej w ujęciu kwartalnym),
- projektów systemowych przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem beneficjenta systemowego, ewentualnych partnerów, okresu realizacji projektu i planowanej wartości projektu,
- strategii realizacji projektów innowacyjnych, w szczególności: ich trybu wyboru (konkursowy/systemowy), wybranych Tematów dla projektów innowacyjnych testujących, szczegółowych kryteriów wyboru projektów,
- strategii realizacji projektów współpracy ponadnarodowej, w szczególności: ich trybu wyboru (konkursowy/systemowy) i realizacji (wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej/projekty z komponentem ponadnarodowym), typów projektów objętych wsparciem, kwalifikowanych form działań oraz szczegółowych kryteriów wyboru projektów.

UWAGA

W przypadku, gdy IP publikuje na swojej stronie internetowej cały Plan działania, to może zamieścić dokument **wyłącznie w wersji zatwierdzonej przez IZ PO KL**, uwzględniającej jedynie zmiany, które wymagały zatwierdzenia. Wersje Planów działania zamieszczone na stronie internetowej IP **nie mogą różnić się od wersji zatwierdzonych przez IZ PO KL**.

W przypadku, gdy IP nie publikuje zmienionego Planu działania, ale jedynie informacje w nim zawarte w zakresie wskazanym w **rozdziale 3 Przyjmowanie Planu Działania**, informacje te mogą zawierać odstępstwa od Planów działania dokonane lub planowane do dokonania przez IP.

Załącznik 19 – Zalecenia w zakresie oceny budżetów projektów w ramach PO KL

Mając na uwadze zapisy *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL*, zgodnie z którymi wydatki są kwalifikowane, o ile m. in.:

- a) są niezbędne dla realizacji projektu, a więc mają bezpośredni związek z celami projektu;
- b) są racjonalne i efektywne, tj. nie są zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych oraz spełniają wymogi efektywnego zarządzania finansami (relacja nakład/rezultat);

członkowie Komisji Oceny Projektów (KOP) w trakcie oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie są zobligowani do sprawdzania racjonalności i efektywności wydatków zaplanowanych w projektach w związku z realizacją poszczególnych działań, w tym kosztów dotyczących wynagrodzeń osób zatrudnionych w projekcie, jak również kosztów odnoszących się do określonych dóbr i usług.

W tym celu Instytucje Pośredniczące oraz Instytucje Pośredniczące II stopnia (IP/IP2) zobowiązane są przed dokonaniem oceny wniosków złożonych w ramach każdego konkursu (naboru projektów systemowych), do przeprowadzenia rozeznania rynku i sporządzenia na tej podstawie zestawienia maksymalnych dopuszczalnych (uznanych za rynkowe) stawek dla towarów i usług typowych (powszechnie występujących) dla danego Działania/Poddziałania. W sytuacji gdy w danym roku ogłaszanych jest kilka konkursów/naborów projektów systemowych w ramach tego samego Działania/Poddziałania wystarczającym będzie opracowanie zestawienia maksymalnych dopuszczalnych stawek przed pierwszym konkursem/naborem z zastrzeżeniem jednak wymogu weryfikacji ich aktualności przed każdym kolejnym konkursem/naborem w danym roku. Działania te powinny zostać odpowiednio udokumentowane i być dostępne dla osób kontrolujących. Zestawienia stawek powinny stanowić jedno z narzędzi wykorzystywanych w trakcie oceny racjonalności i efektywności kosztowej wydatków ujmowanych w budżetach projektów.

Wykaz maksymalnych stawek dla towarów i usług w ramach danego konkursu powinien obejmować w szczególności koszty związane z:

- zatrudnieniem personelu projektu, w tym personelu zarządzającego oraz osób zaangażowanych do realizacji zadań w ramach kosztów pośrednich (np. koordynator, specjalista ds. rozliczeń, specjalista ds. rekrutacji, trenerzy, doradcy zawodowi, obsługa księgową i prawną) - z uwzględnieniem m.in. wielkości projektu, złożoności działań, rodzaju wykonywanej pracy, czasowego zaangażowania;
- cross-finansowaniem (zakup sprzętu najczęściej wykorzystywanego na potrzeby projektu, np. laptopy, urządzenia wielofunkcyjne, tablice interaktywne);
- najmem powierzchni wykorzystywanych w ramach działań projektowych (np. sale szkoleniowe, sale konferencyjne);
- cateringiem;
- rekrutacją uczestników projektu oraz działaniami promocyjnymi (gadżety dla uczestników, spoty radiowe, ogłoszenia prasowe, ulotki, plakaty);
- zakupem materiałów szkoleniowych dla uczestników projektu oraz kosztem samych szkoleń.

Jednocześnie członkowie KOP każdorazowo zobowiązani są do dokonywania oceny wydatków ujętych w budżetach projektów z perspektywy ich efektywności i racjonalności kosztowej, tzn. weryfikacji wydatków zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami. Osoby oceniające powinny w szczególności:

1. weryfikować zasadność realizacji poszczególnych zadań przewidzianych w projekcie;
2. weryfikować proporcjonalność/stosunek wartości poszczególnych zadań przewidzianych w projekcie do wartości całego budżetu projektu oraz w relacji do zakładanych rezultatów i efektów (np. w przypadku projektów, które nie są projektami innowacyjnymi ani współpracy ponadnarodowej

zakładającymi wypracowanie, czy adaptację nowego rozwiązania przeliczać poszczególne pozycje budżetu na uczestnika, itp.);

3. weryfikować, czy koszt jednostkowy usługi realizowanej w ramach danego projektu nie odbiega od cen towarów lub usług oferowanych w podobnych projektach lub oferowanych przez beneficjenta poza projektem (np. poprzez sprawdzenie na stronach internetowych oferty komercyjnej beneficjenta);
4. zwracać uwagę na to, aby wydatki ujmowane w budżecie projektu spełniały relacje nakład-rezultat, tym samym, aby były ponoszone proporcjonalnie do specyfiki i złożoności zadań przewidzianych w projekcie, porównywać rezultaty projektów z nakładami finansowymi przewidzianymi w budżetach projektów;
5. wykazywać w części B i D *Karty oceny merytorycznej* wydatki, których racjonalność i efektywność kosztowa budzi zastrzeżenia, wraz z odpowiednim uzasadnieniem.

W efekcie wdrożenia zaleceń w przypadku podobnych projektów wybranych do dofinansowania w ramach danego konkursu koszty w poszczególnych kategoriach, np. kosztów zarządzania, promocji, itd., powinny być do siebie zbliżone biorąc pod uwagę charakter zadań, rodzaj wsparcia, liczbę członków personelu projektu, wielkość grupy docelowej oraz obszar realizacji projektu.

Instytucja odpowiedzialna za organizację konkursu powinna wprowadzić mechanizmy umożliwiające osobom oceniającym wnioski wymianę wiedzy i doświadczeń, których celem będzie wypracowanie uniwersalnego i jednolitego podejścia do oceny wniosków w ramach danego konkursu. Oceniający powinni posiadać możliwość wymieniania się doświadczeniami w zakresie oceny, z poszanowaniem obowiązującej w trakcie procedury oceny wniosków o dofinansowanie zasady niezależności i bezstronności. Oznacza to, że oceniający nie mogą udostępniać informacji, których ujawnienie mogłoby doprowadzić do naruszenia ww. zasady, w szczególności zobowiązani są do nieujawniania danych umożliwiających identyfikację poszczególnych beneficjentów, czy wniosków, jak również innych danych, które mogłyby to spowodować. Zaleca się przeprowadzanie spotkań oceniających przed rozpoczęciem każdego konkursu w celu ujednoczenia podejścia, uwzględnienia dotychczasowych doświadczeń, wymiany wiedzy na temat specyfiki konkursu. Zalecane są również spotkania członków KOP po zakończeniu poszczególnych konkursów, których efektem będzie podsumowanie procesu oceny i wymiany doświadczeń.

Ponadto zgodnie z pkt 7 podrozdziału **6.5 Ocena merytoryczna – procedura** niniejszego dokumentu negocjacje obligatoryjnie powinny obejmować wszystkie kwestie wskazane przez oceniających w częściach B IV i D Kart oceny merytorycznej oraz ewentualne kwestie wskazane przez Przewodniczącego KOP. Zaleca się, aby na podstawie zweryfikowanych oraz zatwierdzonych kart oceny merytorycznej sporządzane było zestawienie wszystkich uwag dotyczących budżetu i założeń merytorycznych wraz z uzasadnieniem zmian proponowanych przez KOP. Dokument ten powinien stanowić podstawę do kolejnych etapów prowadzonej pomiędzy stronami procedury negocjacyjnej i w efekcie odzwierciedlać jej przebieg w odniesieniu do każdej zakwestionowanej pozycji kosztów.

Za niedopuszczalną należy uznać sytuację, gdy na etapie negocjacji nie przeanalizowano wszystkich uwag zgłaszanych przez oceniających i nie podjęto negocjacji cenowych w obszarach wskazanych na etapie oceny. Powyższe powinno podlegać szczególnej weryfikacji IOK.

Jedynym wyjątkiem jest sytuacja, w której w przypadku różnicy stanowisk dwóch oceniających albo jednego z dwóch oceniających i trzeciego oceniającego dotyczących proponowanej kwoty dofinansowania przewodniczący KOP zdecydował, że – po wypełnieniu przez oceniających i zatwierdzeniu *Kart oceny merytorycznej* dotyczących danego wniosku, ale przed sporządzeniem protokołu z prac KOP – w ramach IOK, z udziałem osób, które oceniały dany wniosek o dofinansowanie w ramach KOP i zajęły rozbieżne stanowiska, uzgadniane będzie z poszanowaniem zasady niezbędności oraz racjonalności i efektywności wydatków stanowisko negocjacyjne w zakresie proponowanej kwoty dofinansowania (jeśli wystąpiły rozbieżności między dokonanymi ocenami). W takim przypadku

negocjacje obejmują (oprócz innych wskazanych kwestii) wspólnie wypracowane w tym zakresie stanowisko negocjacyjne.

Uzgadnianie stanowiska negocjacyjnego z udziałem osób, które oceniały dany wniosek o dofinansowanie w ramach KOP i zajęły rozbieżne stanowiska odbywa się bez uszczerbku dla zasady niezależności oceny. Nie ma także wpływu na wynik oceny wyrażony w *Kartach oceny merytorycznej* stanowiących załączniki do protokołu z prac KOP (nie decyduje o przyznaniu bądź nieprzyznaniu danemu wnioskowi dofinansowania oraz o pozycji na liście rankingowej).

Załącznik 20 – Wzór fiszki projektowej oraz karty oceny fiszki projektowej dla procedury wyboru projektów „oryginalnych”

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WZÓR FISZKI PROJEKTOWEJ

(obowiązuje w odniesieniu do procedury wyboru projektów „oryginalnych”)

(fiszka projektowa nie może być dłuższa niż 4 strony formatu A4, czcionką Times New Roman rozmiar 12)

DANE PROJEKTODAWCY	
NAZWA	
ADRES SIEDZIBY	
NR KRS	
ADRES STRONY WWW PROJEKTODAWCY <i>(O ILE DOTYCZY)</i>	
DANE DO KONTAKÓW ROBOCZYCH <i>(OSOBA, TEL., E MAIL)</i>	
PARTNERZY <i>(O ILE DOTYCZY)</i>	
ADNOTACJE INSTYTUCJI ORGANIZUJĄCEJ KONKURS	
NR KONKURSU <i>(WYPEŁNIA IOK)</i>	
NR EWIDENCYJNY FISZKI <i>(WYPEŁNIA IOK)</i>	

I. OPIS PROBLEMU I GRUPY DOCELOWEJ
Zwięzły opis problemu, którym zamierza się zająć projektodawca wraz z uzasadnieniem (czyli: na czym polega problem, jakie jest jego źródło i skala na obszarze realizacji projektu, czy na obszarze realizacji projektu są instytucje odpowiedzialne za rozwiązywanie problemu)
Wskazanie grupy docelowej (kto zostanie objęty wsparciem) i krótka charakterystyka wskazanej grupy docelowej (czyli: potrzeby, bariery i oczekiwania grupy docelowej)
<i>tekst</i>

II. CELE I ZADANIA PROJEKTU

Wskazanie celu/celów projektu oraz podanie informacji, co ma wynikać z realizacji projektu

Zwięzłe wyliczenie zadań, które projektodawca chce zrealizować dla osiągnięcia celów projektu i informacja, dlaczego dotychczas podejmowane w obszarze wsparcia projektu działania nie są skuteczne

tekst

III. POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY I PARTNERÓW

Informacja (w odniesieniu do projektodawcy i ewentualnych partnerów) dotycząca potencjału kadrowego i technicznego, który zostanie wykorzystany na potrzeby realizacji projektu oraz doświadczenia w zakresie zgodnym z założeniami projektu

Wskazanie wartości dodanej projektu (w tym wynikającej z jego realizacji w partnerstwie konkretnych podmiotów – o ile dotyczy)

tekst

IV. OKRES REALIZACJI I BUDŻET PROJEKTU

Informacja dotycząca przewidywanego okresu realizacji oraz szacunkowego budżetu projektu (kwota wydatków ogółem oraz w podziale na poszczególne zadania wskazane w pkt II)

tekst

WZÓR KARTY OCENY FISZKI PROJEKTOWEJ

(obowiązuje w odniesieniu do procedury wyboru projektów „oryginalnych”)

INSTYTUCJA PRZYJMUJĄCA FISZKĘ	
NR KONKURSU	
NAZWA PROJEKTODAWCY	
OCENIAJĄCY	

CZĘŚĆ FISZKI PROJEKTOWEJ	OCENA IOK
I. OPIS PROBLEMU I GRUPY DOCELOWEJ	
II. CELE I ZADANIA PROJEKTU	
III. POTENCJAŁ I DOŚWIADCZENIE PROJEKTODAWCY I PARTNERÓW	
IV. OKRES REALIZACJI I BUDŻET PROJEKTU	

Sporządzone przez:

Imię i nazwisko:

Komórka organizacyjna:

Data:

Podpis:

Zatwierdzone przez:

Imię i nazwisko:

Komórka organizacyjna:

Data:

Podpis:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wniosek o dofinansowanie projektu
PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Informacje wypełniane przez instytucję przyjmującą wniosek

Data przyjęcia wniosku:

Numer kancelaryjny wniosku:

Numer wniosku w Krajowym Systemie Informatycznym:

Imię i nazwisko osoby przyjmującej wniosek:

I. INFORMACJE O PROJEKCIE

1.1 Numer i nazwa Priorytetu: [wybór z listy]

1.2 Numer i nazwa Działania: [wybór z listy]

1.3 Numer i nazwa Poddziałania: [wybór z listy]

1.4 Województwo: [wybór z listy]

1.5 Instytucja, w której wniosek zostanie złożony: [wybór z listy]

1.6 Numer konkursu: [tekst]

1.7 Tytuł projektu: [tekst]

1.8 Okres realizacji projektu: od: do: [wybór dat z kalendarza]

1.9 Obszar realizacji projektu: [wybór z listy - cała Polska, województwo, powiat, gmina]

1.10 Wyodrębniony projekt współpracy ponadnarodowej: ['TAK' - 'NIE']

1.11 Projekt innowacyjny: ['TAK' - 'NIE']

1.12 Projekt z komponentem ponadnarodowym: ['TAK' - 'NIE']

II. BENEFICJENT (PROJEKTODAWCA)

2.1 Nazwa projektodawcy: [tekst]

2.2 Status prawny: [wybór z listy]

2.3 NIP: [tekst oraz check-box: 'PL' - 'Inny']

2.4 REGON: [tekst]

2.5 Adres siedziby:

Ulica:

Nr domu:

Nr lokalu:

Miejscowość:

Kod pocztowy: [tekst oraz check-box: 'PL' - 'Inny']

Telefon:

Fax:

2.6 Osoba/y uprawniona/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu projektodawcy: [tekst]

2.7 Osoba do kontaktów roboczych: [tekst]

2.7.1 Numer telefonu: [tekst]

2.7.2 Adres poczty elektronicznej: <i>[tekst]</i>
2.7.3 Numer faksu: <i>[tekst]</i>
2.7.4 Adres: <i>[tekst – jeśli inny niż w pkt. 2.5]</i>
2.8 Partnerzy: <i>[check-box: 'TAK' – 'NIE']</i>
2.8.1 Nazwa organizacji/institucji: <i>[tekst]</i>
2.8.2 Status prawny: <i>[wybór z listy]</i>
2.8.3 Adres siedziby: <i>[tekst]</i>

III. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU

(maksymalnie 15 000/20 000/25 000/30 000 znaków)

3.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu

- Uzasadnij potrzebę realizacji projektu
- Wskaż cel główny oraz cele szczegółowe projektu
- Określ, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celów (ustal wskaźniki pomiaru celów)
- Określ wartość obecną wskaźnika (stan wyjściowy projektu) i wartość docelową wskaźnika (której osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie danego celu)
- Określ, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji poszczególnych celów (ustal źródło weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru)

3.1.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu [tekst]

- Wskaż problem, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu
- Przedstaw opis sytuacji problemowej, do której odnosi się projekt (z uwzględnieniem sytuacji kobiet i mężczyzn), uwzględniając dane statystyczne odnoszące się do obszaru realizacji projektu
- Przedstaw dostępne dane statystyczne uzasadniające cel główny projektu
- Opisz wpływ, jaki realizacja projektu może mieć na podmioty inne niż grupa docelowa

tekst

3.1.2 Cel główny projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość obecna wskaźnika			Wartość docelowa wskaźnika			Źródło weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru
		K	M	O	K	M	O	
tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
3.1.3 Cele szczegółowe projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość obecna wskaźnika			Wartość docelowa wskaźnika			Źródło weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru
		K	M	O	K	M	O	
1. tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
... tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst

3.2 Grupy docelowe (nie dotyczy projektów informacyjnych i badawczych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób) [tekst]

- Scharakteryzuj osoby i/lub instytucje, które zostaną objęte wsparciem z punktu widzenia istotnych dla projektu cech (np. wiek, status zawodowy, wykształcenie, płeć)
- Uzasadnij wybór grupy docelowej, która objęta zostanie wsparciem
- Opisz sposób rekrutacji uczestników/uczestniczek odnosząc się do planu rekrutacji, procedury rekrutacyjnej, dodatkowego naboru oraz katalogu przejrzystych kryteriów rekrutacji (z uwzględnieniem podziału K/M)
- Opisz potrzeby, bariery i oczekiwania uczestników/uczestniczek projektu oraz podaj wiarygodne źródła pozyskania danych o skali zainteresowania potencjalnych uczestników/uczestniczek planowanym wsparciem projektowym

tekst

3.2.1 Przewidywana liczba osób/instytucji objętych wsparciem EFS w ramach projektu i ich status (ilościowe) (nie dotyczy projektów informacyjnych i badawczych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób)

Status uczestnika	Liczba osób		
	K	M	O
Bezrobotni			
w tym osoby długotrwale bezrobotne			
Osoby nieaktywne zawodowo			
w tym osoby uczące lub kształcące się			
Zatrudnieni			
w tym rolnicy			
w tym samozatrudnieni			
w tym zatrudnieni w mikroprzedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w małych przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w średnich przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w dużych przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w administracji publicznej			
w tym zatrudnieni w organizacjach pozarządowych			
Ogółem			
w tym osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych			
w tym migranci			
w tym osoby niepełnosprawne			
w tym osoby z terenów wiejskich			
Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Liczba		
Mikroprzedsiębiorstwa			
Małe przedsiębiorstwa			
Średnie przedsiębiorstwa			
Duże przedsiębiorstwa			

3.3 Zadania [tekst]			
<ul style="list-style-type: none"> - Przyporządkuj poszczególne zadania do danego celu szczegółowego, do którego osiągnięcia przyczyni się realizacja danego zadania - Opisz zadania podejmowane w projekcie, zgodnie z chronologią zadań wskazaną w budżecie i harmonogramie wraz z uzasadnieniem - Opisz produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań 			
Nr	Nazwa zadania	Szczegółowy opis zadania i produktów, które będą wytworzone w ramach jego realizacji	Cel szczegółowy projektu
1	tekst	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
...	tekst	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
N	WSPÓŁPRACA PONADNARODOWA	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
M	ZARZĄDZANIE PROJEKTEM	Opis w punkcie 3.7	

3.4 Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu (dotyczy projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł) [tekst]

- Zidentyfikuj sytuacje, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie celów szczegółowych projektu lub wskaźników pomiaru celów
- Wskaż sposób identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka)
- Opisz działania, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka

Cel szczegółowy	Sytuacja, której wystąpienie może uniemożliwić lub utrudnić osiągnięcie danego celu lub wskaźnika jego pomiaru	Sposób identyfikacji wystąpienia sytuacji ryzyka	Opis działań, które zostaną podjęte w celu uniknięcia wystąpienia sytuacji ryzyka (zapobieganie) oraz w przypadku wystąpienia sytuacji ryzyka (minimalizowanie)				
1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)	1. tekst	tekst	<table border="1"> <tr><td>zapobieganie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> <tr><td>minimalizowanie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> </table>	zapobieganie	tekst	minimalizowanie	tekst
	zapobieganie						
	tekst						
	minimalizowanie						
tekst							
... tekst	tekst	<table border="1"> <tr><td>zapobieganie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> <tr><td>minimalizowanie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> </table>	zapobieganie	tekst	minimalizowanie	tekst	
zapobieganie							
tekst							
minimalizowanie							
tekst							
... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)	1. tekst	tekst	<table border="1"> <tr><td>zapobieganie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> <tr><td>minimalizowanie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> </table>	zapobieganie	tekst	minimalizowanie	tekst
	zapobieganie						
	tekst						
	minimalizowanie						
tekst							
... tekst	tekst	<table border="1"> <tr><td>zapobieganie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> <tr><td>minimalizowanie</td></tr> <tr><td>tekst</td></tr> </table>	zapobieganie	tekst	minimalizowanie	tekst	
zapobieganie							
tekst							
minimalizowanie							
tekst							

3.5 Oddziaływanie projektu [tekst]	
<ul style="list-style-type: none"> - Opisz, w jaki sposób osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji Priorytetu PO KL - Opisz wartość dodaną projektu 	
Oczekiwany efekt realizacji PO KL	Opis wpływu realizacji celu głównego projektu i planowanych do osiągnięcia w jego ramach wskaźników na osiągnięcie oczekiwanego efektu realizacji Priorytetu PO KL
1. <i>słownik (lista rozwijana zgodna z zapisami PO KL dotyczącymi Priorytetu, w którym realizowany ma być projekt)</i>	<i>tekst</i>
... <i>słownik (lista rozwijana zgodna z zapisami PO KL dotyczącymi Priorytetu, w którym realizowany ma być projekt)</i>	<i>tekst</i>

3.6 Potencjał i doświadczenie projektodawcy [tekst]

- Opisz doświadczenie beneficjenta/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć/projektów
- Przedstaw informacje potwierdzające potencjał finansowy beneficjenta/partnerów do realizacji projektu

tekst

3.7 Opis sposobu zarządzania projektem [tekst]

- Opisz, w jaki sposób projekt będzie zarządzany (z uwzględnieniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn)
- Opisz, jakie zaplecze techniczne oraz jaka kadra zaangażowane będą w realizację projektu (wskaz osoby/stanowiska w projekcie i ich niezbędne kompetencje)
- Uzasadnij wybór partnerów projektu (jeżeli dotyczy)
- Opisz rolę partnerów (zadania, za które odpowiedzialny będzie każdy z partnerów) lub innych instytucji zaangażowanych w projekt (jeżeli dotyczy)
- Opisz, wykonanie których zadań realizowanych w ramach projektu będzie zlecane innym podmiotom i uzasadnij zlecenie realizacji zadań (w przypadku, gdy wykonanie zadań realizowanych w ramach projektu będzie zlecane innym podmiotom)
- Opisz działania, jakie będą prowadzone w celu monitoringu projektu i jego uczestników

tekst

III. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU*

(maksymalnie 35 000 znaków)

* Wzór części trzeciej wniosku dla projektów innowacyjnych

3.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji i cele projektu

Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):

- Uzasadnij potrzebę realizacji projektu
- Wskaż cel główny oraz cele szczegółowe projektu
- Określ, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celów (ustal wskaźniki pomiaru celów)
- Określ wartość obecną wskaźnika (stan wyjściowy projektu) i wartość docelową wskaźnika (której osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie danego celu)
- Określ, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji poszczególnych celów (ustal źródło weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru)

3.1.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu [tekst]

Projekty innowacyjne testujące:

- Wskaż problem, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu
- Przedstaw opis sytuacji problemowej, do której odnosi się projekt (z uwzględnieniem sytuacji kobiet i mężczyzn), uwzględniając dane statystyczne odnoszące się do obszaru realizacji projektu oraz uzasadnij potrzebę zmiany dotychczasowego podejścia
- Przedstaw dostępne dane statystyczne uzasadniające cel główny projektu
- Uzasadnij zgodność proponowanego rozwiązania/podejścia z Tematem dla projektów innowacyjnych testujących
- Opisz wpływ, jaki realizacja projektu może mieć na podmioty inne niż grupa docelowa

Projekty innowacyjne upowszechniające:

- Wskaż problem, na który odpowiedź stanowi cel główny projektu
- Przedstaw opis sytuacji problemowej, do której odnosi się projekt (z uwzględnieniem sytuacji kobiet i mężczyzn), uwzględniając dane statystyczne odnoszące się do obszaru realizacji projektu oraz uzasadnij potrzebę zmiany dotychczasowego podejścia
- Przedstaw dostępne dane statystyczne uzasadniające cel główny projektu
- Opisz wpływ, jaki realizacja projektu może mieć na podmioty inne niż grupa docelowa

tekst

3.1.2 Cel główny projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość obecna wskaźnika			Wartość docelowa wskaźnika			Źródło weryfikacji/ pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru
		K	M	O	K	M	O	
tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst

3.1.3 Cele szczegółowe projektu	Wskaźnik pomiaru celu	Wartość obecna wskaźnika			Wartość docelowa wskaźnika			Źródło weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwość pomiaru
		K	M	O	K	M	O	
1. tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
... tekst	1. tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst
	... tekst lub wybór z listy rozwijanej							tekst

3.2 Innowacyjność i grupy docelowe [tekst]

Projekty innowacyjne testujące:

- Opisz i uzasadnij innowacyjność proponowanego podejścia na tle istniejącej praktyki – wskaż, czym ono różni się od obecnie stosowanych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład/rezultat); określ wymiar innowacyjności produktu i scharakteryzuj go; wskaż wartość dodaną innowacji w stosunku do obecnej praktyki
- Wskaż bariery niepozwalające na stosowanie obecnie proponowanego rozwiązania/podejścia
- Określ i opisz produkt finalny projektu oraz wskaż co będzie przedmiotem upowszechniania i włączania do polityki
- Scharakteryzuj grupy docelowe projektu (osoby i/lub instytucje/sektory, które otrzymają produkt do stosowania oraz osoby, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) i uzasadnij ich wybór
- Opisz, w jaki sposób w przygotowanie i realizację projektu zostali/zostaną włączeni przedstawiciele grup docelowych

Projekty innowacyjne upowszechniające:

- Opisz i uzasadnij innowacyjność proponowanego podejścia na tle istniejącej praktyki – wskaż, czym ono różni się od obecnie stosowanych rozwiązań (również w kontekście relacji nakład/rezultat); określ wymiar innowacyjności produktu i scharakteryzuj go; wskaż wartość dodaną innowacji w stosunku do obecnej praktyki
- Określ, co będzie przedmiotem upowszechniania i włączania do polityki
- Scharakteryzuj grupy docelowe projektu (osoby i/lub instytucje/sektory, które otrzymają produkt do stosowania oraz osoby, które będą skuteczniej wspierane dzięki nowemu produktowi) i uzasadnij ich wybór

tekst

3.2.1 Przewidywana liczba osób/instytucji objętych wsparciem EFS w ramach projektu i ich status (ilościowe) (nie dotyczy projektów informacyjnych i badawczych, w których nie jest udzielane bezpośrednie wsparcie dla osób)

Status uczestnika	Liczba osób		
	K	M	O
Bezrobotni			
w tym osoby długotrwale bezrobotne			
Osoby nieaktywne zawodowo			
w tym osoby uczące lub kształcące się			
Zatrudnieni			
w tym rolnicy			
w tym samozatrudnieni			
w tym zatrudnieni w mikroprzedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w małych przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w średnich przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w dużych przedsiębiorstwach			
w tym zatrudnieni w administracji publicznej			

w tym zatrudnieni w organizacjach pozarządowych			
Ogółem			
w tym osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych			
w tym migranci			
w tym osoby niepełnosprawne			
w tym osoby z terenów wiejskich			
Przedsiębiorstwa objęte wsparciem	Liczba		
Mikroprzedsiębiorstwa			
Małe przedsiębiorstwa			
Średnie przedsiębiorstwa			
Duże przedsiębiorstwa			

3.3 Zadania [tekst]			
Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):			
<ul style="list-style-type: none"> - Przyporządkuj poszczególne zadania do danego celu szczegółowego, do którego osiągnięcia przyczyni się realizacja danego zadania - Opisz zadania podejmowane w projekcie, zgodnie z chronologią zadań wskazaną w budżecie i harmonogramie wraz z uzasadnieniem - Opisz produkty, które będą wytworzone w ramach realizacji zadań 			
Nr	Nazwa zadania	Szczegółowy opis zadania i produktów, które będą wytworzone w ramach jego realizacji	Cel szczegółowy projektu
1	tekst	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
...	tekst	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
N	WSPÓŁPRACA PONADNARODOWA	tekst	1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3) ... słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)
M	ZARZĄDZANIE PROJEKTEM	Opis w punkcie 3.7	

3.4 Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu [tekst]

Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):

- Zidentyfikuj sytuacje, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie celów szczegółowych projektu lub wskaźników pomiaru celów
- Wskaż sposób identyfikacji wystąpienia takiej sytuacji (zajścia ryzyka)
- Opisz działania, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka

Cel szczegółowy	Sytuacja, której wystąpienie może uniemożliwić lub utrudnić osiągnięcie danego celu lub wskaźnika jego pomiaru	Sposób identyfikacji wystąpienia sytuacji ryzyka	Opis działań, które zostaną podjęte w celu uniknięcia wystąpienia sytuacji ryzyka (zapobieganie) oraz w przypadku wystąpienia sytuacji ryzyka (minimalizowanie)
1. słownik (lista rozwijana zgodna z treścią kolumny nr 1 pkt. 3.1.3)	1. tekst	tekst	zapobieganie tekst
	... tekst	tekst	minimalizowanie tekst
	1. tekst	tekst	zapobieganie tekst
	... tekst	tekst	minimalizowanie tekst

3.5 Oddziaływanie projektu [tekst]	
Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):	
- Opisz, w jaki sposób osiągnięcie celu głównego projektu przyczyni się do osiągnięcia oczekiwanych efektów realizacji Priorytetu PO KL	
Oczekiwany efekt realizacji PO KL	Opis wpływu realizacji celu głównego projektu i planowanych do osiągnięcia w jego ramach wskaźników na osiągnięcie oczekiwanego efektu realizacji Priorytetu PO KL
1. <i>słownik (lista rozwijana zgodna z zapisami PO KL dotyczącymi Priorytetu, w którym realizowany ma być projekt)</i>	tekst
... <i>słownik (lista rozwijana zgodna z zapisami PO KL dotyczącymi Priorytetu, w którym realizowany ma być projekt)</i>	tekst

3.6 Potencjał i doświadczenie projektodawcy [tekst]

Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):

- Opisz doświadczenie beneficjenta/partnerów w realizacji podobnych przedsięwzięć/projektów
- Przedstaw informacje potwierdzające potencjał finansowy beneficjenta/partnerów do realizacji projektu

tekst

3.7 Opis sposobu zarządzania projektem [tekst]

Projekty innowacyjne (testujące i upowszechniające):

- Opisz, w jaki sposób projekt będzie zarządzany (z uwzględnieniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn)
- Opisz, jakie zaplecze techniczne oraz jaka kadra zaangażowane będą w realizację projektu (wskaz osoby/stanowiska w projekcie i ich niezbędne kompetencje)
- Uzasadnij wybór partnerów projektu (jeżeli dotyczy)
- Opisz rolę partnerów (zadania, za które odpowiedzialny będzie każdy z partnerów) lub innych instytucji zaangażowanych w projekt (jeżeli dotyczy)
- Opisz, wykonanie których zadań realizowanych w ramach projektu będzie zlecane innym podmiotom i uzasadnij zlecenie realizacji zadań (w przypadku, gdy wykonanie zadań realizowanych w ramach projektu będzie zlecane innym podmiotom)
- Opisz działania, jakie będą prowadzone w celu monitoringu projektu i jego uczestników

tekst

IV. BUDŻET PROJEKTU

Kategoria wydatku	2010	2011	...	2014	2015	Ogółem
4.1 Koszty ogółem (4.1.1 + 4.1.2)	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.1.1 Koszty bezpośrednie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.1.1.1 w tym stawka jednostkowa	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.1.1.2 w tym kwoty ryczałtowe	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zadanie 1: ... [tekst]	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zadanie 2: ... [tekst]	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [kolejne Zadania - tekst]	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
N. WSPÓŁPRACA PONADNARODOWA	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
M. ZARZĄDZANIE PROJEKTEM	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
w tym koszty personelu	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.1.2 Koszty pośrednie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
rozliczane ryczałtem	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
4.1.3 Cross-financing w kosztach ogółem	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
jako % wartości projektu ogółem (4.1.3/4.1)	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
4.1.4 Współpraca ponadnarodowa w kosztach ogółem	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
jako % wartości projektu ogółem (4.1.4/4.1)	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
4.2 Wkład własny	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.2.1 w tym wkład niepieniężny	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.2.2 w tym wkład prywatny	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.3 Wnioskowane dofinansowanie [4.1 - 4.2]	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.4 Oświadczam, iż ww. kwoty są kwotami zawierającymi/niezawierającymi VAT/częściowo zawierającymi VAT [combo-box 'zawierającymi' - 'niezawierającymi' - 'częściowo zawierającymi]						
4.5 Koszt przypadający na jednego uczestnika: [wyliczane automatycznie]						0,00 zł

V. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym wniosku są zgodne z prawdą.

Oświadczam, że instytucja, którą reprezentuję nie zalega z uiszczaniem podatków, jak również z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub innych należności wymaganych odrębnymi przepisami.

Oświadczam, że jestem uprawniony do reprezentowania beneficjenta w zakresie objętym niniejszym wnioskiem.

Oświadczam, że instytucja, którą reprezentuję nie podlega wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

Oświadczam, że projekt jest zgodny z właściwymi przepisami prawa wspólnotowego i krajowego, w tym dotyczącymi zamówień publicznych oraz pomocy publicznej.

Oświadczam, że zadania przewidziane do realizacji i wydatki przewidziane do poniesienia w ramach projektu nie są i nie będą współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych, w tym z innych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym wniosku dotyczące pomocy publicznej w żądanej wysokości, w tym pomocy *de minimis*, o którą ubiega się beneficjent pomocy, są zgodne z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.) oraz z przepisami właściwego programu pomocowego.¹⁾

Jednocześnie wyrażam zgodę na udostępnienie niniejszego wniosku innym instytucjom oraz ekspertom dokonującym ewaluacji i oceny.

¹⁾ Dotyczy wyłącznie projektów objętych zasadami pomocy publicznej.

Data wypełnienia wniosku [wybór dat z kalendarza]

Pieczęć i podpis osoby/ób uprawnionej/nych do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do beneficjenta.*

* obowiązek opatrzenia wniosku pieczęcią i podpisem nie dotyczy wniosków składanych jedynie w formie elektronicznej za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) lub w inny równoważny sposób

OŚWIADCZENIE PARTNERA/ÓW PROJEKTU

Ja/my niżej podpisany/a/i oświadczam/y, że

- zapoznałem/łam/liśmy się z informacjami zawartymi w niniejszym wniosku o dofinansowanie;
- zobowiązuję/emy się do realizowania projektu zgodnie z informacjami zawartymi w niniejszym wniosku o dofinansowanie.

Pieczęć i podpis osoby/ób uprawnionej/nych do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do partnera projektu*: TU NAZWA PARTNERA.

* obowiązek opatrzenia wniosku pieczęcią i podpisem nie dotyczy wniosków składanych jedynie w formie elektronicznej za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) lub w inny równoważny sposób

Wypełnienie tej części nie jest wymagane

W przygotowaniu wniosku korzystałem/am z: [check-box]

- nie korzystałem/am z pomocy
- szkolenia, doradztwa Regionalnego Ośrodka EFS w .....
- pomocy Punktu Informacyjnego w (nazwa instytucji)
- pomocy prywatnego konsultanta/płatnych szkoleń, doradztwa
- inne .....

Szczegółowy budżet projektu

Kategoria	Cross-financing (T/N)	pomoc publiczna i pomoc de minimis (T/N)	Stawka jednostkowa (T/N)	Zadanie zlecone (T/N)	j.m.	201.			201.			201.			201.			RAZEM
						liczba	cena jednostkowa	łącznie	liczba	cena jednostkowa	łącznie	liczba	cena jednostkowa	łącznie	liczba	cena jednostkowa	łącznie	
KOSZTY OGÓŁEM (4.1)								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
KOSZTY BEZPOŚREDNIE (4.1.1)								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
Zadanie 1 - [tekst]								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Zadanie 2 - [tekst]								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
N. Zadanie - WSPÓŁPRACA PONADNARODOWA								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
M. Zadanie - ZARZĄDZANIE PROJEKTEM								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
KOSZTY POŚREDNIE (4.1.2)								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
w tym objęte pomocą publiczną								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
Koszty pośrednie rozliczane ryczałem (T/N)								0,00 %			0,00 %			0,00 %			0,00 %	0,00 %
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
... [tekst]						0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Cross-financing w Kosztach ogółem (4.1.3)								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
								0,00 %			0,00 %			0,00 %			0,00 %	0,00 %
Współpraca ponadnarodowa w kosztach ogółem (4.1.4)								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
								0,00 %			0,00 %			0,00 %			0,00 %	0,00 %
Wydatki objęte pomocą pozostałą								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
Wydatki objęte pomocą publiczną i pomoc de minimis								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł
Wkład prywatny								0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł			0,00 zł	0,00 zł

L.p.	Uzasadnienie kosztów: (obowiązkowe jedynie dla cross-financing'u i kosztów rozliczanych ryczałem)
0	Uzasadnienie dla cross-financing'u i wyjaśnienie przyjętych form rozliczenia:
...	Uzasadnienie:

Metodologia wyliczenia dofinansowania i wkładu prywatnego w ramach wydatków objętych pomocą publiczną i pomocą de minimis

Harmonogram realizacji projektu

Rok												
Kwartał												
Miesiąc (pierwsze 12 miesięcy realizacji)												
Zadanie 1 - [tekst]												
Etap I -												
Etap II -												
...												
Zadanie 2 - [tekst]												
Etap I -												
Etap II -												
...												
WSPÓLRACA PONADNARODOWA:												
Etap I -												
Etap II -												
...												
ZARZĄDZANIE PROJEKTEM:												
Etap I -												
Etap II -												
...												